

Quoniam quidem. B. Lucas de omnibus que fecit Iesus et docuit usque in diem qua assumpsit est sermone facturus primo eorum qui de eo falsa scripserunt redarguit audaciam. Scribit autem hystorico stilo. Dagi enim in te...

Beda. Nota ea causa maxime scripsisse euangelium ne pseudo euangelistis esset facultas predicandi qui sub nomine christi apostolorumque conati sunt sectas perfidie inducere.

Multi. Beda. Non tam numerosa te que heresum diversitate. Qui non spulsiati munere conati sed vacuo labore conati magis ordinarent narratione que hystorie texerent veritatem.

Conati. Ambro. Conati qui incipit nec perficit qui suis viribus non gratia dei que irrigat confidit qui quod ab alijs dictum videt ab alio intendit. Non conatur qui diuino spiritu res et dicta ministrante cepta complet.

Complet. Ambro. Redundant per uniuersum mundum. mentes fidelium rigant et confirmant.

Ambro. Quod redundat in nullo deficit. et repleto nemo dubitat. cum fide affectus astruit. exitus probat.

Nobis. Beda. Non solum marcus et lucas auditu didicerunt que scriberent. sed etiam mattheus et iohannes multa de infantia pueritia. genealogia saluatoris. alijs narrantijs didicerunt.

Viderunt et mihi. Ambro. Gemina virtus est in homine perfecto intentio et actio. utranque notat in apostolis fuisse et visionem id est intentio nem. et ministerium id est actionem. ut per id quod viderint diuine cognitionis intelligatur intentio. per id quod ministri fuerunt eorum actio declaratur.

Ambro. Hoc verbum non prolatiuum. sed substantiuum interiore mente videtur. Unde moyses dicit. quia populus videbat vocem. que non solet videri sed audiri. Audiuit petrus verbum quando dictum est ei. Veni post me faciam te piscatorem. Ministrat quando tollit crucem et sequitur christum.

Omnia. Beda. Non omnia que assecutus. sed de omnibus que ad fidem legentium confirmanda credit idonea. Et consulto enim multa preterit que alij dicunt. ut diuersa in euangelio gratia resurgeret. et propius quibusdam libris singuli mysteriorum gestorumque miraculis emerent.

Ambro. Prolixiorum notat hunc euangelij librum que aliorum euangelistarum. Unde et a paulo laudatur. quia omnia assecutus est. non quod omnia scripserit. que nec mundus capit.

Theophile. Beda. Theophilus amans deum. vel amatus a deo. Qui amat deum. vel a deo vult amari. ad se putet euangelium scribi. et ut totum repositum sibi commendari. Non noua theophilo promittunt. sed eadem que bus est eruditus. ut quo quid ordine a domino gestum dictum vel sit agnoscat. quia perfectus non solum in iherosolim credere sed et fide perpetue diuinitatis et temporanee dispensationis illius debet ordinem nosse.

Fuit in diebus. Ambro. Titulus sacerdotalis hostia. Per vitulum ergo hoc euangelium figuratur. in quo a sacerdotibus inchoatur. et in vitulo plummatur. id est in christo qui pro mundi vita immolatur.

Sacer quidam. Impleuit ordinem. dixit regem et regionem in qua fuit. sacerdotem et gentem eius et uxorem illius indicat.

Prohemium beati Lucę in euangelium suum incipit.

Quoniam

quidem in te conati sunt ordinare narrationem que in nobis completę sunt rerum sicut tradiderunt nobis qui ab initio ip...

Non solum corporali. sed potius mentis in euitu si viderunt. et ministri fuerunt ser...

Non humana voluntate. sed spiritu sancto intus instigante. cuius gratia geritur. ut id quod bonum est nobis etiam bonum videatur.

monis. vultum est et michi. assecu...

to a principio omnia. diligenter ex...

ordine tibi scribere optime theophile. ut cognoscas eorum verborum...

de quibus eruditus es veritatez.

Beda. Ambro. Non solum a parentibus. sed etiam a progenitoribus nobilitas baptiste monstratur. Non seculari potestate sublimis. sed religione...

Ambro. Docet diuina scriptura in his quos commendare volumus. non solum mores sed etiam parentes oportere laudari. ut quasi hereditario iure puritatem habere videantur illi quos laudamus.

Euangelium secundum lucam incipit.

Quoniam

quidem in te conati sunt ordinare narrationem que in nobis completę sunt rerum sicut tradiderunt nobis qui ab initio ip...

Non coram hominibus. quia omnis iustus ante deum. incedentes in omnibus mandatis et iustificati omnibus...

domini sine querela. Et non erat illis...

factum est autem cum sacerdotio fungeretur in ordine vicis sue ante...

in or. vi. Ambro. Zacharias designatus sum sacerdos. qui vno tempore...

non quod non peccauerint. sed quia per gratiam dei abluunt peccata delictorum.

due cause non habendi memoriam ut ma...

non quod non peccauerint. sed quia per gratiam dei abluunt peccata delictorum.

duo cause non habendi memoriam ut ma...

factum est autem cum sacerdotio fungeretur in ordine vicis sue ante...

in or. vi. Ambro. Zacharias designatus sum sacerdos. qui vno tempore...

Beda. Ambrosius. Plena laudatio que genus in maioribus mores in equitate. officium in sacerdotio. factum in mandatis. iudicium in iustificationibus comprehendit.

Iustus ante deum. Ambro. Non enim omnis qui iustus est ante homines. iustus est ante deum. Aliter enim vident homines. aliter deus. homines in facie. deus in corde. Ideoque fieri potest. ut aliquis affectata bonitate populari. iustus videatur michi. iustus tamen non sit ante deum. si iusticia non ex mentis simplicitate formetur. sed adulatione simuletur.

Mandatis et iustis. Ambro. Beda. Prius mandatum. secunda est iustificatio. cum enim mandatis celestibus obedimus in mandatis dei incedimus. Cum recte et congrue indicamus. tenere domini iustificationes videmus.

Sine querela. Ecce temperata iusticia. Plerumque durior iusticia hominum querelam prouocat. Unde apostolus. Prouidentes bona. non tantum coram deo. sed etiam coram omnibus hominibus. Et ecclesiastes. Res multum iustus. Vel incedentes in omni iusticia. sine querela. i. sine scientia vane laudis.

Et non erat illis. Beda. Diuinitus procuratum fuit ut de proiectis diuisis fructu coniugij priuatis iohannes nasceretur. ut inopinato ortu proliis et ipsos donum dei gratis afficeret. Et ceteros stupor miraculi pararet auditui futuri prophete. Unde postea subditur. Poluerunt omnes qui audierant in corde suo dicentes. Quis putas puer iste erit?

Factum est autem cum. Cum ex precepto moysi vno sacerdote decedente. vnus succedere iubetur. tempore dauid statutum est. ut vicissim ministrantes per octonos dies a sabbato usque ad sabbatum tempore vicis sue singuli castimonie studerent. nec interea domum tangerent.

In or. vi. Ambro. Zacharias designatus sum sacerdos. qui vno tempore...

baptista parentibus. miraculis. moribus. munere. passione. sic samuel. sic ysaac a parentibus nobilitatem pietatis accepit. quaz posteris reliquit.

Zacharias. Zacharias. memor domini. Qui apparet angelus a dextris altaris. quod ei qui memor domini est. demonstratur mysterium.

Dei abia. B. Abia. pater domini. Et apertus fuit ut in tempore officij patris domini conceptus esset iste qui patrem domini preda. caret.

Cum dauid cultum domini ampliaret. ministeria sacerdotum. in xliij. fortibus diuisit. In quibus familiam abia de qua zacharias sors octaua contigit. ut prece noui testamenti in octaua sortis vice nascatur quod octo nouis. sicut per septem testamentum declaratur vetus.

Elisabeth. Elisabeth dei mei satura. Significat mariam que plena deo fuit.

Erant autem am...

anni tempore solus intrat templum. cum sanguine quem offert pro populo. Qui tunc forte querebat. cum verus sacerdos adhuc ignorabat qui in eternum permaneret. et tunc vices erant. nunc perpetuitas. Solus intrat. quia illud significat cuius sacrificium non esset commune cum ceteris.

Sorte. Beda. Non nona tunc forte electus quoniam incensum erat adolendum. sed prima sorte prelectus. cum primum ex ordine sui pontificatus in vice abia succederet. Hec solennitas septimo mense celebrabatur. et dies expiationis sine propitiatiois vocabatur.

quoniam solus pontifex introibat in secundum tabernaculum cum sanguine. In quo significatur Iesus sacerdos qui impleta dispensatione carnis egredi secretis subijt. ut propitiu faceret nobis pro peccatis eorum qui adhuc pro foribus expectant orationes. et diligunt aduentum eius. Pulchre igitur ea die de ascensione eius per angelum nunciatur. quia et per legem ascensio figurabatur. quod quod descendit ipse est qui ascendit quod quodammodo predicat. dum ille promittitur precursurus.

Ingressus. Ambrosius. Ingressus zacharias templum. in christus in maria. populus orat libertate de captivitate. Apparuit enim dixit venit. quia ante ibi erat zacharias turbatur. in iudiciis adueniente christo.

Apparuit. Ambrosius. Beda. De deo vel de angelis dicitur apparere qui non potest videri. sed repentino aspectu videtur. nec in potestate nostra est illos videre. sed in potestate illorum est apparere et videri quoniam volunt. Et bene in templo iuxta altare et a dextris apparere. quia veri sacerdotis aduentum et ministerium sacrificij universalis et celestis domini gaudium quod per textum significat predicat.

Et zacharias. Ambrosius. Solem turbari et a nostro affectu alienari. quoniam perstringimur superioris potestatis occursum. Sed sicut humani defectus est terrenus. ita angelice benignitatis est pauentis de suo aspectu blandiendo solari. Contra demones. si quos sua presentia terribiles senserint. ampliore horrore percutiunt.

Quoniam exau. Exaudita est magis quam petisti. Rogasti pro liberatione plebis. et donatus est tibi precursor.

Ambrosius. Dulcia divina beneficia hic sunt pregesta. Primum deprecationis fructus. deinde sterilis partus. tum leticia plurimorum et magnitudo virtutis. Altissimi etiam propheta promittit. Quin etiam ne quod est dubitatio. futuri nomen de se legit. Tantis igitur super votum fluendo. non immerito diffidentia pena plectitur silentij.

Johannem. Beda. Singularis meriti est indicium quotiens homini bus a deo vel imponitur nomen vel mutat. ut abram qui pater multorum gentium erat futurus. abraham est vocatus. Jacob qui deum vidit. israel est appellatus. Iohannes ergo interpretatur. in quo est gratia. vel domini gratia. Primo gratia sterilibus per se dicitur. deinde ipsi iohanni qui magnum coram domino futurus. et spiritus sancto ex utero matris replendus. Postremo filijs israel. quos ad dominum erat conuersurus.

Gaudium. Beda. Merito gaudet pater quod in senectute natum et quod talis gratia accepit filium gaudet alij quod regni celestis euangelizaret ingressum. Nato precursore multum gaudet nato domino gaudium magnum nunciatur. quod erit omnium populo. quod salutem multum predicat. ille vero omnibus dat.

Ambrosius. Gaudium et exultatio. Donentur parentes non minus gratias agere. pro ortu secundum filios quam pro meritis. Quod enim primum munus dei est. dare liberos propagatores generis. successione heredes. Jacob in generatione. xij. filiorum gaudet. abrahę filius dicitur. zacharias exauditur. Divinum igitur munus est fecunditas parietis. Agant igitur patres gratias. quod genuerunt. filij quod generati

deum. secundum consuetudinem sacerdotum

forte exiit ut incensum poneret. Ingressus templum domini. et omnis multitudo populi erat foris orans

hora incensi. Apparuit autem illi angelus domini stans a dextris altaris incensi. Et zacharias turbatus est videns. et timor irruit super eum

Ait autem ad illum angelus. Ne timeas zacharia. quoniam exaudita est deprecationis tua. Et vxor tua

ta est deprecatio tua. Et vxor tua nomen eius iohannem. Et erit tibi gaudium et exultatio. et multi in natiuitate eius gaudebunt. Erit

in natiuitate eius gaudebunt. Erit

in natiuitate eius gaudebunt. Erit

in natiuitate eius gaudebunt. Erit

in natiuitate eius gaudebunt. Erit

in natiuitate eius gaudebunt. Erit

in natiuitate eius gaudebunt. Erit

in natiuitate eius gaudebunt. Erit

in natiuitate eius gaudebunt. Erit

in natiuitate eius gaudebunt. Erit

in natiuitate eius gaudebunt. Erit

in natiuitate eius gaudebunt. Erit

in natiuitate eius gaudebunt. Erit

in natiuitate eius gaudebunt. Erit

in natiuitate eius gaudebunt. Erit

in natiuitate eius gaudebunt. Erit

in natiuitate eius gaudebunt. Erit

in natiuitate eius gaudebunt. Erit

in natiuitate eius gaudebunt. Erit

in natiuitate eius gaudebunt. Erit

in natiuitate eius gaudebunt. Erit

in natiuitate eius gaudebunt. Erit

in natiuitate eius gaudebunt. Erit

in natiuitate eius gaudebunt. Erit

in natiuitate eius gaudebunt. Erit

in natiuitate eius gaudebunt. Erit

in natiuitate eius gaudebunt. Erit

in natiuitate eius gaudebunt. Erit

in natiuitate eius gaudebunt. Erit

in natiuitate eius gaudebunt. Erit

in natiuitate eius gaudebunt. Erit

in natiuitate eius gaudebunt. Erit

in natiuitate eius gaudebunt. Erit

in natiuitate eius gaudebunt. Erit

in natiuitate eius gaudebunt. Erit

in natiuitate eius gaudebunt. Erit

in natiuitate eius gaudebunt. Erit

in natiuitate eius gaudebunt. Erit

in natiuitate eius gaudebunt. Erit

in natiuitate eius gaudebunt. Erit

in natiuitate eius gaudebunt. Erit

in natiuitate eius gaudebunt. Erit

in natiuitate eius gaudebunt. Erit

in natiuitate eius gaudebunt. Erit

in natiuitate eius gaudebunt. Erit

in natiuitate eius gaudebunt. Erit

in natiuitate eius gaudebunt. Erit

in natiuitate eius gaudebunt. Erit

in natiuitate eius gaudebunt. Erit

Mater quia honorantur premijs coniugij.

Vinum et siceram. Beda. Magna coram deo virtus est predicare in deserto gaudia celestia. terrenas delicias spernere. ob ludum lasciuie puellę capite truncari. Cuius ordinem magnitudinis subiugit. Vinum et siceram non bibet. Siceram interpretatur ebrietas. quo nomine signatur omne poculum deliciae materia factum quod inebriare possit. Decet autem vas celestis gratie in anticipatum a seculi illecebris abstinere.

Am. Non virtute corporis: sed animi magnitudine.

eni magnus coram domino: vinum et siceram non bibet. et spiritu sancto repletur adhuc ex utero matris sue. et multos filiorum israel conuertet

et multos filiorum israel conuertet

et multos filiorum israel conuertet

et multos filiorum israel conuertet

et multos filiorum israel conuertet

et multos filiorum israel conuertet

et multos filiorum israel conuertet

et multos filiorum israel conuertet

et multos filiorum israel conuertet

et multos filiorum israel conuertet

et multos filiorum israel conuertet

et multos filiorum israel conuertet

et multos filiorum israel conuertet

et multos filiorum israel conuertet

et multos filiorum israel conuertet

et multos filiorum israel conuertet

et multos filiorum israel conuertet

et multos filiorum israel conuertet

et multos filiorum israel conuertet

et multos filiorum israel conuertet

et multos filiorum israel conuertet

et multos filiorum israel conuertet

et multos filiorum israel conuertet

et multos filiorum israel conuertet

et multos filiorum israel conuertet

et multos filiorum israel conuertet

et multos filiorum israel conuertet

et multos filiorum israel conuertet

et multos filiorum israel conuertet

et multos filiorum israel conuertet

et multos filiorum israel conuertet

et multos filiorum israel conuertet

et multos filiorum israel conuertet

et multos filiorum israel conuertet

et multos filiorum israel conuertet

et multos filiorum israel conuertet

et multos filiorum israel conuertet

et multos filiorum israel conuertet

et multos filiorum israel conuertet

et multos filiorum israel conuertet

et multos filiorum israel conuertet

et multos filiorum israel conuertet

et multos filiorum israel conuertet

et multos filiorum israel conuertet

et multos filiorum israel conuertet

et multos filiorum israel conuertet

et multos filiorum israel conuertet

et multos filiorum israel conuertet

et multos filiorum israel conuertet

et multos filiorum israel conuertet

et multos filiorum israel conuertet

et multos filiorum israel conuertet

Et spiritu sancto.

Beda. Cum intrate beata maria in utero genitricis exultauit. et precursoris sue officium quod ad potuit impleuit. Recedens erat illi spiritus sanctus. et iam erat spiritus gratie.

Et multos.

Beda. Cum iohannes christo testimonium perhibens. in fide christi baptizatus. dicitur filios israel ad deum conuertisse. patet christum esse dominum deum israel.

Precedet autem.

Beda. Sicut helyas pro iudicis. sic iohannes pro redemptoris. Ambo in deserto. ambo victu paruo. vestitu inculti. Ambo regum insaniam tolerant. Ille iordanem diuisit. celum petens. hic ad laus crucis salutare quo celum petitur conuertit. Hic cum domino conuertatur in terris. ille cum eo manifestatur in gloria.

In spiritu et uirtute.

Ambrosius. Bene iunguntur spiritus et uirtute. non enim sine uirtute spiritus. nec sine spiritu uirtus est. Helyas

as uirtute habuit abstinencie et patientie et uertedi anios ppor a pfidia ad fidem. spiritum autem prophetandi habuit.

Conuertat corda. Beda. Corda patrum in filios conuertit. dum spiritus sanctus antiquo scientia populo predicando infundit. Prudentia uero iustorum est. non de legis operibus iusticia presumere. sed ex fide salute querere ut quis in lege positi legis iusticia proficiat. gratia tamen se saluandos per christum intelligant. iustus enim ex fide uiuit. Quia scia quod diuiti increduli. et per iohannem imbuti. et per helyam sunt imbuti. fere eadem uerba que angelus de iohanne malachias predixit de helya.

Unde hoc sciam. Beda. Si homo eest qui promittebat impune liceret querere signum. sed cum angelus sit qui promittit non recet dubitare.

Beda. Propter altitudinem promissorum dubitat signum inquirens quod credere ualeat cui angelus visio et allocutio pro signo sufficere debuerat. Dum tacendo merito diffidentie pena luit. cui eadem taciturnitas. et signum fidei quod quiescit. et infidelitatis esset pena quam meruit.

Ante deum. Beda. Cum ad nos uenit angelus. sic exteri implent ministerium. ut tamen ante deum inter per contemplationem assistant. Quia et si angelus est spiritus circumscripse. summus spiritus qui deus est circumscripse est. intra quem currit angelus quocumque monetur uel mittatur.

Beda. Allegi. Per zachariam sacerdotem sacerdotum in dextera. per elisabeth filios deo gignere debebat. Sed quasi sterilis erat. quod nemine ad perfectum ducebat. nec ianuam celi aperiebat. Ambo erat iustus. quod lex bona et mandatum iustum et sanctum. et sacerdotum legale secundum dispensationem illi temporis bonum sanctum et iustum. Ambo processerunt in diebus suis. quod legalis deuotio tempore moysi quasi in adolescentia fuit. et effloruit. sed adueniente christo iam incuruat ad senium cum et sacerdotum ordo per ambitiones et pretiones pontificum presidiatur. et ipsa lex per traditioes pharisaeorum discalaminata ab illo ad generandum. Ingressus zacharias templum. quod sacerdotum est intrare in sanctuarium. et intelligere nouissimi mysterio et celestium. Foris orat multum. quod dum mystica penetrare nequit

necesse est ut humiliter intendat doctor monitis. **D**ñi altari ibimiam im-
ponit: nascitur iohm agnoscit: qz dñi doctores altiori flama diuine lectiois
arderent: gram dei per iheru xpm ventura de interiori litteraz medulla qsi
de vulua elisabeth proditura reperiunt. **E**t hoc per angelu: qz lex per angelos
ordinata in manu mediatoris. **N**on credens mutus sit: qz mutus est qui spu
alen sensum in tra non intelligit: et talis magister quasi verbi et rationis ex-
pers populū non docet: sed quasi tacitis nutu innuit: qz nec ratione atten-
dit sacrificiorū: nec cu-
rat scire dicta prophe-
tarū. **M**uto permanē-
te zacharia cepit eli-
sabeth iohāne: qz licet
pontifices et pharisei:
nec ipsi intrent: nec au-
ditores in interiora le-
gis intrare permittant
interiora tñ legi sacris
xpi abundant. **C**once-
ptum elisabeth quinqz
mensibz occultat: siue
qz moyses legifer qui
qz libris mysteria xpi
pabelatim resignat:
seu quia ipa lex xpi di-
uinatione in quinqz
mudi gradibus per san-
ctoꝝ facta vel dicta fi-
gurat. **E**t ideo qz incar-
natio xpi vel sexta seli
grate futura: vel ad im-
pletionem legis erat: p
futura: recte sexto mē-
se concepti iohannis
chrisi in carnatio nun-
ciatur.

Et ipse erat. **S**i-
ne voce corporales a-
ctus indicare molens
nec exprimes volun-
tate. **A**ni similis ppls
indoz: actuum suoz
impotens reddere rati-
onem.

Ut impletū sūt
quia viciis sup tempo
re pontifici templi tñ
officijs mancipati nō
solum a ppteru vroz
sed etiam a domoz in-
gressu abstinabant.
Rostri autē sacerdo-
tū quibz non carnalis successio: sed spūalis pfectio queritur: qui quotidie
pseko tenent esse altari: perpetua castitas indicatur.

Occultabat. **A**mb. **O**ccultat: qz partus sui erubescit etate: ne in se-
nectate libidini vacasse videatur que etiā in iuuentute nō debet exerceri: ni-
si causa sobolis. **E**t tñ letatur carere obprobrio sterilitatis: qz obprobriū est
mulieribz non habere filios: non habere premia nuptiarū. **P**ropterea ipse
nuptiā celebrant: et coitus carnalis in tempore congruo generationi excusat.
Hinc datur intelligi qz iam nō pueniebant inter se pingali cōcubitu: neqz
enim ea que similem non erubesceret coitum: erubesceret partum.

Beda. **E**rubescit on? parentis: quā diu nescit mysteriū religionis s; qz
occultat se qz genuit filiū: veniēte beata maria exultat: qz genuit prophetā
que ante erubescit benedicit: et que dubitauerat firmatur: et clamat. **E**cce
vix facta est v. s. e.

Amb. **O**ccultat se: ppter pudicitia: vt probaret si verz esset qz conceperat
dēi filio: quinqz: hoc est quinqz libris seli sine quinqz libris moysi auferre ob-
probriū sterilitatis: et pceptionis in senectute inter homines: quod non fuit
obprobriū apud deum.

Quia sic fecit. **B**eda. **S**esta sunt hęc inquit iohs crisostom? mense
septēbr: octavo hīs octobris: luna xi: qñ celebrabat ieiuniū cenophegie in
pinoctio qñ incipit nox crescere: qz ille pcepit at qui dixit. **D**e oportet mi-
nui illū aut cre. **M**inorata n. fuerat lux a tenebris: cū fm legē dō sacrificia
offerent qz iam cessare dñt cū baptista pcepitur. **E**t ideo ppter eius mut? sit: qz

sum loqui ad te: et hęc tibi euange

Beda. dat signū quod rogatur: ut qui discre-
dendo locutus est: iam tacendo credere discat.
Lisare. **E**t ecce eris tacens et non po-

teris loqui vsqz in diem quo hęc
fiant pro eo qz nō credidisti verbis
meis que implebunt in tempore
suo. **E**t erat plebs expectans zach-

aria: et mirabant qz tardaret ipse i
templo. **E**gressus autem nō pote-
rat loqui ad illos: et cognouerunt

qz visionem vidisset in templo. **E**t
ipse erat innuens illis: et perman-

sit mutus. **E**t factum est vt imple-
ti sunt dies officij eius: abijt in do-
mum suam. **P**ost hos autē dies

concepti elisabeth vroz eius: et oc-
cultabat se mensibus quinqz dicēs

quia sic fecit michi dñs in dieb?
quibus respexit auferre obpro-
brium meum inter homines. **I**n

oportet sacerdotalia sacrificia cessare veniēte sacerdote qz p peccatis oim se
offeret. **I**n die ieiunioꝝ pceptio iohis p dicitur: qz per ipsum afflictio pni-
tentie erat predicanda.

In mense autē sexto. **B**iero. **S**icut sexto mense m. e. g. an. a. d. in ci-
uitate galylee: ita sexto millenario missus est christus.

Gabriel. **B**eda. **I**deo angeli ex noie aliqui signant: vt ex ipso nomie
quid ministraturi veniāt remonstret. **G**abriel fortitudo dei: qz illum nūci
at qz ad rebellādū dy-
abolum veniebat.

Ad virginem de
sponsatam. **M**ulie-
ra dyabolo seducta
montē intulit: ptra
mulier ab āglo edocta sa-
lutem edidit.

Beda. **D**e respō-
sata voluit nasci: vt p
ioseph tereret ordo ge-
neratōis: et ne qñ adul-
tera lapidaret. **I**n qz
et ipudicis āgimibz oc-
casio tollit: ne dicant
matre dñi fuisse infā-
matā. **E**t vt hęc sola
tñ viri: et testē āgim-
tatis hēt: et vt dyabo-
lus mysterium ignora-
ret. **F**ides etiā marie
ābis maior ascribit:
et mendaciū cō remoue-
tur. **V**ideretur enim
culpā obstrasse volu-
isse mendacō inupta
virgo.

Mulit dñs aliqz
de suo ortu qz d mris
pudore dubitat. **S**ci-
ebat enī lubricā famā
pudoris: nec voluit or-
tus sui fidē mris inin-
rijs asserere.

Ambro. **M**ysti.
Maria respōsata: s;
virgo: typus est ecclie
qz est immaculata: sed
nupta. **C**ōcipit nos d
spū virgo: parit nos si-
ne gemitu virgo **E**t iō
fortasse maria aliq nu-
pta: ab alio repleta qz
single ecclie spū qui

dem replentur: tamen ad speciē temporalis sacerdotis.

Aue gratia plena. **G**reg. **V**ere grā plena: que prima inter feminas
virginitatē gloriū mun? deo obtulit: qz etiā iō āgelico visu et alloquio meruit
perfrui: que gratie rotius auctore mūdo edidit. **D**ñs tecū: quā nouo casti-
tati amore ad celestia sustulit: et post mediāte hūana natura: omī plenitudi-
ne diuinitatē consecrapit. **B**ndicta tu in mulieribz: que sine exēplo mliebz cō-
dicionis et virgo et mater est: et tecum genuit.

Turbata est. **B**eda. **Q**uia nesciebat si ppteritū an futurū esset quod an-
gelus dixit.

Trepidare virginū est: et ad oēs viri ingressus pauere: et omēs affa-
tus vereri. **H**inc discant mulieres ppositū pudoris imitari. **S**olam sine
comite angelus reperit: ne quo genere de hoīs reprouaretur affatu.

Qualis effecti. **A**mb. **E**t verecundia pauet: ex prudētia nonā bñ-
dictōis formulā miratur. **E**rubuit elisabeth de culpa: maria de verecū dia.
In muliere enī modus adhibetur: in virgine grā pudorū augetur.

Ergo. **T**urbatā insolita salutatione qñ familiaris notā vocat ex no-
mine. **N**e timeat inbet: et qre grā plenā vocauerit: plenius explicat.

Ihesum. **I**hesus saluator: sine salutarē dī. **I**pse enī saluū faciet nō po-
pulum isrl: sed suū pplam: siue ex pceptio: siue ex circūcisione in vnū ouile
sub vno pastore congregatum.

Dic erit ma. **B**eda. **A**mb. **N**on qz añ partū virginis magnus non
fuerit: sed qz potentia quā fil? dei naturalē hz: homo ex tpe erat acceptus?

vt vna sit persona. homo et deus.

Beda. Johannes magnus vt homo coram dño. Sic magnus vt deus et dei fili. Johannes magno merito abstinentie: qz vinu et siceram non bibit. hic magnus potetia nature: qz cum peccatoribus comedit.

Sedem. Beda. Id est. iusticia pletem. cui dauid et filij eius tempal regni gubernacula pbuerunt. Huius regni spuale datu est christo: qm dispositum est a deo vt de semine dauid incarnaret. qui illa gente in perpetuu vocaret regnu. Et no solum in vna gente in dgoz: sed regnabit in domo iacob in gternu hoc est in tota ecclesia que per fidez et pessione nem christi ad patriar chaz pertinet sortem. Siue in illis q de patriar chaz sorte nati. siue in his qui de oleastro in cili in oiluam bonam sunt inferi.

Quo modo fiet. Ambro. Aus sara nati de pmissione dei. et maria dixit. Quo modo fiet istud qm virum no cog. cur no fuerunt mure sicut zacharias. Sed sara et maria non dubitant faciendū quod pmittitur sed modū requirunt. Zacharias qui negat se scire. negat se credere. et aliu auctore sine dei que rit. et ideo accipit signū tacēdi: qz signa non fidelibus in fidelibus dantur.

Beda. Leberat maria virginem pariturā: non dubitabat. sciebat enim quia impleri oportebat qd ab angelo nunciabatur. Sed qz quo modo fieret no leberat. nec ab angelo audierat: quo ordine impleri debeat requirit. qz hoc mysterium a seculis absconditū. a pphis no pdictū. angelo est referuatu.

Spiritus sanctus. Spūs superueniens in virginem et mentem illius a sorde vicioz calcificauit: vt celesti esset digna partu. et in vtero eius redēptoris corpus sua operatōne non virili semine creant de carne virginis. Vnde etiam idem spūs nominatur virtus altissimi. Spūs nomen est omnis gratie que a deo inspiratur. Vt al. ob. tibi abscondite in egyptū fugiendo.

Vel virtus al. o. tibi. Potest vtraz saluatoris natura intelligi: quia vmbra a lumine et corpore obiecto solet formari. Et virgo sicut purus homo plenitudinem diuinitatis capere nequibat: sed virtus altissimi obumbrat: dum in corpore lux diuinitatis corpus suscepit humanitatis. vt sic posset deum pati.

Sanctum. Ihesus nascitur sac. qui pdicione nature corruptibilis vinceret. et p mixture copule carnalis conceptus non est. Nos condicione corruptibilis nature constructi. per grām possumus sanctificari. Et pgruit ut que ptra morez virgo concepit. supra morem hūang consuetudinis dei filium generet.

Et ecce. Beda. Re virgo desperet de partu. accipit exempluz steriliis anus pariturz. vt discat omnia deo possibilia. que ordini nature videntur contraria.

Vel si quasi incredulā. exemplis hortatur ad fidem: sed credenti que audierat ampliora replicat mysteria. vt que deum virgo erat paritura: pigr cursorē quoqz de anu sterili nasciturū agnosceret.

Cognata tua. Quia de tribu leui. id est. de tribu dei.

dominus deus sedem dauid pñs

In presenti vita corda inhabitās regnabis in futuro de epilio ad gloriā vocans.

eius. et regnabit in domo iacob in eternū. et regni eius non erit finis

Dixit autē maria ad angelū. Quo

modo fiet istud: quonia virū non

cognosco. Et respondens angelus

dixit ei. Spiritus sanctus superue

niet in te. et virtus altissimi obum

brabit tibi. Ideoqz et quod nasce

ex te sanctus: vocabitur filius dei

Et ecce elisabeth pgnata tua et ipa

concepit filium in senectute sua. et

hic mensis est sextus illi que voca

tur sterilis. qz non erit impossibi

le apud deum omne verbum. Di

xit autē maria. Et ecce ancilla domi

Beda. Legimus qz aaron qui de tribu leui erat. accepit uxorem de tribu iuda elisabeth sororem naalon. Et in posteris dauid legimus qz ioiada pontifex uxorem habuit de tribu regali ioisabeth filiam iozam. vnde vtruzqz tribu regalis et sacerdotalis erant iuncte. Hinc maria et elisabeth cognate Et congruit. vt de vtrazqz tribu mediator nascatur: qui regnat in gternū. et est sacerdos in gternū fm ordinē melchisedech. Et puenit vt euz altera de spu pceperit: altera spu repleta. pphetauerit. Scdm carnē quoqz videatur fuisse cognate: que fm deū spūalis cognatio nis consortio non carebant.

Et ecce an. do. zc. Non d singularitate meritū se extollit: sed sue condicōnis et diuine dignatōis per oia mēoz. se ancillā illius esse fatetur. cui mater eligitur. et cum magna reuotōe promissionē angeli optat impleri.

Et discessit. zc. Beda. Accepit virginis sensu. celestia petiit angelus. que vgo sequit que in montana progreditur. sic anima que hūmā deū cepit virtutū cacumina gressu amoris conscendit. vt ciuitatē iuda. i. pessionis et laudis arces penetret. et vqz ad pfectionē fidei. spū. et charitatē. quasi tribus mensibz in ea commoretur.

Et rurgens aut. Ambro. Non incredula de oraculo. non incerta d nuncio. no dubitans de exemplo. s; leta pro voto. religio sa pro officio. festina p gaudio. visitat elisabeth. et eandē hūilitatem quā angelo exhibuit: hōibz quoqz exhibere curat. Et hoc etiam minoribz superior vt minor adiuuetur. vnde cito hñficia aduentus marie et dñice pñtie declaratur dum subditur. Et factū est vt q. s. m.

Et intravit. Hinc discat sancte mulieres quā sedulitate pregnantibz debeant exhibere cognatis.

Et salutauit. Beda. Prior salutauit: qz decet vt quāto castior. tanto humilior sit.

Et audiuit. Beda. Ambro. Ordine nature prior elisabeth audit vocem sed rāone mystery prior iohannes exultat. qz prior sentit grām. qz sic illa marie. sic iste dñi sentit aduentum.

Et exultauit. zc. Quia lingua non poterat. animo exultante salutet. et sue pcurfionis officiu inchoat. Ecce apparet qd angelus dixerat. spūaliu cto replebitur adhuc ex vtero matris sue.

Et repleta. Beda. Ambro. Non prius repleta mater qz filius: sed filius replet et matre. Maria ante cōceptū. elisabeth p cōceptū repletur.

Benedicta tu. Beda. Ambro. Conueniūt hō. a eāgelij cum hōis psalmi. in quo pmittit dauid. de fructu ventri tui p. s. l. t. Et eadē voce maria bñdicatur ab elisabeth qua a gabriel: vt et angel et hōibz reueranda. et cunctis feminis preferenda monstratur.

Et unde hoc. Beda. Ambro. Non ignorat spūsancti esse operationē qz mī. pphz. a mīe dñi ad pfectū sui pignoz saluter: s; n sui menti h; s; diuini fater esse mīerj: qz idē spūs q. pphete donū dedit. piter hūilitatē pferit.

Water do. Sentio miraculū. mysteriū cognosco mī dñi. verū setā deo plenā est.

Ut facta est uox. Ipso momēto quo vox intrat ad aures corporis

Contra omnia incentina vicioz dabit tibi vmbra contra omnem tribulationem.

Quia non per uirilem coitum

Quia non per uirilem coitum

Quia non per uirilem coitum

Quia non per uirilem coitum

Quia non per uirilem coitum

Quia non per uirilem coitum

Quia non per uirilem coitum

Quia non per uirilem coitum

Quia non per uirilem coitum

Quia non per uirilem coitum

Quia non per uirilem coitum

Quia non per uirilem coitum

Quia non per uirilem coitum

Quia non per uirilem coitum

Quia non per uirilem coitum

Quia non per uirilem coitum

Quia non per uirilem coitum

Quia non per uirilem coitum

Quia non per uirilem coitum

Quia non per uirilem coitum

Quia non per uirilem coitum

Quia non per uirilem coitum

Quia non per uirilem coitum

Quia non per uirilem coitum

Quia non per uirilem coitum

Quia non per uirilem coitum

Quia non per uirilem coitum

Quia non per uirilem coitum

Quia non per uirilem coitum

Quia non per uirilem coitum

Quia non per uirilem coitum

Quia non per uirilem coitum

Quia non per uirilem coitum

Quia non per uirilem coitum

Quia non per uirilem coitum

fiat sine uirili semine conceptus in uirgine

ni. fiat michi scdm verbum tuum.

Et discessit angelus ab illa. Erur

gens autē maria in diebus illis:

Non retardat asperitas iuneris

Non gaudet diu in publico uideri

abijt in montana cum festinatōe

in ciuitatez iuda. et intravit in do

Quasi congratulans de dono quod cam ac

cepisse didicerat

mum zacharie. et salutauit elisa

beth. Et factum est vt audiuit sa

lutationem marie elisabeth: exul

tauit infans in vtero eius. et reple

ta est spūsancto elisabeth. et excla

mauit uoce magna et dixit. Bene

dixit tu inter mulieres. et benedi

ctus fructus uentris tui. Et unde

hoc michi ut ueniat mater domini

mei ad me. Ecce enim ut facta est

uox salutatiois tue in auribz meis

am minoribz superior vt minor adiuuetur. vnde cito hñficia aduentus marie et dñice pñtie declaratur dum subditur. Et factū est vt q. s. m.

Et intravit. Hinc discat sancte mulieres quā sedulitate pregnantibz debeant exhibere cognatis.

Et salutauit. Beda. Prior salutauit: qz decet vt quāto castior. tanto humilior sit.

Et audiuit. Beda. Ambro. Ordine nature prior elisabeth audit vocem sed rāone mystery prior iohannes exultat. qz prior sentit grām. qz sic illa marie. sic iste dñi sentit aduentum.

Et exultauit. zc. Quia lingua non poterat. animo exultante salutet. et sue pcurfionis officiu inchoat. Ecce apparet qd angelus dixerat. spūaliu cto replebitur adhuc ex vtero matris sue.

Et repleta. Beda. Ambro. Non prius repleta mater qz filius: sed filius replet et matre. Maria ante cōceptū. elisabeth p cōceptū repletur.

Benedicta tu. Beda. Ambro. Conueniūt hō. a eāgelij cum hōis psalmi. in quo pmittit dauid. de fructu ventri tui p. s. l. t. Et eadē voce maria bñdicatur ab elisabeth qua a gabriel: vt et angel et hōibz reueranda. et cunctis feminis preferenda monstratur.

Et unde hoc. Beda. Ambro. Non ignorat spūsancti esse operationē qz mī. pphz. a mīe dñi ad pfectū sui pignoz saluter: s; n sui menti h; s; diuini fater esse mīerj: qz idē spūs q. pphete donū dedit. piter hūilitatē pferit.

Water do. Sentio miraculū. mysteriū cognosco mī dñi. verū setā deo plenā est.

Ut facta est uox. Ipso momēto quo vox intrat ad aures corporis

am minoribz superior vt minor adiuuetur. vnde cito hñficia aduentus marie et dñice pñtie declaratur dum subditur. Et factū est vt q. s. m.

Et intravit. Hinc discat sancte mulieres quā sedulitate pregnantibz debeant exhibere cognatis.

Et salutauit. Beda. Prior salutauit: qz decet vt quāto castior. tanto humilior sit.

Et audiuit. Beda. Ambro. Ordine nature prior elisabeth audit vocem sed rāone mystery prior iohannes exultat. qz prior sentit grām. qz sic illa marie. sic iste dñi sentit aduentum.

Et exultauit. zc. Quia lingua non poterat. animo exultante salutet. et sue pcurfionis officiu inchoat. Ecce apparet qd angelus dixerat. spūaliu cto replebitur adhuc ex vtero matris sue.

Et repleta. Beda. Ambro. Non prius repleta mater qz filius: sed filius replet et matre. Maria ante cōceptū. elisabeth p cōceptū repletur.

Benedicta tu. Beda. Ambro. Conueniūt hō. a eāgelij cum hōis psalmi. in quo pmittit dauid. de fructu ventri tui p. s. l. t. Et eadē voce maria bñdicatur ab elisabeth qua a gabriel: vt et angel et hōibz reueranda. et cunctis feminis preferenda monstratur.

Et unde hoc. Beda. Ambro. Non ignorat spūsancti esse operationē qz mī. pphz. a mīe dñi ad pfectū sui pignoz saluter: s; n sui menti h; s; diuini fater esse mīerj: qz idē spūs q. pphete donū dedit. piter hūilitatē pferit.

Water do. Sentio miraculū. mysteriū cognosco mī dñi. verū setā deo plenā est.

Ut facta est uox. Ipso momēto quo vox intrat ad aures corporis

am minoribz superior vt minor adiuuetur. vnde cito hñficia aduentus marie et dñice pñtie declaratur dum subditur. Et factū est vt q. s. m.

Et intravit. Hinc discat sancte mulieres quā sedulitate pregnantibz debeant exhibere cognatis.

Et salutauit. Beda. Prior salutauit: qz decet vt quāto castior. tanto humilior sit.

Et audiuit. Beda. Ambro. Ordine nature prior elisabeth audit vocem sed rāone mystery prior iohannes exultat. qz prior sentit grām. qz sic illa marie. sic iste dñi sentit aduentum.

Et exultauit. zc. Quia lingua non poterat. animo exultante salutet. et sue pcurfionis officiu inchoat. Ecce apparet qd angelus dixerat. spūaliu cto replebitur adhuc ex vtero matris sue.

Et repleta. Beda. Ambro. Non prius repleta mater qz filius: sed filius replet et matre. Maria ante cōceptū. elisabeth p cōceptū repletur.

Benedicta tu. Beda. Ambro. Conueniūt hō. a eāgelij cum hōis psalmi. in quo pmittit dauid. de fructu ventri tui p. s. l. t. Et eadē voce maria bñdicatur ab elisabeth qua a gabriel: vt et angel et hōibz reueranda. et cunctis feminis preferenda monstratur.

virtus spūalis cor intrat audientis. et non solū matrē: sed etiā sobolem amo re aduenientis accendit.

Erulauit. Beda. Reuelate spū quo impleta erat: intelligit quid ex ultatio infantis significet. s. venisse matrē illius cui p̄cursor erat fatur. Et que ante onus parentū erubesceret: dū nesciret mysteriū religionis: iam bñ dicit. Et que se occultabat: q̄ p̄ceperat filiū: dicit se q̄ genuit. p̄pham. Et que in occulto cognouerat: his q̄ siml̄ aderant et audiebāt palā euāgelizat dicēa. Beata q̄ credi dñi. Creditur virgo vbi sacerdos negauit

Et beata. Appa ret mariam non dubi tasse: sed credidisse: et ideo fructū p̄secutam esse. Apparet etiā elisa beth ipsa verba ange li ad mariā dicta per spūitū intellexisse.

Ambro. Beda Congruē aī iohannē elisabeth. et ante domi ni generationem pro p̄betat mariā. vt sicut peccati in initio a mu liere cepit: ita in initio salutis bona a muliere inchoarent.

Magnificat a mam d. B. P̄tio dona sibi spiritaliter concessa profiteri: dein de bñficia dei quibus genēat hūano generi i cētū plus n̄ resistit enūerat. Quasi tanto munere me dñs subli mavit: vt nullo lingūe officio explicare possim sed totū aī interiori affectu magnis grāz laudibz offero. Totū qd̄ vno totū qd̄ sen tio totū qd̄ discerno. in ei⁹ magnitudine cō templāda. in eius p̄ce cepi obsequiū ip̄edo

B. Moz. Quicūqz aīa credit: capit et generat verbū dei. et opa dei agnoscit. Sic ergo in singulari aīa marie vt deū magnificet. sit in singulari spūitu marie: vt erulet in deo. Et si scdm carnē vna est mater christi: s̄m spūitū omnīū fructus est christus. Magnificat domin⁹ non q̄ ei aliqd̄ hu mana vox adiungat: sed q̄ magnificat in nobis. dum aīa nostra que ad imaginē dei creata est: per iusticiā se christo conformat qui est imago patris

Et sic dum ipsū christū imitando magnificat: quadam participatione in agnūdinis eius fit sublimior: vt illam imaginē splendido bonoꝝ colo re factoz: et quadā emulatiōne virtutū in se videatur exprimere.

Erulauit zc. Beda. Quia terrena nō caro. prosperitas nō emollit me aduersitas non frangit: sed sola illi⁹ memoriā telectat a quo sal⁹ spera tur eterna. illius diuinitate letor cui⁹ temporali p̄ceptōne mea caro fetatur.

Quia respexit hu. Beda. Ecce q̄ vilia de se sentit. et totū gr̄e attri buit. suo iudicio se humilem sentit. Sed respectu gratiē sic sublimatam: vt voce cunctaz gentium beatitudo eius precipua dicatur. vt sicut per super biam eius mors intravit in mundum: sic per humilitatē marie vitē introitus pandatur. Ideo etiā magnificat anima mea dñm: quia michi magna di gnitas est facere. nichil meis meritis tribuo: sed magnitudinē ad illum re fero. qui essentialiter potens ē. et de paruis et infirmis magnos facit et fortes.

Quia fecit michi ma. Quia in me carnem sumpsit. et me a peccatis mundauit. et dona spūitū sancti michi contulit.

Et sanctū. Beda. In greco agyon. quod sonat extra terram. q̄ no mini eius consecrati. non in terraz p̄uersionē: sed in celis debēt batere.

Et mig. B. A spūitū bonis ad generalia dei iudicia se p̄uertit. et toti⁹ humani generis statū descensens. quid superbi. quid hūiles mereatur. quid filij adq̄ per libez arbitriū. quid filij dei sint per grām explicat. Quasi. non michi soli fecit magna: sed etiā omnibz timentibz eum. in omni progenie iu.

erulauit in gaudio infans in vte ro meo. Et beata que credidisti.

Quā perficient in te que dicta sūt
Audita responsione elisabeth qua beatā p̄ce cauit matrē domini appellauit. fide fortes lau dauit: non amplius tacere potest dona que perce perat. et que originali pudore acceptū diaculam tegebāt silentio. iam congruo tempore patefecit. tibi a dño. Et ait maria. Magni

f. Ambro. Aīa et spū deo p̄i deuota et filio vnum deum et quo omnia. et unū dñm. per quez omnia. pio ueneratur affectu.

f. Patrem. ficat anima mea dñm. Et erulauit spūs meus in deo saluari meo.

f. vnu deus. Quia respexit humilitatez ancille sue. ecce enim ex hoc beatam me di cent omnes generationes. Quia

f. Indeoꝝ et gentiū s. vel omnes gentes. s. et fecit michi magna qui potens est:

f. Quia singularis potentie culmine omnia que fecit transcendit longe. Et invocatio huius noīs sanctitatis facit participes. s. In me inc et sanctum nomen eius. Et miseri cordia eius in progenies et proge

f. In omni gēte qui timet deū acceptus est illi. s. Et hoc p̄ filii nies timentibus eū. Fecit poten tiam in brachio suo: dispersit sup

deoz et gentiū. Vel in omēs progenies totius mundi quas credituras p̄ce uidit. Comendata misericordia in timētibz: subdit qd̄ p̄ceptores mereatur. **Fecit potentia in b. s. Beda.** Id est. ipso dei filio per que omnia facta sunt. per que omnia potest. Per qd̄ brachiū dispit sup̄bos mente cor dis sui. Initiū totius mali superbia. per quā p̄m bō exul factus est. in qua perseverantibz gūior vindicta future dispersionis referuatur.

Deposuit potētes de. zc. Beda. Paulus pro superbia de sede le galis doctrine deposedi tus ob hūilitatez ad e uangelizandas fidem sublimatur. Sic etiā fit sepe i alijs. Super bi qui supra mensurā se extollunt. idem potē tes: q̄ non in dei s̄z in sua virtute p̄fidūt. qui deponuntur: q̄ omnis qui se exaltat humiliat bitur. et qui se humili at exaltabitur.

Erulantes impleuit bonis: et diuites dimisit inanes. Suscepit israel puerū suum: meozari miseri cordiē sue. Sicut locutus est ad patres nostros: abrahāz et semini eius in secula. Mansit autē maria cū illa quasi mēfibz trib⁹: et reuer sa est in domū suaz. Elisabeth autē impletū est tēpus pariēdi: et pepe rit filius. Et audierunt vicini et cognati eius q̄ magnificauit dominus misericordiā suaz cū illa: et cō gratulabant ei. Et factū est in die octauo. venerunt circūcidere pue rum. et vocabāt eū nomine patris

f. Id est. uoluntate s. Id est. deponet bos mente cordis sui. Deposuit potētes de sede: et exaltauit humi les. Erulantes impleuit bonis: et diuites dimisit inanes. Suscepit israel puerū suum: meozari miseri cordiē sue. Sicut locutus est ad patres nostros: abrahāz et semini eius in secula. Mansit autē maria cū illa quasi mēfibz trib⁹: et reuer sa est in domū suaz. Elisabeth autē impletū est tēpus pariēdi: et pepe rit filius. Et audierunt vicini et cognati eius q̄ magnificauit domi nus misericordiā suaz cū illa: et cō gratulabant ei. Et factū est in die octauo. venerunt circūcidere pue rum. et vocabāt eū nomine patris

f. Sicut medi cus egrū s. Id est. ut memor esset. s. vel recordatus

f. Id est. ut memor esset. s. vel recordatus

f. Id est. ut memor esset. s. vel recordatus

f. Id est. ut memor esset. s. vel recordatus

f. Id est. ut memor esset. s. vel recordatus

f. Id est. ut memor esset. s. vel recordatus

f. Id est. ut memor esset. s. vel recordatus

f. Id est. ut memor esset. s. vel recordatus

f. Id est. ut memor esset. s. vel recordatus

f. Id est. ut memor esset. s. vel recordatus

f. Id est. ut memor esset. s. vel recordatus

f. Id est. ut memor esset. s. vel recordatus

f. Id est. ut memor esset. s. vel recordatus

f. Id est. ut memor esset. s. vel recordatus

f. Id est. ut memor esset. s. vel recordatus

f. Id est. ut memor esset. s. vel recordatus

f. Id est. ut memor esset. s. vel recordatus

f. Id est. ut memor esset. s. vel recordatus

f. Id est. ut memor esset. s. vel recordatus

f. Id est. ut memor esset. s. vel recordatus

f. Id est. ut memor esset. s. vel recordatus

f. Id est. ut memor esset. s. vel recordatus

f. Id est. ut memor esset. s. vel recordatus

f. Id est. ut memor esset. s. vel recordatus

f. Id est. ut memor esset. s. vel recordatus

f. Id est. ut memor esset. s. vel recordatus

f. Id est. ut memor esset. s. vel recordatus

f. Id est. ut memor esset. s. vel recordatus

Paulus pro superbia de sede le galis doctrine deposedi tus ob hūilitatez ad e uangelizandas fidem sublimatur. Sic etiā fit sepe i alijs. Super bi qui supra mensurā se extollunt. idem potē tes: q̄ non in dei s̄z in sua virtute p̄fidūt. qui deponuntur: q̄ omnis qui se exaltat humiliat bitur. et qui se humili at exaltabitur.

Erulantes im pleuit bonis. Be. Qui eterna toto sta dio desiderat: satura buntur cū xps apparue rit in gloria. Sed qui terrenis gaudent in vl timo inanes totū tea titudinis dimittuntur

In p̄nti etiā videmus hūiles diuina gratia im pleri superbos lumine veritatis vniari.

Suscepit. P̄ generale diuine pietatis et iusticię cōmemo rationē. ad singularē nouē incarnationis di spensationē conuertit

Abā. Suscepit: quasi medicus egrū. Visibili inter homines fūis vt faceret israel. id est. videntes deū. p̄neruz suum sibi obediētē. et humilē. q̄ nō nisi per

humilitatem saluandi sunt. Memorari m. s. q̄ q̄ hominē redemit. non me ritum est hominis: sed donum diuine pietatis.

Sicut locutus est. Memorā patrum quibz hec salus reuelata est faciens abrahā nominatim exprimit. cui p̄mo ipsa incarnatio manifestata est. Et semini: non tam carne genitis q̄ fidei vestigia secutis. quibz aduent⁹ saluatori in secula est promissus: q̄ ipsa promissio hereditatis nullo sine clau der. Quā et vsqz in finē sc̄li credētes n̄ tēerūt. et beatitudinis erit gl̄a pennis

Mansit autē. Beda. Tādiu mansit: donec videret p̄cursoris natūi tatē. propter quā marie venerat. Nec cā sola familiaritatē tandiū mansit: s̄z vt tanto tempore et elisabeth et iohannis crederet p̄fectus. Nam si in primo aduentu marie. spūitū sancto sit repleti. multum est illis sup̄additū tanta mo ra mansionis.

Mystice. Aīa casta q̄ spūalis x̄bi desiderii cōcipit. necē ē vt alta ex eratus celestis iuga subeat. et quasi triū mensū dies ibidē memorata. qu o usqz fidei. sp̄i. et charitatē luce radiet. perseverare non resistat.

Impletū est. B. Verba iplerōis sacra scriptura i bonoꝝ tā ortu. vt obitu. vel actu ponere cōsuevit. quoz vitā plenitudinē p̄fectōis h̄re s̄gē. ut ipleri sunt dies marie vt peret. Impleuit salōn edificare domū. Defūc⁹ est abrahā plen⁹ diez. Cū veit plenitudo t̄pis: misit te⁹ filiū suū. Sed cōtra: dies impioꝝ. inanes et vacui.

Et audierūt. Ambro. Be. Datet scōꝝ editio leticiā plimoꝝ: q̄ cōe bonū est. Iusticia enī cōis x̄i est. et iō in ortu iusti future vitē insigne p̄mit titur. et grā future x̄tuz exultatōe vicinoꝝ p̄figurante. signatur.

Die octauo ve. Per circūcisionē resurrō dñi figurat: q̄ et octaua die. i. p̄ sab̄m sc̄a est. et sic illa a reatu mortis absoluere solebat: sic ista imoz talis vitē natūitate et in auctore n̄fo exhibuit. et in nob̄ mōstrauit sp̄andā.

Et vocabant eū. Beda. Iohannis celebratā natūitas ē nomi teitū

Humilitatem saluandi sunt. Memorari m. s. q̄ q̄ hominē redemit. non me ritum est hominis: sed donum diuine pietatis.

Sicut locutus est. Memorā patrum quibz hec salus reuelata est faciens abrahā nominatim exprimit. cui p̄mo ipsa incarnatio manifestata est. Et semini: non tam carne genitis q̄ fidei vestigia secutis. quibz aduent⁹ saluatori in secula est promissus: q̄ ipsa promissio hereditatis nullo sine clau der. Quā et vsqz in finē sc̄li credētes n̄ tēerūt. et beatitudinis erit gl̄a pennis

Mansit autē. Beda. Tādiu mansit: donec videret p̄cursoris natūi tatē. propter quā marie venerat. Nec cā sola familiaritatē tandiū mansit: s̄z vt tanto tempore et elisabeth et iohannis crederet p̄fectus. Nam si in primo aduentu marie. spūitū sancto sit repleti. multum est illis sup̄additū tanta mo ra mansionis.

Mystice. Aīa casta q̄ spūalis x̄bi desiderii cōcipit. necē ē vt alta ex eratus celestis iuga subeat. et quasi triū mensū dies ibidē memorata. qu o usqz fidei. sp̄i. et charitatē luce radiet. perseverare non resistat.

Impletū est. B. Verba iplerōis sacra scriptura i bonoꝝ tā ortu. vt obitu. vel actu ponere cōsuevit. quoz vitā plenitudinē p̄fectōis h̄re s̄gē. ut ipleri sunt dies marie vt peret. Impleuit salōn edificare domū. Defūc⁹ est abrahā plen⁹ diez. Cū veit plenitudo t̄pis: misit te⁹ filiū suū. Sed cōtra: dies impioꝝ. inanes et vacui.

Et audierūt. Ambro. Be. Datet scōꝝ editio leticiā plimoꝝ: q̄ cōe bonū est. Iusticia enī cōis x̄i est. et iō in ortu iusti future vitē insigne p̄mit titur. et grā future x̄tuz exultatōe vicinoꝝ p̄figurante. signatur.

Die octauo ve. Per circūcisionē resurrō dñi figurat: q̄ et octaua die. i. p̄ sab̄m sc̄a est. et sic illa a reatu mortis absoluere solebat: sic ista imoz talis vitē natūitate et in auctore n̄fo exhibuit. et in nob̄ mōstrauit sp̄andā.

Et vocabant eū. Beda. Iohannis celebratā natūitas ē nomi teitū

Humilitatem saluandi sunt. Memorari m. s. q̄ q̄ hominē redemit. non me ritum est hominis: sed donum diuine pietatis.

Sicut locutus est. Memorā patrum quibz hec salus reuelata est faciens abrahā nominatim exprimit. cui p̄mo ipsa incarnatio manifestata est. Et semini: non tam carne genitis q̄ fidei vestigia secutis. quibz aduent⁹ saluatori in secula est promissus: q̄ ipsa promissio hereditatis nullo sine clau der. Quā et vsqz in finē sc̄li credētes n̄ tēerūt. et beatitudinis erit gl̄a pennis

Mansit autē. Beda. Tādiu mansit: donec videret p̄cursoris natūi tatē. propter quā marie venerat. Nec cā sola familiaritatē tandiū mansit: s̄z vt tanto tempore et elisabeth et iohannis crederet p̄fectus. Nam si in primo aduentu marie. spūitū sancto sit repleti. multum est illis sup̄additū tanta mo ra mansionis.

Mystice. Aīa casta q̄ spūalis x̄bi desiderii cōcipit. necē ē vt alta ex eratus celestis iuga subeat. et quasi triū mensū dies ibidē memorata. qu o usqz fidei. sp̄i. et charitatē luce radiet. perseverare non resistat.

Impletū est. B. Verba iplerōis sacra scriptura i bonoꝝ tā ortu. vt obitu. vel actu ponere cōsuevit. quoz vitā plenitudinē p̄fectōis h̄re s̄gē. ut ipleri sunt dies marie vt peret. Impleuit salōn edificare domū. Defūc⁹ est abrahā plen⁹ diez. Cū veit plenitudo t̄pis: misit te⁹ filiū suū. Sed cōtra: dies impioꝝ. inanes et vacui.

Et audierūt. Ambro. Be. Datet scōꝝ editio leticiā plimoꝝ: q̄ cōe bonū est. Iusticia enī cōis x̄i est. et iō in ortu iusti future vitē insigne p̄mit titur. et grā future x̄tuz exultatōe vicinoꝝ p̄figurante. signatur.

Die octauo ve. Per circūcisionē resurrō dñi figurat: q̄ et octaua die. i. p̄ sab̄m sc̄a est. et sic illa a reatu mortis absoluere solebat: sic ista imoz talis vitē natūitate et in auctore n̄fo exhibuit. et in nob̄ mōstrauit sp̄andā.

inchoata gratia: cui in dei qui legis observatioe quasi affinitate iuncti erant nomen patris volunt imponere: q; magis iusticiam que ex lege est volunt suscipere: q; gram que ex fide.

Qui pueri nomine patris vocat: eos figurat. qui dno noua gratie munerata declarante. cuperent eum potius per psueta veteris sacerdotij edicta p dicare. Vnde bene zacharias meor dni interpretat: q; memoriã antiquę observatiois a dno da te figurant. Mater q; verbis z pater qui scri ptis q; iohannes voce tur asstrunt. significat q; ipsa legis doctrina de suscipienda gratia christi vna voce in firmat. dicendo per legi latozem. Propbetam suscitabit vobis do. s. v. ipsuz audite. z ipm sacerdotiu legale ceri moniaru typis q; li mu tis litterarum figuris gratiaz euangelij si re cte intelligat exprimit.

Innuent autem. Qui innuit patri de nomine pueri: signifi cant illos qui testimo nio legis intendunt a firmere gram fidei.

Apertum est autem. Declarato z confirmato nomi ne iohannis aperitur os zacharie z benedi cit: patet quia manife stata est p apostolos gra noui testamenti. multa etiam turba sa cerdotum relicta taci tumitate nocua. obe dit fidei. z predicat to na redemptoris. z que prius occultabantur in sacerdotio legali rationabiliter intel lecta soluntur. Vnde die circuncisionis iohan nis factus est timor su per vicinos. significat q; tempore dominice resurrectionis aposto lis dato spiritum z pre dicata gloria christi. salubris timor non so lum iudeoz qui erant vicini vel situ loci. vel scientia legis. sed etiã exterarum gentium cor da concussit. Nec tan tum montana iudee: sed omnia mundani re gni mundanez sapi entie culmina christi fama trascendit.

Et prophetavit. Bona largitas diuine pietatis. Ecce lo quela que sola ablata est diffidenti cu spiritu propbetie restituta e credenti.

Elisabeth pauca zacharias multis propbetat. Vterq; san cto spu replet loquebatur: s; disciplina seruatur. vt mulier magis discere que diuina sunt studeat. q; docere.

Benedictus. Quia dum bonitatem dei rogauit pro liberatione: precursor donatus est.

Visitauit. Quod proxime faciendum cognouerat: propbetico more

Amb. Beda. Spu prophetie didicit. quod no didicerat a marito. non poterat ignorare prenun cium. que prophetauerat christum.

Et respondens ma ter eius dixit. Nequaquam: sed voca bitur iohannes. Et dixerunt ad il lum. Quia nemo est in cognatioe tua: qui vocetur hoc nomine. In

Amb. Beda. Quia incredulitas affatum ei eripuit z audire. quod voce non poterat. manu z litteris locutus. z nutu interrogatur.

Ambro. Quia lex scripta in tabulis lapideis mysteria loquitur.

Hoc nomen nos non imponi mus: q; iam a deo accepit. habet suum nome. qd agnouimus. non qd eligimus

De conuententia inter patrem z matrem

Iam soluit fides lingua. quam incre dulitas ligauerat

Excitati miraculo z timore stupefacti

Stacite euentum rei expectantes

Non homi meritis

Per que viscera s; assumpta carne

Verbum patris oritur. vere lucis aperiens.

Visitauit ut illuminaret

Est vel sit.

Longa infirmitate tabescentē s; Appa rens in carne quasi longius a se recedentes iusti ficare curauit

Longa infirmitate tabescentē s; Appa rens in carne quasi longius a se recedentes iusti ficare curauit

Longa infirmitate tabescentē s; Appa rens in carne quasi longius a se recedentes iusti ficare curauit

Longa infirmitate tabescentē s; Appa rens in carne quasi longius a se recedentes iusti ficare curauit

Longa infirmitate tabescentē s; Appa rens in carne quasi longius a se recedentes iusti ficare curauit

Longa infirmitate tabescentē s; Appa rens in carne quasi longius a se recedentes iusti ficare curauit

Longa infirmitate tabescentē s; Appa rens in carne quasi longius a se recedentes iusti ficare curauit

Longa infirmitate tabescentē s; Appa rens in carne quasi longius a se recedentes iusti ficare curauit

Longa infirmitate tabescentē s; Appa rens in carne quasi longius a se recedentes iusti ficare curauit

Longa infirmitate tabescentē s; Appa rens in carne quasi longius a se recedentes iusti ficare curauit

Longa infirmitate tabescentē s; Appa rens in carne quasi longius a se recedentes iusti ficare curauit

quasi iam factum narrat.

Cornu. Beda. Per cornu quod carnem excedit cum omnia ossa car ne tegantur. regnum christi significatur. quo mundus z gaudia carnis su perantur. In cui? figuram dauid z salomon cornu olei sunt in regni gloriã consecrati. vt prius saul lenticula.

Cornu. id est. christum. q; cornu nec caro est nec os. Sic christus. nec ca ro tñ: nec os tñ diu nitatis.

Qui a seculo. Beda. Lota vete ris testamenti scripta ra te christo pcessit. Et a tempore adē san cti patres suis quib; fa ctis eius dispensatiois testimoniu reddunt.

Salutem. Ere xit nobis salutem et inimicis. Et est expla natio superioris versi culi. i. quo breuiter idē premiserat. Erexit cor nu salutis nobis.

Omniu. Beda. Quasi diceret. vel ho minum peruersorum. et spirituz immundo rum. z quorum ma nu z interim spe salui facti sumus: z in futu ro re ipsa saluandi.

Ad faciendam Locutus est. et erexit nobis salutem ad fa ciendam misericordi am: vt misericordiam quaz patribus promi sit impleat in nobis. et iuramentum quod fe cit patribus te libera tione nostra. in nobis per christuz compleat.

Et tu puer. Beda. Non mirum si alloquitur infantē octo dierum. quia qui in vtero matris saluta tionem marie audiu it iam natus patris vo cem agnouit. Vel p pter illos instruendos qui aderant. futura fi lii munera que per an geluz didicerat tepo mit.

Beda. Cum te domino loqueretur: repente ad propheetaz verba conuertit: vt b quoq; beneficium esse domini designaret. ne cum publica numera

ret: quasi ingratus sua beneficia tacuisse videretur. que agnoscebat se in fi lio suscepisse.

Scientia salutis. Beda. Nomen Iesu. id est. saluatoris ex pone re. z diligentius commendare volens: salutis frequentat mentionem. cum cornu salutis erigendū. salutem ex inimicis futuram. scientiam salutis ple bi dandam. commemorat. Et ne teporalem salutem promitti putares: ad dit in remissionem peccatoz eozū.

Illuminare his. Beda. In longa peccatorum z ignorantie cecita te depressis: quia exclusis errorum tenebris: attulit veram. cognitionis luz lucem. z certum iter patrie celestis aperuit.

Ad dirigendos pedes. Vt per omnia gressus nostroz operam

ret: quasi ingratus sua beneficia tacuisse videretur. que agnoscebat se in fi lio suscepisse.

Scientia salutis. Beda. Nomen Iesu. id est. saluatoris ex pone re. z diligentius commendare volens: salutis frequentat mentionem. cum cornu salutis erigendū. salutem ex inimicis futuram. scientiam salutis ple bi dandam. commemorat. Et ne teporalem salutem promitti putares: ad dit in remissionem peccatoz eozū.

Illuminare his. Beda. In longa peccatorum z ignorantie cecita te depressis: quia exclusis errorum tenebris: attulit veram. cognitionis luz lucem. z certum iter patrie celestis aperuit.

Ad dirigendos pedes. Vt per omnia gressus nostroz operam

ret: quasi ingratus sua beneficia tacuisse videretur. que agnoscebat se in fi lio suscepisse.

Scientia salutis. Beda. Nomen Iesu. id est. saluatoris ex pone re. z diligentius commendare volens: salutis frequentat mentionem. cum cornu salutis erigendū. salutem ex inimicis futuram. scientiam salutis ple bi dandam. commemorat. Et ne teporalem salutem promitti putares: ad dit in remissionem peccatoz eozū.

Illuminare his. Beda. In longa peccatorum z ignorantie cecita te depressis: quia exclusis errorum tenebris: attulit veram. cognitionis luz lucem. z certum iter patrie celestis aperuit.

Ad dirigendos pedes. Vt per omnia gressus nostroz operam

ret: quasi ingratus sua beneficia tacuisse videretur. que agnoscebat se in fi lio suscepisse.

Scientia salutis. Beda. Nomen Iesu. id est. saluatoris ex pone re. z diligentius commendare volens: salutis frequentat mentionem. cum cornu salutis erigendū. salutem ex inimicis futuram. scientiam salutis ple bi dandam. commemorat. Et ne teporalem salutem promitti putares: ad dit in remissionem peccatoz eozū.

Illuminare his. Beda. In longa peccatorum z ignorantie cecita te depressis: quia exclusis errorum tenebris: attulit veram. cognitionis luz lucem. z certum iter patrie celestis aperuit.

Vertical text in the right margin, likely from an adjacent page or a commentary.

illuminatoris nostri gratia concordent: donec ad mansionem perpetue pacis intrem? **Et erat in deserto.** Beda. Predicator penitentiae futurus aspera solitudinis eligit: ubi primam exigit gratiam: ut iuuenis liberus ab amore mundi auditores suos reuocaret.

Erat edictum a ce. aug. Beda. Augustus xij. annis circa natiuitatem christi in pace regnauit: ut etiam ad litteram completum videatur illud propheticum. Conflabit gloria in v. z. l. in f. nec leuabit g. c. g. g. Pacatissimo quatem tpe voluit xps nasci: qz pace magnope quiescit et amant: qz pacis amatores semp inuisit. Voluit etiam ut discipuli quos ad predicandum missurus erat: quocumqz uellent securi transire possent: et ab imminentium seditionum seruoze tremeda romani nominis uulnbra protegerentur.

Facturo dno describitur mundus: qz ille apparebat in carne: qui electos suos ascriberet in eternitate. In quo nomen augusti vere impletur: qz suos augere sufficiens: censu suo professio nis non pecuniae: sed fidei oblatione signare precepit: qz dum professio secularis obtenditur: spiritualis implet. Abolito autem censu synagoga uelut nouus census ecclesie parat: qz tormenta non exigit: sed aufert: qui non uino numismate: sed uia signatur fide.

Quietissimum et pacatissimum erat regnum qz uia descriptione totum mundum conclusit. Propterea census datus est: ut sciret rex numerum hominum et magnitudinem. Sic primu iudaea facta est stipendiaria romanis.

Uniuersus orbis. Amb. Dulce gentes erant quibus non imperabat augustus. Sed his uerbis regnum christi exprimit: qui omnibus erat imperator. Quis enim possit totius orbis professionem exigere: nisi qui totius orbis habeat imperium?

Prima. Beda. Jam diuersis temporibus plerumqz partes terrarum leguntur descriptae: sed hęc est prima earum que totum orbem concludunt: que professio est mentium: qz nullus excluditur. Vel certe tunc primu cepit quando cyrinus a cesare syriam missus est: censor patrimonio futurus.

Syrie. Syria in qua iudaea est media: et quasi umbilicus est totius terre. Censu ergo primu in medio terre exigitur: ut inde postea usqz ad fines terre extenderetur et redderetur.

Cyrino. Amb. Historico more scribens ut seriem temporis designet: nomen pignoris tanqz consulis: signi gratia huic libro ascribit. Nam si consules ascribuntur tabulis emptionis: quantomagis redemptori omnium debuit tempus ascribi: habemus hic omnia que in contractibus esse solent. Vocabulum summam potestatem gerentis diem: locum: causam: testes etiam qui adhiberi solent. Hos quoqz natiuitati sue et generationi christus adhibuit: qui signarent euangelium dicens. Vos eritis michi testes in hierusalem.

Beda. Sicut imperante augusto: et presidente cyrino: ibant singuli in suam ciuitatem ut profiterentur censum: sic modo imperante christo: per doctores ecclesie presides profiteri debemus censum iusticie. Subeamus iugum quod leue est: ueniamus ad requiem animarum que est patria nostra. Et

in uiam pacis. Puer autem cre
scepit et confortabatur spiritu: et
erat in desertis usqz ad diem ostensionis sue ad israel.

C. C. II.

Factum est quibus crescebat iohannes uel quibus maria in domo reueria est post tres menses quibus cum elisabeth mansit. aut in diebus illis.

erit edictum a cesare augusto: ut
vel ut censu profiteretur uniuersus orbis terre
describeretur uniuersus orbis.

Hęc professio.
Hęc descriptio pria facta est a pre
fide syrio cyrino. Et ibant omnes

ut nullus extra ecclesiam deo censum reddat
ut profiterentur singuli in suam
ciuitate. Ascendit autem et ioseph

a galylea de ciuitate nazareth in
iudream ciuitatem dauid que uo
catur bethleem: eo quod esset de do
mo et familia dauid: ut profiteretur

sicut cesari soluebatur denarius qui decem nummos habebat: qui etiam nomine cesaris titulabatur: sic offeramus regi nostro decalogum legis: in quo uultum nostri regis: id est agnitionem uoluntatis eius inuenimus. Quod denarium quasi sacculo inclusum portamus in uia: cum in occulta conscientie meditatione seruamus. Proferemus autem cum regem in reuere suo contuebitur: uel etiam proferimus: cum ea que in tenebris discimus in luce dicimus: et quod in aure audimus: predicamus in tectis.

cum maria desponsata sibi uxore
pregnante. Factum est autem cum
essent ibi: impleti sunt dies ut pe
nascitur: qz per humanitatem quasi in alieno nascitur: non secundum potestatem: sed secundum naturam.

Et pannis eius inuoluit: et re
ponitur in presepio: i. corpus christi super altare
reficiat: qui panis est angelorum.

clinauit eum in presepio: quod non
erat ei locus in diuersorio. Et pa
stozes erant in regione eadem uigi
lantes: et custodiētes uigilias no
ctis supra gregem suum. Et ecce

angelus domini stetit iuxta illos:
et claritas dei circumfulsit illos.

et timuerunt timore magno. Et di
xit illis angelus. Nolite timere.

Ecce enim euangelizo uobis gau
dium magnum quod erit omni po
pulo. Quia natus est uobis hodie

onem subderetur.
Dannus enim inuoluit. Uilibus induitur pannis: ut stolam immortalitatis recipere possent. Dannus et pedes stringitur: ut manus nostre ad bene operandum: pedes in uiam pacis dirigantur. paruulus factus: ut nos perfecti simus.

Locus in diuersorio. Diuersorium est domus inter duos muros duas ianuas habens. Figuratur ecclesiam inter paradysum et mundum.

Beda. In diuersorio: ut in uia nascitur: qui ait. Ego sum uia qua ad patriam ueritatis et uite ueniamus.

Et pastozes. Beda. Nato summo pastore: pastozes ab insidijs noctis gentium greges more pecudum prius uiuentes uigilando defendunt: et in aulam dei congregant. Quibus bene uigilantibus angelus apparet: et eos claritas circumfulget: qz illi pre ceteris sublimia uidere merent: qui fidelibus solliciti presunt: super quos diuina gratia largius conuiscat.

Et ecce angelus. Beda. Et concipiendum: et conceptum: et natum dominum celi ciues testatur: ut et mortales sufficienter imbuant: et suum autori seruitium impendant.

Luce fulsit. Beda. Id est: ex omni parte illorum fulsit: radios sui luminis asperlit: quod in tota ueteris testamenti serie non inuenit. Consonat autem qui ait. Nox precessit dies autem ap. Ergo a. o. t. et in a. l.

Hodie. Cum nox esset: ait: hac nocte: sed hodie: quod scilicet gaudium

Nazareth. Beda. Quotidie dominus in nazareth concipitur in bethleem nascitur: cum alijs flore: ubi suscepto se domum eterni patris opando efficit. Quasi in alio uirginali concipitur in corde credentis per fidem: generatur per baptismum. Quotidie dei genitrix ecclesia suorum comitata doctorem de rota mundi in ciuitate confessionis et laudis ascendens censum sue deuotionis regi eterno persoluit. Quod quasi alij desponsata: sed ab alio secundatur: dum proposito sibi pontifici uisibiliter iungitur: sed inuisibili spiritus uirtute cumulatur. Unde Joseph auctus interpretatur: indicans ipso nomine instantia loquentis magistri nichil ualeat: nisi augmentus super ni inuamini ut audiatur acciperit.

Factum est autem. Alibi concipitur: ubi nasci dominus uoluit: ut insidiantis herodis furorem facilius euaderet.

Humilitas christi commendatur: qz non solum incarnari: sed etiam illo tempore nasci uoluit: quo mox natus censui cesaris propter nostram literati

venerat nunciare. Vbi tristitia geruntur: noctis mentio solet fieri. vt. Scandalum patiemini in me nocte ista.

Infantem pan. Beda. Crebris infantia saluatoris et angelorum testimonis et euangelistis est inculcata: vt mentibus nostris altius infigatur quid pro nobis sit factus. In quo humilitas notatur quia cum esset diues pauper pro nobis factus est. vt inopia sua nos ditaret.

Multitudo militum. Ambrosius. Bene angelorum nominat exercitus qui sequebantur militie ducem qui contra malignos spiritus ad tutelam nostram angelorum ordinat exercitus.

Beda. Vno euangelisante multitudine colonam in laudem prout pit: vt et officium suum deo impendat. et nos instruat. vt quoties sacra eruditionem ex fratris ore audimus: deo laudes corde ore ope reddam. Quia vero deus et homo nascitur hominibus par cum ipsis angelis. deo canit gloria. qui ab angelis pro nostra redemptione glorificatur.

Et in terra par. An peccando eram? a deo extranei: extraneos nos angeli deputabant. Sed quia cognouimus regem nostrum. recognouerunt nos angelici ciues suos. Et timet angelus adorari ab humana natura. quia in suo rege considerat.

Domini bonae voluntatis. Beda. Qui suscipiunt natum christum. Non his qui audita eius natiuitate sunt turbati. et eius peccati. Non est par impijs. dicit dominus.

Pastores lo. Ambrosius. Non sit vilis persona pastoris: quia quilibet ad prudentiam eo preciosior ad fidem. A pastoribus fidem maria colligit. A pastoribus ipsius ad dei reuerentiam congregat. Virati sunt enim de his que dicebantur a pastoribus ad illos.

Transeamus. Porro. Sic nos abiectionis carnalibus concupiscentijs: cogitatione et delirio mentis in supernam domum vini panis vitam transire. illum amando qui pro nobis caro factus est: vt ad eius visionem perueniamus.

Et venerunt festinantes. Beda. Non cum delicia christi gremia est huiusmodi. Ideo pastores huiusmodi inueniunt: quia non ficta fide currunt videre qui audierant. Porro exemplum pastores ecclesie immo cuncti fideles imitari debent vt fide et virtute proficiant. et celesti oraculo erecti. precedentium patrum vitam. in qua panis vite semper et seruatur et reficit. quasi bethleem potas preplando subeant. Vbi catholice ecclesie pulcritudinem quasi maria. et doctorum ceterum quasi ioseph. et humilem mediatoris aduentum scripturae paginis insertum. quasi in presepio inuenient.

Videntes autem. Visio dei. cognitio dei est. et hec est sola vita hominum vt cognoscant verum patrem. et quem misit ipsum esse unum deum.

Virati sunt. Virantur et de mysterio incarnationis. et de tanta pastorum attestatone. qui fingere audita nesciret. sed simplici facundia vera fidei careret. Sic dominus non rhetores. sed piscatores ad euangelisandum destinavit. Sic et in veteri testamento super dispensationis nuncios pastores ordinauit. Ideo non est parumpendenda pastorum attestatio.

Saluator. qui est christus dominus? In bethleem. unde dauid natus. Signum in ciuitate dauid. Et hoc vobis si salutis fidelibus humilitas saluatoris. que est opposita superbie. per quam mors in mundum intravit.

Inuenietis infantem panis inuolutum et positum in presepio. Et subito facta est cum angelo multitudo militie celestis laudantium deum et dicentium: Gloria in altissimis deo. et in terra pax hominibus bonae voluntatis. Et factus est vt discesserunt angeli ab eis in celum: pastores loquebantur ad invicem. Transeamus vsque bethleem.

et videamus hoc verbum quod factum est. quod fecit dominus. et ostendit nobis. et venerunt festinantes. Et inuenierunt mariam. et ioseph. et infantem positum in presepio.

Maria autem. Ambrosius. Maria non minus ore pudica quam corpore secreta quam non nerat nulli divulgat. sed tacito corde scrutans congruum tempus quo hec deus vulgari velit reuerenter expectat. proferens ea que viderat circa se acta. et que legerat in scripturis agenda. Et dictum erat ab angelo. Ecce percipies in vtero et paries. Precedit ysa. Ecce v. c. et p. f. Videbat se de stirpe david ortam in Nazareth de spiritu sancto percipisse in bethleem percipisse. Quorum omnium testimonia in diuersis prophetis legerat. Compatit quia ysa. prophetarum facti. et in omnibus habet argumta fidei.

De verbo quod dictum erat illis de puero hoc. et omnes qui audierant mirati sunt. et de his que dicta erant a pastoribus ad ipsos. Maria autem conseruabat omnia verba hec conferens in corde suo. Et reuersi sunt pastores glorificantes et laudantes deum in omnibus que audierant et viderant: sicut dictum est ad illos. Et postquam consummati sunt dies octo. ut circumcidere puer: vocatum est nomen eius ioseph. Quod vocatum est ab angelo priusquam in utero conciperetur. Et postquam impleti sunt dies purificationis eius secundum legem moysi: tulerunt illum in hierusalem ut listerent eum domino sicut scriptum est

Et reuersi. Be. Sic spirituales pastores non dormiant alij preplando celestia subuehant. non castra fidelium lustrant. et prebitant et empla gremio circumcunt non ad publicum pastorem officij redent. do. vt quod in puero gustauerunt. alijs predicando eructent.

Sicut dictum est. Et in bethleem. non alij inueniunt que dictum erat. vt sic deum est ad illos ab angelis referunt laudes et gloriam deo. Non quod angelis ipsasent laudare: sed ipsi laudando offerunt formam deuotionis sue dum dicunt. Gloria in al. deo. et in terra pax hominibus bonae voluntatis. Quod vocatum est ab angelo priusquam in utero conciperetur.

Et postquam impleti sunt dies purificationis eius secundum legem moysi: tulerunt illum in hierusalem ut listerent eum domino sicut scriptum est

figurata. et in nostra que est proficenda. Christus autem die octava surrexit. et post sex septem et septem sabbatis. que nunc inter alia vita gerit. quasi octavo tempore resurgens. tunc verissime ab omni corruptioe circumcili. vbi vix preputium auferetur: quia ibi neque nutent neque nutentur.

Bregio. Qui in siluitudine carnis pasci venerat: remedium que caro pasci mudi dari pluerat non respuit. sic bapma noue gratie. non neccitatibus exempli causa subdit. Et nota que idem auxilium caritatis in lege circumcilio prestat: quod sic bapma post tempore gratie. nisi que introit in regnum non dicitur patebat. Signum autem huius circumcilio carnalis illa circumcilio in die iudicij. cum omnibus ante et carnis corruptioibus etiam. ad factie creatori videnda ingrediemur. Signum etiam pntie circumcilio. i. ablutioe vi ciorum per bapmum. Signum etiam illud de abraha nascitur que in pnti per bapmum et in futuro per resurrectionem ab omni sorde suos purgaret. Erat etiam in abraha signaculum iusticie.

Beda. Sic a christo christiani. sic et in vtraque nostra circumcilio a ihu. i. a saluatore saluati vocamur. Ad nomen non solum antequam percipiamur in utero ecclesie per fide: sed etiam ante tempore scilicet a deo nobis vocati est.

Tulerunt illum. Paruuli que de toto regno iudeorum ad templum portabant. si erant de tribu leui. in misterium domus perpetuo detinebantur. Si de alia tribu: precio dato a parentibus primogeniti redimebantur ad propria referendi.

Sicut scriptum est. Beda. Scriptum est in lege. Mulier que suscepto

Marginal notes on the right edge of the page, including references to other biblical passages and commentary.

semine peperit in e. f. d. Ad distinctionem illius que virgo peperit. Non ergo filius non mater hostijs indigebat purgari: sed ut nos solueremur a timore legis. Decretum autem erat puerum post tricesimum circuncisionis diem ad templum deferri: et pro eo hostiam dari. primogenitum sanctum domino fieri. Per quod significatur nullam nisi circumcisis vicis dignum esse conspectu domini: nullum nisi mortalitatis nexibus absolutum. super ne civitatis gaudia subitum. Vera enim circuncisione purgatus: templum hierusalem cum mueribus ingreditur: qui gloria resurrectionis ab omni late excocet: cum bonorum operum fructibus superne beatitudinis gaudia subit.

Omne masculinum. Beda. Omne tam hominis quam pecoris quod deo sanctificari et sacerdotis esse iubebatur: ut sacerdos primo genitum hominis redimi faceret sic et omne animal immundum: que primogenita illum significant qui unigenitus dei dignatus est fieri primogenitus omnis creature: qui vere est sanctus deo quia sine peccato. Qui ad generandos sibi populos secretum genitale sancte ecclesie sibi aperuit. Vel moraliter. Primogenita significant bona initia nostre actionis: que quasi corde gerimus: que de gratie reputare debemus. Male gesta redimere fructibus penitentie iubemur.

Par turturum. Beda. Hec oblatio pauperum erat: qui non sufficeret offerre agnum: ut per omnia humilitas domini pateat. Moraliter. Siue quis fortia opera que masculini nomine: siue infirma que femine significant: creaverit ut hec deo legitime consecratur: necesse est ut lacrimis compunctionis offerat: que per gemitum illarum avium significantur: quia lacrimis etiam in bonis indigemus: quia quo sine summamur ne scimus. Qui non invenit agnum: id est: divitias innocue vite ad lacrimas recurrat. Sunt autem duo genera compunctionis: dum vel malorum recollectione supplicia timeamus. Vel dum desiderio celestium ardentes de dilatione gemimus. Unde duo pulli offerri iubentur: unus in holocaustis: quando amore celestium inflamamur. Alter pro peccato: dum de malis peccatorum gemimus.

Beda. Ambro. Columba que in grege conuertatur actinam: turtur solivagus contemplativam vitam significat: que paucorum. Et que utraq; hostia accepta est deo: consule utraq; avis oblata est pro domino. Qui clauso ostio patre orat in abscondito: turtur offerri. Qui compares operis gratia: columbam ad altare portat. Turtur in deserto habitat: non multum divulgat: pullos nocte pascit: mortificatio non pascit. Sic ecclesia deserta est a peccatis: nec christus in multis locis divulgat: nisi in fide trinitatis et unitatis. In nocte mundi sanctos pascit heresim non suscipit.

Beda. Puer primo circumciditur: et post interpositis diebus cum hostijs hierusalem deferretur: quia et ipse iuvenis resurgendo corruptionem carnis calcavit: et interpositis diebus cum carne quam hostiam fecerat ad celum ascendit. Sic et nos prius in baptismo circumcidimur a peccatis: et proficere gratia ad altare ingredimur: consecrandi hostia corporis et sanguinis domini nostri. Sed in fine omnis ecclesia corruptione exuret: et cum victimis bonorum operum in eternam hierusalem transferretur.

Et ecce homo etc. Non solum angeli: sed omnis etas et sexus testimonium nato reddunt puero. Et sicut ab omnium sanctorum fidelibus presagiebatur

in lege domini. Quia omne masculinum adaperiens vulvam sanctum diens uel egrediens de uirginis asser. domino vocabitur. Et ut darent

hostias secundum quod dictum est in lege domini. par turturum. aut duos pullos columbarum. Et ecce homo

erat in hierusalem cui nomen symeon. et homo iste iustus et timoratus expectans consolationem israel

et spiritus sanctus erat in eo. Et respondens accepit a spiritu sancto non usurum se mortem: nisi prius videret christum domini. Et venit

in spiritu in templum. Et cum inducerent puerum iherosolim parentes eius: ut faceret secundum consuetudinem

in lege domini. Quia omne masculinum adaperiens vulvam sanctum diens uel egrediens de uirginis asser. domino vocabitur. Et ut darent hostias secundum quod dictum est in lege domini. par turturum. aut duos pullos columbarum. Et ecce homo erat in hierusalem cui nomen symeon. et homo iste iustus et timoratus expectans consolationem israel et spiritus sanctus erat in eo. Et respondens accepit a spiritu sancto non usurum se mortem: nisi prius videret christum domini. Et venit in spiritu in templum. Et cum inducerent puerum iherosolim parentes eius: ut faceret secundum consuetudinem

ita veniens omnium sanctorum laude predicatur. **Iustus et timoratus.** Difficile iusticia sine timore custoditur: non penali: sed qui permanet in seculum seculi: quo iustus quanto plus deum diligit: tanto solertius offendere canet. Et tene iustus: qui non suam: sed populi gratiam quebat: cupiens ipse dissolui: sed expectans videre promissum auctorem salutis: ut qui ab herode pressi fuerant: adventu saluatoris liberati acciperent consolationem.

Puerum etc. Cum puercia post septem annos infantie incipiat: Iesus frequenter puer dicitur: non tam pro etate quam pro seruitio. Unde propheta. Ecce puer: quia filius hominis non venit ministrari: sed ministrare.

Et ipse accepit. Beda. Moraliter. Veteran accipit in fantem: docens ut exuentes veterem hominem qui corrumpitur: induamur eum qui se cundum deum creatus est. Iustus secundum legem accipit puerum in vlnas: ut innuat iusticiam legis gratia cuius gelige fidei mutanda. Accipit etiam senior mundus innocentiaz christiane infantie: ut renouet sicut aquila.

Beda. Symeon et anna proueci iherosolim excipiunt et laudant: significat fidelis synagogam: que post longam expectationem promissionum: fide non ficta eum recepit qui prouocabatur.

Nunc dimittis etc. Ambrosius. Qui vult dimitti: veniat in hierusalem: conuersationem habens in celestibus: veniat in templum: imitetur exempla

illorum in quibus deus habitat. Expectet dominum: accipiat in manibus verbum dei: brachijs fidei: spei: et charitatis amplectatur: tunc dimittetur ut non videat mortem: quia viderat vitam.

Quia viderunt etc. Sciebat quod beati oculi qui christum essent visuri: ideo: donec illum videret nolebat morte dissolui: que in ut vidit: mortem optauit in pace dimitti.

Quod parasti etc. Et in primo aduentu christus ante faciem populi a deo paratur: ut credant et diligant: et in secundo aduentu parabitur: ut videat eum omnis populus: et reddat unicuique secundum opera sua.

Ad reuelationem gentium. Ut reuelatur cecis oculis gentilium nulla spe dominici aduentus erecto: et ut ipse israel gloriatur: excipiens suum promissum et desideratum: et prout reuelatio gentium glorie israel: que cum plenitudo gentium intrauerit: tunc omnis israel saluus erit.

Symeon. Qui interpretatur: audiens tristitiam: figura est prophetarum: qui vindictam sibi a deo dictam super populum audiebant. Anna que gratia dicitur: figura est ecclesie.

Positus est in ruinam etc. In ruinam illorum qui steterant: et resurrectionem illorum qui ceciderant. Vel in ruinam vicio: et in resurrectionem virtutum.

Non in se tantum: sed in suis quoque. predicatoribus positus est in ruinam et resurrectionem. Unde apostolus. Chasti bonus odor sumus deo: in his qui salui fiunt: et in his qui pereunt. Bono enim odore alij saluantur: alij peccant.

In signum cui contradicere. Omnia que de christo narrantur: si gnium sunt: quod natus de virgine: quod surrexit: quod clausis ianuis intrat: cui si gno contradicatur ab infidelibus. Spiritualliter signum est in fide dominice

f 2

ostenderet qui mortuus credebatur.

Quisitus aduentus christi a patriarchis ante legem non est inuentus Quisitus a prophetis et iustis sub lege non est inuentus. Quisitus sub gratia a gentilibus inuenitur.

Pater id est ecclesia. Mater id est synagoga. per tres leges querunt christum: et non inueniunt nisi per euangelium.

In medio doctorum. Beda. Quali fons medius doctorum sedet. Sed quali exemplar humilitatis prius interrogat et audit quod inuenit: ne paruuli a se minoribus doceri erubescant. ne infirmus docere audeat.

Stupe autem. Ecce signum diuinitatis. Apparet quod non ob imperitiam necessitate audiebatur: sed ad ostendendum quod homo erat homines in agistros humiliter audit. Ad probandum quod deus: eiusdem loquentibus sublimiter respondet. diuina lingua sapientiam prodebat: et etas humanam infirmitatem habere debet. Unde miratur iudei et turbantur sed non miratur fidelis qui cum propheta clamat. Paruulus natus est n. s. d. n. Paruulus factus: ut inter paruulos crescendo et proficiendo parlatim eos ad capiendam suam virtutem archana prouideret.

Quid est q. m. q. z. Beda. Non quod eum quasi filium querunt vituperat: sed quod sit sibi uerus pater insinuat. et quod potius debeat ei cui est eternus filius. mentis oculos attollere cogit. Quia enim deus et homo est: nunc excelsa deitatis: nunc infirma habere humanitatis. Quali filius dei in templo promozatur. quasi filius hominis cum parentibus quo intentus regreditur.

Nesciebatis. Inuentus in templo dicit in his qui patris m. s. o. m. e. ondens tepus non minus ad se quam ad patrem pertinere: quod quod est una maiestas. hoc etiam una fides. et una dominus. non solum materialis: sed etiam spiritualis. Alibi cum ad mysterium mater impellit. hic mater arguit: quod adhuc que humana sunt extigit. Sed cum hic duodecim describat annos: ubi discipulos habere docetur. Vides matrem didicisse de filio: ut exigeret a validiore mysterium. que stupebat in inuione miraculorum.

Ambrosius. Magister veritatis officium implet pietatis. Et miramur si deserit honorem patri qui subditus est matri? Ita subiectio non est necessitatis sed pietatis. Ecce quid parentibus debeamus ostendit.

Et mater conseruabat. Omnia que de domino vel a domino facta cognouit. siue que intellexit. siue que nondum intelligere potuit. omnia in memoria recondit: ut cum domino tempus predicande seu scribende incarnationis eius adueniret. sufficienter vniuersa prout essent gesta posset explicare querentibus. Sic nos crebra facta et doctorum dei meditatione importunos cogitatus repellamus. et alios instruere laborem?

Proficiebat. Beda. Sicut est carnis etate proficere: sic est anime rationalis sapientia et gratia proficere. non quod hoc egerit susceptor: deus. per se ipsum cum supra plenus fuisse sapientia describitur: sed quod hoc pro remedio nostre salutis suscipere elegit: ut cum caro et anima rationalis a deo suscipitur: utraq; pariter saluaretur.

Bregio. Juxta hominis naturam proficiebat sapientia. non quod ipse sapientior tempore. qui a prima conceptionis hora spiritu sapientie plenus permanebat: sed eadem qua plenus erat sapientiam ceteris ex tempore paulatim demonstrabat. Juxta hominis naturam proficiebat etate. de infantia ad iuuentutem. Juxta hominis naturam proficiebat gratia: non quod ipse non habebat

per accessum temporis accipiendo: sed pandendo donum gratie quod habebat apud deum et homines. Quia quantum proficiente etate patefaciebat dona gratie hominibus que sibi inerant et sapientie: tantum eos ad laudem dei excitabat per considerationem ipsius sapientie et gratie quas deus ipsi contulerat. sic et deo patri ad laudem et hominibus ad salutem proficiebat.

Ecclesiastes ait. Sapientia mea stetit michi. Dixit. Stetit in sapientia. et quod etiam in carne posito sibi permansit sapientia. Quod habet profectus in sapientia non stat ei sapientia. que ante non recipit profectum. nec per momenta succrescit: sed semper in plenitudine est. iste dicere potest. stetit michi sapientia.

Verba hec in corde suo. Et ihesus proficiebat sapientia et etate et gratia apud deum et homines.

CC. III.

Anno autem quinto decimo imperii tyberij cesaris. procurante pontio pylato iudeam: tetrarcha autem galylee herode. philippo autem fratre eius tetrarcha iudree et traconitidis regionis. et lysania abilinge tetrarcha. sub principibus sacerdotum anna et caypha: factum est verbum domini super iohannem zacharie filium in deserto. Et venit in omnes regiones iordanis predicare baptismum.

Beda sup erod. Pontat uerbo virtutis sue christus omnia. et est agnus dei qui tollit peccata mundi. et sacerdos in eternum. omnis sanctitatis ornatu preclarus. non quem natus in carne per exercitium laboris accepit: sed qui in utero uirginis incarnatus. preueniente gratia spiritus totum simul habuit.

CC. III.

Anno autem. Herodes philippus et lysanias qui cum pylato romano fide regunt iudeam. filij fuerunt maioris herodis sub quo natus est dominus. Inter quos et ipsi sum archelans decem annis regnauit. quo propter superbiam remoto regnum in quattuor tetrarchias diuisus est. ut sic minueret superbiam iudeorum.

Annas et cayphas erant principes sacerdotum. quando iohannes cepit predicare: sed annas illum annum quo iohannes inchoat predicare. cayphas illum quo dominus crucifixus est administrabat: quod tunc pontificatus non virtute vel generis merito: sed romana potestate preestabatur. Multos legimus pontifices tunc fuisse. quos subiecte euangelista. ponens tantum illos qui ad domini pertinent passionem. Quia uero iohannes illum ueniebat predicare. qui ex iudea quosdam. et multos ex gentibus redempturus erat: per regem gentium et principes iudeorum predicationis eius tempora designantur. Et quia gentilitas per fidem colligenda: iudea pro perfidia dispergenda erat: vniuersi gentium. multi iudeorum principes describuntur. quia ad finem regni uenerat. que tot regibus subiacebat. Sacerdotum etiam facta est memoria: quia ille nunciatur. qui simul rex et sacerdos erat.

Factum est uerbum. Beda. Congregaturus ecclesiam dei filius primus operatur in serualo: ut ecclesia non ab homine exeret: sed a uerbo ut appareat maior autoritas iohannis nouum baptismi ritum instituentis factum est uerbum domini super iohannes. id est ad iohanne. Quod quidem est res super. sola dei gratia. prius operatur uerbum intus. et declarat iohanni que uelit ab ipso profert. postea profert iohannes. sequitur uerbum interius operans sonus uocis exterius sonans. In deserto id est in ecclesia que prius deserta. modo plures habet filios. Factum est ergo uerbum in deserto: ut que tunc erat deserta fructu nobis terra generaret. factum est uerbum ut iohannes penitentiam predicaret. non remissionem daret. Unde iohannes est figura legis que peccatum nunciat. non condonat. Iohannes preueniens christi. ita lex preueniat gratiam ecclesie. Mattheus et Marcus commendant iohannem ex uerbo. et cito. et cinctu. sufficit luce iohannem commendare sola commemoratione prophetie. Nullo enim indicio sui eget. qui uerbo dei abundat. Unum itaque dixit. et omnia declarauit.

Predicans bap. Beda. Iohannes baptismum prius predicauit. et quod uisum etiam dedit: sed remissionem peccatorum dare non potuit. Non ergo ait. dans bap. p. ia. re. pec. b. predicans. Quia enim dare non potuit baptismum

quo peccata soluerentur: predicabat: ut sicut verbo predicationis verbum patris precurrit: ita bap. p. quo peccata solunt precurreret suo baptisma te quo peccata solui non possunt.

Vox clamantis. Vox: q. p. nunciatus verbi. In deserto: q. deserte z desitit iudex solatiu redemptois annunciat. Nullum verbu sine voce au ditor: nec vox sine verbi intelligentia valet.

Parate uiam zc. Qui fidem z bona opera predicat: quid aliud q. veniet dno ad corda audientiu ma pat: ut h vis gratie illustret: vt rectas deo semitas fa ciat: dum mundas co girationes in anio p sermonem predicationis format.

Omnis ual. In aduentu dni humilis getilitas impleta est z crescit pleitudinē gra tie accipiēdo. Et in dea supba per erroze perfidie hoc vnde sup biebat perdidit.

Et erunt praua Beda. Prava: i. ma loz corda: per iniusti ciaz disto: ta: ad regu lam iusticie dirigent. Et aspera: i. immites z iracunde mentes p in fultione gratie ad ma suetudine redibit: vt ibi pdicator plana vi am inueniat: vbi pri? pro asperitate gressuz ponere no poterat.

Et uidebit. B. In hac vita omis ho mo chustu videre no potuit: sed in die iudicij in sede maiestatis z electi z reprobi pariter videbit: vt iusti remun nent. z mali in eter num gemant. Vn et subdit. Dicebat g a t. que ex. u. b. a. il. Ge nimia u. q. o. u. i. c. De tura ei ira e aniduer fio vltionis extreme: qua tunc fugure pcoz no valet: qui nuc ad lamta pnie n̄ recurrit.

Quis ostendit. Ambz. Quis ostendit in prudentia miserati

one dei infusa: vt penitentiam delictorum agentes: terrorem iudicij pro uida deuotione metuantis? Ad generatione ergo non ad successionē referē da est pparatio viperaru. Vel ideo serpētibz pparat: vt ondat eos hie na turalem prudentia pronidendi futura. vñ. Estote prudentes sicut serpentes. Ideoq. monent operis potius q. generis claritate q. rere: q. non gen?: sed flo la fides valet: qua ad gentes transferenda pberat.

Dignos. B. Non detet esse par fructus boni operis eius: q. nichil vel minus peccant. z eius qui graui? cecidit.

Et ne cepe. B. Ideo se peccatores cognoscere nolabant: q. de stirpe a brabe descenderant. Vnde dicit: ne ceperitis dicere: q. non qui filij carnis bi sunt in semine: sed qui fidei. Vnde subditur. Potēs est d. te. i. l. f. a.

Dico enim uobis. Ambz. Qui amisso sensu rōnis: lapidibz putat inelle alicui rationē diuinitatis: ipsi in natura lapidū: non vlu corporis: s̄ mētis habitū vertūt. Quos aut lapidibz pparauerat: q. ante reformes ad vsum: nudi ad o: natū: steriles ad fructū: irrōnabiles ad profectū: iā arbori bus pparat: q. processu rationis iam intelligit in illis aliquē dementiozem profectū q. rationabili quodā munere nature iam sunt: tēcori ad vsum: ve

penitentię in remissione peccatoz

Sicut scriptum est in libro sermo

num ysaie prophete. Vox clama

tis in deserto parate uiam dni re

ctas facite scitas eius. Dis vallis

implebit: z omnis mons z collis

humiliabitur: z erunt praua in di

recta z aspera in vias planas. Et vi

debit omnis caro salutare dei. Di

cebat ergo ad turbas que exibat.

vt baptizarentur ab eo. Denimina

gere a vetera ira: Facite ergo fru

ctus dignos penitentię: et ne cepe

ritis dicere patres habemus abra

ham. Dico enim vobis: q. potest

deus de lapidibus istis suscitare

filios abrahę. Jam enim securis

ad radices arboris posita est. Om

nusti ad aspectū: optimi ad fructū: surgunt cacuminibz: fundantur brachij replentur fructibz: vestiuntur frondibz.

Jam enim. Beda. Ideo agite pniām: z n. d. p. b. a. Jam enī securi a. r. a. p. e. Faciet g fructuz q. pōt grē: qui detet pnie.

Beda. Arbo: humanū genus. Securis: redemptor: qui velut ex ma nibus tenetur ex hūanitate: sed ferro incidit: i. ex diuinitate. Qui rsi expe ctet p patientiā: videt tñ qd facturus sit per iusticiā. Nec ad ramos: s̄ ad radicē posita: dicit se curim. Cū enī filij ma loz tollūt: qd aliud q. rami infructose ar borj abscondūt: Cū tota pgenies cū parē te tollit: arbor radi cū? abscondit: ne qd remaneat vñ itez ali quid germinis oriat.

Qui habet duas tunicas. B. Tunicas plus vlui necia q. pallū ad vi gnū pnie fructū pting vt nō exteriora minus necessaria: s̄ etiā ipa valde necessaria cū p rimis diuidamus: vt eca qua vinim? et tu nicā q. vestimur. Ecce qntā valent opa mie. q. ad dignuz fructum pnie p ceteri pceptū tur. Vñ: date elemosinā z ecce oīa m. s. v. De vnabz tunicz diuiden dis datur pceptū: q. si vna diuidat: nemo vestitur. In dimidia tunica et nudus rema net q. accipit z q. dedit. Vñ: emi ipse? p possi bilitate hūanę pccio nis: seruat mēsurā: vt nō sibi vnusq. to tū eripiat: s̄ qd bz cū paupere partiatur.

Magister quid faciem? At ille dixit ad eos. Nichil ampli us q. quod constitutz est vobis faciatis. Interrogabant autē euz z milites dicentes. Quid faciem? z nos? Et ait illis. Neminem con cutiatis: neq. calumniā faciatis: z contenti estote stipendijs vestris.

Magister quid faciem? At ille dixit ad eos. Nichil ampli us q. quod constitutz est vobis faciatis. Interrogabant autē euz z milites dicentes. Quid faciem? z nos? Et ait illis. Neminem con cutiatis: neq. calumniā faciatis: z contenti estote stipendijs vestris.

Magister quid faciem? At ille dixit ad eos. Nichil ampli us q. quod constitutz est vobis faciatis. Interrogabant autē euz z milites dicentes. Quid faciem? z nos? Et ait illis. Neminem con cutiatis: neq. calumniā faciatis: z contenti estote stipendijs vestris.

Magister quid faciem? At ille dixit ad eos. Nichil ampli us q. quod constitutz est vobis faciatis. Interrogabant autē euz z milites dicentes. Quid faciem? z nos? Et ait illis. Neminem con cutiatis: neq. calumniā faciatis: z contenti estote stipendijs vestris.

Magister quid faciem? At ille dixit ad eos. Nichil ampli us q. quod constitutz est vobis faciatis. Interrogabant autē euz z milites dicentes. Quid faciem? z nos? Et ait illis. Neminem con cutiatis: neq. calumniā faciatis: z contenti estote stipendijs vestris.

Magister quid faciem? At ille dixit ad eos. Nichil ampli us q. quod constitutz est vobis faciatis. Interrogabant autē euz z milites dicentes. Quid faciem? z nos? Et ait illis. Neminem con cutiatis: neq. calumniā faciatis: z contenti estote stipendijs vestris.

Magister quid faciem? At ille dixit ad eos. Nichil ampli us q. quod constitutz est vobis faciatis. Interrogabant autē euz z milites dicentes. Quid faciem? z nos? Et ait illis. Neminem con cutiatis: neq. calumniā faciatis: z contenti estote stipendijs vestris.

Magister quid faciem? At ille dixit ad eos. Nichil ampli us q. quod constitutz est vobis faciatis. Interrogabant autē euz z milites dicentes. Quid faciem? z nos? Et ait illis. Neminem con cutiatis: neq. calumniā faciatis: z contenti estote stipendijs vestris.

Magister quid faciem? At ille dixit ad eos. Nichil ampli us q. quod constitutz est vobis faciatis. Interrogabant autē euz z milites dicentes. Quid faciem? z nos? Et ait illis. Neminem con cutiatis: neq. calumniā faciatis: z contenti estote stipendijs vestris.

Magister quid faciem? At ille dixit ad eos. Nichil ampli us q. quod constitutz est vobis faciatis. Interrogabant autē euz z milites dicentes. Quid faciem? z nos? Et ait illis. Neminem con cutiatis: neq. calumniā faciatis: z contenti estote stipendijs vestris.

Magister quid faciem? At ille dixit ad eos. Nichil ampli us q. quod constitutz est vobis faciatis. Interrogabant autē euz z milites dicentes. Quid faciem? z nos? Et ait illis. Neminem con cutiatis: neq. calumniā faciatis: z contenti estote stipendijs vestris.

Magister quid faciem? At ille dixit ad eos. Nichil ampli us q. quod constitutz est vobis faciatis. Interrogabant autē euz z milites dicentes. Quid faciem? z nos? Et ait illis. Neminem con cutiatis: neq. calumniā faciatis: z contenti estote stipendijs vestris.

Magister quid faciem? At ille dixit ad eos. Nichil ampli us q. quod constitutz est vobis faciatis. Interrogabant autē euz z milites dicentes. Quid faciem? z nos? Et ait illis. Neminem con cutiatis: neq. calumniā faciatis: z contenti estote stipendijs vestris.

Magister quid faciem? At ille dixit ad eos. Nichil ampli us q. quod constitutz est vobis faciatis. Interrogabant autē euz z milites dicentes. Quid faciem? z nos? Et ait illis. Neminem con cutiatis: neq. calumniā faciatis: z contenti estote stipendijs vestris.

Magister quid faciem? At ille dixit ad eos. Nichil ampli us q. quod constitutz est vobis faciatis. Interrogabant autē euz z milites dicentes. Quid faciem? z nos? Et ait illis. Neminem con cutiatis: neq. calumniā faciatis: z contenti estote stipendijs vestris.

Magister quid faciem? At ille dixit ad eos. Nichil ampli us q. quod constitutz est vobis faciatis. Interrogabant autē euz z milites dicentes. Quid faciem? z nos? Et ait illis. Neminem con cutiatis: neq. calumniā faciatis: z contenti estote stipendijs vestris.

Magister quid faciem? At ille dixit ad eos. Nichil ampli us q. quod constitutz est vobis faciatis. Interrogabant autē euz z milites dicentes. Quid faciem? z nos? Et ait illis. Neminem con cutiatis: neq. calumniā faciatis: z contenti estote stipendijs vestris.

Magister quid faciem? At ille dixit ad eos. Nichil ampli us q. quod constitutz est vobis faciatis. Interrogabant autē euz z milites dicentes. Quid faciem? z nos? Et ait illis. Neminem con cutiatis: neq. calumniā faciatis: z contenti estote stipendijs vestris.

Magister quid faciem? At ille dixit ad eos. Nichil ampli us q. quod constitutz est vobis faciatis. Interrogabant autē euz z milites dicentes. Quid faciem? z nos? Et ait illis. Neminem con cutiatis: neq. calumniā faciatis: z contenti estote stipendijs vestris.

Magister quid faciem? At ille dixit ad eos. Nichil ampli us q. quod constitutz est vobis faciatis. Interrogabant autē euz z milites dicentes. Quid faciem? z nos? Et ait illis. Neminem con cutiatis: neq. calumniā faciatis: z contenti estote stipendijs vestris.

Magister quid faciem? At ille dixit ad eos. Nichil ampli us q. quod constitutz est vobis faciatis. Interrogabant autē euz z milites dicentes. Quid faciem? z nos? Et ait illis. Neminem con cutiatis: neq. calumniā faciatis: z contenti estote stipendijs vestris.

Magister quid faciem? At ille dixit ad eos. Nichil ampli us q. quod constitutz est vobis faciatis. Interrogabant autē euz z milites dicentes. Quid faciem? z nos? Et ait illis. Neminem con cutiatis: neq. calumniā faciatis: z contenti estote stipendijs vestris.

Magister quid faciem? At ille dixit ad eos. Nichil ampli us q. quod constitutz est vobis faciatis. Interrogabant autē euz z milites dicentes. Quid faciem? z nos? Et ait illis. Neminem con cutiatis: neq. calumniā faciatis: z contenti estote stipendijs vestris.

Magister quid faciem? At ille dixit ad eos. Nichil ampli us q. quod constitutz est vobis faciatis. Interrogabant autē euz z milites dicentes. Quid faciem? z nos? Et ait illis. Neminem con cutiatis: neq. calumniā faciatis: z contenti estote stipendijs vestris.

Magister quid faciem? At ille dixit ad eos. Nichil ampli us q. quod constitutz est vobis faciatis. Interrogabant autē euz z milites dicentes. Quid faciem? z nos? Et ait illis. Neminem con cutiatis: neq. calumniā faciatis: z contenti estote stipendijs vestris.

Magister quid faciem? At ille dixit ad eos. Nichil ampli us q. quod constitutz est vobis faciatis. Interrogabant autē euz z milites dicentes. Quid faciem? z nos? Et ait illis. Neminem con cutiatis: neq. calumniā faciatis: z contenti estote stipendijs vestris.

Magister quid faciem? At ille dixit ad eos. Nichil ampli us q. quod constitutz est vobis faciatis. Interrogabant autē euz z milites dicentes. Quid faciem? z nos? Et ait illis. Neminem con cutiatis: neq. calumniā faciatis: z contenti estote stipendijs vestris.

Magister quid faciem? At ille dixit ad eos. Nichil ampli us q. quod constitutz est vobis faciatis. Interrogabant autē euz z milites dicentes. Quid faciem? z nos? Et ait illis. Neminem con cutiatis: neq. calumniā faciatis: z contenti estote stipendijs vestris.

operatur officio. Aqua non spiritu baptizat quod solius est xpi. nec xpo sed opere xpm se non esse declarat. Ut sicut natiuitate xpi ita baptismum quoque eius suo precurreret. imitatio sacramenti non virtute

Veniet autem. Ideo baptizo aqua: quia ille venit qui baptizabit spu. et oportet ut illi via prepararetur.

Cuius non sum dignus. Beda. Non sum dignus mysterium incarnationis inuestigare. Vel nomen sponsi michi non usurpo. nec sponsus credi: sed amicus sponsi volo. vel non sum dignus portare per totum mundum predicando calciameta. i. mysterium incarnationis. Hoc enim non est iohannis precurrentis officium: sed apostolorum sequentium. Et calciamentum nuptiale. euangelica predicatio qua calciameta sunt apostoli.

Purgabit. B. Purgabit. dum vel in purgatorio manifesta peccata peruersus de ecclesia eicitur. vel post mortem damnatur.

Paleas. Paleae sunt qui fidei sacramentis imbutur: sed solidi non sunt. Zizania quae opere et professione ab electis discernuntur. qui hoc ventilabro non remouentur: quia iam iudicati sunt. sed paleae ventilantur.

Herodes autem. Antequam lucas aliquid narret de actibus ihesu: dicit iohannem ab herode captum. ut ostendat se solimodo ea facta de scripturam. quae eo anno gesta sunt. quo iohannes vel captus est. vel punitus.

Herodes autem tetrarcha. Non his diebus captus est iohannes: sed iuxta euangelium iohannis post aliquam signa gesta a domino. et post eius baptismum diffamatus. Sed a luca ad exaggerandam herodis malitiam occupatus est. qui cum videret ad predicationem iohannis multos peruenire. milites crederet. publicanos peruenire. et totum vulgum baptismum suscipere: ipse e contrario non solum iohannem peruenire: sed et vinculum et occidit.

Beda. Notandum quod iohannes euangelista qui de diuinitate christi scribere suscepit. testatur quod ihesus iohanne baptista figura legi est ad huc predicante et baptizante. plures faceret discipulos et baptizaret. mystice doceret ibi antequam in carne nasceretur eternum per secula deum. et fidelium per legem doctorum fuisse populum. Alii euangeliste qui humanitate christi describunt. ab incarceratione iohannis sumunt exordium diuine predicatiois. quo officium est. per corruptam a iudeis legem. et quasi tenebrarum carceris ignorantia. quaeque traditioe sedata. domini in carne apparetis per carnem operantis quasi aduenientis in galylea celestem pandere doctrinam.

Et ihesu baptizato. B. Baptizatur dominus non mudari indiget: sed tactu mundi carnis aquas mudans. ut vim abluendi habeant. Et ideo qui ad lauacrum christi venerit. peccata deponit. quia quod innumera sub lege baptismata non poterant. pro purgatione malum. vim regenerationis sanctificationis a se recipiunt. Unde cum baptizatus populum diceret: nichil magnum addidit: sed baptizato ihesu et orate dicit apertum celum. quia domini ille aquas iordanis subijit: nobis celi ianuam pandit. et dum caro innoxia aquas frigentibus tinguntur: opposita quidam noxijs rubea ignea restringitur nec ibi christo celum cepit aperiri: sed his verbis ostenditur virtus

baptismi. Orat autem: ut nos ad orandum informet. ut post baptismum precibus et ieiunijs et elemosinis et alijs bonis celum nobis aperiat. Quia et si peccata in baptismis sunt laxata: non adhuc caro est solidata: sed in deserto mudan et conuersationis hostes occurrunt: qui sudore nostro vincuntur per gratiam christi. donec tandem in ducamur in aulam pacis.

Nulli inter natos mulierum secundus est iohannes. cui se christus credit baptizandum. se videndum in columba exhibitur spissantem. de celo patris promeditur filium

Non enim filio quod ignoraret: sed iohanni et ceteris qui aderant quod ignorabant indicabatur. Unde et iohannes quem prius uirum fortiore et christum euangelizabat: iam edoctus dei filium aperte predicat.

Sicut columba. Post diluuium non coruus: sed columba ramum qui pacem reddidit nunciaret stultit. vocem quae sol in simplicitate cordis baptizatis. unctio sancti spiritus affuit. Et dominus non primum per baptismum spiritus sanctus est unctus: sed iam monstratur columba. ut intelligamus quod in corpore eius. in ecclesia baptizati primum accipiunt spiritum sanctum. Et qui ad exemplum simonis in felice amaritudinis iniqutatis obligatione perdurant. sortem in spiritu sancto et parte nullatenus habere possunt. Unde cum mundi crimina quondam in figura baptismi diluuium purgaretur. non corui: sed colubae ore relatae olivae ramum pacem reddidit seculo nunciavit.

In te complacuit. Non aliena in filio: sed sua laudat. quasi dicat. quicquid habes tu. mea sunt.

Annorum xxx. Beda. Tricenarius baptismus: nobis etiam prouidet

propter mysterium trinitatis. et operationem decalogi: quia decalogus per fidem et melius intelligitur et impletur.

Beda. Tricesimo anno baptizatur. facit miracula docet: ut reprimat temerarios quod omnem etate ad hanc officia idonea credant. quod non est. nisi aliquando miraculo dei contingat. ut in hieremia et danielle.

Ioseph. B. Non per maria qui vere genuit: sed per ioseph qui alienus est a generatione textur ordo generationis: quia non est in scriptura. ut generatio textatur per noia mulierum. et ex una tribu erant maria et ioseph. unde et silu sentent. et sic per ioseph origo marie declaratur. Generationem carnis dicitur. primum testimonium patris. Lucas si in d. ut appareat verum deum et hominem esse filium.

Ambro. In generationibus viri nomen et persona queritur. qui etiam in senatu et in reliquis curijs ciuitatum generi asserit dignitatem.

Qui fuit. Dat. potest genuit: quia carnis solas successiones numerat. Lucas non genuit: sed qui fuit. in quo designt se et adoptiuos interponere filios. Et matris ad christum pauciores. Lucas potest plures generationes: quia per alias personas generatio textatur: potest fieri ut alij longeuam. alij breuiorem traherent vitam. cum videamur plures senes cum suis nepotibus viuere. multos ita suscipere filios obire.

Qui ioseph fuit filius heli. qui heli fuit filius matthath. Aug. hoc de veteri et noui testamento quoniam christus fuit filius matthath.

Qui fuit matthath. B. Matthath qui per salomonem descendit. de vxore

omnis populus. et ihesu baptizato et orate apertum est celum. Et de

Quia in natura diuinitatis a mortalibus non poterat videri. Quia spiritus discipline effugiet fictum. h. in c. f. peccatis. scendit spiritus sanctus in corporali specie sicut columba in ipsum. Et vox de celo facta est. Tu es filius meus dilectus in te complacui michi. Et ipse ihesus erat incipiens. Quia natura non erat: sed putabatur: quia maria eius genuit que ioseph erat desponsata quasi annorum triginta. ut putabatur ioseph filius est heli: sed secundum carnem iacob filius ioseph. Qui fuit heli. Qui fuit mathath. Qui fuit leui. Qui fuit melchi. Qui fuit iamne. Qui fuit ioseph. Qui fuit mathath. Qui fuit Amos. Qui fuit naum. Qui fuit heli. Qui fuit nagge. Qui fuit maath. Qui fuit mathath. Qui fuit semei. Qui fuit ioseph. Qui fuit inda. Qui fuit iohanna. Qui fuit refa. Qui fuit

sua Jacob filium genuit et defunctus est. Tunc mathat qui de nathan...

Beda. Si intelligimus mattheum quatuordecim...

- Princeps vel magister babilonis. Betitio mea de 3020 babel. Qui fuit salathiel. Qui fuit neri. Qui fuit melchior...

Undecim multiplicatur quia per motum hominis transgressio perpetratur...

Qui fuit leui etc. Non autem hi quattuor quod hoc loco inserunt iacob...

- Electus uel excelsus. Sagitta. aram. Qui fuit esrom. Qui fuit phares. Qui fuit iude. Qui fuit iacob...

filij fuerunt: sed quod eorum nominibus participabant...

Quattuor genera virtutum cognoscimus fuisse in quattuor filij iacob...

Nathan. Beda. De mattheo per salomonem. Lucas per nathan...

nem ex regali et sacerdotali familia est exortus. qui celestis rex in dei virtute...

Qui fuit sale. Vel sela. Beda. Generatio cainan non de hebraica veritate...

Noe iustus edificator arche prefiguratur edificationem ecclesie.

Mathusale. Ambro. Anni mathusale ultra diluuium numerantur...

Qui fuit enoch. Beda. A baptizato dei filio usque ad deum patres ascendens...

Seth. Seth posterior ad eum filius non siletur: ut cum duce populi sint...

Qui fuit dei. A filio dei generatio incipit: terminatur in filium dei...

Et agebatur. Ambz. Agebatur in deserto hoc consilio: vt dyabolus prouocaret. Quia nisi ille certasset: iste michi non vicisset. Mysterio: vt ad aeternum liberaret. Exemplo: vt ostenderet nobis dyabolus ad meliora tentibus inuidere.

Beda. De cui in dubium veniret a quo spu ductus ihesus in desertum diceretur: proponit qd plenus spu sancto: cui voluntate locum certaminis quo aduersarius sternat de victoria certus ingreditur. Sic nos accepta in baptismo remissione: et spu sancto illuminati: contra insidias dyaboli accingi: et scilicet de temo deserere: vt quasi manna deserti sola eterna esuriamus.

In deserto etc.

Historialiter in illo deserto quod est inter hierusalem et hiericho ubi figurat dixerat adam a dyabolo victum fuisse.

Beda. Tria sunt que proficiunt ad vsu salutis. Sacramentum baptismi: desertum: ieiunium. Nemo enim coronabitur: nisi legitime certauerit. Nec ad certamen admittitur virtutis: nisi prius ablutus a maculis: gratie celestis munere consecretur.

Diebus xl etc.

Quadragesima diebus ieiunauit legislator: et propheta: vt ieiunium christi testimonium habeat a lege et propheta. Hoc numero significatur excursus huius scilicet in his qui vocantur per gratiam ad eum qui venit legem non soluere: sed adimplere.

Decem sunt precepta legis et quattuor partes mundi: et quater decem sunt quadragesima: et per gratiam dei: ad impletionem decalogi vocantur de quattuor partibus mundi. Ieiunauit christus ante mortem carnis: quasi clamet. Abstinetis a desiderijs seculi dum estis in agone. Comedit post resurrectionem: quasi dicat: non dum habetis corpus immortale: spe immortalitatis iam pascimini: quod dum vias domini capimur: et a vanitate seculi ieiunare et refici debemus futuri promissione.

Quadragesima diebus: decem ad decalogum: quo deum et proximum diligere iubemur refertur. Sed quod motu corporis quod de quattuor elementis constat: charitas dei et proximi violatur: ad diluenda peccata: in xl tempus penitentiae surgit.

Congruenter exercetur ieiunium in illa anni parte que pinguis est passioni dominice: quod in ea significatur huius vita laboriosa: cui opus est continentia: vt ieiunetur a mundi amicitia.

B. Nisi ieiunasset: dyabolo occasio temptandi non adesset: secundum illud Fili accedens ad seruitutem dei prepara: animum tu ad te. Quia quantomagis dyabolus sibi rebellare conspicit: tanto amplius expugnare contendit.

Esurit. Beda. Non est scriptum de moysi vel helyas quod post ieiunia esuriret. Non quod homines illi fortiores quam hic deus. Sed ideo factum est: ne ab eo temptando pauens hostis aufugeret: qui multa celestia signa viderat in eo. Esurit ergo humilis deus homo: ne inimico innotescat sublimis homo deus. Fames domini pia fraus est: ne caueat dyabolus temptare. Esurit autem non tam cibum corporis: quam salutem anime.

Si filius dei. Ambz. Querat dei filium venturum: sed venisse per infirmitatem corporis non putabat. Nam fastuosus in deo humilia non potest credere. Aliud itaque exploratis: aliud temptantem: et deo perfite se credere: et hominem conat illudere. Sed cum ille temptat et exploret: sic explorat et temptat. Dominus contra sic fallit et vincit: sic vincit et fallat. Si enim puerter naturam: proderet creatore. Ergo sicut homo puer sibi accessit auxilium: vt diuine lectionis pabulo inter

Cc. III

H Jesus autem plenus spiritu sancto regressus est a iordane. Et agebat

regressus est a iordane. Et agebat

in spiritu in deserto diebus quadraginta: et temptabatur a dyabolo.

Et nichil inducauit in diebus illis: et consummatis illis esuriit.

Dixit autem illi dyabolus. Si filius tuus es: dic lapidi huic: vt panis fiat.

Et respondit ad illum. Scriptum est: quod non in pane solo uiuit homo: sed in omni verbo dei.

Et duxit illum in ierosolimam: et statuit eum supra pinnaculum templi: et dixit illi. Si filius dei es: mitte te hic deorsum.

Scriptum est enim: quod non probabitur tibi: quod tuus es filius dei: quod non probabitur tibi: quod tuus es filius dei: quod non probabitur tibi: quod tuus es filius dei.

Et duxit illum in ierosolimam: et statuit eum supra pinnaculum templi: et dixit illi. Si filius dei es: mitte te hic deorsum.

Scriptum est enim: quod non probabitur tibi: quod tuus es filius dei: quod non probabitur tibi: quod tuus es filius dei: quod non probabitur tibi: quod tuus es filius dei.

Et duxit illum in ierosolimam: et statuit eum supra pinnaculum templi: et dixit illi. Si filius dei es: mitte te hic deorsum.

Scriptum est enim: quod non probabitur tibi: quod tuus es filius dei: quod non probabitur tibi: quod tuus es filius dei: quod non probabitur tibi: quod tuus es filius dei.

Et duxit illum in ierosolimam: et statuit eum supra pinnaculum templi: et dixit illi. Si filius dei es: mitte te hic deorsum.

Scriptum est enim: quod non probabitur tibi: quod tuus es filius dei: quod non probabitur tibi: quod tuus es filius dei: quod non probabitur tibi: quod tuus es filius dei.

Et duxit illum in ierosolimam: et statuit eum supra pinnaculum templi: et dixit illi. Si filius dei es: mitte te hic deorsum.

Scriptum est enim: quod non probabitur tibi: quod tuus es filius dei: quod non probabitur tibi: quod tuus es filius dei: quod non probabitur tibi: quod tuus es filius dei.

Et duxit illum in ierosolimam: et statuit eum supra pinnaculum templi: et dixit illi. Si filius dei es: mitte te hic deorsum.

Scriptum est enim: quod non probabitur tibi: quod tuus es filius dei: quod non probabitur tibi: quod tuus es filius dei: quod non probabitur tibi: quod tuus es filius dei.

Et duxit illum in ierosolimam: et statuit eum supra pinnaculum templi: et dixit illi. Si filius dei es: mitte te hic deorsum.

Scriptum est enim: quod non probabitur tibi: quod tuus es filius dei: quod non probabitur tibi: quod tuus es filius dei: quod non probabitur tibi: quod tuus es filius dei.

Et duxit illum in ierosolimam: et statuit eum supra pinnaculum templi: et dixit illi. Si filius dei es: mitte te hic deorsum.

Scriptum est enim: quod non probabitur tibi: quod tuus es filius dei: quod non probabitur tibi: quod tuus es filius dei: quod non probabitur tibi: quod tuus es filius dei.

his fame corporis negligat. His armis dominus hominem aduersus irrameta gula munit. Huic panis intempe moyses et helyas fame plixior non senserunt ieiunij. Qui hoc verbo non resicitur: non uiuit.

Breg. Tribus modis fit temptatio: suggestione: delectatione: sensu. Ipsi autem suggestione sola: quod delectatio per mentem eius non momordit. Nec illi indignum est temptari quod occidi uenerat: ut sua temptatione nostras uiceret: sicut sua morte nostra tulit peccata.

Scriptum est.

Docet magis doctrina quam miracula pugne: huiusmodi sitate quam potentia: nichil pro dyaboli arbitrio nec declarande virtutis plerumque faciendum.

Et duxit. Lucas sic res gesta est exequitur: media ponens auaricia ultimam superbia: secundum mores peccatis spiritus: quod superbia per omnes virtutes sentit. Mattheus non sequitur ordinem hystorie: sed temptationum adde.

Ostendit. Non quod uultus eius quod oia uidet amplificauerit: sed uanitate humane prope quam amabat quasi speciosam ostendens: facere amari uolebat. Ut scies dyabolus quod christus sibi regnum tolleretur: ostendit ei oia regna mundi: non per las: non in dos: sed quod in oibus terrenis regret uel per gula: uel per superbia: aut per alia: ut sua dens quod uolebat eum sibi subiceret.

In momento. Ambz. B. Non tam celeritas spectus: quam caduce fragilitas peccatis exprimitur. In momento enim cuncta pretereunt.

Libi da. Hec de arrogancia dicitur: non quod totum mundum sit suum: sunt enim alij boni.

Michi tradita. Non a dyabolo est peccata: sed obnoxia tamen insidijs dyaboli. Nec ideo mala ordinatio potestatum: quod malo sunt obnoxie potestates.

Ambro. Docemur hominem ambitionem respicere: quod omnis dignitas seculi dyabolice lubiacet peccati. Ad vsu fragilis: et inanis ad fructum. Nota autem quod omnis peccata a deo: quod ordinatio potestatum a deo: sed a malo ambitio peccatis. Licet ergo dyabolus se dicat dare peccata: oia tamen illa ad tempus promissa non abnuunt. Itaque ille qui promissit ordinauit: nec peccata mala: sed is qui male utitur peccata qui ambit.

Tu ergo si ad. B. Dices dyabolus saluatori: si peccata adorauerit me: cotrario audit: quod ipse magi adorare eum debet dominum et deum suum.

Et illi soli ser. B. Grece latra dicitur: seruitus quod soli deo debet. Dicitur quod et homines inuice exhibet. Intemur ergo per charitatem huic inuice: quod grece dicitur unum deum. Intemur deo seruire: secundum quod grece latra dicitur: unum deum: et illi soli ser.

Et duxit. Nec indignum uideat dominum ab illo deferri qui crucifigitur a membris dyaboli.

Supra pin. etc. In his quod christus in altum tolli se permittit: sed monenti cadere non obedit: ostendit quod cuius bona et alta impanti obediunt: sed precipitare uolenti contra eam.

Supra p. t. Ita est iactantia: ut dum putat unum quod se ad altiora ascendere sublimi uisurpatione ad inferiora tradatur: quod uero dyabolus forte sentit iactantiam pretendit: quod etiam fortes decipit.

Si filius dei. In oibus temptationibus agit: ut intelligat si filius dei sit. Sed christus sic responsum temperat: ut ambiguum relinquat.

Mitte te deo. Quod nec gula nec auaricia uicit: temptat uana gloria si forte illi uel ipsa uictorie sue iactantia ualeat reuicere.

Mitte. Hec vox ei uenit qui omnes precipitare satagit. In quo infirmus ostenditur qui nulli possit nocere: nisi prius ille se deorsum miserit.

Scriptum est. Quia scripturam exemplum sustulerat: scriptura et uicitur

to enim cuncta pretereunt.

Libi da. Hec de arrogancia dicitur: non quod totum mundum sit suum: sunt enim alij boni.

Michi tradita. Non a dyabolo est peccata: sed obnoxia tamen insidijs dyaboli. Nec ideo mala ordinatio potestatum: quod malo sunt obnoxie potestates.

Ambro. Docemur hominem ambitionem respicere: quod omnis dignitas seculi dyabolice lubiacet peccati. Ad vsu fragilis: et inanis ad fructum. Nota autem quod omnis peccata a deo: quod ordinatio potestatum a deo: sed a malo ambitio peccatis. Licet ergo dyabolus se dicat dare peccata: oia tamen illa ad tempus promissa non abnuunt. Itaque ille qui promissit ordinauit: nec peccata mala: sed is qui male utitur peccata qui ambit.

Tu ergo si ad. B. Dices dyabolus saluatori: si peccata adorauerit me: cotrario audit: quod ipse magi adorare eum debet dominum et deum suum.

Et illi soli ser. B. Grece latra dicitur: seruitus quod soli deo debet. Dicitur quod et homines inuice exhibet. Intemur ergo per charitatem huic inuice: quod grece dicitur unum deum. Intemur deo seruire: secundum quod grece latra dicitur: unum deum: et illi soli ser.

Et duxit. Nec indignum uideat dominum ab illo deferri qui crucifigitur a membris dyaboli.

Supra pin. etc. In his quod christus in altum tolli se permittit: sed monenti cadere non obedit: ostendit quod cuius bona et alta impanti obediunt: sed precipitare uolenti contra eam.

Supra p. t. Ita est iactantia: ut dum putat unum quod se ad altiora ascendere sublimi uisurpatione ad inferiora tradatur: quod uero dyabolus forte sentit iactantiam pretendit: quod etiam fortes decipit.

Si filius dei. In oibus temptationibus agit: ut intelligat si filius dei sit. Sed christus sic responsum temperat: ut ambiguum relinquat.

Mitte te deo. Quod nec gula nec auaricia uicit: temptat uana gloria si forte illi uel ipsa uictorie sue iactantia ualeat reuicere.

Mitte. Hec vox ei uenit qui omnes precipitare satagit. In quo infirmus ostenditur qui nulli possit nocere: nisi prius ille se deorsum miserit.

Scriptum est. Quia scripturam exemplum sustulerat: scriptura et uicitur

prophete cecinerant. vere spiritus sancti gratia perunctum. vere se pauperes. cecos. captiuos. contractos. illi? super omnia indigere muneribus.

Medice. Sicut fabri filii. ita eadem erroris temeraria medicum vocant. sed in errore illorum veritas latet. Vere enim erat filius fabri. qui per ipsum in principio omnia fecit. qui operatur in spiritu sancto et igni. qui in magna domo huius mundi facit vasa diuersi generis. Et et medicus. quia per ipsum omnia que in celis et que in terra sunt restantur. qui se se dicit. Non est opus valentibus medicis. sed male habentibus.

Cura teipsum.

Quia in capharnaum plures te curasse audiimus. cura etiam te ipsum. et fac similiter in tua ciuitate. ubi conceptus es et nutritus. Quod quare dominus non fecerit. alius euangelista ostendit. et excusat dominus dicens. Quia non poterat ibi ullam virtutem facere. nisi quod paucos infirmos curabat. et mirabatur propter incredulitatem eorum. Non ergo vilerat domino patria. qui amabat ciues. sed incredulitas eorum hoc non merebatur. et patria se charitate priuabant respicientes christum quasi notum.

Amen dico etc.

Beda. Non solum et caput prophetarum. quia a moysse propheta nominatur. sed et helyas et ceteri minores prophete minus in patria quam in ceteris ciuitatibus sunt honorati. quod pro modo naturale est. ciues enim inuidere. nec enim considerant presentia viri operum. non virtutem. sed fragilem recordantur infantiam. quasi non ipsi per eosdem gradus ad maturam etatem peruenissent.

Hinc declaratur quod frustra operum misericordie celestis expectes. si alieque virtutis fructibus inuides. Aspernator enim dominus est inuidorum. et ab his qui diuina beneficia in alijs persequuntur. miracula sue virtutis auertit.

In diebus helye.

Beda. Quasi non est contrarium exemplo prophetarum. quod vobis meis ciuibus fastidiosius diuina beneficia subtraherem. quia sicut tempore famis nemo in iudaea est dignus repertus hospitio helye. sed extere gentis vidua est quesita. que a tanto propheta visitaretur. Et sicut multis leprosis ibidem existentibus solus naaman syrus qui deuote quesitum est curatus. sic et vos modo qui me ex inuidia spernitis supremo munere estis priuati. non causa mee impotentie. vel inuidie.

In diebus helye. In quibus helyas est operatus. Vel quia diem faciebat illis qui in eius operibus lucem videbant gratie spiritualis. et conuertebant ad dominum. Et ideo aperiebatur celum videntibus diuina mysteria. clauderetur quando famis erat. quod nulla erat cognoscende diuinitatis veritas.

Uidua.

Beda. Vidua ad quam helyas mittitur. gentium figurat ecclesiam. que a suo conditore diutius deserta populam recte fidei nesciuit quasi pauperem filium egenam stipe nutriebat. id est. verbo secularis scientie absque humilitatis fructu docebat. que bene in serepta sidonio fuisse dicitur. Sidonia enim venatio inutilis. Serepta incendium vel angustia panis interpretatur. Quibus omnibus gentilitas exprimitur. que inutili venationi dedita. id est. lucris et negocijs seculi seruiens. incendium carnalium cupiditatis. panisque spiritualis angustia patiebatur. donec helyas. id est. propheticus sermo mittitur ad eum. qui in iudaea fame periclitabatur. dapsa celi ianua. id est. cessante scripturarum intelligentia pro perfidia iudeorum. Venit ergo propheticus sermo ad ecclesiam. ut receptus pasceretur. et reficeret corda credentium. Ubi prius panis spiritualis erat in angustia. ibi

Et tamen scribe et pharisei inuidentes. Beda. Magna ceitas eum quem uerbis et factis chritu esse cognouit. Et dicebant. Nonne hic est filius ioseph. et ait illis. Utique dicetis michi hanc similitudinem. Quid pro uerbum continet aperit. felicitate. Quanta a. f. Medice cura teipsum. Quanta

Quasi non credimus quod incerta fama uulgauit. cum apud nos nichil tale fecerit. quibus conuenientius talia impendenda erant beneficia. audiuius facta in capharnaui.

fac et hic in patria tua. Ait autem. Quasi dicit. Ideo non operor inter uos. quod uos increduli. non quod patriam oderim. cui beneficium mee nauitatis contuli.

tem. Amen dico uobis. quod nemo propheta acceptus est in patria sua. In ueritate dico uobis. multum uiduerant in diebus helye in israel quando clausum est celum annis tribus et mensibus sex. cum facta esset fames magna in omni

farina et oleum ore propheticum benedictum. id est. fructus et hilaritas charitatis. vel gratia dominici corporis. et unctio crismatis. in defectu uerbi celestis munere secundatur. et hactenus hec munera apud ecclesiam non deficiunt. Hec mulier mysticus panem factura. duo ligna colligit. in quo figuram crucis exprimit. in qua nobis uite eterne preparatur panis.

Naaman syrus.

Beda. Naaman qui decem interpretatur. populus significat nationum. olum perfidie scelerumque lepra maculosum. sed sacramentum baptismi ab omni mentis et corporis feditate purgatum. qui captus consilio puellae. id est. superne inspirationis gratia quam in deis seruare non ualentibus rapere gentiles. commonitus. septies lanari iubetur. quia illud baptismum saluat quod septiformi spiritu regenerat. Unde caro eius post lauacrum sicut pueri apparuit. quia mater gratia. omnes in uia parit infantiam. Vel factus est ut puer. id est. exuto ueteri homine reformatus est christo. de quo dicitur. Puer natus est nobis. et filius datus est nobis. Partem sancte terre secum tulisse dicitur. quia oportet baptizatos dominici corporis participatione confirmari.

terra. Et ad nullam illarum missus est helias. nisi in serepta sidonie ad mulierem uiduam. Et multi leprosi erant in israel sub helye propheta. et nemo eorum mundatus est. nisi naaman syrus. Et repleti sunt omnes in synagoga ira hec audientes. Et surrexerunt. et eiecerunt illum extra ciuitatem. Et duxerunt illum usque ad supercilium montis supra quem ciuitas illorum erat edificata. ut precipitarent eum. Ipse autem transiens per medium illorum ibat. Et descendit in capharnaui ciuitate galilee ibique docebat eos sabbatis. Et stupebant in doctrina eius. quia in potestate erat

rentur. qui saluatorem pessant de suis finibus. Et duxerunt etc. Beda. Peiores iudei discipuli. dyabolo magistro ille uerbo ait. Mitte te deorsum. isti facto mittere conatur. Sed illorum mente mutata subito vel obstupescit descendit. quod adhuc illis locum penitentiae reseruauit. et quia nondum uenerat hora passionis. nec elegerat hoc genus mortis. et capitur a paucis et tenetur. uoluntatis est. quod a populo non tenetur sed transit. maiestatis est. a paucis uoluit crucifigi. ut non multo rum esset sacrilegium. sed in actores crucis inuidia retorqueretur. et a paucis affigeretur pro omnibus moriturus.

Beda. Dicitur quod cum dominus de manibus illorum elapsus per medium illorum de rupis vertice descenderet. atque sub ipsa rupe lateret. subito ad tactum uestis illius saxum illud subterfugit. et ad instar cere resolutum quendam sinum quo dominicum corpus reciperetur effecit. tante utique capacitatis. quante ipsum corpus extitit quantitatis. in quo usque hodie uiuentis linamenta et rugae uestis que a tergo domini fuerant. ueluti diuini sculptoris expressa manu seruantur.

Et descendit etc. Beda. Nec indignatione commotus. nec scelere ferus. nec iniuria uolatus. iudicium deserit. sed memor clementie. nunc uocando. nunc liberando. nunc sanando. in fide plebis corda temulcet. Sabbatis maxime sanat et docet. se non sub lege sed supra legem esse docet. nec soluitur lex si sit renouatio hominis iam latentis.

Sabbatis. Beda. Sabbatis dominice medicine opera cepta significanti nouam creaturam incipere ubi uetus creatura ante desinit. in quo etiam se creatorem ostendit. qui opera operibus interit. et prosequitur opus quod iam ceperat. Incipit autem a minoribus. ut ad maiora perueniat. libere a demone etiam homines possunt. sed in dei uerbo resurrectione mortuis imperare solius diuine est potestatis.

Quia in potestate. Beda. Sermo doctoris in potestate fit. cum cuncta que docet operat. Qui enim facto testruit quod predicat. pretempitur

to baptismi ab omni mentis et corporis feditate purgatum. qui captus consilio puellae. id est. superne inspirationis gratia quam in deis seruare non ualentibus rapere gentiles. commonitus. septies lanari iubetur. quia illud baptismum saluat quod septiformi spiritu regenerat. Unde caro eius post lauacrum sicut pueri apparuit. quia mater gratia. omnes in uia parit infantiam. Vel factus est ut puer. id est. exuto ueteri homine reformatus est christo. de quo dicitur. Puer natus est nobis. et filius datus est nobis. Partem sancte terre secum tulisse dicitur. quia oportet baptizatos dominici corporis participatione confirmari.

Vel scdm aliu euangelista erat docens illos sicut potestate habens et no sicut scribe qui de preceptis legis alios docebat: sed ihesus quasi autor et impletor legis: vel mutabat vel augebat.

Et in synagoga. B. In synagoga est ho habens spiritum immundum: qz spiritus sanctum amiserat. Introierat eni dyabolus: vnde christus spiritualiter exierat.

Dystice. Homo in synagoga habens demoniu. populus est iudeorum: q adeo improbi vt negent quem dyabolus confitetur.

Et exclama. zc. Moraliter. Omnis a maritudo: z ira: z clamor: immundi spiritus furor est. Fornicatio immundicia: concupiscentia mala: auaricia: febri illecebrose carnis est.

Sine. B. Paulus a mexorando qesce cui nulla est societas cum nostra fraude

Quid nobis et tibi zc. Beda. Et torta confessio non habet meritum: sed est veluti fugitiui serui: qui post multu tempus vt dens dominus sanum: nichil aliud nisi de herib deprecatur. Sic demones ad se uidec ados dominum venisse credentes: presentia illius tormentantur

Ihesu nazarene. zc. Bona natura que deum confitetur: mala operatio dyaboli que deo aduersat.

Nota qz nome ihesu nazareni ab euangelista dyabolus primus dixisse inducitur: quia est huius impudentie: vt inter hoies aliquid prius vsurpet: z ad homines quasi nouu de ferat: quo errorem sue potentie incutiat. In geneli etiam dyabolus primus deum noiauit.

Scio te qui zc. Per opera potuit probari filius dei. Sz no ne dixit apostolis: Maiora facietis: Solutio per opera: id est: modum operationis. Alij dicebant. In nomine ihesu christi. zc. Ipse dicebat: tibi dico. zc.

Obmu. B. Quia per lingua serpentina pno intravit mors in mundu: prius lingua serpentina obcluditur: ne virus vltra spargat. Deinde scia que prima seducta est a carnalis concupie febre e curata. Tercio vir q di ca coningis audivit a lepra curatur.

Et cu proie. B. Curandus permittitur a demone in mediu projici: vt virtus patefacta plures ad salutem inuitet.

Beda. Marcus ait. Et discerpens eum spiritus immundus: z exclamans voce magna exiit ab eo. Et hoc est quod lucas ait. Et cum proiecit eum in medium. Sed nichil nocuit illa iactatio: nec eum debilitauit: sic solent exire demones quibusda mebris amputatis vel euulsis. Vnde etiam pro tam integra restauratõe etiam non credentes ammirantur.

Beda. Moralit. Homo a demonio liberatur: cum animus ab imminu

sermo ipsius. Et in synagoga erat homo habens demonium immundum. Et exclamauit voce magna

^{Que communicatio christi ad belial. s no bis tormenta z tibi gloria.}

dicens. Sine. quid nobis et tibi ihesu nazarene? Venisti perdere

^{uehemeter opinor s al. qz.} nos. Scio te qui sis sanctus dei

Et increpauit illum ihesus dicens: Obmutescite. et exi ab illo. Et cum

proiecit illuz demonium in medium. exiit ab illo: nichilqz euz nocuit. Et factus est pauor in omnibus: z colloquebatur ad inuicem

^{Nullum membz amputauit} dicentes: Quod est hoc verbum. quia in potestate et virtute

imperat immundis spiritibus et exeunt: Et diuulgabatur fama de illo in omnem locum regionis.

^{res digna verbo} Surgens autem ihesus de synagoga introiuit in domu symonis.

Socrus autem symonis tenebatur magnis febribus: et rogauerunt illum pro ea. Et stans super illam imperauit febre: z dimisit illam. Et

da cogitatione purgatur. femina a febribus curatur: cu caro a concupie feruore refrenatur.

In virtute. Non vt homines qui in verbo dei demonia eijcunt: sed propria potestate virtutes operatur.

In domu symonis. zc. Domus petri. circumcisio est eius apostolatus commissa. Socrus e synagoga: que quodam modo mater ecclesie petro commissæ. Hec febricitat: quia inuidie estibus laborabat persequens ecclesiam. Sed ihesus stans super eam sanat quia vbi timor dei incipit esse: talis estuatus solet recedere.

Et rogauerunt Beda. Dodo saluator: rogatus modo no rogatus curat: on dens se contra vicioz quosqz passioes: z pibus fidelium semp annere: z ea no nunqz q ip si n i se intelligat: vel intelligeda dare: vel pietatibz etiam non intellecta dimittere: vt veli cra qz intelligat: ab oculis meis m. m. dñe.

Surgens. Bc. Naturale e febricitantibus incipiente sanitate lassescere: z molestiam egritudinis sentire. Sz sanitas q dñi dat imperio: tota fil redit: et etiaz eo robore firmat vt suis adiutoribz pti nuo ministrare sufficiat et in terra leges tropologice membra q fuerat i mundicie: seruiant iusticie.

Cu aut sol occidit. B. Sol occidit: passio xpi: p qua ples sanant demoniaci q an viuẽ in carne egrotol sanauerat: qz in carne viuẽs paucos iudeoru: docuit p resurrexione gentibus apparuit.

Quiescit d. B. Cu ieiunio fatigatus dyabolus videret: veru hoies intellexit: qz te tado n hualuit vnu ee dei filiu: ee dubitabat. Quic qz signoz potetia iam certior effect: filiu dei arbitrabatur.

Non e eni id crucifigit: vt filiu dei ignoret: s qz ei morte se danandu no puidet. Hoc eni mysteriu a scelis e absconditu: qz si cognouissent d. g. n. crucifigentes: non crucifigissent.

Et increpans no. B. Ideo pbitet loq. ne du aliqs audiret vera fidei canite lequr errante. Improbz eni mgi veru falsa pmifcet: vt specieritatis testimoniu fraudis obtexat.

Facta aut d. Dysti. Manifestata luce resurrexiois: a credentibus turmis requiritur: z in gentiu deserto inuẽt. ne ateat retinetur. **Cc. v.** **Factu est aut.** Recte nec loco turba a studio sanandi cobibet: resp incabit: z tn lequr. Stagnu occurrit z turba viget: z id ascēdit i nauẽ petri.

Secus stagnu. B. Stagnu pns scdm desigt. Dns aut iam n in stagno qli iam no in carne passibili: s sec stagnu: qz in ea carne in q passus e stabilitate perpetue quietis adijt.

Genesareth. A. pprietate loci qli generas aurã: qz crispantibz aquis se auram emittit.

Vidit duas naues. Beda. Duce nauis: circumcisio z prepuu. qz

Non e eni id crucifigit: vt filiu dei ignoret: s qz ei morte se danandu no puidet. Hoc eni mysteriu a scelis e absconditu: qz si cognouissent d. g. n. crucifigentes: non crucifigissent.

Factu est aut. Recte nec loco turba a studio sanandi cobibet: resp incabit: z tn lequr. Stagnu occurrit z turba viget: z id ascēdit i nauẽ petri.

Secus stagnu. B. Stagnu pns scdm desigt. Dns aut iam n in stagno qli iam no in carne passibili: s sec stagnu: qz in ea carne in q passus e stabilitate perpetue quietis adijt.

Genesareth. A. pprietate loci qli generas aurã: qz crispantibz aquis se auram emittit.

Vidit duas naues. Beda. Duce nauis: circumcisio z prepuu. qz

Partial text from the right margin, including various marginal notes and fragments of the main text.

videt: qz in vtroq; populo novit qui sūt eius. quoz corda a fluctib; scilicet ad future vite tranquillitate. quasi ad litus misericorditer vidēdo prouehit.

Piscatores. Doctores ecclesie retib; fidei pprehensos. et de profundo ad lumen etatos terre vinentiū quasi litori pisces ingerunt.

Lauabant retia. Lora retia plicat qui intermisso p̄dicandi officio quod alios docuit ipse implere satagit.

Que erat sy. Nautis symonis. primitiua ecclesia circūcisiois. de cui⁹ autoritate docet getes vsq; hodie. Que bene vna: qz multitudinis credentiū. erat cor vnū et anima vna.

Hec nautis apud mattheum fluctuat. in quo attenditur p̄ncipium ecclesie. qn̄ trepidantib; discipulis xpc̄ adhuc dicit: mit. quanto petrus suis meritis firmus. alienis turbat quando iudas proditor adhuc est immixt⁹.

Lucas dicit piscibus repleri: qz ad finem ecclesie respicit. vbi fructus exuberat. vbi perfectus in fide christus vigilat. vbi perfidia proditoris cessat. vbi perfecta dilectio.

Rogauit enim. Beda. N̄ primo rogat nauim a terra reduci pusillum: significat vel tempate vtendum verbo ad turbas vt nec terrena eis p̄cipiantur. nec a terrenis in profunda sacramētoꝝ recedant. vt ea penitus non intelligant. Vel prius in prioris regionib; gentib; p̄dicandū. Sed dum dicitur petro. duc in altū ad remotiores gentes quib; postea p̄dicatū est pertinet.

Duc in altū rē. Amb. Et si alqs ipse vt laxent retia: soli petro dicitur. Duc in altū. id est. in profundum disputationū. vt quādo de eterna verbi generatōe differitur. que nō vlti: sed sola fide attingitur. vel quādo de virtute resurrectionis. vel de spiritali profuentib; donis instruitur ecclesia et armatur.

Laxate retia. Beda. Retia sunt verborū complexiones. et quasi quidam orationis sinus et disputationū recessus. qui quos capiunt non amittunt. Vn̄ et retia q̄ retinentia sunt vocata. q̄ captos n̄ p̄mittunt: sed reseruat.

In verbo aut tuo. B. Nisi in verbo gratie laxata fuerint instrumta disputationū. frustra p̄dicator vocis sue iaculum mittit. Quia fides populoꝝ non in sapientia verbi compositi. sed diuine vocatōnis munere p̄uenit. Vacua p̄sumptio. o humilitas fructuosa. Qui nichil ante ceperant: magnam in verbo concludunt multitudinē. Rumpitur rete pro multitudine piscium: quia modo cum electis tot reprobi intrant. qui ipsam ecclesiam heresib; scandant. Rumpitur rete: sed nō labitur piscis: qz dñs suos seruat. etiā inter persequentū. scandala.

Rumpitur. In ecclesia circūcisiois rumpitur rete: qz non tot intrant de iudeis. q̄t apud deū ad vitā erant p̄ordinati. Alia ergo nautis. id est. ecclesia de gentib; succedit. que electos ad salutē colligit. Qui non intrant nisi rupto rete: quia ante iudas proditor. ante symon magus. ante ananias et saphira. ante multi quos iohannes antichristos vocat. abierunt retro: sum: q̄ paulo vel barnabe committatur apostolat⁹ gentium.

Legem:

stantes secus stagnuz; piscatores autē descenderāt et lauabant retia

Ascendens autē in vnam nauim

que erat symonis: rogauit eum a

terra reducere pusillum. Et sedens

docebat de nauicula turbas. Ut

cessauit autē loqui: dixit ad symo

nem. Duc in altum. et laxate retia

vestra in capturam. Et respondēs

symon dixit illi. Preceptor p̄ tot

tam noctem laborantes nichil ce

pimus: in verbo aut tuo laxabo re

te. Et cum hoc fecissent: concludē

runt piscium multitudinez copio

sam. Rumpebatur autē rete eozū

et annuerunt socijs qui erant in a

lia nauis: vt eirēt et adiuuaret eos

Et venerunt et impleuerūt ambas

nauiculas. ita vt mergerentur.

Quod cum videret symon petrus

procidit ad genua ihesu dicens.

Et impleuerunt. Beda. Hec impletio vsq; in finem seculi crescit. Sed impletē mergatur. i. in submerione p̄gmūtur: non tamen periditatur sic vt mergatur. Vergi om̄ est homies ad prauitate seculi de qua elati fuerant redire. Quales etiā petrus adhuc in infirmitate positus hoc loco te monstrat. Unde sequitur. Quod cū vidisset sy. pe. rē. qz carnales in ecclesia sp̄ialib; rectorib; in quib; p̄sona christi eminet honore quidē exterius deferunt et specietenus humiliantur sub illis. Sed tamen morib; non voce con

Etia me domine: quia homo pec

cator sum. Stupor enim circun

dederat eum et omnes qui cum il

lo erant in captura piscium quam

ceperant. Similiter autē iacobuz

et iohannē filios zebedei: qui erāt

socij symonis. Et ait ad symonem

ihesus. Noli timere. Et hoc iam

non dum eligitur in apostolatū: sed predicatur

q̄ aliquando sit eligendus.

homines eris capiens. Et subdu

ctis ad terram nauibus. relictis

omnibus secuti sunt euz. Et factū

est cum esset in vna ciuitate. Et ec

ce vir plenus lepra. et videns ihe

sum. et procidens in faciem eius

rogauit eum dicens: Dñe si vis po

tes me mundare. Et extendēs ma

tu et tangit eū ihesus dicens. Tolo

mundare. Et confestim lepra

mundi salo qui christo inheserint. penitus sunt recessuri.

In una ciui. Hic duo aduentus in capharnaū notant. Prim⁹ in

carcerato iohanne quādo fecit p̄tinne illa tria miracula. Secūdu⁹ quan

do descendit de monte electis apostolis. qn̄ fit istud miraculū de leproso.

Vir plenus. Amb. Bed. Quarto signo ex quo in capharnaū venit

iste sanatur. Nam sicut q̄rtū die sole illa auit. et clariorē ceteris fecit dieb;

cū illucēceret elemēta mūdi: sic et h̄ clar⁹ opus debet existari. Scdm̄ mat

theū post nouū testm̄ in monte datū. hic prim⁹ a dño sanat⁹ inducit. vt il

le q̄ excludēbatur a lege. purgari se dñi p̄tate p̄sumēs. non ex lege sed sup̄

legē esse grām indicaret. qua leprosi maculam posset abluere.

Et procidens. Sic hūilis et vite sue maculas erubescēs. et p̄fessionē

verecūdia n̄ rep̄mens: s̄ detecto vulnere remediū querens.

Si vis potes. Amb. Be. Sicut in dño p̄tatis autoritas: ita in isto

fidei constantia declaratur.

Tangit. Propt̄ hūilitatē: vt nos doceret nullū sp̄nere p̄ aliq̄ corp̄is

maclatōe. Tangit n̄ redigē. impat n̄ dissimul. adhibet op̄is testimoniū. volo

dicit p̄pter fortinū. impat. p̄pter arriū. tangit p̄pter manichēum.

Tangit n̄ qn̄ sine tactu sanare posset: s̄ vt indicet se n̄ subiectū legi

esse: sed dñm legis ostendens. qui non timet con. agium.

Et confestim le. rē. Amb. sup̄ hunc locū. Vides q̄ dubitari n̄ p̄t

tradunt. et nolunt: b illis gubernari. quoz vita et p̄dicatio ipsoꝝ contraria est volūtati

Stupor enim

Excitat petru: nō stu

dio malicie: sed ex hu

mano defectu hoc dix

isse. Admirabatur au

tem diuina dona. et q̄

plus meruerat hoc p̄

sumebat minus. Et ta

lis humilitas meretur

p̄iam dñi consolatōez

Noli timere. rē

Beda. Non recedit: sed ad litus producit

et viuificandi potesta

tem tribuit. In quo si

gnificatur. qz sp̄iales

virī et peccatis turba

rum commoti: non ta

men debent habere vo

luntatem dimittendi

ecclesiasticum mun⁹:

vt securus et tranquil

lūs viuant. Nemo de

sue p̄sentia culpe tre

mens. vel de alioꝝ in

nocentia stupens. san

ctitatis iter formidet

aggredi.

Et hoc iam ho

mies eris. Beda.

Hoc ad ipsum petru

sp̄aliter p̄tinet. cui ex

ponitur. quid captura

significet pisciū. Sed

sicut tūc p̄ retia pisces

sic per verba aliquan

do capiet homines. in

quo petro est typus to

tius ecclesie.

Relictis oib⁹.

Be. Dyltice sine scilicet

significat quo ab hui⁹

quia voluntas dei potestas est.

Beda. Vbi leprosus mundatur non exprimitur locus: vt ostendatur non vnus populus alicuius ciuitatis specialis: sed oim populos fuisse sanatos.

Beda. Typice. Leprosus gen^o humanu significat plenū lepra: quod extenta manu id est. verbo dei humanā ptingente naturā. a pūsci erroris varietate mundatur: vt diu abominabiles et sequestrati. iam queant templo reddi. Templū dei sanctū est quod estis vos. Et sacerdoti offerri. De quo dicitur. Tu es s. i. s. o. m. Et offerant pro e. mundatione corpora sua. hostiā vinē. scām deo placentem.

Precepit illi ut

Beda. Tacere iubet nec tacere potest. Non qd aliquid voluerit et nō potuerit: sed dat exemplū. vt sui in magnis que faciunt late re velint. Sed vt pro sint alijs prodantur in uitā.

Dyla. Docet nō

vulganda nostra te neficia: sed premia vt non solum a merce de abstineamus pecunie: sed etiam gratie. Factā vitata facit ne lepra possit transire in medicū. Ideo etiā imperat silentiū: quia meliores putabat qui fide magis spontanea q̄ qui speratis beneficijs credidissent.

Ostende te fa-

Beda. Vt intelligeret sacerdos non legis ordine: sed gratia dei curatū. Offer: non soluit legem sed implet. qui scdm legem gradus supra legem sanare eos quos remedia legis non sanauerant videtur. Sicut precepit Moyses. Lex spiritualis est ideo videtur sacrificium spirituale mandasse. Vt in testimonij illis. si deo credant. si impietatis lepra discedat.

Et conueniebant turbe.

Beda. Sanatio vnus multas ad dōminū cogit turbas. Vt eni ipse interius et exterius se sanatum doceret: perceptum beneficiū etiam in illis non tacet. Sed vt marcus ait. euangelico functus officio mox egressus cepit predicare et diffamare sermonē. ita vt nō posset manifeste in ciuitatem introire: sed foris in desertis locis esse. et conueniebant ad eum vndiq̄.

Et orabat.

Quando orat theoricam vitam. quādo sanat actiua informat. **Beda.** Sanat vt deus orat vt homo. In vite miracula facit. in deserto orat: vt et actiue et contemplatiue documenta monstrat. ne quis pro cura proximi amorem dei. vel pro amore dei quāuis sit superior. curam dimittat proximi.

In desertum secedit et orat.

qui exurgentem strepitum viciorū premit. et quoddam sibi cum domino intra se desertum querit: vt cum illo exteriorē tumultu cessante per interna desideria silenter loquatur.

Et factū est.

Beda. Vbi sedens docuerit lucas breuiandi gratia preterit. Sed matthe^o in ciuitate sua. marcus in capharnaum hoc eum fecisse testatur. Sed ciuitas christi dicitur galylea. in qua erat nazareth et capharnaum. ad distinctionē regionis transmarine geraseno^o. de qua transfretando venerat galileam. sicut mattheus scribit. Vel ipsa capharnaum ciuitas christi est. quā non nascendo: sed virtutibus illustrādo suā fecerat.

Et erant pha.

zē. Ambro. Inter cetero^o remedia rebiliū. conuenientibus ex omni parte doctoribus hec paralitici sanatio describitur: vt magna et magne rei significatiua. Vnde orasse premititur. non propter suffragium: sed propter dandum exemplum. In quo docetur vnusquisq̄ eger petendē salutis precatores adhibere. per quos vite nostre compago re-

discessit ab illo. Et ipse precepit il-

Non erat necesse ut sermone inactaret quod corpore precebat. **Quid ad sacerdotem** propter humilitatem. et ut uidentes credant ei. uel non credentes inexcusabiles sint.

li vt nemini diceret: sed vade ostē-

Non debent auferri signa. priusq̄ veniant significata.

de te sacerdoti: et offer pro emun-

pro emundatōe offerbant totū panis. turtur res duos. et sextarū olei.

datōe tua sicut precepit moyses

in testimonij illis. Perambula-

Sanitatis et doctrine

bat autē magis sermo de illo. et cō-

ueniebāt turbe multę. vt audirēt

et curarētur ab infirmitatibus suis.

Ipse autem secedebat in deser-

tum et orabat. Et factus est in vna

dierum. et ipse sedebat docens. Et

erant pharisęi sedētes. et legis do-

ctores qui venerāt ex omni castel-

lo galyleę et iudeę et hierusalem: et

virtus dñi erat ad sananduz eos.

resoluta. actuumq̄ nostrorum clauda vestigia verbi celestis remedio re-

formetur. **Viri portantes in lecto h. zē. Allego.** Id est. erigentes ad superi-

ora animū hominū. quāuis exterioris hominis rebilitate torpentem. quo-

rum rursus ad miraculis. et attollere et humiliare se facilius ante ihesum lo-

cutur. dominico dignus videri aspectu. Humilitatē enim respicit deus.

Et querebant eum zē. Beda. Desiderant offerre: sed turba inter-

posita recluduntur. q̄ sepe ania post infirmi-

corporis desidiā ad deum respiciens. et di-

uina gratia innouari desiderans. priusq̄ cō-

uersationis obstaculo retardatur. Sepe dū

cum deo in orationib; colloquitur. turba cogitationum interueni-

ens aciem mentis ne christus videatur in-

tercludit. Sed non ē exterius in infirmis vbi

turbę tumultuatur remanendum: sed tectū

domus in qua christus docet ascendendum. id

est. sacre scripture sublimitas est appetenda et lex dei nocte dieq̄

meditāda. quia in custodiendo sermones dei conigit inuio^o viā

suam. Et patefacto tecto. id est. referatis scri-

pturis. eger submititur. quia ad christi bu-

mitatez fidei pietate descenditur. et ad christi noticiā venitur.

Et per regulas

Beda. Domus ibe: u regulis tecta. describitur q̄ sub p̄ceptibili rāz

velamē si assit doctor qui referet diuina spūalis gratie virtus inuenitur. Vt cum lecto reponitur

significat ab homine adhuc in ista carne p̄stituto xpm debere cognosci.

Quorū fidem. Beda. Vultum valet fides propria cuius q̄. cū per

alienam fidem homo interius et exterius fit saluatus.

Beda. Hec curatio paralitici significat saluatiōē anime suspirantis ad deum de diuturna illecebra carnalis inertie. que indiget bonis doctoribus qui eam subleuent. et christo offerant. et pro ea intercedant. Qui apud

marcum quattuor: fuisse leguntur. propter quattuor. enā gelioz libros. seu propter quattuor virtutes. quib; ad promerendā sospitatē mentis fiducia erigitur que sunt. prudentia. fortitudo. temperantia. iusticia.

Homo remittuntur zē. Tu homo peccator. ego deus qui peccata remitto. qui alioz merito tibi peccata relaxo. Qui ergo peccatis grauatur. adhibeat ecclesiam que pro eo precetur.

Quis pro culpa anime etiā corpus infirmabatur: ideo sanatur corpus prius sanat animam.

Quis potest dimittere zē. Nemo dimittit peccata nisi deus. qui per eos q̄ dimittit. quib; potest atē dimitte^o dedit. Cum q̄ christus dimittat: vere de^o pbatur. Verū testimonij deo reddūt: sed psonaz xpi negādo fallunt. Perfidia enī p̄teriti pōt credere nō pōt. Itaq̄ testimonij nō vult di-

uinitati: fides vult saluti. Deus aut volens saluos facere peccatores. et oc-

culto^o cognitōe se deū esse demonstrat. et admiratione factorū illis rñdens. Quid cogitatis mala in cordib; vestri? Eadē maiestate et potentia qua co-

gitationes urās intueor. possum hominib; relicta dimittere. Et vobis in-

telligite quid paralitic^o p̄sequat. Sed q̄ spūalē grām nō cognoscitis. nec creditis qd interi^o factū est: proter signo visibili. qd nō minoris consistet cē-

potentię: vt in filio hominis latentē cognoscatis potentia maiestatis. qua potest peccata dimittere vt deus.

Ut aut cog. zē. Ambro. Vagn^o sacerdos leprā videbat in cordibus iudeo^o. et peiores ostēdit illo leproso cui purgato iussit se offerre sacerdoti.

Sed hos summi sacerdos repudiat. ne alios quoque eorum lepra contaminet. **Tibi dico surge B.** Surgere est a carnalibus desideriis abstrahere. Lectum tollere carnem a terrenis desideriis ad voluntatem spiritus attollere. Domum ire ad paradysum redire. vel ad internam sui custodiam ne iterum peccet.

Et stupor. Ambrosius. Spectant surgentem increduli. mirantur avertentes. et divini operis miracula malunt timere quam credere. Nam si crederent non timerent sed diligerent. Perfecta enim dilectio foras mittit timorem.

Levi B. Idem levi qui et mattheus. Sed lucas et marcus propter honorem evangeliste nomen vulgatum tacent. Mattheus autem in sermone principio accusator sui factus. mattheum se publicanum nominat. ne quis a salute desperet pro immanitate peccatorum cum ipse de publicano in apostolum. et thelo neario in evangelista sit mutatus.

Beda. Ambrosius. Reliquit propria. qui rapiebat aliena. Pec solus lucra reliquit et stigilium. sed et periculum contemnit. quod poterat venire a principibus seculi. quia rationes vestigilium in incopositas reliquerit. Et quia in nullo profusus huiusmodi respectu vel cogitatione sibi referavit. dñico talentorum fidelis dispensator esse meruit.

Beda. Per matthei electionem fides gentium que prius mundanis inhabitant. sed nunc corpus christi sedula devotione reficiunt ex primitur. Per superbiam phariseorum insinuat iudeorum invidia. que de gentium salute torquetur.

Quare cum publicano. Ambrosius. Omnis que sitio ex lege que tenax insitiae non habet misericordiam. Omnes ergo declinaverunt. sed eius austeritate missus filius dei gratia evangelica transivit. Provocat ergo ad penitentiam peccatores. cuius ab et potus et ambulatio. et omnia que gessit salutem serviant.

Ambrosius. Beda. Qui domicilio christum recipit interno maximis exterantur palatur delectationibus voluptatum. Itaque dominus ingreditur. et in eius qui credidit recubabit affectu. Sed rursus accenditur invidia perfidorum. et futurę pene species prefiguratur. Epulantibus enim fidelibus. et in regno celorum cumbentibus. perfidia ieiunia torquetur. Dñdatur etiam quantum intersit inter emulos legis et gratie. qui legem sequuntur. metibus fame patietur eternam. Qui vero in interioribus verbis receperint. alimenti celestis et fontis veritate recreati esurire et sitire non possunt. Et ideo qui ante ieiunant. murmurant dicentes. Quare cum publicano. Filius dyaboli venenum serpentis diffundit. Serpens primam vocem emisit. dices eum. quid utique dixit. nolite manducare ex omni ligno. hunc imitantur isti.

Medico. Christus medicus. qui miro medicandi genere vulneratus est propter iniquitates nostras. Hoc medicamentum serpentis venenum etcluditur. Qui hoc medicamentum utitur. non remanet ieiunans.

Cluocare iustos B. Iustos vocat eos. qui dei iusticiam ignorant. et sua volentes restituere. iusticie dei non sunt subiecti. et de lege presumptores gratiam evangelii non querunt. Peccatores qui sua mala attendentes. nec per legem posse iustificari se putantes christi se gratie penitendo submitunt.

Quare disci B. Mattheus dicit ipsos discipulos habuisse. Sed sciendum quod utriusque quesierunt. **Beda.** Spirituales discipuli iohannis et phariseorum ieiunant. quia qui opera legis vel traditiones hominum sequuntur. vel qui etiam vocem christi tantum aure percipit abstinere a bonis ieiunio corde tate. Sed qui christo adheret reficit. quia carne eius epulatur et sanguine. Johannes vnum et sicram non bibit. quia abstinentia meritis auget. cui nulla est potentia nature dominus autem qui peccata potest condonare. cur a peccatoribus declinat quos abstinentibus poterat facere iustiores. Ieiunat et christus. ne perceptum declinet. Manducat cum peccatoribus. ut gratiam et potestatem intelligas.

Beda. Spirituales discipuli iohannis et phariseorum ieiunant. quia qui opera legis vel traditiones hominum sequuntur. vel qui etiam vocem christi tantum aure percipit abstinere a bonis ieiunio corde tate. Sed qui christo adheret reficit. quia carne eius epulatur et sanguine. Johannes vnum et sicram non bibit. quia abstinentia meritis auget. cui nulla est potentia nature dominus autem qui peccata potest condonare. cur a peccatoribus declinat quos abstinentibus poterat facere iustiores. Ieiunat et christus. ne perceptum declinet. Manducat cum peccatoribus. ut gratiam et potestatem intelligas.

Non egent qui sani sunt medico. Sed qui male habent. Non enim venit iusticie sue ostendunt. Sicut volentes non vocare iustos. sed peccatores. Sicut ad penitentiam. At illi dixerunt ad eum. Quare discipuli iohannis ieiunant frequenter et observantia faciunt similiter et phariseorum. tui autem comedunt et bibunt. Quibus ipse ait. Nunquid potestis filios sponsi dum cum illis est sponsus facere ieiunare. Veniet autem dies cum ablatus fuerit ab illis sponsus tunc ieiunabunt in illis diebus. Dicebat autem et similitudinem ad illos.

Non egent qui sani sunt medico. Sed qui male habent. Non enim venit iusticie sue ostendunt. Sicut volentes non vocare iustos. sed peccatores. Sicut ad penitentiam. At illi dixerunt ad eum. Quare discipuli iohannis ieiunant frequenter et observantia faciunt similiter et phariseorum. tui autem comedunt et bibunt. Quibus ipse ait. Nunquid potestis filios sponsi dum cum illis est sponsus facere ieiunare. Veniet autem dies cum ablatus fuerit ab illis sponsus tunc ieiunabunt in illis diebus. Dicebat autem et similitudinem ad illos.

Non egent qui sani sunt medico. Sed qui male habent. Non enim venit iusticie sue ostendunt. Sicut volentes non vocare iustos. sed peccatores. Sicut ad penitentiam. At illi dixerunt ad eum. Quare discipuli iohannis ieiunant frequenter et observantia faciunt similiter et phariseorum. tui autem comedunt et bibunt. Quibus ipse ait. Nunquid potestis filios sponsi dum cum illis est sponsus facere ieiunare. Veniet autem dies cum ablatus fuerit ab illis sponsus tunc ieiunabunt in illis diebus. Dicebat autem et similitudinem ad illos.

Non egent qui sani sunt medico. Sed qui male habent. Non enim venit iusticie sue ostendunt. Sicut volentes non vocare iustos. sed peccatores. Sicut ad penitentiam. At illi dixerunt ad eum. Quare discipuli iohannis ieiunant frequenter et observantia faciunt similiter et phariseorum. tui autem comedunt et bibunt. Quibus ipse ait. Nunquid potestis filios sponsi dum cum illis est sponsus facere ieiunare. Veniet autem dies cum ablatus fuerit ab illis sponsus tunc ieiunabunt in illis diebus. Dicebat autem et similitudinem ad illos.

Non egent qui sani sunt medico. Sed qui male habent. Non enim venit iusticie sue ostendunt. Sicut volentes non vocare iustos. sed peccatores. Sicut ad penitentiam. At illi dixerunt ad eum. Quare discipuli iohannis ieiunant frequenter et observantia faciunt similiter et phariseorum. tui autem comedunt et bibunt. Quibus ipse ait. Nunquid potestis filios sponsi dum cum illis est sponsus facere ieiunare. Veniet autem dies cum ablatus fuerit ab illis sponsus tunc ieiunabunt in illis diebus. Dicebat autem et similitudinem ad illos.

Non egent qui sani sunt medico. Sed qui male habent. Non enim venit iusticie sue ostendunt. Sicut volentes non vocare iustos. sed peccatores. Sicut ad penitentiam. At illi dixerunt ad eum. Quare discipuli iohannis ieiunant frequenter et observantia faciunt similiter et phariseorum. tui autem comedunt et bibunt. Quibus ipse ait. Nunquid potestis filios sponsi dum cum illis est sponsus facere ieiunare. Veniet autem dies cum ablatus fuerit ab illis sponsus tunc ieiunabunt in illis diebus. Dicebat autem et similitudinem ad illos.

Non egent qui sani sunt medico. Sed qui male habent. Non enim venit iusticie sue ostendunt. Sicut volentes non vocare iustos. sed peccatores. Sicut ad penitentiam. At illi dixerunt ad eum. Quare discipuli iohannis ieiunant frequenter et observantia faciunt similiter et phariseorum. tui autem comedunt et bibunt. Quibus ipse ait. Nunquid potestis filios sponsi dum cum illis est sponsus facere ieiunare. Veniet autem dies cum ablatus fuerit ab illis sponsus tunc ieiunabunt in illis diebus. Dicebat autem et similitudinem ad illos.

Non egent qui sani sunt medico. Sed qui male habent. Non enim venit iusticie sue ostendunt. Sicut volentes non vocare iustos. sed peccatores. Sicut ad penitentiam. At illi dixerunt ad eum. Quare discipuli iohannis ieiunant frequenter et observantia faciunt similiter et phariseorum. tui autem comedunt et bibunt. Quibus ipse ait. Nunquid potestis filios sponsi dum cum illis est sponsus facere ieiunare. Veniet autem dies cum ablatus fuerit ab illis sponsus tunc ieiunabunt in illis diebus. Dicebat autem et similitudinem ad illos.

Non egent qui sani sunt medico. Sed qui male habent. Non enim venit iusticie sue ostendunt. Sicut volentes non vocare iustos. sed peccatores. Sicut ad penitentiam. At illi dixerunt ad eum. Quare discipuli iohannis ieiunant frequenter et observantia faciunt similiter et phariseorum. tui autem comedunt et bibunt. Quibus ipse ait. Nunquid potestis filios sponsi dum cum illis est sponsus facere ieiunare. Veniet autem dies cum ablatus fuerit ab illis sponsus tunc ieiunabunt in illis diebus. Dicebat autem et similitudinem ad illos.

Non egent qui sani sunt medico. Sed qui male habent. Non enim venit iusticie sue ostendunt. Sicut volentes non vocare iustos. sed peccatores. Sicut ad penitentiam. At illi dixerunt ad eum. Quare discipuli iohannis ieiunant frequenter et observantia faciunt similiter et phariseorum. tui autem comedunt et bibunt. Quibus ipse ait. Nunquid potestis filios sponsi dum cum illis est sponsus facere ieiunare. Veniet autem dies cum ablatus fuerit ab illis sponsus tunc ieiunabunt in illis diebus. Dicebat autem et similitudinem ad illos.

Non egent qui sani sunt medico. Sed qui male habent. Non enim venit iusticie sue ostendunt. Sicut volentes non vocare iustos. sed peccatores. Sicut ad penitentiam. At illi dixerunt ad eum. Quare discipuli iohannis ieiunant frequenter et observantia faciunt similiter et phariseorum. tui autem comedunt et bibunt. Quibus ipse ait. Nunquid potestis filios sponsi dum cum illis est sponsus facere ieiunare. Veniet autem dies cum ablatus fuerit ab illis sponsus tunc ieiunabunt in illis diebus. Dicebat autem et similitudinem ad illos.

Non egent qui sani sunt medico. Sed qui male habent. Non enim venit iusticie sue ostendunt. Sicut volentes non vocare iustos. sed peccatores. Sicut ad penitentiam. At illi dixerunt ad eum. Quare discipuli iohannis ieiunant frequenter et observantia faciunt similiter et phariseorum. tui autem comedunt et bibunt. Quibus ipse ait. Nunquid potestis filios sponsi dum cum illis est sponsus facere ieiunare. Veniet autem dies cum ablatus fuerit ab illis sponsus tunc ieiunabunt in illis diebus. Dicebat autem et similitudinem ad illos.

Non egent qui sani sunt medico. Sed qui male habent. Non enim venit iusticie sue ostendunt. Sicut volentes non vocare iustos. sed peccatores. Sicut ad penitentiam. At illi dixerunt ad eum. Quare discipuli iohannis ieiunant frequenter et observantia faciunt similiter et phariseorum. tui autem comedunt et bibunt. Quibus ipse ait. Nunquid potestis filios sponsi dum cum illis est sponsus facere ieiunare. Veniet autem dies cum ablatus fuerit ab illis sponsus tunc ieiunabunt in illis diebus. Dicebat autem et similitudinem ad illos.

Non egent qui sani sunt medico. Sed qui male habent. Non enim venit iusticie sue ostendunt. Sicut volentes non vocare iustos. sed peccatores. Sicut ad penitentiam. At illi dixerunt ad eum. Quare discipuli iohannis ieiunant frequenter et observantia faciunt similiter et phariseorum. tui autem comedunt et bibunt. Quibus ipse ait. Nunquid potestis filios sponsi dum cum illis est sponsus facere ieiunare. Veniet autem dies cum ablatus fuerit ab illis sponsus tunc ieiunabunt in illis diebus. Dicebat autem et similitudinem ad illos.

Non egent qui sani sunt medico. Sed qui male habent. Non enim venit iusticie sue ostendunt. Sicut volentes non vocare iustos. sed peccatores. Sicut ad penitentiam. At illi dixerunt ad eum. Quare discipuli iohannis ieiunant frequenter et observantia faciunt similiter et phariseorum. tui autem comedunt et bibunt. Quibus ipse ait. Nunquid potestis filios sponsi dum cum illis est sponsus facere ieiunare. Veniet autem dies cum ablatus fuerit ab illis sponsus tunc ieiunabunt in illis diebus. Dicebat autem et similitudinem ad illos.

Non egent qui sani sunt medico. Sed qui male habent. Non enim venit iusticie sue ostendunt. Sicut volentes non vocare iustos. sed peccatores. Sicut ad penitentiam. At illi dixerunt ad eum. Quare discipuli iohannis ieiunant frequenter et observantia faciunt similiter et phariseorum. tui autem comedunt et bibunt. Quibus ipse ait. Nunquid potestis filios sponsi dum cum illis est sponsus facere ieiunare. Veniet autem dies cum ablatus fuerit ab illis sponsus tunc ieiunabunt in illis diebus. Dicebat autem et similitudinem ad illos.

Non egent qui sani sunt medico. Sed qui male habent. Non enim venit iusticie sue ostendunt. Sicut volentes non vocare iustos. sed peccatores. Sicut ad penitentiam. At illi dixerunt ad eum. Quare discipuli iohannis ieiunant frequenter et observantia faciunt similiter et phariseorum. tui autem comedunt et bibunt. Quibus ipse ait. Nunquid potestis filios sponsi dum cum illis est sponsus facere ieiunare. Veniet autem dies cum ablatus fuerit ab illis sponsus tunc ieiunabunt in illis diebus. Dicebat autem et similitudinem ad illos.

Non egent qui sani sunt medico. Sed qui male habent. Non enim venit iusticie sue ostendunt. Sicut volentes non vocare iustos. sed peccatores. Sicut ad penitentiam. At illi dixerunt ad eum. Quare discipuli iohannis ieiunant frequenter et observantia faciunt similiter et phariseorum. tui autem comedunt et bibunt. Quibus ipse ait. Nunquid potestis filios sponsi dum cum illis est sponsus facere ieiunare. Veniet autem dies cum ablatus fuerit ab illis sponsus tunc ieiunabunt in illis diebus. Dicebat autem et similitudinem ad illos.

Non egent qui sani sunt medico. Sed qui male habent. Non enim venit iusticie sue ostendunt. Sicut volentes non vocare iustos. sed peccatores. Sicut ad penitentiam. At illi dixerunt ad eum. Quare discipuli iohannis ieiunant frequenter et observantia faciunt similiter et phariseorum. tui autem comedunt et bibunt. Quibus ipse ait. Nunquid potestis filios sponsi dum cum illis est sponsus facere ieiunare. Veniet autem dies cum ablatus fuerit ab illis sponsus tunc ieiunabunt in illis diebus. Dicebat autem et similitudinem ad illos.

Non egent qui sani sunt medico. Sed qui male habent. Non enim venit iusticie sue ostendunt. Sicut volentes non vocare iustos. sed peccatores. Sicut ad penitentiam. At illi dixerunt ad eum. Quare discipuli iohannis ieiunant frequenter et observantia faciunt similiter et phariseorum. tui autem comedunt et bibunt. Quibus ipse ait. Nunquid potestis filios sponsi dum cum illis est sponsus facere ieiunare. Veniet autem dies cum ablatus fuerit ab illis sponsus tunc ieiunabunt in illis diebus. Dicebat autem et similitudinem ad illos.

Non egent qui sani sunt medico. Sed qui male habent. Non enim venit iusticie sue ostendunt. Sicut volentes non vocare iustos. sed peccatores. Sicut ad penitentiam. At illi dixerunt ad eum. Quare discipuli iohannis ieiunant frequenter et observantia faciunt similiter et phariseorum. tui autem comedunt et bibunt. Quibus ipse ait. Nunquid potestis filios sponsi dum cum illis est sponsus facere ieiunare. Veniet autem dies cum ablatus fuerit ab illis sponsus tunc ieiunabunt in illis diebus. Dicebat autem et similitudinem ad illos.

Non egent qui sani sunt medico. Sed qui male habent. Non enim venit iusticie sue ostendunt. Sicut volentes non vocare iustos. sed peccatores. Sicut ad penitentiam. At illi dixerunt ad eum. Quare discipuli iohannis ieiunant frequenter et observantia faciunt similiter et phariseorum. tui autem comedunt et bibunt. Quibus ipse ait. Nunquid potestis filios sponsi dum cum illis est sponsus facere ieiunare. Veniet autem dies cum ablatus fuerit ab illis sponsus tunc ieiunabunt in illis diebus. Dicebat autem et similitudinem ad illos.

Non egent qui sani sunt medico. Sed qui male habent. Non enim venit iusticie sue ostendunt. Sicut volentes non vocare iustos. sed peccatores. Sicut ad penitentiam. At illi dixerunt ad eum. Quare discipuli iohannis ieiunant frequenter et observantia faciunt similiter et phariseorum. tui autem comedunt et bibunt. Quibus ipse ait. Nunquid potestis filios sponsi dum cum illis est sponsus facere ieiunare. Veniet autem dies cum ablatus fuerit ab illis sponsus tunc ieiunabunt in illis diebus. Dicebat autem et similitudinem ad illos.

veri excludunt sacerdotes.

Homo et manus. Beda. Mystice. Homo iste humanu genus si significat in fecunditate boni operis arefactu pro manu in primo parente ad lignu extensa. qua sanat manus innocens in cruce extensa. Et bene manus in synagoga erat arida: qz vbi maius donu sciencie ibi maiori transgressor subiacerat culpe.

Obseruabant autem. Beda. Quia destructione sabbati quam in discipul arguebat probabili magistri excusauit exemplo: nunc ipsi obseruando magistri calumniari volunt: vt si no curet. crudelitatis vel imbecillitatis. si curet: transgressionis arguant.

Interrogo uos

Beda. Proueniens calumnia qua sibi parabant: arguit eos qui precepta legis male interpretado etia a totis opibz sabbato ferian dam estimabat: cu lex a seruilis opere. i. a mal' abstinere precipiat in sabbo. In quo significatur in septima quiete illos qui in sex statibus hui' scilicet bona fecerunt: no a bonis. sed a malis feriis habituros.

Animam salua.

Beda. Corpus curatur: de anime saluatoe interrogat: qz illa miracula ppter anime salutem faciebat. et ipsa saluatio man' salutem anime significabat. Vel noie anime totus ho significatur.

An perdere.

Non est auctor mali deus: sed quos no saluat. perdere dicitur.

Extende.

Infructuose rebilitas anime nullo meli' ordine curat: qz elemosinaru largitate. vñ dicit. Non sit man' tua ad accipiendum porrecta: et ad dandum collecta. Quia frustra pro peccatis rogaturus man' ad te extendit: qui has ad paupes. posse non extendit.

Inspicientia.

Quia solo limore pmoti sunt. no enim culpa fuit vel hominis manu extendere. vel ihm sanare. Magna inspicientia erat de nece ei tractare. cui' beneficijs plurimu indigebant.

Erant in monte orare.

Monte in quo apostolos eligit et docet altitudine significat iusticie: qz instituendi erant et iudicaturi ne in infimis remaneant: sed ad superna erigant. Sic et lex in monte data fuit. Aplos pminentius abducit: vt a monte p' motes suscipiat pace ipso annuicianda. Sic et moyses sol' lege spualr intelliges. motis vertice in quo de' erat ascendit.

Oratio.

Qui tei orado qrit: a d' supiora. p'gredit. vertice curie sublimis ascendit. Orat aut dñs. no pro se quasi impotes: sed p me sicut clemens. Unde statim subditur. Et cum dies factus esset vocauit discipulos suos: et elegit duode

Discipulos.

De quibz elegit. xij. quos apostolos. i. suo loco missos nominauit. Unde. Sicut misit me pater: et ego. m. v. in monte ascendens ad se vocat. eligit quos vult: qz non illos est studij: sed diuine gr'e. vt in apostolatu vocaretur. vnde. Non vos me ele. sed ego ele. vos.

synagogam et doceret. Et erat ibi

ho et man' eius dextera erat arida

Obseruabant autem scribe et pharisai si in sabbato curaret. vt inue-

nirent vnde accusarent illum. Ip-

se vero sciebat cogitationes eorum. uane sunt.

ait homini qui habebat manum ar-

dam. Surge: et sta in medium. Et

surgens stetit. Ait autem ad illos

ihesus. Interrogo vos si licet sab-

bato bene facere an male? animam

saluam facere an perdere? Et circu-

spiciens omnibus dixit homini: Ex-

tende manum tuam. Et extendit: et

restituta est manus eius. Ipsi au-

tem repleti sunt insipientia et collo-

quebantur ad inuicem. quid nam fa-

cerent de ihesu: factum est autem

in illis diebus exiit in montem ora-

re: et erat pernoctans in oratione

dei. Et cum dies factus esset voca-

uit discipulos suos: et elegit duode-

Non sapientes. non diuites. non nobiles elegit. ne duxisse pro prudentia. ne redemisse diuitijs. ne potetie nobilitatisqz auctoritate aliquos ad gratiam traxisse videretur.

Cognominauit. No mo primu: s' loqe p' ai ab adrea adduct' dicitur. Tu vocaberis cephas qd interpretat petrus. Sed volens lucas noia. xij. apostoloru noiare: cu necesse h'et petru dicere: breuiter voluit innuere. q non hoc antea vocaret: s' ita dñs cognominauit. vt non casu factu patetur: sed ex pmutatoe sacrm petre audientibz pmenda retur.

Mattheu et thoma. Mattheus pari suo thome in ordine ca hu militaqz se supponit: cu a ceteris euagelistis pzgelatus sit.

Et descendens. Electurus aplos dñs in montana subijt. turbas docturus ad capestria redit: qz n' nisi in h'ili turbe xpm videre sufficiunt. et raro inuenitur q' ul' turba dñm ad altiora seqtur. vel quispi' rebil' in mote curetur: s' extincta febre libidinu et succesa luce scie. pedetenti q' qz subit culmen virtutum.

Maritima. No a proximo mari galylee qz hoc no miraculi loco ponunt: sed a mari magno cognominatur. In quo etia tirus et sydon p'p'edi poterat. Sed qz sunt ciuitates gentiu. psalte noiatim ponuntur: vt qnta sit x' tus christi intimetur. q' etia exteras ciuitates excitat.

Ut audiret. Si dicamus dnos esse sermones ascendit in montem et h'it ibi discipulos et post descendit et fecit istum ad turbam. Si dicimus vnum fuisse: ita intelligedi est. qz ascendit in monte et post aliquatulu descendit et ibi fecit s'monem vbi erat planicies.

Cum tan. Tangit christum qui fideliter credit in eum. tangitur a christo. qui firmat in illo. Qui sic tangit et tangitur: sp'us ipsius x'p'ute sanatur.

Et ipse ele. o. zc. Et si generaliter omibz loquitur. sp'ualiter in discipulos oculos leuat: vt qui inteta cordis aure verbu dei percipiunt: latius sapientis intui lumē accipiant. quibz os in monte sedens aperit: vt magna profertur in eos. stans in campo oculos dirigit: vt audita patet intelligant.

Beati pau. Qui noduz psummat' x'p'it arcē conscendere pnt: generalis interim perfectonis sunt beatitudine perfouedi: vt paulatim ad meli ora progressi. dum dño in planicie stante libenter auscultant ad huc qnqz in mote sedetem sublimiter ascendat. Nam quoz cordibz adhuc edoman vis insitit: hos q' stans affatur. Quos longo studio exercitatos et iaz toales inuenit. his q' quietus residēs mystica intimat.

Beda. Quod apud mattheum plenarie per. viij. beatitudines dicitur in sermone perfectōis ad apostolos in summo monte: hoc apud lucā temperatius per quattuor cardinales virtutes p'p'enditur in leniore sermone ad turbas in imo. Dicit g. Beati pau. spū. Ecce tempantia. que etia facit cordis mūdiciā. Beati qui nūc esuritis. q' p'p'atūtur alijs et miserentur. et

dratu orbem fide trinitatis insignirent cum ex ipsis. quos et apostolos nominauit. Symonem quez cognominauit petrus. et andream fratrem eius. Iacobum et iohannem: philippum. et bartholomeuz: mattheum. et thomam. iacobum alphei. et symonem qui vocatur zelotes: iudam iacobi. et iudam scarioth: qui fuit proditor. Et descendens cum illis de mote. stetit in loco campestri et turba discipulorum eius: et multitudo copiosa plebis ab omni iudea et samaria et hierusalem et maritima et tiri et sidonis qui venerat ut audirent eum. et sanarentur a languoribus suis. Et qui verabatur a spiritibus immundis curabatur. Et omnis turba quegebat eum tangere: qz virtus de illo exibat. et sanabat omes. Et ipse eleuatis oculis in discipulos suos dicebat.

Et ait peccato abstinentes sem calcant. illecebrosa non querunt. Spiritu.

Beati pauperes: qz vestru e regnu

Et ait peccato abstinentes sem calcant. illecebrosa non querunt. Spiritu.

Beati pauperes: qz vestru e regnu

Et ait peccato abstinentes sem calcant. illecebrosa non querunt. Spiritu.

Beati pauperes: qz vestru e regnu

Et ait peccato abstinentes sem calcant. illecebrosa non querunt. Spiritu.

Beati pauperes: qz vestru e regnu

Et ait peccato abstinentes sem calcant. illecebrosa non querunt. Spiritu.

Beati pauperes: qz vestru e regnu

Et ait peccato abstinentes sem calcant. illecebrosa non querunt. Spiritu.

Beati pauperes: qz vestru e regnu

Et ait peccato abstinentes sem calcant. illecebrosa non querunt. Spiritu.

Beati pauperes: qz vestru e regnu

beneficium. in vos diligite non sicut dicitur nature sicut illi amicos: sed alio gradu virtutis inimicos.

Ubi in tres partes dividit iusticia. una in deum que pietas dicitur. Altera in parentes vel reliquos humanum generis. Tercia in mortuos. ut his exequia iusta solvantur. Sed dominus legis oraculum. et philosophis fastidium supergressus in eos quos qui leserint pietatis poterit officium.

Nichil inde sperantes. Non in homine spem mercedis figentes.

qui sine reddat quod commodalit. reddet tamen et tunc quo iubente fecistis. sine non reddat. hereditas via in eternum erit.

Estote ergo et. Pluit super malos. puerus terra non negat idem sol bonos et malos illuminat. Dystice pluit iudiciorum pro phetia pluuvis irrigat. et non meritis radiis eterni sol refultat. Si illi crediderint. estote eis misericordes. extendendo. et extollendo. et nolite temere iudicare ne quis sui pascius veli in aliter cogat ferre sententiam.

Nolite iudicare. Sunt quaedam media et incerta quo animo fiant: quia bene et male possunt fieri. Rescimus etiam qualis futurus est qui nunc apparet malus. et cuius correctione desperare eumque quasi abiectum reprehendere temerarium est.

De apertis que bono animo fieri non possunt. permittitur nobis iudicare.

Eadem quippe mensura etc. Beneficialiter de omnibus potest accipi. quo mente. manu. lingua. agatur quia secundum opera singulorum reddet tunc.

Eadem quippe mensura. Non iniqua mensura rependet deus. sed est ac si dicat. ipsa temeritas iudicandi et iniqua mensura tibi nocet. te punit. et sepe non illum de quo agis. vel si recte iudicas et metiris tibi prodest. te saluat. et si aliquando non illum qui hec impendit.

Dicebat autem illi etc. Similitudinem per quam inuitat ad elemosinam danda et ad dimittendam iniuriam.

Nunquid potest cecus cecum. Si contra violentum ira te cecauit. non contra petente auarus eris. nunquid viciata mente tua. vicium eius curare poteris? Nec solus qui tibi iniuriam fecit. sed etiam tu qui ferre nescis reus eris. Sed si improbitas illius te tranquillum inuenit. et ille penitebit. et tu de patientia coronaberis. quia cecum vidente oculo. i. sereno corde ad lumem ducere curasti.

Sicut magister. Deus non suas vlciscit iniurias: sed tolerando per secatores mitiores reddere voluit. discipuli qui homines sunt hanc regulam perfectionis debent imitari.

Quid autem vides festucam. Vere peccans peccantem castigare non valet. quia qui superbia vel odio vel alio vicio preuenti. leuia hęc vel nulla iudicantes. grauius increpant illos quos a statu mentis vident. vel ira vel aliquo leui peccato perturbatos. hi tales amant magis vituperare et condemnare. quam corrigere et emendare.

et benefacite et mutuū date nichil inde sperantes: et erit merces vstra

multa et eritis filij altissimi: quia ipse benignus est super ingratos et malos. Estote ergo misericordes sicut et pater vester misericors est.

Nolite iudicare et non iudicabimini.

Nolite condemnare et non condemnabimini.

date: et dabitur vobis. Mensuram bonam et confertam et coagitatam et supereffluentem dabitur in sinu vestrum. Eadem quippe mensura qua mensi fueritis: remetietur vobis. Dicebat autem illis et similitudinem.

Nunquid potest cecus cecum ducere? Nonne ambo in fossam cadunt? Non est discipulus super magistrum. Perfectus autem omnis erit: si sit sicut magister

Non consideras etc. Apertus oculus male videt. s. lactantiam suam alij vult mederi: sed cecus se non valet intueri. dum in hoc teteri cadit.

Ipocrita etc. Si quem vis reprehendere. primum vide si similis ei sis. quod si es: pariter ingemisce. et noli eum tibi obtemperare: sed pariter conarimone. Et si non es similis. tamen quia olim fuisti. vel esse potuisti. condescende. et non ex odio sed misericordia argue. Raro ergo non sine magna necessitate sunt obiurgationes adhibende. et non nisi respectu dei. remota ab oculo trabes.

Ubi enim odio vel inuere omnia accusare suscipiant. et voluit videri consultores. sine exemplo sine emendationis. Sed prius debent auferre trabem in iudice. vel malicie. vel simulationis de oculo sui cordis: ut valeant eicere festucas irę vel alicuius inuicis culpe de oculo fratris.

Non est enim arbor etc. Arbor bona vel mala. non natura que a deo in omnibus bona creata est: sed bona vel mala voluntas fructus. opera. que nec bona male voluntatis puit esse. nec mala bonę voluntatis.

Nec arbor mala etc. Si veram vis habere iusticiam et non fictam. que verbis ostendit factis imple. ut sis bona arbor. et bonis fructibus orneris. quod et si fingat ipocrita non est bonus qui facit opera mala. et si reprehendat infontem non ideo malus est qui facit opera bona. Et nota quod te manifestis habet agere.

Unaquęque arbor etc. Mali suo fructu noscitur. dum bonos opprimunt. et tunc si non verbis blasphemant factis. et maxie per impatientiam dinoscuntur in tempore aduersitatis

Ieiunia enim et oratio etc. hmoi sunt simulatis ut et bonis. Sed non tementes pelles suas reponere etiam si aliqui lupi eis se ptegant.

Cognoscitur. Non a veste: sed ab operibus que sunt ab eis cognoscuntur. Quia ut spina non facit vnam. sic bona arbor bonum. mala malum. et non conuerso.

Nec enim de spinis. Non de spinis. id est. sollicitudinibus invidie. ficis. id est. dulcedo reuerentionis neque de rubo. id est. punctone vicio. Vna id est. fructus animę que sicut vna proxima terrenis corrupitur. in superioribus maturatur. vel de carne que generat spinas et tribulos. non vindemiamus christum qui sicut vna pependit in ligno.

Spina et rubus heretici a quibus nullus sapientium sanctitatem vel virtutem poterit inuenire: sed pscandunt et eruentat approximantes. Vel spina et rubi curę seculi et punctones vicio. Vna et ficus dulcedo nouę conuersationis quam christus in nobis elurit. et feruor dilectionis qui significat cor bonis.

Non de spinis et rubis vna vel ficus: quia mens adhuc bonis veteris pressa est suetudine. potest quidem simulare: sed non ferre fructum noui bonis. Quod si quę facta vel dicta malorum profunt bonis. non hoc faciunt mali: sed fit de illis consilio dei

Profert bonum. Diligit inimicum. omni petenti tribuit et hmoi. Profert malum. odit amicum. auferit aliena. non dat sua et hmoi que deus iudicat secundum intentionem cordis. et vere: quod de bono vel malo corde procedit.

de malo thesauro profert malum

lo fratris tui. Non est enim arbor bona que facit fructus malos.

Nec arbor mala faciens fructus bonos. Unaqueque enim arbor ex fructu suo cognoscitur. Nec enim de spinis colligunt ficus: neque de rubo vindemiant vnam. Bonus homo de bono thesauro cordis sui profert bonum. et malus homo de malo thesauro profert malum

lo fratris tui. Non est enim arbor bona que facit fructus malos.

Nec arbor mala faciens fructus bonos. Unaqueque enim arbor ex fructu suo cognoscitur. Nec enim de spinis colligunt ficus: neque de rubo vindemiant vnam. Bonus homo de bono thesauro cordis sui profert bonum. et malus homo de malo thesauro profert malum

lo fratris tui. Non est enim arbor bona que facit fructus malos.

Nec arbor mala faciens fructus bonos. Unaqueque enim arbor ex fructu suo cognoscitur. Nec enim de spinis colligunt ficus: neque de rubo vindemiant vnam. Bonus homo de bono thesauro cordis sui profert bonum. et malus homo de malo thesauro profert malum

lo fratris tui. Non est enim arbor bona que facit fructus malos.

Nec arbor mala faciens fructus bonos. Unaqueque enim arbor ex fructu suo cognoscitur. Nec enim de spinis colligunt ficus: neque de rubo vindemiant vnam. Bonus homo de bono thesauro cordis sui profert bonum. et malus homo de malo thesauro profert malum

lo fratris tui. Non est enim arbor bona que facit fructus malos.

Nec arbor mala faciens fructus bonos. Unaqueque enim arbor ex fructu suo cognoscitur. Nec enim de spinis colligunt ficus: neque de rubo vindemiant vnam. Bonus homo de bono thesauro cordis sui profert bonum. et malus homo de malo thesauro profert malum

lo fratris tui. Non est enim arbor bona que facit fructus malos.

Nec arbor mala faciens fructus bonos. Unaqueque enim arbor ex fructu suo cognoscitur. Nec enim de spinis colligunt ficus: neque de rubo vindemiant vnam. Bonus homo de bono thesauro cordis sui profert bonum. et malus homo de malo thesauro profert malum

lo fratris tui. Non est enim arbor bona que facit fructus malos.

Nec arbor mala faciens fructus bonos. Unaqueque enim arbor ex fructu suo cognoscitur. Nec enim de spinis colligunt ficus: neque de rubo vindemiant vnam. Bonus homo de bono thesauro cordis sui profert bonum. et malus homo de malo thesauro profert malum

lo fratris tui. Non est enim arbor bona que facit fructus malos.

Nec arbor mala faciens fructus bonos. Unaqueque enim arbor ex fructu suo cognoscitur. Nec enim de spinis colligunt ficus: neque de rubo vindemiant vnam. Bonus homo de bono thesauro cordis sui profert bonum. et malus homo de malo thesauro profert malum

lo fratris tui. Non est enim arbor bona que facit fructus malos.

Nec arbor mala faciens fructus bonos. Unaqueque enim arbor ex fructu suo cognoscitur. Nec enim de spinis colligunt ficus: neque de rubo vindemiant vnam. Bonus homo de bono thesauro cordis sui profert bonum. et malus homo de malo thesauro profert malum

lo fratris tui. Non est enim arbor bona que facit fructus malos.

Nec arbor mala faciens fructus bonos. Unaqueque enim arbor ex fructu suo cognoscitur. Nec enim de spinis colligunt ficus: neque de rubo vindemiant vnam. Bonus homo de bono thesauro cordis sui profert bonum. et malus homo de malo thesauro profert malum

lo fratris tui. Non est enim arbor bona que facit fructus malos.

Nec arbor mala faciens fructus bonos. Unaqueque enim arbor ex fructu suo cognoscitur. Nec enim de spinis colligunt ficus: neque de rubo vindemiant vnam. Bonus homo de bono thesauro cordis sui profert bonum. et malus homo de malo thesauro profert malum

lo fratris tui. Non est enim arbor bona que facit fructus malos.

Nec arbor mala faciens fructus bonos. Unaqueque enim arbor ex fructu suo cognoscitur. Nec enim de spinis colligunt ficus: neque de rubo vindemiant vnam. Bonus homo de bono thesauro cordis sui profert bonum. et malus homo de malo thesauro profert malum

lo fratris tui. Non est enim arbor bona que facit fructus malos.

Nec arbor mala faciens fructus bonos. Unaqueque enim arbor ex fructu suo cognoscitur. Nec enim de spinis colligunt ficus: neque de rubo vindemiant vnam. Bonus homo de bono thesauro cordis sui profert bonum. et malus homo de malo thesauro profert malum

commendationem visitare dignatur languentem. et qui ad sanandum regna...

Non sum arbi. Propter vite gentilis psciaz. grauari se magis di...

Nam et ego ze. Ego homo sub a. sio possuz imperare mi...

Nec in israel. Fides isti? etia electio...

Et reuersi sunt. Matthaeus plant? ex...

Inuenerunt ser. Audente dno sanar...

Et factu est ze. Post sanatu in hmu...

Que vocatur. Nam e aras galilee...

Cum appropin. Beda. Cu verbu caro factu gentile pplum per...

Ecce defunctus. Defunctus qui cora multis extra portam effertur...

meum intres. propter quod z me...

ipsum non sum arbitratus dignu...

ut venirem ad te. Sed dic verbo...

et sanabitur puer meus. Nam et...

ego homo sum sub potestate con...

stitutus. habens sub me milites:

z dico huic vade z vadit. z alio ve...

ni z veit. z tuo meo fac hoc z facit...

Quo audito ihesus miratus est. z...

conuersus sequentibus se turbis...

duxit. Amē dico vobis. nec in isra...

el tantam fidem inueni. Et reuer...

si qui missi fuerant domum. inue...

nerunt seruu3 qui languerat sanu...

Et factum est deinceps ibat Ihe...

sus in ciuitate que vocatur naym...

et ibant cum illo discipuli eius et...

turba copiosa. Cum autem appro...

pinquar3 porte ciuitatis. Ecce de...

functus efferebatur filius vnicus...

matris sue. Et hec vidua erat. z tur...

ba ciuitatis multa cum illa. Qua...

cum vidisset dominus. misericor...

Filius vnicus ma. s. Ambz. Adam de terra portatur a quattuor...

dia motus super eam dixit illi no...

Di autem qui portabat steterunt...

z ait. Adolescens tibi dico surge...

Et resedit qui erat mortuus. z ce...

pit loqui. z dedit illum matri sue...

gnificabant deum dicentes. Quia...

propheta in agnus surrexit in no...

Et exiit hic sermo in vnuer...

sam iudeam de eo. et omnes circa...

Et conuocauit duos de discipulis...

suis iohannes. z misit ad ihesum...

dicens. Tu es qui venturus es...

an alium expectamus? Cum autē...

venissent ad eum viri. dixerunt...

Iohannes baptista misit nos ad...

te dicens. Tu es qui venturus es...

an aliū expectamus? In ipa autē...

hora curauit multos a languoribus...

Uisitauit. Duz z verbu semel in cor...

Et nunciauerunt. Ambz. Non simplici corde...

Et turba. Dulci...

Et tetigit loculu...

Loculus quo effertur...

Locul? quo refer...

Et resedit. Tres...

Uisitauit. Duz z verbu...

Et nunciauerunt. Ambz...

Allego. Johannes figura est legis que preuenit christi pectoribus p fidoz quali carceribus luce vacuatis inclusa tenebatur ne pleni testimoniu dñice dispensatōnis sine euāgelij attestatione proferret. Mittit ergo discipulos ad christū vt supplementū sciētie assequat: qz plenitudo legi est christus vt qz pleni qz nutabāt dicta sine factis eo fides plenior gestoz testificatiōibz qz verborz sponsonibz exhiberet. z que tūc in pectoribz iudeoz re lut obscurata lege nutabat eo ipso spectaculo dñice crucis z pleno resurrex tionis testimonio pā deref. Ergo lex dñi bie christū venturum nūciat euāgelij vbi tot miraculoz exhibitiōe venisse certissime cōfirmat

Et respondens dicit. Sciens iherusalem neminem sine euāgelio plene posse credere qz sicut fides a veteri incipit testamento ita implet in nouo inter rogatus de se nō verbo aliquo sed factis se eē signauit. nō rñdens ad ea q̄ interrogabantur sed ad scandaluz nunciōz.

Ecce videt. Ecce plenum testimoniu q̄ sit fili⁹ dei. hęc n ante euāgelij vel rā rā vel nulla. Vñd to bias oculos recepit et hoc fuit angeli nō hō minis medicina. Hely as mortuū suscitauit ipse tñ rogauit z fleuit Helyseus leprosu mū dari fecit non tam ibi valuit pcepti auctoritas sed mysterij signa. Sed qz adhuc ista sunt dñice testificatiō nīl parua exempla ad dit post supradicta de cruce z obitu z sepul tura quod est plenitudo fidei. Nullā enim maius diuine psonę testimoniu qz toto se vñ obtulisse pro mū do. h̄ solo plene dñs declaratur sicut etiaz a iohanne declaratus est. Ecce agn⁹ dei ec q̄ tollit peccata mūdi.

Beatus est zc. Quali mira quidem facio sed abiecta pati non redignoz z cauendū est hominibz ne in me de spiciant mortē qui signa venerantur.

Qui nō fuerit. Grego. Qui de potētia diuinitatis nō dubitauerit hoc non contra iohannē quem mox adeo commendat sed non credentes a perfidia reuocat et iohanni exponit quod querebat qz deus saluos faciē di z d. d. e. m. Vñs tot signis z virtutibz fidelis nō potuit de morte eius dubitare sed ammirari sed infidelium mens scandalū in illo pertulit cū z post miracula morientem vidit.

Quid existis in zc. Vbi monuit discipulos iohannis in crucez to minicā esse credendū. puerus ad turbas ad virtutē paupes puocat ne ex altati corde mēte instabiles consilio infirmi speciosa vtilibz gternis caduca pferrent sed cruce potius qz mūdi faleras tollant. Et ideo laudat psonam iohannis q̄ post habito amore vite etiā iusticię formā nec mortē timore mutauit. Deserto mūdus ppat qz adhuc incultus z sterilis in quē nō est ita pcedendū vt hoies mēte carnis inflatos z virtutū vacuos z de fragili mundi gloriā iactantes putem⁹ esse imitandos.

et plagis et spiritibus malis et cecis mltis donauit visum. Et respondens dixit illis. Euntes nunciate iohanni que vidistis et audistis.

Quia cęci vident claudi ambulāt leprosi mundantur surdi audiūt

gelizantur z beatus est qui nō fu erit scandalizatus in me. Et cum discessissent nunciū iohannis cęci

ne turbe iohannem liuore mortis suspicarentur ut sciant eū quesisse non sibi sed discipulis que nesciebant misterij interrogatōis eius pit dicere de iohanne ad turbas.

Quid existis in desertum videre? arundinem vento agitatum? Sz

quid existis videre? Dominem mollibus vestimētis indutū? Ecce qui in veste p̄ciōsa sūt et in delicijs in domibus regum sunt.

Sed quid existis videre? propheetam? Vtqz dico vobis. et plusqz prophetā. Dic est de quo scriptuz est. Ecce mitto angelum meum an

te facies tuam qui preparabit viā tuā ante te. Dico enim vobis. maior est illo. Et omnis populus audiens z publicani iustificauerunt deum baptizati baptismo iohannis

Pharisęi autem z legisperiti con minus. Qui ergo similes dicam ho mines generationis huius z cui si miles sunt? Siles sūt pueris sedibus in foro z loquētibz ad inuicē z dicētibz. Cantauimus vobis z nō saltaſtis. lamētauimus z nō plorastis. Venit enim iohā nes baptista neqz manducās panem neqz bibens vinum z dicitis

litū. Audies ipsum dñm de iobis magnitudine disputantē restat intelligi. Iustificauerūt. Iustificat⁹ de⁹ p bapm dñi hoies p̄cia p̄ca p̄stido se iustificāt. h̄c septēz ē. Dic tu iniquates t. vt iusti. Et iustificat in eo q̄ nō per p̄uaciā p̄futat. h̄ p̄ iusticiā dei mun⁹ agnoscit. Iust⁹ enī dñs z d. In eo ḡ iustificatio dei est. si nō ad indignos z notios. h̄ ad innocētes per ablu tionē factos. etiam ad iustos videat sua mūera p̄tulisse. Qui ḡ p̄fiter⁹ teo p̄cū. iustificat deū. cedēs ei vincēt. z ab eo grām sp̄ans i baptimate. ḡ iustificatur deus in quo est p̄fessio z venia peccatoz.

Qui ergo zc. Laudato iohē. trāsit ad increpandū illos q̄ nec p̄dicati one iohannis moti sunt. vel ipsi christi p̄dicatiōne respiciunt.

Similes sunt pueris. Pueri doctores sunt spū hūiles. For: sy nagoga lipa hierlm in q̄ iura p̄ceptoz dei p̄debāt. qz cōtribulibz solēbāt exprobare qz nec p̄is allecti ad laudes dei assurrexerit corde deuoto. m̄bro rum agilitate qd̄ notat saltē. nec threnis. i. lamētadibz p̄phetaz pro ex eadjs iam factis vel faciēdis ad p̄niam sunt conuersi.

Cantauimus zc. Quptiale carnē vbi verbo anīa spūi caro nubit

Arundinē. Be. Per arundinē caru alis anim⁹ qui cū fanore vel de tractōe tangit in quālibet parte inclināt. Sed iohs nō est arūdo vento agitata: qz illū nec grā blandū. nec cuiuslibet ira faciebat asperū. nec p̄pera erigebant. nec aduersa inclinabant.

Quid existis in. Be. Quō in deserto iohē videre cupiebāt. qui erat clausus in carcere. Tot⁹ h̄c sermo spū aliter est intelligendus.

Mol. ve. Per vēstē corpus hūanū intelligit. P̄phetico ḡ exēplo ad virtutē subeūde vt tuq̄ hortat. Ecce q̄ i vte p̄ciōsa. Quibus fluida diuinitis mēbra solūtur. exteros celestis regni. sub iure dy abolo z q̄ sunt reges te nebray. intra habitacula hūi mūdi plene scunt.

Manifestationem p̄peria reddat tibi corda audito z per penitentiam predicando z baptizando.

te facies tuam qui preparabit viā tuā ante te. Dico enim vobis. maior est illo. Et omnis populus audiens z publicani iustificauerunt deum baptizati baptismo iohannis

Pharisęi autem z legisperiti con minus. Qui ergo similes dicam ho mines generationis huius z cui si miles sunt? Siles sūt pueris sedibus in foro z loquētibz ad inuicē z dicētibz. Cantauimus vobis z nō saltaſtis. lamētauimus z nō plorastis. Venit enim iohā nes baptista neqz manducās panem neqz bibens vinum z dicitis

litū. Audies ipsum dñm de iobis magnitudine disputantē restat intelligi. Iustificauerūt. Iustificat⁹ de⁹ p bapm dñi hoies p̄cia p̄ca p̄stido se iustificāt. h̄c septēz ē. Dic tu iniquates t. vt iusti. Et iustificat in eo q̄ nō per p̄uaciā p̄futat. h̄ p̄ iusticiā dei mun⁹ agnoscit. Iust⁹ enī dñs z d. In eo ḡ iustificatio dei est. si nō ad indignos z notios. h̄ ad innocētes per ablu tionē factos. etiam ad iustos videat sua mūera p̄tulisse. Qui ḡ p̄fiter⁹ teo p̄cū. iustificat deū. cedēs ei vincēt. z ab eo grām sp̄ans i baptimate. ḡ iustificatur deus in quo est p̄fessio z venia peccatoz.

Qui ergo zc. Laudato iohē. trāsit ad increpandū illos q̄ nec p̄dicati one iohannis moti sunt. vel ipsi christi p̄dicatiōne respiciunt.

Similes sunt pueris. Pueri doctores sunt spū hūiles. For: sy nagoga lipa hierlm in q̄ iura p̄ceptoz dei p̄debāt. qz cōtribulibz solēbāt exprobare qz nec p̄is allecti ad laudes dei assurrexerit corde deuoto. m̄bro rum agilitate qd̄ notat saltē. nec threnis. i. lamētadibz p̄phetaz pro ex eadjs iam factis vel faciēdis ad p̄niam sunt conuersi.

Cantauimus zc. Quptiale carnē vbi verbo anīa spūi caro nubit

litū. Audies ipsum dñm de iobis magnitudine disputantē restat intelligi. Iustificauerūt. Iustificat⁹ de⁹ p bapm dñi hoies p̄cia p̄ca p̄stido se iustificāt. h̄c septēz ē. Dic tu iniquates t. vt iusti. Et iustificat in eo q̄ nō per p̄uaciā p̄futat. h̄ p̄ iusticiā dei mun⁹ agnoscit. Iust⁹ enī dñs z d. In eo ḡ iustificatio dei est. si nō ad indignos z notios. h̄ ad innocētes per ablu tionē factos. etiam ad iustos videat sua mūera p̄tulisse. Qui ḡ p̄fiter⁹ teo p̄cū. iustificat deū. cedēs ei vincēt. z ab eo grām sp̄ans i baptimate. ḡ iustificatur deus in quo est p̄fessio z venia peccatoz.

Qui ergo zc. Laudato iohē. trāsit ad increpandū illos q̄ nec p̄dicati one iohannis moti sunt. vel ipsi christi p̄dicatiōne respiciunt.

Similes sunt pueris. Pueri doctores sunt spū hūiles. For: sy nagoga lipa hierlm in q̄ iura p̄ceptoz dei p̄debāt. qz cōtribulibz solēbāt exprobare qz nec p̄is allecti ad laudes dei assurrexerit corde deuoto. m̄bro rum agilitate qd̄ notat saltē. nec threnis. i. lamētadibz p̄phetaz pro ex eadjs iam factis vel faciēdis ad p̄niam sunt conuersi.

Cantauimus zc. Quptiale carnē vbi verbo anīa spūi caro nubit

litū. Audies ipsum dñm de iobis magnitudine disputantē restat intelligi. Iustificauerūt. Iustificat⁹ de⁹ p bapm dñi hoies p̄cia p̄ca p̄stido se iustificāt. h̄c septēz ē. Dic tu iniquates t. vt iusti. Et iustificat in eo q̄ nō per p̄uaciā p̄futat. h̄ p̄ iusticiā dei mun⁹ agnoscit. Iust⁹ enī dñs z d. In eo ḡ iustificatio dei est. si nō ad indignos z notios. h̄ ad innocētes per ablu tionē factos. etiam ad iustos videat sua mūera p̄tulisse. Qui ḡ p̄fiter⁹ teo p̄cū. iustificat deū. cedēs ei vincēt. z ab eo grām sp̄ans i baptimate. ḡ iustificatur deus in quo est p̄fessio z venia peccatoz.

Qui ergo zc. Laudato iohē. trāsit ad increpandū illos q̄ nec p̄dicati one iohannis moti sunt. vel ipsi christi p̄dicatiōne respiciunt.

Similes sunt pueris. Pueri doctores sunt spū hūiles. For: sy nagoga lipa hierlm in q̄ iura p̄ceptoz dei p̄debāt. qz cōtribulibz solēbāt exprobare qz nec p̄is allecti ad laudes dei assurrexerit corde deuoto. m̄bro rum agilitate qd̄ notat saltē. nec threnis. i. lamētadibz p̄phetaz pro ex eadjs iam factis vel faciēdis ad p̄niam sunt conuersi.

Cantauimus zc. Quptiale carnē vbi verbo anīa spūi caro nubit

litū. Audies ipsum dñm de iobis magnitudine disputantē restat intelligi. Iustificauerūt. Iustificat⁹ de⁹ p bapm dñi hoies p̄cia p̄ca p̄stido se iustificāt. h̄c septēz ē. Dic tu iniquates t. vt iusti. Et iustificat in eo q̄ nō per p̄uaciā p̄futat. h̄ p̄ iusticiā dei mun⁹ agnoscit. Iust⁹ enī dñs z d. In eo ḡ iustificatio dei est. si nō ad indignos z notios. h̄ ad innocētes per ablu tionē factos. etiam ad iustos videat sua mūera p̄tulisse. Qui ḡ p̄fiter⁹ teo p̄cū. iustificat deū. cedēs ei vincēt. z ab eo grām sp̄ans i baptimate. ḡ iustificatur deus in quo est p̄fessio z venia peccatoz.

Qui ergo zc. Laudato iohē. trāsit ad increpandū illos q̄ nec p̄dicati one iohannis moti sunt. vel ipsi christi p̄dicatiōne respiciunt.

Similes sunt pueris. Pueri doctores sunt spū hūiles. For: sy nagoga lipa hierlm in q̄ iura p̄ceptoz dei p̄debāt. qz cōtribulibz solēbāt exprobare qz nec p̄is allecti ad laudes dei assurrexerit corde deuoto. m̄bro rum agilitate qd̄ notat saltē. nec threnis. i. lamētadibz p̄phetaz pro ex eadjs iam factis vel faciēdis ad p̄niam sunt conuersi.

Cantauimus zc. Quptiale carnē vbi verbo anīa spūi caro nubit

Marginal notes on the right side of the page, including references to other parts of the text and commentary.

In his nuptijs dauid nos voluit ludere dices Exultate deo. a. n. i. d. i. p. r. d. e. Quasi in ipso actu nuptiarum posuit ppha. quadam leticia saltat. Sed no audiuit pps me? vocem. r. no int. m.

Venit fil. zc. Venit sicut tunc ita r. nunc. vtraq; viam salutis respiciit. lametaum? ad iohanne. cantauim? ad christum.

Iustificata est sapia. Ostendit filios sapie intelligere. nec in absti nendo nec in manducando esse iusticia: sed in eqnitate tolerandi inopia

r. tpania. no se corru pendi per abundantiã Non e regnu dei esca r. pot. quoz no vltus: s. zupia reprehendit

Iustificata zc. Quicquid me putetis ego tm dei virt? et dei sapia iuste facere intel ligo: ab apstis. qbz pi renelauit q prudẽtibz abscondit.

Rogabat. Sic propoluerat verb. ita factis etiã affirmat iusti ficatã sapiã ab oibz filiis. qz etiã a maria penitente post culpam.

Quidam pha. Mysti. Pharis? de falsa iusticia psumes iudiciu pplm figt. qui dnm ad pnuiz inui tat. qz que venientẽ n credidit ventur? spare n desist: s. adhuc cum voto dicit. Excita po tentia r. v. Domus phei. ler. z. pph. in q bus ille pps mãstionẽ bre gliabat. Quã do mũ in carne apparens ingredit. qz n venit le gẽ solnere: s. adimplere.

Discubuit. qz in maie/ state sua n intellectus p formã serm. vif. bilis est factus. Cognoscit aut genititas imundis a. tily redita p fama z aplia sermõis q misit deus si. s. in. c. f. l. l. nã vt ph? q tm lrãm at tẽdit iustificet. S. z do mus. i. nos q grãm spũs in lege sequimur. q no vituperam? q peccatores recipit: sed laudamus q peccatores iustificat.

In domo pha. In cuiuscũq; domo interiore cognouer? sapiã et iusticiã recitente. recurre ad pedes. i. ad extremã sapiẽ piẽ. in qre lacrimis psteri pã. expãde capillos. i. sterne ante eũ cunctas corpis tui dignitates. osculare. i. nichil nisi sapiẽtiã loquaris.

Attulit. Quot habuit in se oblectãta. tot de se inuenit holocausta. Mora. Affert vnguẽtu z. qz bona opa agit. quibz ecclesiam odore bo ne opinionis respersit. vñ dicit. Christi ton? odor sum deo in. o. l.

Miero. Alabastrũ vnguẽti. i. corpus cum fide. stans retro. i. p? ascen sione dñi. lecus pedes. i. apstos. lacrimis rigabat. i. charitate interna in deo capillis tergebat. i. superfluos cibos z vestimẽta dat. osculat cũ oibz pacez habet. Debebat denarios quingentos. hec sunt pã gentium quinq; sens. / bus comissa. alius quinquaginta. idest peccata iudeozum.

Secus pedes. Contra pedes stat qui in peccatis positus. itineribus dñi renuit. Sed q ad pñiam p? peccata conuertit. ita retro secus pedes stat dum vestigia dñi que impugnabat sequit. Lacrimis pedes rigat. qui san etoz tribulationibz cõpatit. qui tristitiã illoz putat esse suam. qui vltimis mẽbris chisti inclinãt per affectũ cõpassionis. Capillis qui corpori super/ fluunt. pedes quos rigauerat tergit. qui de terrena substantia que superflua it sanctis quibz ex charitate cõpatitur in apit misereri. Pedes osculatur. qui studiose diligit illos quibz sua largitur. ne sit grauis tributenti necessi/

Cibo r potu leticiam futuri seculi presignãs. z noluitis cum illo gau dere: sed calumniati estis.

deuoniũ habet. Venit fili? hois manducans z bibens. z dicitis.

Ecce homo deuorator et bibens vinu z amicus publicanoz r pec catorũ. Et iustificata est sapientia

ab omnibus filiis suis. Rogabat autẽ illum quidam pharisẽus vt manducaret cum illo. z ingressus domũ pharisẽi discubuit. Et ecce

mulier que erat in ciuitate pecca tris. vt cognouit q? ihesus accu buisset in domo pharisẽi attulit

alabastrum vnguenti. z stans re tro secus pedes eius lacrimis eg

pit rigare pedes eius. et capillis capitis sui tergebat. et osculaba

tur pedes eius et vnguento vngubat

Et ait illi ihesus. Tu habes bonũ quod fecisti. Multi autem peccatores sunt qui sic faciunt. Sed tu non habes. Quia tu non habes. Quia tu non habes. Quia tu non habes.

Et ait illi ihesus. Tu habes bonũ quod fecisti. Multi autem peccatores sunt qui sic faciunt. Sed tu non habes. Quia tu non habes. Quia tu non habes.

Et ait illi ihesus. Tu habes bonũ quod fecisti. Multi autem peccatores sunt qui sic faciunt. Sed tu non habes. Quia tu non habes. Quia tu non habes.

Et ait illi ihesus. Tu habes bonũ quod fecisti. Multi autem peccatores sunt qui sic faciunt. Sed tu non habes. Quia tu non habes. Quia tu non habes.

Et ait illi ihesus. Tu habes bonũ quod fecisti. Multi autem peccatores sunt qui sic faciunt. Sed tu non habes. Quia tu non habes. Quia tu non habes.

Et ait illi ihesus. Tu habes bonũ quod fecisti. Multi autem peccatores sunt qui sic faciunt. Sed tu non habes. Quia tu non habes. Quia tu non habes.

Et ait illi ihesus. Tu habes bonũ quod fecisti. Multi autem peccatores sunt qui sic faciunt. Sed tu non habes. Quia tu non habes. Quia tu non habes.

Et ait illi ihesus. Tu habes bonũ quod fecisti. Multi autem peccatores sunt qui sic faciunt. Sed tu non habes. Quia tu non habes. Quia tu non habes.

Et ait illi ihesus. Tu habes bonũ quod fecisti. Multi autem peccatores sunt qui sic faciunt. Sed tu non habes. Quia tu non habes. Quia tu non habes.

Et ait illi ihesus. Tu habes bonũ quod fecisti. Multi autem peccatores sunt qui sic faciunt. Sed tu non habes. Quia tu non habes. Quia tu non habes.

Et ait illi ihesus. Tu habes bonũ quod fecisti. Multi autem peccatores sunt qui sic faciunt. Sed tu non habes. Quia tu non habes. Quia tu non habes.

Et ait illi ihesus. Tu habes bonũ quod fecisti. Multi autem peccatores sunt qui sic faciunt. Sed tu non habes. Quia tu non habes. Quia tu non habes.

Et ait illi ihesus. Tu habes bonũ quod fecisti. Multi autem peccatores sunt qui sic faciunt. Sed tu non habes. Quia tu non habes. Quia tu non habes.

Et ait illi ihesus. Tu habes bonũ quod fecisti. Multi autem peccatores sunt qui sic faciunt. Sed tu non habes. Quia tu non habes. Quia tu non habes.

Et ait illi ihesus. Tu habes bonũ quod fecisti. Multi autem peccatores sunt qui sic faciunt. Sed tu non habes. Quia tu non habes. Quia tu non habes.

Et ait illi ihesus. Tu habes bonũ quod fecisti. Multi autem peccatores sunt qui sic faciunt. Sed tu non habes. Quia tu non habes. Quia tu non habes.

Et ait illi ihesus. Tu habes bonũ quod fecisti. Multi autem peccatores sunt qui sic faciunt. Sed tu non habes. Quia tu non habes. Quia tu non habes.

Et ait illi ihesus. Tu habes bonũ quod fecisti. Multi autem peccatores sunt qui sic faciunt. Sed tu non habes. Quia tu non habes. Quia tu non habes.

Et ait illi ihesus. Tu habes bonũ quod fecisti. Multi autem peccatores sunt qui sic faciunt. Sed tu non habes. Quia tu non habes. Quia tu non habes.

tas proximi. Vnguento vngit. qui bene operando bonę opinionis odore alios respersit. z ad bene operandũ exemplo suo inducit. Vel pot per pe des caro chisti significari quã osculamur dum mysteriũ incarnationis ei? diligitur. Vngimus: dum ipsius humanitatis potentiaz sacri eloquij bo na opinione predicamus. Sed pharisẽus hoc videns inuidet: qz cũ iudei gentiles vident predicare deum. sua malicia tabescunt. Quibz dñs bona gẽ tilitatis enũcerat vt cognoscãt in qbz mal ipsi taceãt.

Depit rigare zc. Maria soror Lazari bis eodem facta e offi cio. semel in galylea. cum primo accedit cũ humilitate z lacrimis rbi z remissionem pec catoz accepit. Secun do in betania nõ iaz peccatrix nominata: sed casta. et iõ deuota Ibi pedes. hic caput inungit.

Mora. Sic quo qz fidelis ania prius ad pedes dñi humili/ ata a peccatis absol uenda incuratur. p? crescentibz meritis fra glantia letę fidei dño quasi caput odore per fundit aromatũ. Sic etiã vniversalis eccle sia in pñenti. chisti i carnatõis. que pedu z nomine signatur. my steria celebrãdo. deuo ta redemptori reddit obsequia. In futuro etiã humanitatis eius gloriã z diuinitatis eternitatem: qz caput chisti est deus. simul intũedo. perpetuis cõ fessionibz laudibz qz a si pistica nardo glori ficabit.

Mysti. Duo de bitores duo ppli sunt. qui do creatori debet nummũ. i. aniam suã. regis imagine insigni tam. z ad seruandum sibi pmissã. Veriusq; debitu ppli per quina riu multiplicat. qz quinq; sensus sunt quibz in hac vita vtimur. quibz ima ginẽ conditoris quã accepimus extollere detemus. Sed minus debet iu dens cui decalogus legis per seruũ datur. plus debet xpianus. cui per fi lium gratia vite committit. Ideo iudei per tenariũ. chistiani per centena rium numez sensus accumulãnt. Sed qz neuter suis vrborsed grã dei per fi. saluatur. recte dicit Non hñ. il. vñ r. d. v. Plus q diligit ecclesia gentiu qz iudeus: qz r si scdm pñtem statũ maior ei gratia confertur. z scdm pñter/ tu z de maiori sgditate extrahitur. plus debet qui plus accepit. Quilibz pot tm diligere. quantũ ea q in pluribz diligit.

Es cui plus. Scdm homines plus fortasse offendit. qui plus debue rit. Sed per misericordiam dñi cã mutat. vt amplius diligit qui amplius de buit. si tm gratiam consequatur.

Recte iudicasti. Sua sentẽtia pharisẽus cõuincit: qz sicut freneti/ cus funem portat ex quo ligetur.

Intrãni in do. Intrãni carne assumpta in populũ iudeoz. Aquã pedibz meis. Aqua extra nos est. humor lacrimaz intra nos. Infidelis au tẽm populus. nec exteriora pro dño incarnato tribuit. Conuersa genititas nõ solũ substantiã: sed z sãguinẽ p dño fudit. Osculũ dilectionis est signũ z infidelis populus ex dilectõne ei seruire noluit. cui tm ex timore seruauit. Sed genititas vestigia osculari non cessat. quia in eius amore continne suspirat. Oleo caput meũ n vñxisti. Et si ppls ille in deũ se credere z nõ in hominẽ fatebatur. tm ipsã potentã diuinitatis q per miracula apparebat

Uides autem pharisẽus qui vo cauerat eum. ait intra se dicens. Medicum reprehendit qz subuenit Dic si esset propheta. sciret vtiqz que z qualis esset mulier que tan git eum. quia peccatrix est. Et rñ

Conuincẽs superbũ z sub specie mulieris cõ mendans ecclesie meritum dẽns ihesus dixit ad illum. Symon habeo tibi aliquid dicere.

At ille ait. Magister dic. Duo de bitores erant cuidam feneratori. Unus debebat denarios quingẽ tos. z alius quinquaginta. Non habentibus illis vnde redderent donauit vtrisqz. Quis ergo eum plus diligit? Respondens symon dixit Estimo. qz is cui pl? donauit

At ille dixit ei. Recte iudicasti. Et conuersus ad mulierem. dixit Symoni. Uides hanc mulie rem? Intrãni in domum tuam.

Uides hanc mulie rem? Intrãni in domum tuam.

Uides hanc mulie rem? Intrãni in domum tuam.

Uides hanc mulie rem? Intrãni in domum tuam.

Uides hanc mulie rem? Intrãni in domum tuam.

Uides hanc mulie rem? Intrãni in domum tuam.

Uides hanc mulie rem? Intrãni in domum tuam.

Uides hanc mulie rem? Intrãni in domum tuam.

Uides hanc mulie rem? Intrãni in domum tuam.

Uides hanc mulie rem? Intrãni in domum tuam.

Uides hanc mulie rem? Intrãni in domum tuam.

Uides hanc mulie rem? Intrãni in domum tuam.

Uides hanc mulie rem? Intrãni in domum tuam.

Uides hanc mulie rem? Intrãni in domum tuam.

Uides hanc mulie rem? Intrãni in domum tuam.

Uides hanc mulie rem? Intrãni in domum tuam.

Uides hanc mulie rem? Intrãni in domum tuam.

Uides hanc mulie rem? Intrãni in domum tuam.

Uides hanc mulie rem? Intrãni in domum tuam.

nosuit. querendas esse doceret.

Uideres. Doctores indige qd cu merito pueritatis sue excecati sunt mendaciter se videntes putant.

Quod aut secus etc. Secus via seminant. qui nulla fide. nullo intellectu. nulla saltem teprante utilitatis occasione percipere dignant. Porro super petram et in spinis seminant. qui audiunt qdem et utilitate verbi pbant et desiderium gustant. sed ne perueniant ad id quod gestant. vel p ad uersa terrendo vel pro spera blaediendo retar dant. his tribus generibus quicunqz verbum auditu non faciunt diligantur.

Ad tempus credunt. Vultu audientes disputatione contra auariciam vel luxuriam. dicunt contempores seculi et castos homines esse beatos. sed ubi species concupiscibiles eoz obturbus presentatur. mox recedunt ab eis quicqd recte cogitauerant.

Et diuitis etc. Diuitis et electare videntur. tamen possessioibus suis spingunt cum aculeis curarum mentes eoz confodiunt. que amde queruntur. sollicite seruantur. Unde ab alio euangelista fallaciter diuitie vocantur. quia mens inopiam non implent nec diu manent. Et nota qd diuitis duo inuigil. sollicitudine et voluptate. quia et per curam mentes opprimunt et per affluentiaz resoluunt.

Suffocantur. Quia voluptates et diuitie suis importunis cogitationibus guttur mentis. ne bonum desiderium ad cor possit intrare quasi aditum vitalis stragulant flatus.

In terram bona etc. In bonos auditores qui verbum audire satagunt. et in ventrem memorie reconducunt. sic oportuno tempore fructum operationis proferunt. inter prospera et aduersa seculi patientes. Et bona terra cum patientia fructus reddit. quia bona agit. et mala proximo equanimiter tolerat. et dum humiliter flagella suscipiunt. post flagella in re quem suscipiuntur.

Nemo autem etc. Hec verba ponuntur scdm similitudinem humani consuetudinis. Mystice autem docent fiduciam predicandi vel patiendi.

Supra candelabrum etc. Quia dixerat apostolis. vobis datum est nosse mysteria regni dei. Nunc ostendit per eosdem apostolos. aliqui et ceteris idem mysterium esse reuelandum. et omnes qui domum dei essent intraturi flamine fidei illustrandos. Quasi vobis pandendo mysteria. in vobis accendo lumen fidei. vos autem hanc eandem lucem alijs pandite. nec timore carnalium incommodorum abscondite. Vasis nomine vel lecti designatur caro in qua anima continetur et quiescit. Per lucernam. verbum dei. Qui autem metu carnali occultat verbum dei. ipsam carnem preponit manifestacioni veritatis. et ille quasi occultat verbum. qui predicare trepidat. Super

[†] Quia fideles estis. sed phariseis incredulis sancta non sunt danda.

Quibus ipse dixit. [†] Vobis datum est intelligitiam scripturarum de quo regno alibi dicitur. Auferetur a vobis regnum dei est nosse mysterium regni dei. etc.

[†] Qui foris sunt. ut marcus ait. qui neqz intueri neqz cognoscere curant veritatem.

Teris autem in parabolis. ut videntes non videant. et audientes non intelligant. Est autem hec parabola Semen est verbum dei. Quod autem

teris secus viam. hi sunt qui audiunt. deinde venit dyabolus et tollit verbum de corde eoz. ne credentes salui fiant. Nam quod supra

petram. qui cum audierint cum gaudio suscipiunt verbum. et hi radices non habent. quia ad tempus credunt et in tempore temptationis recedunt. Quod autem in spinas cecidit. hi sunt qui audierunt et a sollicitudinibus et diuitiis et voluptati

bus vite cunctes suffocantur. et non referunt fructum. Quod autem in terram bonam. hi sunt qui in corde bono et optimo audientes verbum retinent. et fructum afferunt

in patientia. Nemo autem lucernam accendens. operit eam vase aut subtus lectus ponit sed supra candelabrum ponit. ut intrantes lumen videant. Non enim est occultum quod non manifestetur. nec absconditum quod non cognoscatur et in palam veniat. Videte ergo

quid audiat. Qui enim habet dabitur illi. et quicunqz non habet. etiam quod putat se habere auferetur ab illo. Venerunt autem ad illum mater et fratres eius. et non poterant adire eum propter turbam. et nunciatum est illi. Mater tua et fratres tui foris stant. volentes te videre. Qui respondens dixit ad illos. Mater mea et fratres mei hi sunt. qui dicto vel facto vel exemplo in cordibus primo generant deum. et voluntatem patris mei qui in celis est. Factum est autem in vna die et ipse ascendit in nauiculam et discipuli eius. et ait ad illos. Transfretemus trans stagnum.

quibus est christus scdm carnem. ipso interiori docente nequeunt intrare. quod ei dicta spiritualiter negligunt intelligere. sed preoccupantur turba domus ingreditur. quod tardante iudea. confluit ad christum gentilitas et illuminatur.

Foris stant. Foris stantes volunt deum videre. qui spiritualem sensum in lege non querentes ad custodiam littere se se fixerunt. et quasi christus ad carnalia docenda potius cogunt extire. quam se ad discenda spiritualia consentiant intrare. merito ergo non agnoscuntur. Quo exemplo et nos informamur quod non agnoscamur si foris steterimus. Non autem iniuriose negligit matrem nec mater negatur. que etiam de cruce agnoscitur. Sed religiosiores copule mentium monstrant quod corpus et corporali necessitudini prescripto et celestium forma presertur. figurat etiam iudeis de quibus scdm carnem ecclesiam de gentibus que credidit anteferendam.

Mora. Magister preceptur alijs. qui non reliquerit patrem et matrem non est me dignus. sententia sue ipse primus se subicit non refutans officium maternae pietatis. sed paternis se ministerijs amplius quam maternis affectibus retere

candelabrum ponit verbum. qui corpus ministerio dei subicit. ut superior sit predicatio veritatis. et inferior seruitus corporis. per ipsam tamen corporis seruitutes excellior luceat doctrina. que officio lingue et ceterorum membro rum insinuat.

Non enim etc. Quasi timor carnalium non vos retardet. sed nec mala opinio que de vobis modo habetur apud incredulos. quia et si viles appareretis. quandoque claritas vestra apparebit. cum dominus illuminabit abscondita tenebrarum. tunc et vos coronabimini. et punientur vestri aduersarij.

Qui enim habet etc. Hec specialiter apostolis. quibus ex charitate nosse mysteria datur. et perfidis iudicis qui per parabolas quod non intelligunt audiunt. dicta videntur. Potest et generaliter accipi. quia et ingeniosus negligendo sapientia vera se priuat. et simplex studiosus laborando regustat. Quia qui amorem verbi habet dabitur et sensus intelligendi quod amat. sed qui non habet amorem audiendi. etiam si naturali ingenio vel labore studioso se intelligere putat. nullam tamen vere scientie dulcedinem gustabit.

Et quicunqz non etc. Ideo veli diosus ingenium accipit sepe. ut de negligentia instruis puniatur. qui scire contempsit quod sine labore assequi potuit. et aliquando studiosus tarditate intelligentie premit. ut eo maiora premia inueniat. quo studiosus elaborat.

Venerunt. Quod dixerat in verbo ostendit in mystico facto. scilicet quod iudex solam litteram sequentes. etiam quod videntur habere perdunt. Nam mater synagoga. et fratres populi indige de quibus est christus scdm carnem. ipso interiori docente nequeunt intrare. quod ei dicta spiritualiter negligunt intelligere. sed preoccupantur turba domus ingreditur. quod tardante iudea. confluit ad christum gentilitas et illuminatur.

Foris stant. Foris stantes volunt deum videre. qui spiritualem sensum in lege non querentes ad custodiam littere se se fixerunt. et quasi christus ad carnalia docenda potius cogunt extire. quam se ad discenda spiritualia consentiant intrare. merito ergo non agnoscuntur. Quo exemplo et nos informamur quod non agnoscamur si foris steterimus. Non autem iniuriose negligit matrem nec mater negatur. que etiam de cruce agnoscitur. Sed religiosiores copule mentium monstrant quod corpus et corporali necessitudini prescripto et celestium forma presertur. figurat etiam iudeis de quibus scdm carnem ecclesiam de gentibus que credidit anteferendam.

Mora. Magister preceptur alijs. qui non reliquerit patrem et matrem non est me dignus. sententia sue ipse primus se subicit non refutans officium maternae pietatis. sed paternis se ministerijs amplius quam maternis affectibus retere

quibus est christus scdm carnem. ipso interiori docente nequeunt intrare. quod ei dicta spiritualiter negligunt intelligere. sed preoccupantur turba domus ingreditur. quod tardante iudea. confluit ad christum gentilitas et illuminatur.

Foris stant. Foris stantes volunt deum videre. qui spiritualem sensum in lege non querentes ad custodiam littere se se fixerunt. et quasi christus ad carnalia docenda potius cogunt extire. quam se ad discenda spiritualia consentiant intrare. merito ergo non agnoscuntur. Quo exemplo et nos informamur quod non agnoscamur si foris steterimus. Non autem iniuriose negligit matrem nec mater negatur. que etiam de cruce agnoscitur. Sed religiosiores copule mentium monstrant quod corpus et corporali necessitudini prescripto et celestium forma presertur. figurat etiam iudeis de quibus scdm carnem ecclesiam de gentibus que credidit anteferendam.

Mora. Magister preceptur alijs. qui non reliquerit patrem et matrem non est me dignus. sententia sue ipse primus se subicit non refutans officium maternae pietatis. sed paternis se ministerijs amplius quam maternis affectibus retere

quibus est christus scdm carnem. ipso interiori docente nequeunt intrare. quod ei dicta spiritualiter negligunt intelligere. sed preoccupantur turba domus ingreditur. quod tardante iudea. confluit ad christum gentilitas et illuminatur.

Foris stant. Foris stantes volunt deum videre. qui spiritualem sensum in lege non querentes ad custodiam littere se se fixerunt. et quasi christus ad carnalia docenda potius cogunt extire. quam se ad discenda spiritualia consentiant intrare. merito ergo non agnoscuntur. Quo exemplo et nos informamur quod non agnoscamur si foris steterimus. Non autem iniuriose negligit matrem nec mater negatur. que etiam de cruce agnoscitur. Sed religiosiores copule mentium monstrant quod corpus et corporali necessitudini prescripto et celestium forma presertur. figurat etiam iudeis de quibus scdm carnem ecclesiam de gentibus que credidit anteferendam.

Mora. Magister preceptur alijs. qui non reliquerit patrem et matrem non est me dignus. sententia sue ipse primus se subicit non refutans officium maternae pietatis. sed paternis se ministerijs amplius quam maternis affectibus retere

cognoscit. Itaq; qui se intelligit propter divini mysterium in terras ve-
nisse. et propter puentu ecclesie relictis parentib; ascendit in naum.

Et ascenderunt. **Mozar.** Cui ihesu nauim ascendit. qui signo dnici
crucis imbutus. seculum relinquere disponit.

Obdormiuit. In hoc facto verus homo monstratur qui dormit. et
verus deus qui furore coeret maris.

Et compellebantur. Perito turbatur nauis in qua proditor est
cum bonis. et qui suis
meritis firmi fuerant.
turbantur alienis.

Suscitauerunt
Aduerte neminem li-
ue teptatione de hac
vita transigrare. cu
etiaz apostolos quib;
dnis adest temptatio.
num seculari sepe p
cella perturbet. Sed
cum simus subiecti p
cellis spualis nequitie
excitemus gubernato
rem qui imperat vniq;
qui imperat mari. qui
et si iam non dormiat
corporis sui somno. ca
ueam? tamē ne nostri
corporis somno dormi
at et quiescat.

Et cessauit zc.
Nota q; omnis crea-
tura sentit creatorem.
Imperat. trepat. sen-
tiunt imperantem. nō
q; scdm heresim quo-
rundam sint animan-
tia: sed maiestati con-
ditoris sūt sensibilia. q;
apud nos sunt insen-
sibilia.

Alleg. Mare vel
stagnū. tenebrosus est
et amarus mundi g
stus. Nauicula: arbor
crucis. cui? beneficio fi-
deles adiunt. emeris
fluctib; mūdi. obtinēt
litus patrie celestis.

Ascendunt discipuli
ammoniti cum eo. vñ
de ipse ait. Si quis vult
post me venire. abne-
get semetipsum. et tol-
lat crucem suam et sequatur me. Discipulis nauigantibus. id est. seculum
fidelibus calcantibus. et futuri seculi quietem animo meditantibus et per
sancti spiritus flatū. vel etiam per proprii regiminis conatu; infidos mun-
di fastus certatim post terga iactantibus. subito obdormit dn̄s. i. adueit tps
dn̄ice passionis. Vñ et marcus nocte hoc factū memorat. vt veri solis occu-
bitū significaret. Descendit procella. q; dn̄o somnū mortis in cruce subeun-
te. fluctus psecutionū demoniacis flatib; excitati assurgūt. quib; non ipsi?
patientia: sed discipulo; imbecillitas concutitur et trepidat. Suscitant. ne
eo dormiente pereant. q; cui? morte viderāt. resurrectionē optant. q; si dis-
ferretur. ipsi in perpetuū periclitarent. Vñ surgens incre. ven. q; celeri resur-
rectioe per mortē destruit superbiā dyaboli. q; hēbat imperiū mortis. Lepe
statē etiā aque facit cessare. q; rabiem iudgo; mortis ei? insultatiū resurgēs
labefacit. Arguit eos qui se p̄nte timebant. cū perire n̄ possit q; firmiter adhe-
ret ei. Quasi ipso gesto nauigatōis diceret. qd post resurrectionē etiā voce
dixit. Stulti et tardi corde ad credendū i. o. q. l. s. p. Nonne oportuit pati
christum. soporari undis nauem in qua quiescebat hincāde verantibus. et
sic ex teplo tumidis gurgitibus sedatū. patefacere cūq; potētā suę diuinitatē

Mirati sunt. Non discipuli. sed naute et alij qui in nauis erant mirā-
tur. Vnde mattheus. Porro hoies illi mirati sunt dicētes. Qualis ē hic
Q; si discipulos dicim? miratos fuisse. merito et ipsi hoies sūt appellati.

Ad regionē gerasenozū. Gerasa ciuitas arabie iuxta montē gala-

Et ascenderunt. Nauigantibus
autem illis. obdormiuit. et de-
scendit procella venti in stagnum
et compellebantur et periclitaban-
tur. Accedentes autem suscitauerunt eum dicentes. p̄ceptor per-
rimus. At ille surgens increpauit ventus et tempestatem aque. et ces-
sauit. et facta est tranquillitas magna. Dixit autē illis. Ubi est fides
vestra? Qui timentes miraci sunt dicētes ad inuicē. Quis putas hic

et vel complebantur.
et demonibus *et munda ne mōtioni.*
est? Quia et ventis imperat et mari
et velint nolint.
et obediunt ei. Nauigauerunt au-
tem ad religionem gerasenozum. que est contra galyleam. Et cum egressus esset ad terrā. occurrit illi vir quidā. qui habebat demoniū iam temporibus multis. et vestimēto non induebatur. neq; in domo manebat: sed in monumentis.

Discipulis nauigantibus. id est. seculum fidelibus calcantibus. et futuri seculi quietem animo meditantibus et per sancti spiritus flatū. vel etiam per proprii regiminis conatu; infidos mundi fastus certatim post terga iactantibus. subito obdormit dn̄s. i. adueit tps dn̄ice passionis. Vñ et marcus nocte hoc factū memorat. vt veri solis occubitū significaret. Descendit procella. q; dn̄o somnū mortis in cruce subeunte. fluctus psecutionū demoniacis flatib; excitati assurgūt. quib; non ipsi? patientia: sed discipulo; imbecillitas concutitur et trepidat. Suscitant. ne eo dormiente pereant. q; cui? morte viderāt. resurrectionē optant. q; si disferretur. ipsi in perpetuū periclitarent. Vñ surgens incre. ven. q; celeri resurrectione per mortē destruit superbiā dyaboli. q; hēbat imperiū mortis. Lepe statē etiā aque facit cessare. q; rabiem iudgo; mortis ei? insultatiū resurgēs labefacit. Arguit eos qui se p̄nte timebant. cū perire n̄ possit q; firmiter adheret ei. Quasi ipso gesto nauigatōis diceret. qd post resurrectionē etiā voce dixit. Stulti et tardi corde ad credendū i. o. q. l. s. p. Nonne oportuit pati christum. soporari undis nauem in qua quiescebat hincāde verantibus. et sic ex teplo tumidis gurgitibus sedatū. patefacere cūq; potētā suę diuinitatē

Uinciebatur catenis. Catene et pedes dure et graues sunt gentium leges quibus et in eo; republica cobitebāt p̄cā. His tñ legib; ruptis. ad ea scelera cupiditate ducebant que vulgare p̄uetudinē excedebāt.

Quia intra zc. Multa demonia que vñ p̄ueniūt. signāt multos cultus ydolatrię in vno gentiū p̄plo. Contra dz. Multitudis cre. e. c. v. z. vna. Vñ bene in babilone vntas linguaz scissa. in hierlm̄ est adunata.

Et rogabāt illū. Sciebant demones per aduentū dn̄i se aliqñ in abissum mergendos. non ipsi futura p̄dinantes sed prophetarum de se dicta recolentes.

Orer porcorū zc. Porci sunt homines. vocis et rationis expertes. Inuolūtis actib; rediti. in mōte superbię pascētes. et nisi quis more porci uerit. dyabolus in eo p̄tatem non accipit. vel ad probandū tm̄. non autem ad perdendum accipit.

Et rogabāt eum. Aduerte clementiā dn̄i. Nullū prius ipse p̄demnat: sed vnusq; ipse sibi mali auctor est. Non mittunt in porcos demoni: sed ipsi petunt. q; celestis luminis claritate ferre n̄ poterant. Vñ d et ante tēp? debita sibi tormēta formidant.

Et permisit il. Permisit. vt per interfectionē porco; det occasio salutis hominibus. Pastores autē videntes statim nunciant. In quo notandum. q; nec porcis nisi permilla demonia nocere p̄nt. multomin? hominibus occulta tñ iusticia dei permittantur.

ad. in tribu manasse. nō longe a stagno tyberiadis. Significat gentes q̄s post passionē et resurrectionē dn̄s p̄dicatores visitauit. Vñ d gerasa siue gergesi. colonū ciuitas. id est. dyaboli a quo prius incolebat. vel aduena propinquas. qui longe erat in tempore.

Occurrit illi vir. Cum lucas vnum mat. duos occurrisse memorat. in figura eiusdem gentilis ppli est. q; cum noe tres filios genuerit. et familia solius sem in possessione dei absca est. ex duob; alijs diuersarum nationū ppli pullularunt. qui idolis seruiunt. Et nota hūc vñ fuisse celebriori p̄long et maioris infanie. de quo regio illa maxime dolebat.

Is ut vidit ihesum procidit ante eū et exclamans voce magna dixit

Quid michi ē et tibi ihū fili dei altissimi? Obsecro te ne me torqueas.

Præcipiebat enim spiritui in mundo vt exiret ab homine

Multis enim temporibus arripiebat illum. et vinciebatur catenis et co-

pedibus custodiatus. et ruptis vin-

culis agebatur a demonio in deserto. Interrogauit autem ihesus

illum dicens. Quod tibi nomen est? At ille dixit. Legio. Quia intrauerunt demonia multa in eum

Et rogabant illum ne imperaret illis vt in abyssum irent. Erat autē ibi grex porco; multo; pascentiū in monte. et rogabant eum vt permitteret eis in illos ingredi: et permisit illis. Exierunt ergo demonia ab homine et intrauerunt in porcos

illam dicens. Quod tibi nomen est? At ille dixit. Legio. Quia intrauerunt demonia multa in eum

Et rogabant illum ne imperaret illis vt in abyssum irent. Erat autē ibi grex porco; multo; pascentiū in monte. et rogabant eum vt permitteret eis in illos ingredi: et permisit illis. Exierunt ergo demonia ab homine et intrauerunt in porcos

illam dicens. Quod tibi nomen est? At ille dixit. Legio. Quia intrauerunt demonia multa in eum

Et rogabant illum ne imperaret illis vt in abyssum irent. Erat autē ibi grex porco; multo; pascentiū in monte. et rogabant eum vt permitteret eis in illos ingredi: et permisit illis. Exierunt ergo demonia ab homine et intrauerunt in porcos

illam dicens. Quod tibi nomen est? At ille dixit. Legio. Quia intrauerunt demonia multa in eum

Et rogabant illum ne imperaret illis vt in abyssum irent. Erat autē ibi grex porco; multo; pascentiū in monte. et rogabant eum vt permitteret eis in illos ingredi: et permisit illis. Exierunt ergo demonia ab homine et intrauerunt in porcos

illam dicens. Quod tibi nomen est? At ille dixit. Legio. Quia intrauerunt demonia multa in eum

Et rogabant illum ne imperaret illis vt in abyssum irent. Erat autē ibi grex porco; multo; pascentiū in monte. et rogabant eum vt permitteret eis in illos ingredi: et permisit illis. Exierunt ergo demonia ab homine et intrauerunt in porcos

illam dicens. Quod tibi nomen est? At ille dixit. Legio. Quia intrauerunt demonia multa in eum

Et rogabant illum ne imperaret illis vt in abyssum irent. Erat autē ibi grex porco; multo; pascentiū in monte. et rogabant eum vt permitteret eis in illos ingredi: et permisit illis. Exierunt ergo demonia ab homine et intrauerunt in porcos

illam dicens. Quod tibi nomen est? At ille dixit. Legio. Quia intrauerunt demonia multa in eum

Et rogabant illum ne imperaret illis vt in abyssum irent. Erat autē ibi grex porco; multo; pascentiū in monte. et rogabant eum vt permitteret eis in illos ingredi: et permisit illis. Exierunt ergo demonia ab homine et intrauerunt in porcos

illam dicens. Quod tibi nomen est? At ille dixit. Legio. Quia intrauerunt demonia multa in eum

Et rogabant illum ne imperaret illis vt in abyssum irent. Erat autē ibi grex porco; multo; pascentiū in monte. et rogabant eum vt permitteret eis in illos ingredi: et permisit illis. Exierunt ergo demonia ab homine et intrauerunt in porcos

illam dicens. Quod tibi nomen est? At ille dixit. Legio. Quia intrauerunt demonia multa in eum

Et rogabant illum ne imperaret illis vt in abyssum irent. Erat autē ibi grex porco; multo; pascentiū in monte. et rogabant eum vt permitteret eis in illos ingredi: et permisit illis. Exierunt ergo demonia ab homine et intrauerunt in porcos

illam dicens. Quod tibi nomen est? At ille dixit. Legio. Quia intrauerunt demonia multa in eum

Et rogabant illum ne imperaret illis vt in abyssum irent. Erat autē ibi grex porco; multo; pascentiū in monte. et rogabant eum vt permitteret eis in illos ingredi: et permisit illis. Exierunt ergo demonia ab homine et intrauerunt in porcos

illam dicens. Quod tibi nomen est? At ille dixit. Legio. Quia intrauerunt demonia multa in eum

Et rogabant illum ne imperaret illis vt in abyssum irent. Erat autē ibi grex porco; multo; pascentiū in monte. et rogabant eum vt permitteret eis in illos ingredi: et permisit illis. Exierunt ergo demonia ab homine et intrauerunt in porcos

pplī pullularunt. qui idolis seruiunt. Et nota hūc vñ fuisse celebriori p̄long et maioris infanie. de quo regio illa maxime dolebat.

Occurrit ḡvir. i. ipse gētili ppli. q; multū tēp̄. i. ab ip̄o pene mūdi exordio verabat a demonio. nec vtebat veste nature sue. i. virtutib; fide et charitate q̄b; p̄mi parētē p̄cul p̄a nudati legūt. h̄sto la redenti filio offert. Neq; i. domo p̄sc̄e q̄ sebat. h̄ i. mortuis opibus corpis q̄ in sepulcris manebat.

In monumentis. Quid aliud sunt p̄fido; corpa nisi que dam defuncto; sepulcra in q̄b; n̄ bitant dei verba.

Ihesu fili dei. arrius contēdit eē creaturā. que demon cōfiteat eē filiū di. Iudei dicunt. In p̄ncipe de. e. de. que demonia negant aliqd̄ sc̄i p̄m̄e h̄re. Tormentū est dyaboli ab hominē lesioe cessare. et q̄ntū diutius possederat. tm̄ difficilius dimittit. Caneat q̄ aliquis lesus a dyabolo. vt cito eius iugū dirumpat. Quia tanto facilius quāto citius dn̄i in eum enitatur.

Uinciebatur catenis. Catene et pedes dure et graues sunt gentium leges quibus et in eo; republica cobitebāt p̄cā. His tñ legib; ruptis. ad ea scelera cupiditate ducebant que vulgare p̄uetudinē excedebāt.

Quia intra zc. Multa demonia que vñ p̄ueniūt. signāt multos cultus ydolatrię in vno gentiū p̄plo. Contra dz. Multitudis cre. e. c. v. z. vna. Vñ bene in babilone vntas linguaz scissa. in hierlm̄ est adunata.

Et rogabāt illū. Sciebant demones per aduentū dn̄i se aliqñ in abissum mergendos. non ipsi futura p̄dinantes sed prophetarum de se dicta recolentes.

Orer porcorū zc. Porci sunt homines. vocis et rationis expertes. Inuolūtis actib; rediti. in mōte superbię pascētes. et nisi quis more porci uerit. dyabolus in eo p̄tatem non accipit. vel ad probandū tm̄. non autem ad perdendum accipit.

Et rogabāt eum. Aduerte clementiā dn̄i. Nullū prius ipse p̄demnat: sed vnusq; ipse sibi mali auctor est. Non mittunt in porcos demoni: sed ipsi petunt. q; celestis luminis claritate ferre n̄ poterant. Vñ d et ante tēp? debita sibi tormēta formidant.

Et permisit il. Permisit. vt per interfectionē porco; det occasio salutis hominibus. Pastores autē videntes statim nunciant. In quo notandum. q; nec porcis nisi permilla demonia nocere p̄nt. multomin? hominibus occulta tñ iusticia dei permittantur.

illam dicens. Quod tibi nomen est? At ille dixit. Legio. Quia intrauerunt demonia multa in eum

Et rogabant illum ne imperaret illis vt in abyssum irent. Erat autē ibi grex porco; multo; pascentiū in monte. et rogabant eum vt permitteret eis in illos ingredi: et permisit illis. Exierunt ergo demonia ab homine et intrauerunt in porcos

illam dicens. Quod tibi nomen est? At ille dixit. Legio. Quia intrauerunt demonia multa in eum

Et rogabant illum ne imperaret illis vt in abyssum irent. Erat autē ibi grex porco; multo; pascentiū in monte. et rogabant eum vt permitteret eis in illos ingredi: et permisit illis. Exierunt ergo demonia ab homine et intrauerunt in porcos

illam dicens. Quod tibi nomen est? At ille dixit. Legio. Quia intrauerunt demonia multa in eum

Et rogabant illum ne imperaret illis vt in abyssum irent. Erat autē ibi grex porco; multo; pascentiū in monte. et rogabant eum vt permitteret eis in illos ingredi: et permisit illis. Exierunt ergo demonia ab homine et intrauerunt in porcos

illam dicens. Quod tibi nomen est? At ille dixit. Legio. Quia intrauerunt demonia multa in eum

Abijt grex. Alleg. Liberato ppo gentiu a dominatione demonum increduli in abditis agunt suos ritus sacrilegos. ceca z profunda curiositate submersi. z impetu feruntur in pceptis. qz nullius meriti ptemplatione reuocantur. sed ad inferiora per improbitatis procliuē detrusi suffocantur. intercluso vitali commatu spūs. in aquis voluptatū hui mundi.

Fugerunt zc. Pastores fugerunt. qz nec philofophi gentiu. nec pncipes synagoge perentibus possunt conferre medicinā. z licet chritianā fagiānt legem. potentiā tamē eius stupendo z mirando pdicant.

Exierunt autē Significat multitudinem sua venusta vita delectatam. honozare quidem sed nolle pati religionē chritianam dum dicunt qz eaz implere nō possunt. Mirantur z fidelem populum a pristina conuersatione sanatum. z sedere ad pedes dñi. i. sano metis exanie vestigia saluatoris q sequatur intueri. z vestigiū studiū virtutum que deceptus amiserat.

Et rogauerūt eum. Conscij fragilitati presentia domini se indignos indicant. non capientes verbum dei. z infirma mēte pō dñs sapientie non sit stitentes. z ideo diutius molestus non fuit sed regreditur. quia non dignatur curare inuitos. sed cito deserit infirmos. quibus o neri videt esse suam p sentiam.

Ipse autē zc Quando de synagoga ad gentes transiuit ipse somno. nauis tempestate pressa memoratur. Hic nec ipse dormit nec nauis periclitatur. quia chritus resurgens ex mortuis iā nō moriet mors illi ultra non domi. Tamen in hoc inuitur qz passionis eius triumphus. z resurrectionis gloria credituris indeqz populis intimabitur. z cū pdicatio mortis suę verillo credi ab hebreis ceperit. quasi repetita nauis in qua dormierat. patriam reuulit.

Ipse autē qui relictis parentibus. id est. iudgis ascenderat nauim. id ē. post resurrectionē quasi transacta passionis suę tempestate gentium procurauerat salutem. iam in patriam reuertitur. quia postqz plenitudo gentium intrauerit. tunc omnis israel saluus erit.

Redi in domū zc. Allegoz. Post remissionē peccato p redeunduz est in bonam conscientiam. et seruiendū eu angelo. propter alioz etiam salutem. vt deinde cum chritō requiescat. ne cum iam prope vult esse euz chritō. negligat misterium pdicationis accomodatū fraternę liberationi. Unde apostolus. Cupio dissolui z esse cum chritō. multo melius manere autem in carne necessarium propter vos.

Excepit illum t. zc. In fine sculi cum adhuc ad iudeos redibit. per fidei confessionē libenter excipietur. quia expectant eum sicut ait propheta. Ples multos expectabis me. non fornicaberis. z non eris cum viro. qz nūc synagoga nec est subdita chritō viro. nec fornicata cum idolo. longa expectatione sponsi amplexuz prestolans. Hinc lectioni consequēter subiungit mors filie archisynagoge. in figuram eiusdem synagoge quā dum prope

z impetu abijt grex per pceptis in stagnum. et suffocatus est. Quod vt viderunt factum qui pascebant fugerunt z nunciauerunt in ciuitatem z in villas. Exierūt autē videre quod factū est. et venerunt ad ihesum. z inuenerūt hominē sedentes a quo demonia exierant. vestitus ac sana mente ad pedes eius. z timuerunt. Nunciauerunt autem illis z qui viderāt quomodo sanus factus esset a legione. z rogauerūt illum omnis multitudo regionis gerasenoꝝ vt discederet ab ipsis. quia timore magno tenebantur. Ipse autem ascendens nauim. reuersus est. Et rogabat illum vir a quo demonia exierant. vt cum eo esset. Dimisit autē eum ihesus discens. Redi in domum tuam z narra quanta tibi fecit d eus. Et abijt per vniuersā ciuitatem pdicās quanta illi fecisset ihesus. Factus

rat suscitare dñs. pcepit sanitatē emoroyda mulier in figuram gentium que post venientes prius sanantur. Venit ergo ad ihesum princeps. salicy moyses. qui merito iayrus dicitur. id est. illuminatus a deo. vel illuminās alios. dum verba virę que a spiritu sancto acceperat. alijs ministrat. Adit ad pedes. quia legislator cum toto populo illo chritum in carne venturum longe sibi intelligebat pferendam. Rogat intrare in domum. quia desiderabat eum videre. Unde. Multi reges z pphete v. v. que. vof. v.

est autem cum redisset ihesus. excepit illum turba. Erant enim omnes expectantes eum. Et ecce venit vir cui nomen iayrus. z ipse princeps synagoge erat. z cecidit ad pedes ihesu. rogans euz vt intraret in domum eius. quia filia vnica erat illi fere annorum duodecim. z hec moriebatur. Et contigit dum iret. a turbis comprimebatur. z mulier quedaz erat in fluxu sanguinis ab annis duodecim que in medicos erogauerat oēm substantiā suā nec ab villo potuit curari. accessit retro z tetigit fimbriā vestimenti eius. z confestim stetit fluxus sanguinis eius. Et ait ihesus. Quis est qui me tetigit. Negantibus autem omnibus dixit petrus et qui cum illo erant. Pceptoz turbe te comprimunt z affligunt.

Hinc erat vnica filia id est. synagoga sola legali compositione instituta. Que cum ad duodecimum annum peruenisset. id est. cum per legis z prophetaz institutionem edocta ad annos intelligibiles peruenisset. vt iam apostolica doctrina vineret. z deo spirituales fructus gigneret moriebatur erroris laquodre. Ad hanc sanādam dñs carne assumpta properat. vt verbum grauatioria cōsuetudine carnalium populoz. Et ecce mulier. id est. ecclesia regentibus congregata. q interioruz lapsu criminum reperibat. a cętu fidelium segregata. paratam alijs pcepit fide salutē. ab annis duodecim. Quo tempore synagoga in cultu dei creuerat. eodē tempore gentilitas per orbem ydolatrię sanie se dabat. z carnis oblectatōe que substantia z id est. naturalis indurstrię vires expenderat in medicos. id est. philozophos. z leguz doctoroz. q mlta vicis z virtutibus disputa uerāt z pcepta viuendi deterrant. nec p eos curari poterat. sed vt marcus ait. veteris habebat. Sed vt vidit iudeos egrotare. z verū

medicū vidit adesse. sperat z querit medicinā. Accedit per fidem. appropinquat retro. post dñm suum ambulando. vel quia in carne dñm non vidēs peractis incarnationis sacramētis. per fidem cepit eius vestigia subsequi. Tangit fimbriam z vndam sanguinis restringit. Quia beatus z vere mūdandus. qui minimā verbi partē. in manu fidei contingit.

In medicos. Medici demones. qui qz pūctes hoibz. pro ego se colli exigunt. quibz seruiat gentilitas.

Tetigit fimbriam verē. Fimbriam tangit. qui incarnationis mysteria perfecte amat z credit. donec ad maiora capiēda pueniat.

Si consideremus quanta sit fides nostra. z intelligamus quantum sit filius dei. videmus qz comparatione eius fimbriam tantū modo tangimus superiorē vestimēti eius partē nequim? attingere.

Et confestim zc. Suscitatur? mortuam redijt ad fidem faciendam prius curat emoroydam. Sic elisabeth sterilis paritura indicatur. vt conceptura virgo credatur.

Quis est qui me tetigit. Non querit vt doceatur q nesciat. sed vt fidelis mulieris appareat.

Turbe te comprimūt. Quē turbe diuersis hęresibz affligūt sola catholica ecclesia fidelis corde tangit. nam alij tangētes non tangūt. sic videntes non vident. audientes non audiunt. Unde z marie dicitur. Poli

Audiuit aut. Notandum q herodes propter dissonos ppli rumores prius belitavit: sed postea confirmato anio dixit pueris suis. vt apud mat theu 7 apud marcu legitur. Dic est iohs baptista. 7 ipse surrexit a mortuis et ideo virtutes operantur in eo.

Iohannes surrexit. Qui iohanne cu nullum signum viderant surrexisse dicebat. per summā maliciā ihm resurrexisse negabāt. cui multa mirabilia opera viderant. in cui passione multa miranda contigerant.

Narrauerunt

Narrant apostoli domino que fecerint. et quo docuerint. quōio bannes dum ipsi docerent passus sit. Vñ sequitur. 7 assumptis illis.

Et assum. illis.

Non oculis. non in ciuitate synagoge. id est. secularis dignitatē residentibus: sed inter deserta christum que rentibz celestis gratie alimonia imperitur. Qui enim non fastidiunt a christo suscipiuntur. et spiritaliter 7 corporaliter. etiam si indigent curantur. Et nota. q postq perfecta est mentio passionis iohannis. christus reficit. q post defectū legis euangelicus cibz incipit. Deniq postq curata est mulier que gestat figuram ecclesie 7 postq apostoli ad hē dicandū sunt missi. fit mentio refectionis. q per apostolos in ecclesia vera relectio fit.

Secessit seor. in locum.

Decollato iohanne secedit in desertum. q relicta iudea que prophete sibi nō credendo caput abstulerat. In desertum ecclesie que virū noui habebat verbi pabula largitur.

Unde 7 bethsaida domus fructuū interpretat. Et transeuntē ad gentes. multe cateruz fidelū relictis mentibz pūce puerationis. neglecto varioz dogmatum munimine. sequuntur. vt qui prius in iudea tantū erat notus. iam super omnem terram exaltaretur.

Secessit. Cum turbe quidem voluntatē eundi: sed perueniendi vires non haberent. ideo egreditur dominus de loco suo. 7 pergit obuiam. 7 visa turba miseretur 7 curat languores. vt fides plena statim premiū psequat.

Secute sunt. Non iumentis. non vehiculis: sed proprio labore pedum vt ardorem mentis ostenderent.

Sanabat. Remo cibū christi accipit nisi antea sanatus fuerit. q p remissionem peccatorū tribuit alimonia celestis.

Dies aut ce. Declinata die reficit. quia vel sine scloz propinquante vel cū sol instigē occubuit. a spūali fame sum saluati. Et nota ordinē mystery prius per remissionē peccatorū vulneribz medicina tribuit. postea alimonia mente celestis expenditur.

Non sunt nobis plus. Nota qz dñs cuiqz p viribz dona tribuet et ad pfectiora sp. puocans. ne aut infirmū validior cibz opprimat. aut validum exilia alimēta nō fatiet. Primo quinq panibz ordeacis quinqz milia. scdo septē panibz. quattuor milia hoim reficit. tercio discipulis mystery sui carnis 7 sanguinis tradidit. ad vltimū magno mūere dat electis. vt edant 7 bibant super mensam suam in regno.

Sous hec fierent a domino in gelilca herodes decollauit iohannem

vbiqz Audiuit aut herodes tetrarcha oia que fiebant ab eo. 7 hesitabat eo q diceretur a quibusdam. quia iohānes surrexit a mortuis. a quibusdaz vero. quia helyas apparuit. ab alijs autem. quia propheta vnus de antiquis surrexit. Et ait herodes. Johannem ego decollauī. quis autem est iste de quo ego audio talia? Et querebat videre eum. Et reuersi apostoli narrauerunt illi qcunqz fecerūt

† Non timore mortis: sed vt parceret inimicis ne homicidiū homicidio iungerent.

Et assumptis illis secessit seorsū in locum desertum. qui est bethsaida.

Quod cum cognouissent turbę secute sunt eum. 7 excepit illos et loquebatur illis de regno dei. et eos qui cura indigebant sanabat. Dies autem ceperat declinare. Et accedentes duodecim discipuli bñdixit illis 7 fregit. 7 distribuit discipulis suis. vt ponerent ante turbas.

Et māducauerunt oēs. 7 saturati sunt. et sublatum est quod super fuit illis fragmentoz cophini. xij.

† fatigatos

† docet inficis

† sñō de scariabus

† Egros.

Quodum erāt apls nisi quinq panes mosaice legi. 7 duo pisces. i. ille dux plone q in isrlitico ppo vngebāt. ad regendū pplm. reges 7 sacerdotes in qb nulla plenaria relectio poterat inueniri. Vñ enī legit moyses. 7 lamen positum est super corda eoz.

Nisi for. Quidū intellexerāt apli fidē ppli credendū nō esse venalē: s nouerant nos potius esse redimēdos per suas escas gratuitas.

Quinqz milia. Per quinqz milia significant q in scari ad huc habuit per quinqz sensus corporis exterioribus. que possident tene uti nouerunt. Qui quinqz panibz alunt. qz tales necesse est legalibz ad huc pceptis instruiti 7 legali timore pmi. Nam qui mūdo intergre renūciāt. 7 qttuoz sūt milia propter euāgelicā doctrinā. 7 vij. paibz. i. septiformi spiriū reficiuntur gratia

rerūt illi. Dimitte turbas. vt euntes in castella 7 villas q circa sunt diuertant. 7 inueniant escas. quia hic in loco deserto sumus. Ait autem ad illos. Vos date illis manducare. At illi dixerunt Non sunt nobis plusqz quinqz panes 7 duo pisces. nisi forte nos eam? 7 emamus in omnem turbam hęc escas

Erant autem ibi fere viri quinqz milia. Ait autem ad discipulos suos. facite illos discumbere per cōuiuia qnquagenos. 7 ita fecerunt

Et discubuerunt omnes. Acceptis autem quinqz panibus 7 duobus piscibus. respexit in celū 7 bñdixit illos 7 fregit. 7 distribuit discipulis suis. vt ponerent ante turbas.

Et māducauerunt oēs. 7 saturati sunt. et sublatum est quod super fuit illis fragmentoz cophini. xij.

Et discub. zc. Scdm aliū euangeli. stam quinqz milia sup venū discubunt. qz illi quibz adhuc sunt corporales sensus mollioribz delectant. oīs enī caro sgnuz. qttuoz milia super terrā recumbunt. plus est enī terrā premere. qz sup sgnō jacere.

Acceptis. v. zc. Non nona creat cibaria: s bis q hnt discipuli bñdixit. qz venies in carne non alia qz q hñd icta sūt p dicit: s. phie dīcta mylterijs grē quida demōstrat. Aspiciat in celū vt illic dirigat mē q acies. vbi lux ē scie. Frāgit 7 discipul tribuit. vt ponerēt an turbas. qz clausa legi 7 pphaz sacra eis q per mūdūz p dicit patefecit. Qd sapit turbis. discipuli tollūt. qz secretiora sacra q rudes nō capiūt pfecti inqruūt. Nā per xij cophinos apli 7 eoz seqces figurāt. for hoibz respecti. int salutar. cū rei quibz ad alenda hñlū corda cumulati. Elegit enī xē infirma nūdi vt cōfundat fortia. 7 man que pū in cophino fuerat. iā per crucē xpi vite celestis opat alimonia. 7 eo cibū fidei pgerit. vbi an erat cenū p fidei gētilis.

Et fregit. Frāgēdo multiplicati sūt panes. vt plimos pascāt. lex enim moysi dū exponit multos libros fac. In lege dī. nō mechaberis. hñc panē frangit xps. diuidit s ubuz n aliūde adiciēs. s de suo parties. Qui videt inqz mu. ad. c. e. iā. m. ē. eā. Hēs fragmētū. de suo addit. Si oēs tu ter. scā te. e. Hēs aliud. 7 si tertera tua zc abside eā. 7 q dimissā a viro ducit mechatur. Vides ex vno qz multa fragmēta.

Distri. d. Prouocat aplos ad fractōz pais. vt ill n hñc testatibz magnitudo signi notior fiat. Insinuat qz p eoz doctrinā ieiuna corda qtidie

Et saturati sunt. V māducās ppls faciat. Sunt pascēda. sūt famē imperpetuū ab electj repellendā. qz nō esuriet q accepit xpi cibuz. V apli mīstrāt. futurā diuisionē dñici corporis 7 sanguis pñūciat.

Cophini duodecim. Cur quinqz milibz hominū plus redundat

† bñdixit illis. qz venies in carne non alia qz q hñd icta sūt p dicit: s. phie dīcta mylterijs grē quida demōstrat. Aspiciat in celū vt illic dirigat mē q acies. vbi lux ē scie. Frāgit 7 discipul tribuit. vt ponerēt an turbas. qz clausa legi 7 pphaz sacra eis q per mūdūz p dicit patefecit. Qd sapit turbis. discipuli tollūt. qz secretiora sacra q rudes nō capiūt pfecti inqruūt. Nā per xij cophinos apli 7 eoz seqces figurāt. for hoibz respecti. int salutar. cū rei quibz ad alenda hñlū corda cumulati. Elegit enī xē infirma nūdi vt cōfundat fortia. 7 man que pū in cophino fuerat. iā per crucē xpi vite celestis opat alimonia. 7 eo cibū fidei pgerit. vbi an erat cenū p fidei gētilis.

† bñdixit illis. qz venies in carne non alia qz q hñd icta sūt p dicit: s. phie dīcta mylterijs grē quida demōstrat. Aspiciat in celū vt illic dirigat mē q acies. vbi lux ē scie. Frāgit 7 discipul tribuit. vt ponerēt an turbas. qz clausa legi 7 pphaz sacra eis q per mūdūz p dicit patefecit. Qd sapit turbis. discipuli tollūt. qz secretiora sacra q rudes nō capiūt pfecti inqruūt. Nā per xij cophinos apli 7 eoz seqces figurāt. for hoibz respecti. int salutar. cū rei quibz ad alenda hñlū corda cumulati. Elegit enī xē infirma nūdi vt cōfundat fortia. 7 man que pū in cophino fuerat. iā per crucē xpi vite celestis opat alimonia. 7 eo cibū fidei pgerit. vbi an erat cenū p fidei gētilis.

† bñdixit illis. qz venies in carne non alia qz q hñd icta sūt p dicit: s. phie dīcta mylterijs grē quida demōstrat. Aspiciat in celū vt illic dirigat mē q acies. vbi lux ē scie. Frāgit 7 discipul tribuit. vt ponerēt an turbas. qz clausa legi 7 pphaz sacra eis q per mūdūz p dicit patefecit. Qd sapit turbis. discipuli tollūt. qz secretiora sacra q rudes nō capiūt pfecti inqruūt. Nā per xij cophinos apli 7 eoz seqces figurāt. for hoibz respecti. int salutar. cū rei quibz ad alenda hñlū corda cumulati. Elegit enī xē infirma nūdi vt cōfundat fortia. 7 man que pū in cophino fuerat. iā per crucē xpi vite celestis opat alimonia. 7 eo cibū fidei pgerit. vbi an erat cenū p fidei gētilis.

† bñdixit illis. qz venies in carne non alia qz q hñd icta sūt p dicit: s. phie dīcta mylterijs grē quida demōstrat. Aspiciat in celū vt illic dirigat mē q acies. vbi lux ē scie. Frāgit 7 discipul tribuit. vt ponerēt an turbas. qz clausa legi 7 pphaz sacra eis q per mūdūz p dicit patefecit. Qd sapit turbis. discipuli tollūt. qz secretiora sacra q rudes nō capiūt pfecti inqruūt. Nā per xij cophinos apli 7 eoz seqces figurāt. for hoibz respecti. int salutar. cū rei quibz ad alenda hñlū corda cumulati. Elegit enī xē infirma nūdi vt cōfundat fortia. 7 man que pū in cophino fuerat. iā per crucē xpi vite celestis opat alimonia. 7 eo cibū fidei pgerit. vbi an erat cenū p fidei gētilis.

† bñdixit illis. qz venies in carne non alia qz q hñd icta sūt p dicit: s. phie dīcta mylterijs grē quida demōstrat. Aspiciat in celū vt illic dirigat mē q acies. vbi lux ē scie. Frāgit 7 discipul tribuit. vt ponerēt an turbas. qz clausa legi 7 pphaz sacra eis q per mūdūz p dicit patefecit. Qd sapit turbis. discipuli tollūt. qz secretiora sacra q rudes nō capiūt pfecti inqruūt. Nā per xij cophinos apli 7 eoz seqces figurāt. for hoibz respecti. int salutar. cū rei quibz ad alenda hñlū corda cumulati. Elegit enī xē infirma nūdi vt cōfundat fortia. 7 man que pū in cophino fuerat. iā per crucē xpi vite celestis opat alimonia. 7 eo cibū fidei pgerit. vbi an erat cenū p fidei gētilis.

quattuor milibus minus: Quia quattuor milia triduo cum christo fuerunt. et ideo amplius celestis pabuli receperunt.

Et factum est. Post miraculum cum turbę vellent eum facere regem. dimissa turba fugit et ascendit in montem solus orare. et antequam discipuli ascenderent in nauiculam aderam eum ipso. Ipse autem solus orat patrem. Pater enim sancti fide et amore domino pingit. et eum hominibus excellentiore intueri. et uersatione eius in carne passibilis humilitatis subsequens: sed inuicem prebenibilia paterne positionis archana solus penetrat et solus quod orandum nouit orat. Cum discipuli autem non reperirent orasse: sed solus obsecrat. quod dei consilium humana corda non capiunt. nec quisquam potest interior particeps esse cum christo.

Quem me dicis. Explicaturus fidei discipulorum primum uulgi finiam inquit. ne apostolorum fides firmata uideatur uulgari opinione. sed ueritatis agnitione.

Merito turbę noiantur quod diuersas de domino ferunt sententias. quorum sermo et sensus instabilis est et uagus. quod quibus suos distinguens ait. Vos autem quem me esse dicitis?

Iohannem baptistam. Optio de iohanne iohanne forte erat. quod in utero matris posuit. dominum primum sentiebat. De helya. quod raptus est in celum. et uenturus creditur. De hieremia. quod in matris utero sanctificatus est.

Vos autem. Qui tractat debet audientium considerare personam ne prius irideatur quam audiatur.

Christum dei. Complectitur omnia. quod et natus et nomen expressit.

In nomine enim christi. et diuinitatis et incarnationis est expressio. et fides passionis. Hereticus. et si nomen christi negat. Christum tamen negat. qui non omnia que christi sunt confitetur.

Precepit ne. Intet tacere discipulos ut fallat principem mundi. et ut declinet in actantiam. doceat humilitatem. Si ne ad huc rudes et imperfecti discipuli maioris predicationis mole opprimerent. Completo autem passionis sacramento. et apostolis. Euntes docete omnes gentes. baptizantes eos in nomine patris et filii et spiritus sancti. Tunc non potest eum publice predicari dei filium. quem mortui uisuri flagellatum et crucifixum. Prohibentur ergo eum euangelizare dei filium ut euangelizarent postea crucifixum.

Dicebat autem. Quę ad fidem dominice natiuitatis vel passionis pertinet solis seorsum discipulis aperuit: sed hęc ad omnes.

Abneget semetipsum. Nisi quis a seipso deficiat. ad eum qui super se est non appropinquat. et non ueritate ad quam uocatus non apprehendit. nisi mactet ueritatem in qua natus fuit. et cum cessat a uicijs exquirat etiam uirtutes. Unde subiungitur. Et tollat crucem suam.

Et tollat crucem suam. Crux tollitur. quoniam per abstinentiam corporis afficitur. vel per passionem proximi affligitur animus. Quod etiam aliqui philosophi fecerunt. Et sequatur me. hoc solus christianus.

Nam qui me erit. Sicut persecutionis tempore ponenda est anima. ita in pace frangenda sunt desideria terrena. ut quanto uideri. hoc securior tanto sit ad sui custodiam sollicitior.

Quid enim proficit. Quia aliqui temporalia respiciunt: sed humana uerecundia prepediunt. rectitudinem quam habemus in mente non audemus uoce exprime. prout am medicamentum subiungit. qui erubuerit. Persecutionis tempore poterat erube

Et factum est cum solus esset orans.

erant cum illo et discipuli. et interrogauit illos dicens. Quem me dicite esse turbę.

At illi responderunt et dixerunt. Iohannem baptistam. alij autem helyam. alij uero quod propheta unius de prioribus surrexit.

Dixit illis. Vos autem quem me esse dicitis.

Respondens symon petrus dixit. christum dei.

At ille increpans eos. pręcepit ne cui dicerent hec. dicens.

Quia oportet filium hominis multa pati. et reprobari a senioribus et principibus sacerdotum et scribis et occidi. et tertia die resurgere.

Dicebat autem ad omnes. Si quis uult post

quam se sequatur me. Qui enim uoluerit animam suam seruare perdet eam.

Qui uero se negauerit et crucem suam tollat. et sequatur me.

Qui enim uoluerit animam suam seruare perdet eam.

Qui uero se negauerit et crucem suam tollat. et sequatur me.

Qui enim uoluerit animam suam seruare perdet eam.

Qui uero se negauerit et crucem suam tollat. et sequatur me.

Qui enim uoluerit animam suam seruare perdet eam.

Qui uero se negauerit et crucem suam tollat. et sequatur me.

Qui enim uoluerit animam suam seruare perdet eam.

Qui uero se negauerit et crucem suam tollat. et sequatur me.

Qui enim uoluerit animam suam seruare perdet eam.

Qui uero se negauerit et crucem suam tollat. et sequatur me.

Qui enim uoluerit animam suam seruare perdet eam.

Qui uero se negauerit et crucem suam tollat. et sequatur me.

Qui enim uoluerit animam suam seruare perdet eam.

Qui uero se negauerit et crucem suam tollat. et sequatur me.

Qui enim uoluerit animam suam seruare perdet eam.

Qui uero se negauerit et crucem suam tollat. et sequatur me.

Qui enim uoluerit animam suam seruare perdet eam.

Qui uero se negauerit et crucem suam tollat. et sequatur me.

Qui enim uoluerit animam suam seruare perdet eam.

Qui uero se negauerit et crucem suam tollat. et sequatur me.

Qui enim uoluerit animam suam seruare perdet eam.

Qui uero se negauerit et crucem suam tollat. et sequatur me.

Qui enim uoluerit animam suam seruare perdet eam.

Qui uero se negauerit et crucem suam tollat. et sequatur me.

Qui enim uoluerit animam suam seruare perdet eam.

Qui uero se negauerit et crucem suam tollat. et sequatur me.

Qui enim uoluerit animam suam seruare perdet eam.

Qui uero se negauerit et crucem suam tollat. et sequatur me.

scere fideles. substantijs nudari. honozibus deici. uerteribus affligi. Pacis tempore sepe ueremur a proximis respiciunt uerboz pati. prius satisficere illis quibus fuim? irati. Datet ergo christianus? etiam in pace. ubi in pfessione christi ueraciter possit probari. si imitat humilitate sui capitis.

Nunc filius hominis. Non sufficit ad probationem fidei uox professionis. quę defendit a uerecundia professio generalitatis.

Aliqui stantes. Qui stat cum christo non gustat mortem. quod nec tenentem mortis eterne sensum habet. qui christi gloria meruerit. cui nec morte interruptur ordo uiuendi.

Contraario. Vita presentem. Nam qui perdidit animam suam propter me. saluam faciet illam.

Quid enim proficit homini si lucretur uniuersum mundum. se autem ipsum perdat. et detrimentum sui faciat.

Nam quod me erubuerit et meos sermones. hunc filius hominis erubescet cum uenerit in maiestate sua. et patris et sanctorum angelorum.

Dico autem uobis. quod non gustabunt mortem. donec uideant regnum dei.

Factum est autem post hec uerba fere dies octo.

Assumpsit petrum et iohannem et iacobum. et ascendit in montem ut oraret.

Et facta est dum oraret spiritus uultus eius altera et uelut eius albus et

uenit octaua die resurrexit. sic nos post sex seculi etates quibus pro domino patimur et laboramus. et post septimam quietis animarum que interim in alia uita geritur. octaua etate resurgemus.

Assumpsit petrum. Tres tamen ducit. quod multi uocati patres electi. et qui fidem trinitatis inuolantam seruati. eterna ineretur uisione letari.

Sicut merito et cognitor perfectiores fuisse ceteris tres apostolos. Signum illos quod habent fidei. spiritum. charitatem. Vel per petrum prepositi sine pingui. per iacobum penitentes uel actuales. per iohannem uirgines uel theozici.

Ascendit in montem. In monte oraturus ascendit. ut inuauat. quod quod resurrexerunt expectant. mentem in excelsis elenare. et continuis precibus donec insisterent.

Pro possibilitate cuiusque minuitur uerbum. aut crescit. et nisi altior prodehne cacumem ascendas. non tibi apparet sapia. non apparet mysterio cognitio. non apparet quanta sit gloria. quanta sit spes in dei uerbo. sed apparet sermo natus ex uirgine. litterarum operatus in uolutionibus. Sed ascende. crede natum de uirgine. natum de spiritu. triumphantem in cruce. mortuos suscitantem. iam perfecta est uerbi facies altera.

Et facta est. Transfiguratus non substantiam uere carnis amisit. sed gloriam uel lue uel nostre resurrexerunt ostendit. quod qualis tunc apostolis. talis post iudicium cunctis apparebit electis. Nam in ipso iudicio et bonis et malis in forma serui apparebit. ut uideat in quem pupugerunt.

Et uelut eius. Vestes enim sancti sunt quod christum induerunt. que uelut domino in terris consistente respicibilis et aliorum similis uisa est. sed domino monte ascendente fulget. quod nondum apparuit quid erimus. sed tandem siles ei erimus. quoniam uidebimus cum sicuti est. uel uelut uerbi sermones sunt scripturarum. et quedam indumentum diuini intellectus. quod sicut illis apostolis

uenit octaua die resurrexit. sic nos post sex seculi etates quibus pro domino patimur et laboramus. et post septimam quietis animarum que interim in alia uita geritur. octaua etate resurgemus.

Assumpsit petrum. Tres tamen ducit. quod multi uocati patres electi. et qui fidem trinitatis inuolantam seruati. eterna ineretur uisione letari.

Sicut merito et cognitor perfectiores fuisse ceteris tres apostolos. Signum illos quod habent fidei. spiritum. charitatem. Vel per petrum prepositi sine pingui. per iacobum penitentes uel actuales. per iohannem uirgines uel theozici.

Ascendit in montem. In monte oraturus ascendit. ut inuauat. quod quod resurrexerunt expectant. mentem in excelsis elenare. et continuis precibus donec insisterent.

Pro possibilitate cuiusque minuitur uerbum. aut crescit. et nisi altior prodehne cacumem ascendas. non tibi apparet sapia. non apparet mysterio cognitio. non apparet quanta sit gloria. quanta sit spes in dei uerbo. sed apparet sermo natus ex uirgine. litterarum operatus in uolutionibus. Sed ascende. crede natum de uirgine. natum de spiritu. triumphantem in cruce. mortuos suscitantem. iam perfecta est uerbi facies altera.

Et facta est. Transfiguratus non substantiam uere carnis amisit. sed gloriam uel lue uel nostre resurrexerunt ostendit. quod qualis tunc apostolis. talis post iudicium cunctis apparebit electis. Nam in ipso iudicio et bonis et malis in forma serui apparebit. ut uideat in quem pupugerunt.

Et uelut eius. Vestes enim sancti sunt quod christum induerunt. que uelut domino in terris consistente respicibilis et aliorum similis uisa est. sed domino monte ascendente fulget. quod nondum apparuit quid erimus. sed tandem siles ei erimus. quoniam uidebimus cum sicuti est. uel uelut uerbi sermones sunt scripturarum. et quedam indumentum diuini intellectus. quod sicut illis apostolis

uenit octaua die resurrexit. sic nos post sex seculi etates quibus pro domino patimur et laboramus. et post septimam quietis animarum que interim in alia uita geritur. octaua etate resurgemus.

Assumpsit petrum. Tres tamen ducit. quod multi uocati patres electi. et qui fidem trinitatis inuolantam seruati. eterna ineretur uisione letari.

Sicut merito et cognitor perfectiores fuisse ceteris tres apostolos. Signum illos quod habent fidei. spiritum. charitatem. Vel per petrum prepositi sine pingui. per iacobum penitentes uel actuales. per iohannem uirgines uel theozici.

Ascendit in montem. In monte oraturus ascendit. ut inuauat. quod quod resurrexerunt expectant. mentem in excelsis elenare. et continuis precibus donec insisterent.

Pro possibilitate cuiusque minuitur uerbum. aut crescit. et nisi altior prodehne cacumem ascendas. non tibi apparet sapia. non apparet mysterio cognitio. non apparet quanta sit gloria. quanta sit spes in dei uerbo. sed apparet sermo natus ex uirgine. litterarum operatus in uolutionibus. Sed ascende. crede natum de uirgine. natum de spiritu. triumphantem in cruce. mortuos suscitantem. iam perfecta est uerbi facies altera.

Et facta est. Transfiguratus non substantiam uere carnis amisit. sed gloriam uel lue uel nostre resurrexerunt ostendit. quod qualis tunc apostolis. talis post iudicium cunctis apparebit electis. Nam in ipso iudicio et bonis et malis in forma serui apparebit. ut uideat in quem pupugerunt.

Et uelut eius. Vestes enim sancti sunt quod christum induerunt. que uelut domino in terris consistente respicibilis et aliorum similis uisa est. sed domino monte ascendente fulget. quod nondum apparuit quid erimus. sed tandem siles ei erimus. quoniam uidebimus cum sicuti est. uel uelut uerbi sermones sunt scripturarum. et quedam indumentum diuini intellectus. quod sicut illis apostolis

uenit octaua die resurrexit. sic nos post sex seculi etates quibus pro domino patimur et laboramus. et post septimam quietis animarum que interim in alia uita geritur. octaua etate resurgemus.

Assumpsit petrum. Tres tamen ducit. quod multi uocati patres electi. et qui fidem trinitatis inuolantam seruati. eterna ineretur uisione letari.

Sicut merito et cognitor perfectiores fuisse ceteris tres apostolos. Signum illos quod habent fidei. spiritum. charitatem. Vel per petrum prepositi sine pingui. per iacobum penitentes uel actuales. per iohannem uirgines uel theozici.

Ascendit in montem. In monte oraturus ascendit. ut inuauat. quod quod resurrexerunt expectant. mentem in excelsis elenare. et continuis precibus donec insisterent.

Pro possibilitate cuiusque minuitur uerbum. aut crescit. et nisi altior prodehne cacumem ascendas. non tibi apparet sapia. non apparet mysterio cognitio. non apparet quanta sit gloria. quanta sit spes in dei uerbo. sed apparet sermo natus ex uirgine. litterarum operatus in uolutionibus. Sed ascende. crede natum de uirgine. natum de spiritu. triumphantem in cruce. mortuos suscitantem. iam perfecta est uerbi facies altera.

Et facta est. Transfiguratus non substantiam uere carnis amisit. sed gloriam uel lue uel nostre resurrexerunt ostendit. quod qualis tunc apostolis. talis post iudicium cunctis apparebit electis. Nam in ipso iudicio et bonis et malis in forma serui apparebit. ut uideat in quem pupugerunt.

Et uelut eius. Vestes enim sancti sunt quod christum induerunt. que uelut domino in terris consistente respicibilis et aliorum similis uisa est. sed domino monte ascendente fulget. quod nondum apparuit quid erimus. sed tandem siles ei erimus. quoniam uidebimus cum sicuti est. uel uelut uerbi sermones sunt scripturarum. et quedam indumentum diuini intellectus. quod sicut illis apostolis

uenit octaua die resurrexit. sic nos post sex seculi etates quibus pro domino patimur et laboramus. et post septimam quietis animarum que interim in alia uita geritur. octaua etate resurgemus.

Assumpsit petrum. Tres tamen ducit. quod multi uocati patres electi. et qui fidem trinitatis inuolantam seruati. eterna ineretur uisione letari.

Sicut merito et cognitor perfectiores fuisse ceteris tres apostolos. Signum illos quod habent fidei. spiritum. charitatem. Vel per petrum prepositi sine pingui. per iacobum penitentes uel actuales. per iohannem uirgines uel theozici.

In altera specie apparuit ipse et vestis eius resufflit. ita et oculis mentis tue iam diuinam sensus altescit lectionum.

Ecce duo viri. Notandum est non corpora vel animas helye vel moysi apparuisse. sed ex aliqua subiecta creatura illa corpora formata fuisse. Potest etiam credi angelico ministerio illud factum esse. vt angeli eorum personas assumerent.

Mortuus et viuus apparet. vt significet christum mortuum et post victurum et vt viuam christo et moriamur mundo.

Etiam apostolis dat si gnus de celo. vt fides eorum augeatur. sed scribis temptantibus dare noluit. vt indurarentur.

Erant autem moyses et helyas per moysen infernales. per helyas celestes per apostolos terrestres ad iudicium venturi significatur.

Dicebant excessum. Moyses legislator. et helyas propheta. et erant cum verbo vt ostendunt ipsum esse qui locutus est in lege et prophetis. et que non in infimis. sed in monte visis sunt. quia soli mente excessum maiestatem scripturę que in domino impleta est perspicunt. Dicebant ex-e-que co. e in hierlm. qz lex et prophete quoscunqz in cacumine fidei inueniunt. dispensationis sue misterium docent.

Per moysen mortuum signatur sancti qui ab initio mundi vsqz ad diem iudicij defuncti. in ipso iudicio sunt resuscitati. per helyas viuente qui in maiestate vident. quia cum christo regnabunt gloriosi. qui excessum eius dicunt quia tunc sancti misericordiam domini laudabunt. qui pro salute eorum dignatus est mori.

Tres testes habem de terra. tres de celo. moysen et helyam et ipsum patrem. Septimus in medio eorum est dei filius. cum soleat sufficere testimonium trium. et hic est testimonium plurimorum.

Bravati erant somno. Somno quare. quia splendore incomprehensibilis veritatis premuntur sensus humani corpori. Vel somno quare. vt resurrectiois gloria post corporis quietem viderent. et sancti eorum veri maiestatem domini videbant. quo carnis sue in qua mortem vicerant immortalitate gaudebant. Tunc moyses et helyas speculabunt in gloria. quia melius intelliget quomodo vnus iota aut vnus apex non poterit a lege. et quomodo dominus legem et prophetas non soluerit. sed adimpleverit.

Bonum est. Qui ad montana ascendit non vult ad terrena descendere sed semper in sublimi perseverare. et est petrus in persona ingredientium regnum dei. Bonum est nos hic esse. bonum est in regno dei esse. quia nos soli hac luce fruimur. non iudei invidi. Tria tabernacula. i. verba. cogitationes. opera.

Unum moysi. Quomodo noscunt quos antea non viderunt. Per maiestatem super eos venientem. sicut in futura resurrectione vnusquisque alterum cognoscet et desiderata in altero alter per charitatem intelliget.

Nesciens quid. Et si petrus ex humana infirmitate nescit quid dicat in spiritu dat ardoris iudicium. dum eos quos videre delectabat etiam officio listere querit. Erabat quia in terra et in hac mortali carne sibi et coaplis suis dari cupiebat regnum. quod in celis et carne mortali expoliatus est. promissum. Sic errat qui tria tabernacula legi et prophetis et euangelio facere desiderat. cum ab iniuncto non discrepet. non tria sed vnus habitus tabernaculi. id est ecclesiarum dei.

fulgens. **Et ecce duo viri loquebantur cum illo.** Erant autem moyses et helyas visi in maiestate. et dicebant excessum eius quem completurus erat in hierusalem. Petrus vero et qui cum illo erant grauati et nemo nisi vigilans videt gloriam dei. erant somno. et euigilantes viderunt maiestatem eius. et duos viros qui stabant cum illo. **Et factum est dum discederent ab illo.** ait petrus ad ihesum. **Preceptor bonum est nos hic esse.** et faciamus hic tria tabernacula. **Unum tibi.** et vnus moysi et vnus helye. nesciens quid diceret. **Hec autem illo loquente.** facta est nubes et obumbravit eos. et timuerunt intrantibus illis in nubem. et facta est vox de nube dicens. **Hic est filius meus dilectus.** ipsum audite. **Et dum fieret vox.** inuentus est ihesus solus. et ipsi tacuerunt et nemini dixerunt in illis diebus quicquam ex his que viderant. **Factus est autem in sequenti die descendentibus illis de monte.** occurrit illi turba multa. **Et ecce vir de turba exclamauit dicens.** Magister obsecro te. respice in filium meum quia vnicus est michi. **Et ecce spiritus apprehendit illum.** et subito clamat et elidit et dissipat eum cum spuma. et vir discedit dilanians eum. et rogauit discipulos tuos vt eicerent illum et non potuerunt. **Respondens autem ihesus dixit.** O generatio infidelis et peruersa. vsqz quo ero apud vos et patiar vos? **Adduc huc filium tuum et cum accederet elisit illum demonio.**

Facta est nubes. Et si petrus ex infirmitate ignorat. placet tibi obsequij tenotio. Vnde et nubes obumbrat diuini spiritus et ista obumbratio non caligat affectibus hominum. sed reuelat occulta. cum profectus ostendit audita voce dicentis. **Hic est filius meus dilectus.**

Quia materiale fuit tabernaculum nubis accepit obumbraculum. vt discat in resurrectione non tegmine dormit. sed spiritus sancti gloria seorsum esse protegendum.

Et timuerunt. Timet quia humana fragilitas aspectum maiori glorie ferre non sustinet. et quanto quis ampliora conspiciat. tantomagis ad inferiora collabit. si mensuram suam ignorauerit.

Facta est vox. Vox patris petri sublati terrore docet veritatem. Et nota quod sicut domino baptizato sic et transfigurato mysterium trinitatis declaratur. quod gloriā quam in baptizate ostendemus in resurrectione videbimus. Spiritus in columba. hic in nube lucida. quod quod nunc simplici corde fide seruauit. tunc apta luce visionis contemplabit. quod credidit. ipsa quod illustrabit gratia protegetur.

Inuentus est ihesus. Non helyas. non moyses. sed que solus videtur. hinc figuratur tabernaculum in corde. **Recedit ergo illi ubi dominus cepit discipulis.** ne ad suos vox patris missa putetur. **Typice ablata nube.** euangelicis moysen et helyas solus cernit. quia legi et prophetarum vmbra discedere. verum lumen conuolucate euangelij gratia reperitur.

Tres in principio videntur. vnus in fine. quia in fide perfecta vnus sunt. **Des enim in corpore christi vnus sumus.** Vel fortasse. quia lex et prophete et verbo. quod autem et verbo ceperunt in verbo desinit. **Finis enim legi est christus ad iusticiam omni credenti.**

Et ipsi tacuerunt. Domino inebere tacet. donec filii hominum a mortuis resurgant. ne incredibile sit pro rei magnitudine et post tantam gloriam a pud rudes loquens crux scandalum faciat.

Factus est autem. Deo quietate merito per quietudine dominus alij ascendit. dominus per quos peruersatio in celo est sublimi extollendo glorificat. et de eternis i struit et docet quod a turba non audiri valeat. Alijs descendit. dum terrenos et incipientes confortat et docet et castigat.

Occurrit illi turba. In morte orat. docet maiestatem suam demonstrat. patris voce apostolis aperit. descendens a turba excipit. miserorum fletu pulsatur in fidelitatem peccata exprobrat. malos spiritus expellit.

Et ecce spiritus. Mattheus lunaticum. marcus surdum et mutum describit. significat autem illos qui vt luna mutantur. nunquam in eodem statu manentes. sed per diuersa vicia cresunt et deprecantur. qui nec fidem confitentur nec ipsius fidei audire volunt sermonem.

Rogauit discipulos. Latenter discipulos accusat impossibilitatis. cum impossibilitas aliquando non ad curatores. sed ad curandum refertur. **Vnde dominus.** Fiat tibi secundum verbum tuum.

Usqz quo. Non est tedio affectus dominus. nec iratus homini sed vicio. sicut medicus quando videt egrotum contra sua precepta agentem in crepat illum. Cur artis sue faciat in dustriam perire. se aliud intente illo a liud perpetrante. et per istum vnus iudei arguuntur infidelitatis. **Vnde et additur.** Adduc huc filium tuum.

Et cum accederet. Dum puer ad dominum accedit eliditur. quia conuersi ad dominum plerumque a demonio grauius pulsantur. vt vel ad vicia reducatur.

vel de sua expulsiōe dyabolus se vindicet. sicut in principio nascētis ec-
clesie multa & graua opposuit certamina illis quos suo regno sabtrahi
videbat.

Et increpauit. Non puer vim patiens: sed dyabolus vim inferens
increpatur. quia qui peccantē vult sanare: viciū debet arguere et repellere
sed hominem amando refouere: donec sanatum spiritalibus reddat patri-
bus ecclesie.

Domine vos.

Vos qui meo disci-
pulum adheretis qui
bus archana mea ma-
nifesti? apui. preciosi
sanguinis quo mundus
redimendus est euen-
tum mente recondite-
dum ceteri mirantur
tanta facta diuine al-
titudinis

Et futurū est vt.

Inter magnalia potē-
tie diuine sepius repli-
cat abiecta passionis
humane. ne subito ve-
niens terreat: sed leni-
us feratur p̄cogitata.

At illi ignorabāt

Hec ignorantia non
tam de tarditate q̄ de
amore nascitur. quia
adhuc carnales & my-
sterij crucis ignari. quē-
tum cognouit. mo-
riturū credere neque-
unt: sed sicut per signa
loquentem audire
solebant. sic etiam q̄
de sua traditione lo-
quebatur. figuratiter
aliud significare puta-
bant.

Intrauit au-

tem cogitatio. **Et.**
Quia viderant petrū
et iacobum & iohannē
in mōtem seorsum di-
ctos. secretumq; aliq̄d
eis esse traditum: sed
et petro superius cla-
ues regni celorum esse
promissas. ecclesiamq;
super eum esse edificā-
dam rati sunt. Vel
illos tres. ceteris. vel
omnibus apostolis pe-
trū esse prelatū. vel q̄
i tributi solutōe petrū
si domino parificatū viderant. ipsum ceteris p̄ferendū arbitrabantur.
Sed sciendum est istam questionem & ante tributum & post tributum solu-
tum esse factam.

Quicūq; susce-

pit. **Et.** Vel simpliciter pauperes christi ab his qui vo-
lunt esse maiores. pro eius docet esse honore suscipiendos. vel paruulos
malicia docet esse. vt puerilis innocentie simplicitatem conseruent. vt for-
mam virtutis quam natura duce puer obseruat. ipsi pro nomine christi se
quantur et industria.

Me recipit.

Qui imitatorē christi recipit. christum recipit. & qui
in a carnem dei recipit. deum recipit.

Iohannes dixit.

Iohannes diligens deum & a domino dilect⁹
excitandum putat a beneficio. qui non vtatur obsequio. ideo docetur ne
minem a bono quod ex parte habet esse arcendum: sed ad hoc potius quod
nondum habet esse pronocandum. Tales etiam ob alioꝝ salutē admitten-
di censentur. Igitur in hereticis vel in malis catholicis non sacramenta
communiā in quibus nobiscum sunt. & aduersum nos non sunt: sed diuisi-

num et dissipauit. **Et increpauit**

Ihesus spiritū immūdu & sanauit

puerū & reddidit illum patri eius

Stupebant autem omnes in ma-

gnitudine dei. Omibusq; miranti-

bus. in omnibus quę faciebat ihe-

sus. dixit ad discipulos suos. **Do-**

nite vos in cordibus vestris ser-

mones istos. **Filius enim homis**

futurum est vt tradatur in manus

hominum. **At illi ignorabant ver-**

bum istud. & erat velatū ante eos

vt non sentirent illud. et timebant

eum interrogare de hoc verbo.

Intrauit autem cogitatio in eos.

Et intrauit

autem cogitatio in eos. **Et intrauit**

autem cogitatio in eos. **Et intrauit**

autem cogitatio in eos. **Et intrauit**

autem cogitatio in eos. **Et intrauit**

autem cogitatio in eos. **Et intrauit**

autem cogitatio in eos. **Et intrauit**

autem cogitatio in eos. **Et intrauit**

autem cogitatio in eos. **Et intrauit**

autem cogitatio in eos. **Et intrauit**

autem cogitatio in eos. **Et intrauit**

autem cogitatio in eos. **Et intrauit**

autem cogitatio in eos. **Et intrauit**

autem cogitatio in eos. **Et intrauit**

autem cogitatio in eos. **Et intrauit**

autem cogitatio in eos. **Et intrauit**

autem cogitatio in eos. **Et intrauit**

autem cogitatio in eos. **Et intrauit**

autem cogitatio in eos. **Et intrauit**

autem cogitatio in eos. **Et intrauit**

autem cogitatio in eos. **Et intrauit**

autem cogitatio in eos. **Et intrauit**

autem cogitatio in eos. **Et intrauit**

autem cogitatio in eos. **Et intrauit**

autem cogitatio in eos. **Et intrauit**

autem cogitatio in eos. **Et intrauit**

autem cogitatio in eos. **Et intrauit**

autem cogitatio in eos. **Et intrauit**

autem cogitatio in eos. **Et intrauit**

autem cogitatio in eos. **Et intrauit**

autem cogitatio in eos. **Et intrauit**

autem cogitatio in eos. **Et intrauit**

autem cogitatio in eos. **Et intrauit**

autem cogitatio in eos. **Et intrauit**

autem cogitatio in eos. **Et intrauit**

autem cogitatio in eos. **Et intrauit**

autem cogitatio in eos. **Et intrauit**

autem cogitatio in eos. **Et intrauit**

autem cogitatio in eos. **Et intrauit**

autem cogitatio in eos. **Et intrauit**

autem cogitatio in eos. **Et intrauit**

autem cogitatio in eos. **Et intrauit**

autem cogitatio in eos. **Et intrauit**

autem cogitatio in eos. **Et intrauit**

autem cogitatio in eos. **Et intrauit**

autem cogitatio in eos. **Et intrauit**

autem cogitatio in eos. **Et intrauit**

autem cogitatio in eos. **Et intrauit**

autem cogitatio in eos. **Et intrauit**

autem cogitatio in eos. **Et intrauit**

autem cogitatio in eos. **Et intrauit**

autem cogitatio in eos. **Et intrauit**

autem cogitatio in eos. **Et intrauit**

autem cogitatio in eos. **Et intrauit**

autem cogitatio in eos. **Et intrauit**

autem cogitatio in eos. **Et intrauit**

autem cogitatio in eos. **Et intrauit**

autem cogitatio in eos. **Et intrauit**

autem cogitatio in eos. **Et intrauit**

autem cogitatio in eos. **Et intrauit**

autem cogitatio in eos. **Et intrauit**

autem cogitatio in eos. **Et intrauit**

autem cogitatio in eos. **Et intrauit**

onem paci veritatis contrariam qua aduersum nos sunt & dominum non
sequuntur nobiscum. detestari & prohibere debemus.

Nolite prohibere. Non reprehenditur iohannes. quia amore
faciebat: sed docetur vt nouerit infirmoꝝ esse firmoꝝ: magis distantia. q̄ do-
minus & si remunerat fortiores. non excludit infirmos.

Domine vis. Beda. Apostoli adhuc rudes & modum vindican-
di ignorantes. non ex amore correctionis aliorum. vel finiende malicie in
illis: sed ex odio vin-
dictam desiderant.

Hanc autem igno-
rantiam dominus re-
prehendit. Postquā
vero eos de vera p̄-
dilectione docuit. ali-
quando potestātē tri-
buit tales vindictas
exercendi. sicut petro
in ananiam & uxorem
eius. quorum mors vi-
uentibus vitem me-
tum mortis incussit. et
in illis qui puniebantur
peccatoꝝ quod au-
gere poterāt si viderēt
finiuit. Sed hoc raro
in nouo testa. vbi ex
amore seruitur. sepius
vero in veteri testamē-
to vbi timore preme-
bantur. talis potestas
sanctis visis a deo col-
lata est.

Dicimus vt ig-

nis. **Et.** Ad sermones
istorum ignis de celo
descenderet. quia sunt
filij tonitru.

Et consumat.

In similitudine beie
qui & propria manu &
igne diuinitus impe-
trato. prebiteros ba-
al morte affectit. Et in
hoc q̄ apostoli pote-
statem talis prophē-
te sibi presumunt. o-
stenditur in ipsis su-
isse meritis prophēta-
rum.

Ambro. Non
peccant apostoli. qui
legem sequuntur quia
sciebant & pbineas re-
putatum ad iusticiā.
qui sacrilegos intere-
merat. & ad preces be-

lie ignem descendisse vt prophēte vindicaretur iniuria. Sed vindicetur
qui timet. vindictam non querit qui non timet.

Nescitis cuius. **Et.** Quis spiritu signati estis. cui? acta imitari.
nunc pie consulentes. sed in futuro iuste iudicantes.

Filius hominis. Perfecta virtus non habet studiū vltionis. nec
vlla est iracundia vbi est caritatis plenitudo.

Beda. Non semper in eos qui peccant est vindicandum. quia non
nunquāz amplius prodest clementia. tibi ad patientiā. lapso ad correctio-
nem. Deniq; samaritani citius crediderunt. a quib; hoc loto ignis aret.

Dixit quidam. **Et.** Beda. Iste signorum magnitudine motus vult
sequi. vt ex miraculo operum quereret lucrum. Unde & a domino repudi-
atur. qui non obsequiorum speciem sed affectus querit puritatem. Dicit
ergo tali fidei. Quid me propter diuitias & seculi lucra cupis sequi. Ego
tante sum paupertatis vt ne respiciolū quidem habeam. nec meo vtar te-
cto. Vel miraculis motus propter inanem iactantiam sequi voluit. quam
significant aues. & finxit obsequium discipuli quę fictio per vniūꝝ figura-

sequar

sequar

sequar

sequar

sequar

sequar

sequar

sequar

sequar

sequar

sequar

sequar

sequar

sequar

sequar

sequar

Vulpes foueas zc. Beda. Vulpis animal fallax. insidiosa intentu rapinas fraudis exercens. etiam inter ipsa hominum hospicia habitans in fo-

Ubi caput suum. Reclinatio capitis humilitate christi significat. que in illo simulatore z luperto non habebat locum. Debet autem circum spectu esse fidei hospitiu. ne dum infidelibus nostrę domus interna referam? in alię pfidie calles improuida credulitate labamur.

Ait aut. Attende domina non culpas aspnat sed fraudes. quia qui repudiauit fraudulentu elegit innocentem. sed eam cuius patrem sciebat mortuu. illum patrem te quo dicitur. Oblisciscere domum patris tui zc.

Domine per- mitte. zc. Quem miseratur dominus imprudentem vocat qui discipulatu non respuit dignus est in quo diuinas quiescit. sed pietate funeris expleta liberior sequi desiderat. Sed dominus docet minora bona putilitate maioru esse pretermittenda. Quis est enim animas mortuoz predicando suscitare. qz corp mortui terra abscondere.

Sine vt. Beda. Dyssice. Non reuocatur ab officio patris filius. sed fidelis fecerit a communione perfidior. quoz guttur est sepulchrum patens qualis etiam hereticus erat quem supra vulpibz comparauit z amb. Est enim propria inuoz sepultura. de qua dicitur. Hęc enim mittens hoc vnguentu in c. m. ad. f. m. f. Et ideo qui bona in se fide sepelit christum vt cum eo resurgat. dyaboli perfidias in se sepelire non debet.

Renunciare. zc. Si discipulus tenz securus arguitur qz renunciare domui velit. quid fiet illis qui nulla utilitate sepe visitant domos suoz quas dereliquerunt?

Nemo mittens ma. zc. Manum ad aratru mittit. qui quasi quodam instrumento compunctionis. ligno z ferro dominice passionis duriciam sui cordis euertit. z ad bonos fructus aperit. Qui si ad relicta vicia z siderio rapitur. a regno dei cum vxore lothz excluditur.

Mora. Omnis arans si retro respiciat. aut inutilem aut tortuosum faciet sulcum. aut arantium boum suoz vestigia vulnerabit. ita z qui directo tramite ac spiritali vomere vicia mundana persulfans incedit ad regnum dei. Si autem aspectum suum ad impia et vana conuertit. binigos suos hoc est corpus atqz animam vulnerabit. z optimi itineris periculosus nimis incurrit errorem.

Post hec zc. Sicut in apostolis est forma episcopoz. sic in lxxij. forma est presbiteroz. Secundi ordinis septuaginta duo mittuntur. qui totidem linguarum gentibus euangelium predicarent. vt sicut primo duodecim apostoli. propter duodecim tribu israel. ita z hi propter exteras gentes destinantur imbuendas. Vel cum christus se diem. apostolos horas huius diei nominet. per hunc numeru predicantiu signum dat se fidem sanctę trinitatis mundo annunciatu. sicut sol triduanu suę lucis ambitu. per septuaginta duas horas efficere solet.

te quocunqz ieris. Et ait illi ihesus Vulpes foueas habet z volucres cęli nidos. filius autem hominis

In tuo humili pectore no habet diuinitas vbi familiari mansione quiescat.

non habet vbi caput suu reclinet.

Ait aut ad alterum. Sequere me.

Ille autē dixit. Dne. permittite michi primum ire et sepelire patrem meuz. Dixitqz ei ihesus. Sine vt

Non credetes s. doc confortibus relinquatur s. d. est. qui de corpore sine fide exierunt mortui sepeliant mortuos suos.

Tu autem vade z annuncia regnu dei.

Et ait alter. sequar te dne: sed

primu permittite michi renunciare his qui domi sunt. Ait ad illu ihesus. Nemo mittens manum suaz ad aratru z aspiciens retro aptus est regno dei.

C. X.

Misit illos zc. Per hoc qz binos mittit innuitur. qz nemo predicationis officium debet suscipere. qui erga alium charitate non habet. Vel bini mittuntur. scdm qz bina animalia missa sunt in archam. id est. masculus z femina. immunda prius in carnali generatione. sed mundata ecclesie sacramento per spuales gratia in discipuloz predicatione.

Messis quidem zc. Messis turba credentiu. operarij apostoli et sequaces. eoz. z licet messis verbo dei sit lata. tñ culture labore z sollicitu manus operarij requirunt.

ne anes cęli sparsa semina dissipent.

Est hec autem designauit dnus et alios septuagin-

raduos. et misit illos binos ante

si vbi verba predicationis precurrunt. venit dominus ad mentis habitaculum.

facie suam in omnē ciuitate z locu

quo erat ipse vturus. Et dicebat

illis. Messis quidem multa: ope-

rarij autē pauci Rogate ergo dñm

messis vt mittat oparios in messe

suā. Ite. Ecce ego mitto vos sicut

scdm prophetiam. Lupi z agni simul pascentē s. lupi scribe z pharisei. qui sunt clerici iudeoz rum.

agnos inter lupos. Nolite ergo

portare sacculum neqz perā neqz

In via non salutetis sed in domo.

calciamenta. z neminē p via saluta

ueritis. In quacunqz domum

Offerte pacem. v. ipse ingressus pacis benedictione celebratur.

intraueritis. primu dicite. Pax

si destinatus ad vitam. sequatur celeste verbum quod audit.

huic domui. Et si ibi fuerit filius

pacis requiescet super illu pax vza

cus puenit. mntuz reddit ne confiteatur verbum dei. sed si quis comenta fraudis eius agnouerit. non patitur iactantiaz vocis. Sicut lupus. sic et hereticus guttur inuadit. vitalibus vultus affigit. Qualiter autem bea effugere possimus. supponit dicens. Nolite ergo portare sacculum neqz zc. Inde matheus. Nolite possidere aurum neqz argentum. non peram neqz calciamenta. Veruqz de corio mortui animalis fit. id est. nichil. mortale vult esse in illis quos ad predicandu mittit. ne mortis timore retardentur ab iniuncto itinere.

Nolite ergo. zc. Tanta predicatori debet esse fiducia in deo. vt presentis vite sumptus. z si non pueniat. tamē sibi no defecturos certissime sciat. ne dñ occupat mens ad tpalia. minus predicet eterna.

Allego. Pecunia in sacco clausa sapientia est occulta. que proximo non erogat per peram. opera seculi. Per calciamenta mortuoz operu extenpla figurant. vt predicator onus seculariu negocioz no portet. nec stulto opū exempla conspiciat. ne sua opera quasi ex mortuis pelibz credat munire. Qui no amore eterne patrię. sed pzinioz ambitu salutē predicat audientibz. quasi in itinere salutat. quia hac ex occasione non ex intentione salutem audientibz exoptat. Omnis enim qui in via salutat. ex occasione itineris salutat. non ex intentione habendę eiusdem salutis.

Meminem per viam sa. Festinate iubet ptendere. ne alicuius obuij pfabulatione reflectantur ab iniuncto itinere. Nec simpliciter ait. Memine salutaeritis. cū sic vsus hūanitatē alios salutare. s. addidit i. via. qz no salutatōis sedulitas aufert. s. obstaculu impediēde. tuotōis abolet. ut qñ diuina mandant. paulisp sequēstrēt hūana.

nus operarij requirunt. ne anes cęli sparsa semina dissipent.

Sicut agnos. Sicut lupus omnibus sic hereticus insidia tur fidelibus. Sicut lupus onile circūit nocte non audens intra re. canis somnum. pastoris absentiam vel telidiam explorans. sic hereticus nocte suę interpretationis fideles decipere conatur. ecclesiam non intrans pastores ecclesie. vel nitare. vel necare ul in exiliuz mittere contendit. Lupus natura corporis rigidus. se inflectere facile non potest sic hereticus intentio. nem. duri cordis non solet ab errore reuocare. Unde apostolus. Hereticum homines post primaz z secundā correctionē tenuit. zc. Lupus vero suo impetu fertur. z ideo sepe illudat. sic hereticus impetum facit sed sepe remanet inanis ne nocere possit. Lupus si prius aliquem viderit. vocem illius quadam nature vi eripit. si homo illum prius viderit eum exagitat. Sic quem veritate disputatōne hereticus

In eadem autem. Si pars vestra recipitur. dignum est ut in ea maneatis carnalia stipendia ab eis accipientes quibus celestia offertis. Ecce qui facit et per se prohibuit sumptus et predicatione procedit sic tamen ut oblato cibo et potu sint contenti.

Manete. Non est de domo in domum vaga facilitate remigrandum. ut in hospitali amore seruetur constantia. ne coalita amicitie necessitudo facile resoluatur.

Dignus est enim

Nota quod vni operi per dicatorem due mercede des debentur. vna in via que nos in labore sustentat. alia in patria que nos in refectione remunerat.

Et in quacumque

Deliciis diuerso domus hospicio. quid etiam in ciuitatibus agere debeant docet. prius scilicet in omnibus communitate. ab impiis per omnia societate secernt.

Etiam puluerem.

Puluerem excutere iubet. vel ad contestationem terreni laboris que pro illis inaniter susceperunt. vel ostendant usque adeo se ab ipsis nichil terrenum querere. ut etiam puluerem de terra eorum non sibi patientur ad herere. Alter. Per pedes ipsorum opus et successus predicationis significatur. per puluerem quo asperguntur. leuitas terrene cogitationis a que ipsi doctores immunes esse nequeunt. cum pro auditoribus solliciti salubribus curis intendunt. et quasi per itinera mundi vix calcant. terque puluerem legunt. Qui ergo recipit verbum. ipse afflictiones et curas doctorum quas pro se tolerabant. in argumentum vertit humilitatis. Ab hoc puluere per bonos auditores iubentur pedes euangelistarum ab

sui. et ipsam saluatore narratur abluti. Sed qui spernit doctrinam predicatoris. ipse labores et pericula. tediumque sollicitudinum ad testimonium damnationis sibi inflectit. Sic ergo puluis in contemptores euangelij iubetur extergi.

Quia sodomis. Sodomites etiam in vicis exardebant. et inhospitales erant. tamen apud illos nulli hospites tales quales apud iudgos prophete quales apostoli reperti sunt. Loth inter eos. et si iustus. non tamen aliquid docuit. nulla signa fecit. Et ideo cui multa donata est multa ab eo querit et potentes potenter tormenta patientur.

Uenite corozaim. Corozaim. bethsaida. capharnaum et tibias. ciuitates sunt galylee in litore lacus genesareth. Das plangit dominus quod post tanta miracula et virtutes non penituerunt. et sunt peiores gentilibus. naturale solium modo ins dissipantibus. quod post despectu legis preceptum. filium quoque dei conculcare. gratiasque ingrati spernere non timuerunt.

In cilicio. Aspera peccati pungentis memoria qua in die iudicij sinistra pars induenda est significatur. In cinere mortis consideratio. per quam tota humana generis massa in puluerem est redigenda. figuratur. In sessi

Si audire noluerit. Laboris vestri fructum non punabimini.

Sin autem ad vos reuertetur.

In eadem autem domo maneat. edentes et bibentes que apud illos sunt. Dignus est enim operarius

Cibo suo.

mercede sua. Nolite transire

de domo in domum. Et in quamcunque ciuitatem intraueritis et susceperint vos. manducate que apponuntur vobis. Et curate infirmos qui in illa sunt. et dicite illis. Appropinquabit in vos regnum dei

In quamcunque autem ciuitatem intraueritis et non receperint vos exeuntes in plateas eius dicite.

Etiam puluerem qui adhesit nobis de ciuitate vestra in pedibus nostris extergimus in vos. Tamen hoc scitote quod appropinquabit regnum dei. Dico vobis. quia sodo-

mis in die illa remissius erit quam illi ciuitati. Ne tibi corozaim. velle tibi bethsaida. quia si in tyro et sydone facte fuissent virtutes que facte sunt in vobis. olim in cilicio et cinere sedentes penituerent. Veruntamen

tyro et sydoni remissius erit in iudicio quam vobis. Et tu capharnaum usque ad celum exaltata. usque ad infernum demergeris. Qui vos au-

tem septuaginta duo cum gaudiis dicentes. Domine. etiam demonia subiiciuntur nobis in nomine tuo. Et ait illis. Uidebam sathana

non sicut fulgur de celo cadentem. Ecce dedi vobis potestatem calcandi supra serpentes et scorpiones et da clam insidiantur.

super omnem virtutem inimici. et nichil vobis nocebit. Veruntamen in hoc nolite gaudere. quia spiritus vobis subiiciuntur. Gaudete autem quod nomina vestra scripta sunt in celo dei. In ipsa hora exultauit in spiritu sancto et dixit. Confiteor tibi domine pater celi et terre quod abscondisti hec a sapientibus et prudentibus. et reuelasti ea paruulis. Etiam pater quod sic

panis et haustum venenum non nocuit iohi. vni et ipse dominus. Et si in quod b. n. e. n. nolite gaudere. Malos spiritus eijcere et alias virtutes facere. aliquid non est meritum illi. quia illa opera. si innocatio nominis christi per agit ad adpenationem eorum qui innocant. vel ad utilitatem eorum que vident et audiunt. ubi licet homines respiciant signa facientes. tamen non honorant. Ad cuius innocationem miracula fiunt. Probitet gaudere de humiliatone dyaboli. quod propter superbiam cecidit. si gaudeant de sua sublimatone. ut vni illi ceciderint subleuati. isti ascendant humiliati.

Gaudete autem. Si quis celestia sine terrestria opera gesserit. per hoc que suis adnotatus. apud dei memoriam eternam aliter est affixus.

In ipsa hora. Cum de subiectone inuidorum spirituum de nobis septuaginta celo loqueretur ostendit per quod. si tanta celsitudo data sit hominibus. per humilitatem fidei christianorum.

Confitebor. Hanc ago quod apostolis aduersus mei aperuisti sacra que ignorant scribe et pharisei. qui sibi sapientes videntur.

Reue. ea paru. Non ait insipientibus et letentibus. sed paruulis. id est humilibus. ut preter le tumore damnasse. non acumen.

Quia sic. Non ratione reddidit cur eos elegit. illos reprobauerit. si sic

one. humilitas proprie scientie. Unde propheta. Surgite postquam sederitis. id est. humiliamini sub potenti manu dei. ut v. e. in d. visitationis.

Et in cinere. Impleta videmus verba saluatoris. quod cum ille ciuitates predicat domino presente credere noluerunt. tyros et sydon olim fuerunt amici dauid et salomoni. et postea euangelizantibus christi discipulis. deo e fide susceperunt. Quare autem sit predicatum non creditur et non predicatum creditur. nouit ille qui omnia nouit

Et tu capharnaum. Vel exaltata es super be resistendo me. predicatorem. Exaltata et meo hospitio et meis signis et virtutibus. et ideo maioris plecter. supplicio. quod bis credere noluerit. Et ne aliis putaret illis tamen ciuitatibus vel personis que diuini in carne non receperunt. necne si habet ad dicit. Qui vos au. m. a.

In audiendo si sperando euangelij predicatore. quod quod sciat se non viles personas. si ipsi saluatores spernere vel audire. quod in discipulo magis audit. et in filio pater honoratur.

Domine etiam. Non solum referret honoris non christi. sed quod in firma adhuc fide gaudet in virtutibus et de signorum operatone effrauit. exemplo terre. et ad humilitatem reuocaret. Quod si dyabolus propter superbiam de celo est precipitatus. multo magis isti de terra edicti. si superbiunt humiliantur.

Supra serpentes. Serpentes sunt mali homines. dyaboli. qui inchoadis virtutibus venena sunt per suasionis obijciunt. Scorpiones. qui plimadas virtutes ad fine vitare contendunt.

Et super omne. Desimidos spiritus potestis eijcere et obseis corpibus. sed ad hanc. Si vira non nocuit manui

panis et haustum venenum non nocuit iohi. vni et ipse dominus. Et si in quod b. n. e. n. nolite gaudere. Malos spiritus eijcere et alias virtutes facere. aliquid non est meritum illi. quia illa opera. si innocatio nominis christi per agit ad adpenationem eorum qui innocant. vel ad utilitatem eorum que vident et audiunt. ubi licet homines respiciant signa facientes. tamen non honorant. Ad cuius innocationem miracula fiunt. Probitet gaudere de humiliatone dyaboli. quod propter superbiam cecidit. si gaudeant de sua sublimatone. ut vni illi ceciderint subleuati. isti ascendant humiliati.

Gaudete autem. Si quis celestia sine terrestria opera gesserit. per hoc que suis adnotatus. apud dei memoriam eternam aliter est affixus.

In ipsa hora. Cum de subiectone inuidorum spirituum de nobis septuaginta celo loqueretur ostendit per quod. si tanta celsitudo data sit hominibus. per humilitatem fidei christianorum.

Confitebor. Hanc ago quod apostolis aduersus mei aperuisti sacra que ignorant scribe et pharisei. qui sibi sapientes videntur.

Reue. ea paru. Non ait insipientibus et letentibus. sed paruulis. id est humilibus. ut preter le tumore damnasse. non acumen.

Quia sic. Non ratione reddidit cur eos elegit. illos reprobauerit. si sic

panis et haustum venenum non nocuit iohi. vni et ipse dominus. Et si in quod b. n. e. n. nolite gaudere. Malos spiritus eijcere et alias virtutes facere. aliquid non est meritum illi. quia illa opera. si innocatio nominis christi per agit ad adpenationem eorum qui innocant. vel ad utilitatem eorum que vident et audiunt. ubi licet homines respiciant signa facientes. tamen non honorant. Ad cuius innocationem miracula fiunt. Probitet gaudere de humiliatone dyaboli. quod propter superbiam cecidit. si gaudeant de sua sublimatone. ut vni illi ceciderint subleuati. isti ascendant humiliati.

Gaudete autem. Si quis celestia sine terrestria opera gesserit. per hoc que suis adnotatus. apud dei memoriam eternam aliter est affixus.

In ipsa hora. Cum de subiectone inuidorum spirituum de nobis septuaginta celo loqueretur ostendit per quod. si tanta celsitudo data sit hominibus. per humilitatem fidei christianorum.

Confitebor. Hanc ago quod apostolis aduersus mei aperuisti sacra que ignorant scribe et pharisei. qui sibi sapientes videntur.

Reue. ea paru. Non ait insipientibus et letentibus. sed paruulis. id est humilibus. ut preter le tumore damnasse. non acumen.

Quia sic. Non ratione reddidit cur eos elegit. illos reprobauerit. si sic

panis et haustum venenum non nocuit iohi. vni et ipse dominus. Et si in quod b. n. e. n. nolite gaudere. Malos spiritus eijcere et alias virtutes facere. aliquid non est meritum illi. quia illa opera. si innocatio nominis christi per agit ad adpenationem eorum qui innocant. vel ad utilitatem eorum que vident et audiunt. ubi licet homines respiciant signa facientes. tamen non honorant. Ad cuius innocationem miracula fiunt. Probitet gaudere de humiliatone dyaboli. quod propter superbiam cecidit. si gaudeant de sua sublimatone. ut vni illi ceciderint subleuati. isti ascendant humiliati.

Gaudete autem. Si quis celestia sine terrestria opera gesserit. per hoc que suis adnotatus. apud dei memoriam eternam aliter est affixus.

In ipsa hora. Cum de subiectone inuidorum spirituum de nobis septuaginta celo loqueretur ostendit per quod. si tanta celsitudo data sit hominibus. per humilitatem fidei christianorum.

Confitebor. Hanc ago quod apostolis aduersus mei aperuisti sacra que ignorant scribe et pharisei. qui sibi sapientes videntur.

Reue. ea paru. Non ait insipientibus et letentibus. sed paruulis. id est humilibus. ut preter le tumore damnasse. non acumen.

Quia sic. Non ratione reddidit cur eos elegit. illos reprobauerit. si sic

panis et haustum venenum non nocuit iohi. vni et ipse dominus. Et si in quod b. n. e. n. nolite gaudere. Malos spiritus eijcere et alias virtutes facere. aliquid non est meritum illi. quia illa opera. si innocatio nominis christi per agit ad adpenationem eorum qui innocant. vel ad utilitatem eorum que vident et audiunt. ubi licet homines respiciant signa facientes. tamen non honorant. Ad cuius innocationem miracula fiunt. Probitet gaudere de humiliatone dyaboli. quod propter superbiam cecidit. si gaudeant de sua sublimatone. ut vni illi ceciderint subleuati. isti ascendant humiliati.

Gaudete autem. Si quis celestia sine terrestria opera gesserit. per hoc que suis adnotatus. apud dei memoriam eternam aliter est affixus.

In ipsa hora. Cum de subiectone inuidorum spirituum de nobis septuaginta celo loqueretur ostendit per quod. si tanta celsitudo data sit hominibus. per humilitatem fidei christianorum.

Confitebor. Hanc ago quod apostolis aduersus mei aperuisti sacra que ignorant scribe et pharisei. qui sibi sapientes videntur.

Reue. ea paru. Non ait insipientibus et letentibus. sed paruulis. id est humilibus. ut preter le tumore damnasse. non acumen.

Quia sic. Non ratione reddidit cur eos elegit. illos reprobauerit. si sic

panis et haustum venenum non nocuit iohi. vni et ipse dominus. Et si in quod b. n. e. n. nolite gaudere. Malos spiritus eijcere et alias virtutes facere. aliquid non est meritum illi. quia illa opera. si innocatio nominis christi per agit ad adpenationem eorum qui innocant. vel ad utilitatem eorum que vident et audiunt. ubi licet homines respiciant signa facientes. tamen non honorant. Ad cuius innocationem miracula fiunt. Probitet gaudere de humiliatone dyaboli. quod propter superbiam cecidit. si gaudeant de sua sublimatone. ut vni illi ceciderint subleuati. isti ascendant humiliati.

Gaudete autem. Si quis celestia sine terrestria opera gesserit. per hoc que suis adnotatus. apud dei memoriam eternam aliter est affixus.

In ipsa hora. Cum de subiectone inuidorum spirituum de nobis septuaginta celo loqueretur ostendit per quod. si tanta celsitudo data sit hominibus. per humilitatem fidei christianorum.

Confitebor. Hanc ago quod apostolis aduersus mei aperuisti sacra que ignorant scribe et pharisei. qui sibi sapientes videntur.

Reue. ea paru. Non ait insipientibus et letentibus. sed paruulis. id est humilibus. ut preter le tumore damnasse. non acumen.

Quia sic. Non ratione reddidit cur eos elegit. illos reprobauerit. si sic

panis et haustum venenum non nocuit iohi. vni et ipse dominus. Et si in quod b. n. e. n. nolite gaudere. Malos spiritus eijcere et alias virtutes facere. aliquid non est meritum illi. quia illa opera. si innocatio nominis christi per agit ad adpenationem eorum qui innocant. vel ad utilitatem eorum que vident et audiunt. ubi licet homines respiciant signa facientes. tamen non honorant. Ad cuius innocationem miracula fiunt. Probitet gaudere de humiliatone dyaboli. quod propter superbiam cecidit. si gaudeant de sua sublimatone. ut vni illi ceciderint subleuati. isti ascendant humiliati.

Gaudete autem. Si quis celestia sine terrestria opera gesserit. per hoc que suis adnotatus. apud dei memoriam eternam aliter est affixus.

In ipsa hora. Cum de subiectone inuidorum spirituum de nobis septuaginta celo loqueretur ostendit per quod. si tanta celsitudo data sit hominibus. per humilitatem fidei christianorum.

Confitebor. Hanc ago quod apostolis aduersus mei aperuisti sacra que ignorant scribe et pharisei. qui sibi sapientes videntur.

Reue. ea paru. Non ait insipientibus et letentibus. sed paruulis. id est humilibus. ut preter le tumore damnasse. non acumen.

Quia sic. Non ratione reddidit cur eos elegit. illos reprobauerit. si sic

teo placitum dicit in quo accipimus exemplam humilitatis ne temere di
sentiamus de superis consilijs.

Omnia michi zc. Commendata humilitate per qua ad fide venit
pulcre de ipsa fide locus pnectitur. cuz omnia sibi tradita dicit non elemē
ta que ipse creavit sed illos paruulos quibz p sacra filij reuelauit.

Cum audis omnia. agnoscis omnipotentē non decolorē non de gene
rem patris. Cum audis tradita. psteris filium. cui per naturā vni subitā
tū omnia iure sunt pro
pria non dono colla
ta per gratiam.

**Multi pro
phete.** Propete et
iusti a longe dñi glori
am viderunt per spe
culum in enigmate. s; z
apostoli pstem domi
num habentes. z ab ip
so que volebant inter
rogantes non per an
gelos vel varias visi
onum species docebā
tur.

**Legispiritus
surrexit.** Legis do
ctor qui sine fide in le
ge iacebat surgit vt
stet stat dum magistz
vocat sed z stando tē
patat. deuz tacendo qd
erat.

**Temptans il
lum.** Legispiritus oc
casionē temptandi ac
cipit ex verbis domini
ubi ait **Saudete** quia
nomina vestra scripta
sunt in celis sed ipse
in sua temptatōne mō
strat qd vera sit p fessio
dñi qua patre laudās
dicit. Abscondisti hec
a sapientibz z potentibz
et reuelasti ea puillis.

**Ille autem
dicens.** Dicit quod le
gerat sed nō impleuit
quod scriptuz erat qz
in presentia habebat
dominū que diligere
debebat sed hunc magistrū non deum vocat.

Recte respondisti. Perfectū iter vite celestis ostendit dum legis
perito de dilectione dei z proximi scripta proponēti respondit. Recte rñdi
sti hoc fac z viues z finita parabola adiecit. **Vade z tu.** f. f. in quo ostēdit
qz per solam dilectionē venit ad vitam eternā sed ille proximiū non habe
bat qui nanqz forsitan misericordiam fecerat z ideo ignorabat.

Hoc fac et zc. Et primo legis capitulo docet legis ignarū probans
qz lex in principio statim patre z filium predicauerit z incarnationē filij an
nuncianerit dicens. Diliges dñm deū tuū z diliges proximiū tuū sicut tei
Unde et addit. **Hoc fac z vi.** Sed ille qui cū nesciret proximiū quia nō
credebat in chustū respondit. **Quis est meus proximus?** Ita qui chustum
nescit z legem nescit. Quō enim potest scire legem cum veritatem ignoret
cum lex annunciet veritatem.

Ille autem volens. Legispiritus vt sapienter respondisse dicatur p mū
se legis fatetur ignorare mandatū quia humiliari recusans z seipsum iusti
ficare volens archana non potest videre que reuelantur paruulis chustū
cui chustus ita responsum temperat vt z omnis qui misericordiaz facit proximiū
intelligatur z specialiter ipse dei filius qui nobis per humanitatem proxi
mus factus est designetur.

Quis est zc. Remo proximo homini qd deus qui intrinsecus z extrin
secus nouit z omnia curare potest sed omnis incredulus vel temptator nec
deum nec hominem proximum habet.

Homo quidam zc. Homo iste adam intelligitur in genere huma
no qui a beatitudine celestis hierusalemz preuaricationis prolapsione ad mi

**In iustum esse non potest quod iusto placuit
placuit aut te. Omnia michi tradita**

sunt a patre meo. Et nō scit qd sit fi

lius nisi pater et quis sit pater ni

si filius z cui filius voluerit reue

lare. Et conuersus ad discipulos

phariseoz qui corpus meū viderunt. Agno

scit illa sacramenta que reuelantur paruulis.

quē vos videtis. Dico enim vo

bis qz multi prophete z reges vo

luerūt videre qz uos videtis z nō

viderunt z audire qz auditis z nō

audierūt. Ecce quidam legispe

ritus surrexit temptans illum di

cens. Magister quid faciendo vi

tam eternam possidebo? At ille di

xit ad eum. In lege quid scriptuz

est? Quomodo legis? Ille respon

dens dixit. Diliges dominū deūz

tuū ex toto corde tuo et ex tota

serias z defectū huius vite mutabilis z erronee descendit cum intumescere
cepit. Et per hoc etiā incidit in latrones id est in potestate angeloz noctis
qui se trāstfigurant in angelos lucis sed perseverare non possunt. In quos
non incideret nisi ei mandati celestis tenuis se fecisset obnoxium Qui eti
am indumenta gratie spiritualis immortalitatis scz z innocentię auferunt
et sic vulnera inferunt id est peccata quibz humanę nature integritas vio
latur z mors quasi fossis visceribus inducitur. Qui seruat intemerata que

**anima tua z ex omnibus viribus
tuis z ex omni mente tua z proxi
mum tuum sicut teipsum. Dixitqz**

illi. Recte respondisti hoc fac z vi

ues. Ille autem volens iustifica

re seipsum dixit ad ihesuz. Et quis

est mens proximus? Suspiciens

autem ihesus dixit. Homo qui

dam descendeat a hierusalem in

hiericho z incidit in latrones.

Qui etiam despoliauerunt eum

et plagis impositis abierunt semi

uiuo relicto. Accidit autem vt sa

cerdos quidam descenderet eadē

via z viso illo preteriuit. Simili

et leuita cum esset secus locum et

videret eum pertransiit. Samari

tanus aut quidā iter faciens venit

secus eū z vidēs eū misericordia mor

tum caro ipsius est in qua ad nos venit in qua sauciū imponit qz peccata
nostra portauit in corpore suo. Imponitur vero qui ipsam incarnationē cre
dit. Stabulum est presentis ecclesia vbi reficiuntur viatores in eternā pa
triam redeuntē. Impositus iumento in stabulū ducitur qz nemo nisi ba
ptizatus nisi corpore chustū adunat ecclesiā intrabit. Et curā egit ne eger
pcepta que acceperat dimitteret. Sed non vacat samaritano diu in terris
surgere redeundum erat vnde descenderat. Itaqz altero die id est post re
surrectionem suam quando amplior eterne lucis splendor qz ante passionē
effulsit in mundo protulit duos denarios duo testamenta in quibz eter
ni regis nomen et imago continetur. Stabulario id est apostolis dedit qz
tunc illis sensum aperuit vt intelligerent scripturas ad regendū populum
Quodcumqz supererogaueris. Supererogat apostolus cum dicit. De
virginibz pceptū domini non habeo consiliū autem do. Supererogat
cum non virtutē potestate accipienda necessaria. Rediens in iudicio reddet
dicens. Quia super pauca fuisti fidelis super multa te constituā. Intra in
gan dñi tui. Quis hoc? Juxta littera patet qz alienigena hierosolomitę
cui misericordiā impēdens proximoz fuit qz sacerdos vel leuita eiusdem
gentis.

Accidit autem vt. Sacerdos dei legem annunciat descendit qui
dem lex per moysen in mundum z nullam sanitatē ptulit homini. Descen
dit leuita qui typum ostendit propheta sed z hic nullum sanat qz lex pec
cata arguit sed pertransit quia indulgentiā non largitur.

Misericordia motus. Hoc de sacerdote z leuita non est dictuz
qz lex non habet misericordiam sed iudiciū z vindictam.

Durix in stabulū. Non totū sed stabulū vocat. quo nominem d rias z fetores huius vite signat. ne hō in hoc exilio tanq̄ in patria gaudeat.

Qui fecit. Cognatio non facit proximū. sed misericōdia q̄ mīa est scdm naturā. Nichil enī tam scdm naturā. q̄ nature iu uare p̄sonē.

Allego. Nemo p̄pinquior q̄ qui n̄ ostra vulnera curauit. qui vnū est caput cū membri. Diligam⁹ ergo eū ut teū z dñm. Diligam⁹ quasi p̄tinū diligam⁹ etiā eū qui imitator xp̄i est. Unde sequit. **Fac similiter.** id est. vt vere te proximū sicut teipsum diligere mani festes. quicquid uales in ei⁹ corporali vel sp̄i ali necessitate sublenā da te uorus operare.

Factū est. Ha bito sermone de dile ctione dei et proximi. supponitur exemplum utriusq̄ dilectionis nō tam in solo verbo q̄ in operis exhibitōe. Per istas enī duas sorores due significantur vite sp̄iales. Per marthā operib⁹ actiua teuo tio. qua proxio in cha ritate sociamur. Per mariā religiosa menū intentio in dei verbo. qua i dei amore suspi ramur. Actiua panem vel corporale elurietū. vel doctriū ignorantī tribuit. errantem corri git. superbū ad humil itatē reuocat. que sin gulis expediat dispen sat. Contemplatiua cha ritate dei z primi rei net. sed ab exteriori a ctōne q̄scit. soli p̄dito ris desiderio inheret. z calcatis omnib⁹ curis ad videndū faciē crea toris inardescit z desi derat misceri supernis ciuib⁹ de eterna in cō spectu dñi. incorrupti one gaudent. **In domū s. zc.** Intrante ihesu in domū vita iniqua z si aliqñ fue rat aufugit. remanent due vite innocētes. laboriosa z ociosa. inter eas me dius est ipse fons vite. **Sedens secus.** Quāto hūilius sedet. tanto ampli⁹ capit. aqua cō hūit ad conuallē de tumorib⁹ collis. **Maria sedet.** q̄ contemplatiua pacatis uiciorū tumultib⁹. optata iam in chūsto mentis quiete fruatur. **Martha stat.** quia actiua laboriosa resudat in certamine. **Martha aut.** Intenta erat maria quō pasceret a dño. intenta erat martha quō pasceret dñm. hec conuiuium parat dño. in conuiuio dñi illa iam iocundatur. **Domine non est tibi cura.** Et illoz persona loquitur qui adhuc diuine p̄tentionis ignari. solum qd̄ didicere fraternę dilectionis opus deo placitū dicunt. ideoz cunctos qui chūsto deuoti esse uelint. huic man cipandos autumant. **Et respondens.** Maria n̄ responderet. sed causam suaz tanq̄ ociosa p̄mittit iudici. Si enī paret r̄ndendi sermonē remitteret audiēdi intētionē. **Martha martha.** Repetitio iudiciū est d̄lectōis. vel forte monēde intentionis. vt audiret attentius. **Porro vnum est zc.** P̄ponit vnā multis. Non enim a multis vnā sed multa ab vno. z tñ multa sunt necessaria tendentib⁹ ad vnū. **Maria optimā zc.** Non reprehenditur pars marthę quia et ipsa bona. sed laudatur pars marię. Que quare sit optima subinfertur. que nō auferetur ab ea. quia contemplatiua hic incipit z in celesti patria perficiet.

Et approprias alligauit vulne ra eius infundēs oleū z vinū. Et

imponēs illū in iumētū suū: durix in stabulū z curā ei⁹ egit. Et altera die. p̄tulit duos denarios. z dedit stabulario z ait. Curaz illius habe z qd̄cunq̄ superogaueris. ego cū rediero reddam tibi. Quis horuz trium videtur tibi proxim⁹ fuisse il li qui incidit in latrones? At ille dixit. Qui fecit misericordiā in illuz. Et ait illi ihesus. Uade. z tu fac si militer. Factū est autē dum irent. et ipse intrauit in quoddā castellū et mulier quedam martha nomie excepit illum in domum suam. Et huic erat soroz nomie maria. que etiā sedens secus pedes domini

In baptismo
sc̄isma sc̄i sp̄is
licem sue passionis

In spiritualem

Deo iugiter in

herere
marie factus est aduocatus. qui iudex fuerat interpellatus.

Orare.

Ministrans necessaria mortali carni. qua in datus erat dei filius.

quia amoris ignis qui hic ardere inc̄o at. cum ipsum quem amat videt. in amore amplius ignescet. Non ergo auferetur contemplatiua que subtra cta luce presentis seculi perficitur. Actiua cum corpore deficit. quia in eter na patria panem non porrigit esurienti. quia nemo esuriet. nec cetera p̄ta tis opera ager. quia non erunt necessaria. Cum presenti ergo seculo aufere tur actiua. Merito igitur contemplationi omnia iustificationū merita im mensa virtutū studia postponuntur.

Quę non aufe retur zc. Et opposi to intellige q̄ a Mar tha auferet pars quā elegit. quia transit la bor multitudinis. rema net charitas vnita tis. **Et factum est.** Post hystoriam so rozū que duas vitas significant. inducit do minū orasse et discipu los ad orandū infor malle. quia et oratio quam docuit. vtriusq̄ vite in se continet me strium. z ipsarū perfe ctio vitarū non nōstr vintū sed precibus est obtinenda. **Et cessauit. zc.** Ideo sepe saluator o rans inducitur. vt di scipulos ad orationis studiz inducat. Un de finita oratione. a di scipulis sc̄satur vt doceat qualiter debe ant orare. **Cum oratis di cite. zc.** Matthęis septem petitiones po nit. In trib⁹ eterna po scuntur. in quattuor temporalia. que tamē propter eterna conse quenda sunt necessa ria. Vt enim dicimus. Sanctificetur nomen tuū. z adueniat regnū tuum. **Panem nostrum quotidianū da**

Et factus est
cū esset in loco quo dam orās. vt cessa uit dixit vnus ex discipul suis ad eum: Domine. doce nos orare. si cut iohannes docuit discipulos. su os orare. Et ait illis. Cum oratis dicite. Pater sanctificetur nomen tuum. Adueniat regnum tuum. Panem nostrum quotidianū da

tuum. Fiat voluntas tua. sicut in celo z in terra. Hic inc̄o datur quan tumcunq̄ proficimus augentur in nobis. z perfecte sine fine in alia vitā possidebuntur. Vt vero dicimus. Panem nostrū quotidianū da nobis hodie. Et dimitte nobis rebita nostra sicut z nos dimittimus rebitorib⁹ nostris. Et ne nos inducas in temptationē. sed libera nos a malo. Ad p̄e sentis vite indigentiam pertinent. quia hic z panis. tam corporalis q̄ sp̄i tualis est necessarius. tam ani me q̄ corpori. Hic etiam fit remissio peccato rum. que hic committuntur. Hic sunt temptationes. hic etiam fit malum vnde cupimus liberari. In alia vita nichil horum est. Lucas non septem. sed quinq̄ ponit. z hoc causa breuitatis. In quinq̄ que ponit. septem illa intelligit contineri. Nomen quippe dei sanctificatur in sp̄itu. Regnum vero dei in carnis resurrectione venturum est. Ostendens ergo lucas ter ciam petitionem duarum superiorum quodammodo esse repetitionem. ma gis eam intermittendo fecit intelligi. Deinde tres illas adiungit. de pane quotidiano. de remissione peccatorum. de temptatione vitanda. At vero quod matthęus in vltimo posuit. Sed libera nos a malo. iste non posuit vt intelligeremus ad id quod de temptatione dictum est pertinere. Ideo enim matthęus non ait. Et libera nos a malo. tanq̄ diuersam petitionem poneret. sed ait. Sed libera nos a malo. vnā petitiōem esse demonstans vt sciat vnusquisq̄ in eo se a malo liberari. quod non infertur in tempta tionem. **Panem nostrum quotidianum.** Panis quotidianus dici tur. qui hic est necessarius. quantum anime carniq̄ est tribuendus. siue co poraliter siue sp̄ialiter siue vtroq̄ modo intelligatur.

Quę non aufe retur zc. Et opposi to intellige q̄ a Mar tha auferet pars quā elegit. quia transit la bor multitudinis. rema net charitas vnita tis.

Et factum est. Post hystoriam so rozū que duas vitas significant. inducit do minū orasse et discipu los ad orandū infor malle. quia et oratio quam docuit. vtriusq̄ vite in se continet me strium. z ipsarū perfe ctio vitarū non nōstr vintū sed precibus est obtinenda.

Et cessauit. zc. Ideo sepe saluator o rans inducitur. vt di scipulos ad orationis studiz inducat. Un de finita oratione. a di scipulis sc̄satur vt doceat qualiter debe ant orare.

Cum oratis di cite. zc. Matthęis septem petitiones po nit. In trib⁹ eterna po scuntur. in quattuor temporalia. que tamē propter eterna conse quenda sunt necessa ria. Vt enim dicimus. Sanctificetur nomen tuū. z adueniat regnū tuum. **Panem nostrum quotidianū da**

tuum. Fiat voluntas tua. sicut in celo z in terra. Hic inc̄o datur quan tumcunq̄ proficimus augentur in nobis. z perfecte sine fine in alia vitā possidebuntur. Vt vero dicimus. Panem nostrū quotidianū da nobis hodie. Et dimitte nobis rebita nostra sicut z nos dimittimus rebitorib⁹ nostris. Et ne nos inducas in temptationē. sed libera nos a malo. Ad p̄e sentis vite indigentiam pertinent. quia hic z panis. tam corporalis q̄ sp̄i tualis est necessarius. tam ani me q̄ corpori. Hic etiam fit remissio peccato rum. que hic committuntur. Hic sunt temptationes. hic etiam fit malum vnde cupimus liberari. In alia vita nichil horum est. Lucas non septem. sed quinq̄ ponit. z hoc causa breuitatis. In quinq̄ que ponit. septem illa intelligit contineri. Nomen quippe dei sanctificatur in sp̄itu. Regnum vero dei in carnis resurrectione venturum est. Ostendens ergo lucas ter ciam petitionem duarum superiorum quodammodo esse repetitionem. ma gis eam intermittendo fecit intelligi. Deinde tres illas adiungit. de pane quotidiano. de remissione peccatorum. de temptatione vitanda. At vero quod matthęus in vltimo posuit. Sed libera nos a malo. iste non posuit vt intelligeremus ad id quod de temptatione dictum est pertinere. Ideo enim matthęus non ait. Et libera nos a malo. tanq̄ diuersam petitionem poneret. sed ait. Sed libera nos a malo. vnā petitiōem esse demonstans vt sciat vnusquisq̄ in eo se a malo liberari. quod non infertur in tempta tionem. **Panem nostrum quotidianum.** Panis quotidianus dici tur. qui hic est necessarius. quantum anime carniq̄ est tribuendus. siue co poraliter siue sp̄ialiter siue vtroq̄ modo intelligatur.

Nota legis spiritus se iustificare volens dnm temptaturus adijt sed con-
fusus abscellit. At maria pedibus adiuvis optimam partem philosophie celestis
elegit. Item parvuli xpi no de sua iusticia sed de redemptoris gloria psu-
metes qd orationu modis eandem gram aduocare debeant inquirunt audi-
untqz qz quibus verbis orare z qua instantia pfeuerare z pro quibus maxime
rebus supplicare debeant. s. fide spe z charitate qd qz perfecte petetes earunde
largiore a patre spm bonu papiat. Contra b vero sicut in lectoe de demo-
niaco legit sapietes z prudentes qz spm grs no petere qz re z pul-
sare s blasphemare sa-
tagat irremissibiles et
bic z i futuro sup perti-
nacie penas luunt.

**Quis vestra
habet amicum.**

Postqz fornia ordis
rogatibz pposuit. insti-
tia etia z frequetia o-
randi illis iniungit ut
u solu diebz s etia no-
ctibz oroz deferat. qui
eni media nocte panes
ab amico petit z in pe-
tendi intentione pstitit
non fraudatur orans.
Physice. Amicus
ad que nocte venit
deus est. q corp suuz
tradidit pro nobis.

Cui in nocte tribula-
tionis supplicare z tres
panes i intelligentia z
sancte trinitat q in s-
sentis vite laboribz vi-
nam. efflagitare debe-
m. Hos panes si do-
minu deu tuu diligas
no solu tibi sed etia a-
lijs poterit emereri. Ami-
cus q de via venit ipse
est n anim. q quoties
ad spalia peteda eua-
gat. toties a nobis re-
cedit. Redit cu super-
ua meditatuz z celesti
alimonia refici deside-
rat. Cui qd pponat n
habet qz anie p tene-
bras ad deu suspirati-

nil preter ipsam cogitare vel loq vel intueri libet: s solu trinitat gaudiu qd
recognouit amplu intueri z ad hoc peruenire satagat.

Noli michi in. Non aufert spe impetradi: s vehemeti accedit desi-
deriu oradi ostentat difficultate psequendi.

Et hostiu. Hostiu qd paulus sibi aperiri petit ad loquendu my-
steriu xpi z qd iohes sibi apu vidit. intelligetia e diuini sermonis. qd est
elauis tpe amis verbi dei cu intelligetia n dat. Et pueri i illi q euagelicu
sapiam tanqz pane erogates p orbz terraz pdicanerut iam cu dno sunt in
eterna quiete z tu orado efficit ut oras accipiat intellecti ab ipso dno etia
si homo desit per que sapietia predicetur.

Non possum surgere. Ambz. Nemo timet ne exatet dormiente-
que sit semper orare vigilantem.

Propter improbitate. Multe sunt insidie z quis corporis som-
nus qz li dormire mens incipit. vigore sup virtutis amittit. Excita s somnu
tuu vt pulles christi hostiu vt cum intraueris aperiant tibi thesauri absco-
diti z tenebrosi in christo ihesu.

Petite et d. v. Si amie hō surgit z dat n amicia s tedio ppulsus
quatomagi dat q sine tedio largissime donat qd petit. De ganim? ab
erroris vanitate puerus spualis inopia diuti? tabescat. petam? epulas ver-
bi gram? amicu q det pulsem? hostiu vbi snatur abscondita. Magna eni
spe tribuit q pmitte do n recipit. Dis n q p a op? e pfeueratia vt psequa-
mur. Si peteti dat z qrens inuenit. z pulsanti apit. cui g n dat z q n inue-
nit z cui non aperit. apparet q n b qherit. petierit et pulsauerit.

nobis hodie. Et dimitte nobis
peccata nostra. siquidem et ipsi di-
mittimus omni debenti nobis.

Et ne nos inducas in temptatio-
nem. z ait ad discipulos. Quis ve-
strum habet amicum z ibit ad illum

media nocte et dicit illi. Amice co-
moda michi tres panes. qm ami-
cus meus venit de via ad me. z n

habeo qd ponā ante illu. Et ille de-
intus respondens dicit. Noli mi-
chi molestus esse. Jam hostium

clausum est z pueri mei mecu sunt
in cubili. non possum surgere z da-
re tibi. Et ille si pfeuerauerit pul-
sant. dico vobis z si non dabit illi

surgens. eo q amicus eius sit pro-
pter improbitatez tamen eius sur-
get. et dabit illi quotquot habet

necessarios. Et ego vobis dico.
Petite z dabitur vobis. querite z

Querite et in. Prope est dñs oibz inuocantibz eu in veritate et vo-
luntate timetia se faciet. Alios q no ita petit redarguit iacoby dices. Peti-
tis z no accipitis eo q male petatis. qz perseveratis in peccatis.

Quis aut ex vo. B. Dylti. Panis signat charitate ppter maiore
appetitū z necessariū vsu. qz sic sine pane mēsa videt inops. ita sine charita-
te alię virtutes nichil sunt. q in sola charitate pficiunt. huic ppararia duricia
cordis. quā lapidi pparat. Piscis fides ē inuisibilis. Sicut enī piscis sub

**inuenietis. pulsate z aperietur vo-
bis.** Omnis enī qui petit accipit.
et q querit inuenit. z pulsanti ape-
riet. Quis autē ex vobis pzem pe-
tit panem. nunquid lapidem da-
bit illi? Aut piscem. nunquid pro-

pisce serpentē dabit illi? Aut si pe-
tierit ouum. nunquid porriget illi
scorpionem? Si ergo vos cum fi-

lis vestris. quantomagis pz vz
celestis de celo dabit spiritū bonū
petentibus se. Et erat euiciens de-
moniū z illud erat mutū. Et cum
eijecisset demoniū locutus est mu-
tus. z ammiratez sunt turbę. Qui-
dam aut ex eis dixerūt. In beelze-
bub pncipe demoniorū eijcit de-
monia. Et alij tēptantes: signū de-

bus intentē curari. Vel malos vocat. qz ois creatura in pscu diuine boni-
tate ē mala. qz nō bon? nisi de? z in diuine bonitate picipatōe rōnal creatū
bona fieri pōt. dno ita pmitere. dabit spm b. p. s. vt p picipatōe spūs fiat
boni q erāt mali dñi p gram spūs. fidē. spē z charitatē z ceteras virtutes pfe-
quetur. Vñ mat. n dixit. dabit spm b. p. s. b dabit bona petentibz se. oñdes
spm scm plenitudine esse oim bonoz. qz per eu omia bona ministrantur.

Quantomagis pa. Apta pparatio. si enī hō pctō: adhuc fragili
carne gnatur. petentibz filijs tpalia dare non abnegat. multomagis pz ce-
lestis filijs suo timore z amore prediū. n deficientia bona largitur in celis.

Et erat euiciens. Post pdicatōis xba q hñilibz pposuit etiā mira-
cula operat. vt q pdicatu n credūt. visis miracul credāt. Dat. huic demoni-
acu etiā cecū fuisse dic. in q tria miracula a dno fiūt. videt. loqitur. a demo-
ne liberatur. Qd aut tūc in vno carnali scm ē quotidie fit in puerione ge-
tū. vt pmū expulso demone z omi spurcia ydolatrię. fidei lumē videant.
teinde tacētia pus ora ad laudem dei laxarentur.

In beelzebub. Ninus rex pditor niniue. belo pii suo statuā cōfeca-
uit. eiqz diuinos honores istituit. cui silachri similitudinē suscipietes chaldei
bet vocabāt. palestini suscipietes. baal dicebāt. moabite beelphigor. In-
dei aut vni? dei cultores propter terisionē gētiliū. beelzebub appellabāt.
Baal enī vir dī. zebub musca. in de beelzebub. i. vir muscaz. sine hñs mu-
scas. propf sores cruorū q in tēplo ei? imolabat. Asserebāt etiā in dei in b
silachio snape demoiōz hīrare p cui? pātē dicebāt ihm demoiā pellere.

Signum de. Vel ignē de celo descēdere faceret. sicut tpe helye

tegumento aquaz na-
scit. viuit et alit. sic fi-
des q i deu ē inuisibilis
in corde gignit. inuisi-
bili grā spūs p aquaz
baptismi psecrat. inuisi-
bili auxiliō diuine p-
tectōis ne deficiat nu-
trit. inuisibiliū pmiōz
intuitu queqz valz bo-
na opat. Vel etiā iō
fides pisci pparat. qz
sic ille crebris fluctibz
maris tūdit. nec pimit.
ita fides aduersitatibz
n frāgit. cui pparat est
serpens. ppter venenūz
infidelitatē. Per oñū
spei nostre certitudo si-
curat. qz in ouo nōdū
fēt pfect? cernit. s. fo-
uēdo speratur. Contra
spē scorpionē ponit. q
acule? venenat? retro
ē timēdus. sic spei con-
trariū ē retro respicere
cū spes futuroz in ea
q antea sūt se extēdat.

Cū litis mali.
Malos vocat lecti a-
matores. q dāt illa q
sedz suū sensū indicāt
bona. q ē in sua natura
sūt bona z ad vsum in-
firmę vite ptenentia.
Vel apli q merito ele-
ctōnis bonitatē hñani
generis exceperant in-
tuitu supne bonitatis
adhuc sunt mali. qz n
dū immune a delictis.
maxie in xbis z i cogi-
tatu. q qridiais orōni

bue intentē curari. Vel malos vocat. qz ois creatura in pscu diuine boni-
tate ē mala. qz nō bon? nisi de? z in diuine bonitate picipatōe rōnal creatū
bona fieri pōt. dno ita pmitere. dabit spm b. p. s. vt p picipatōe spūs fiat
boni q erāt mali dñi p gram spūs. fidē. spē z charitatē z ceteras virtutes pfe-
quetur. Vñ mat. n dixit. dabit spm b. p. s. b dabit bona petentibz se. oñdes
spm scm plenitudine esse oim bonoz. qz per eu omia bona ministrantur.

Quantomagis pa. Apta pparatio. si enī hō pctō: adhuc fragili
carne gnatur. petentibz filijs tpalia dare non abnegat. multomagis pz ce-
lestis filijs suo timore z amore prediū. n deficientia bona largitur in celis.

Et erat euiciens. Post pdicatōis xba q hñilibz pposuit etiā mira-
cula operat. vt q pdicatu n credūt. visis miracul credāt. Dat. huic demoni-
acu etiā cecū fuisse dic. in q tria miracula a dno fiūt. videt. loqitur. a demo-
ne liberatur. Qd aut tūc in vno carnali scm ē quotidie fit in puerione ge-
tū. vt pmū expulso demone z omi spurcia ydolatrię. fidei lumē videant.
teinde tacētia pus ora ad laudem dei laxarentur.

In beelzebub. Ninus rex pditor niniue. belo pii suo statuā cōfeca-
uit. eiqz diuinos honores istituit. cui silachri similitudinē suscipietes chaldei
bet vocabāt. palestini suscipietes. baal dicebāt. moabite beelphigor. In-
dei aut vni? dei cultores propter terisionē gētiliū. beelzebub appellabāt.
Baal enī vir dī. zebub musca. in de beelzebub. i. vir muscaz. sine hñs mu-
scas. propf sores cruorū q in tēplo ei? imolabat. Asserebāt etiā in dei in b
silachio snape demoiōz hīrare p cui? pātē dicebāt ihm demoiā pellere.

Signum de. Vel ignē de celo descēdere faceret. sicut tpe helye

strum quodiam. Pms opulē-
tiaz qz ames omz. camē et rebulē-
ites liaz vroz modo intelligat.

duo quinqua genarij igne de celo sunt perempti. Vel vt contra p̄suetudi- nem terrę illius estiuo tēpore tonitrua audirētur. ymbres ruerent. fulgura discurrerent. sicut sub samuele actū est. Vel q̄sierūt manna de celo. Que signa ideo a christo tūc nō sunt exhibita. q̄ s̄c̄l̄r̄ illa calūniarētur dicentes et varijs aeris passionibz p̄tigisse. Vñ subditur. Ipse autē vt vidit eo- eo hoc sibi propriū dñs reseruauit. vt cogitatōes intueatur et iudicet.

Propriū est iudeoz q̄rere signa. Vñ paulus. Iudei signa petūt. gen- tes sapientiam.

Ipse autē ut ut.

Non ad verba sed ad cogitata r̄ndet. In q̄ dat certū potentie sig- signū. qua secreta cor- dium rimatur. Intra litteram patet. q̄ omne regnum solidum et fir- mum si per partes di- uiditur. in solitudinē redigitur. vacuātū ab habitatoribz et domus supra domum cadet. cur habitatoribz vñ? domus ab alterius do- mus familia. vel oppri- mūtur. vel puniuntur.

Quo autē hec sp̄iali- ter tendant. exponit cū adiungit. Si autem et sathanas in seipsum diuisus est. Si ego ut vos dicitis. in principe demoniorū eijcio de- monia. ergo regnū dy- aboli est diuisum con- tra se. et ita potestas ma- licie eius stare non po- test. Si autem demonem non potest expellere. falso dici- tis me in principe de- monioz demonia eij- cere. Si vero potest li- cut dicitis. prospicite

vobis vt de regno ei? qd̄ diuisus est creatis. ne in ruina eius pariter inuo- uamini. In quo autē dñs eijciat demones. ne demonioz principem existi- ment. attendant quod sequitur. Si autē ego in beel. eijcio de. filij v̄ri in quo eijciunt. Filios iudeoz et apostolos vocat. qui inter alia miracula que a do- mino acceperant. etiam demones pellebant. Quā expulsiōne. non dyabo- lo sed deo assignabant. qui sibi conscij erant nichil malarū artium a dño didicisse. Ideo ipsi ignobilia et p̄tempibilia mundi eligentes. in quibus nulla malicia artificiosa fuit sedebunt super sedes duodecim iudicantes duodecim tribz israel. Vel filij. id est. exorciste illius gentis qui inuocato nomine dñi demones expellebāt. Quasi dicat. Si impulsio demonū in il- lis non dyabolo sed deo deputatur. cur idem opus in me nō habeat eandē causam? Ideo ipsi iudices vestri erunt. nō potestate sed cōparatōne. dñi illi expulsiōne non dyabolo sed deo assignant.

Omne regnum. Si omne regnū diuisum desolatur. ergo regnum patris et filij et sp̄s sancti. quod nulla contradictione. nullo impulso est de- solatum. non est diuisum. et ideo est eternum. De hoc regno respondit py- lato. Regnum meum non est de hoc mundo. et ideo qui in christo spem nō gerunt. sed in principe demonioz eijci demones opinātur. eos regni negat esse perpetui. Nam quomodo potest manere diuinum regnum cum fides scāndatur. cum populus iudeoz sit ex lege. christus quoq̄ scdm̄ carnem ex lege sit generatus. Quomodo potest regnum illud esse perpetuum quod ex lege est. cum populus ille diuidat legem. cum a populo legis negatur chri- stus. qui ex lege debetur. Sed manet regnū ecclesie. in qua vnus dñs. vna fides. vnum baptisma.

Si autē. Quasi regnū diuisum stare non potest. sed regnū sathanę est diuisum. vt vos dicitis q̄ sathanas sathanā expellat. ergo etc.

Porro si in digito. etc. Filius dicitur manus vel brachium patris. Spiritus sanctus dicitur digitus propter differentiam variorū tonozum que per spiritum sanctum hominibus dantur. sicut digiti inter se discreti sunt. nec nocet inegalitas membroz. Licet enim brachium manus sit digi-

celo querebant ab eo. Ipse autē ut vidit cogitatōes eoz dixit eis.

Omne regnū in seipsum diuisum desolabitur. et dom⁹ supra domū cadet. Si autem et sathanas in se ipsum diuisus est. quomodo sta- bit regnū eius? quia dicitis in be- elzebub me eijcere demonia? Si autē ego in beelzebub eijcio demo- nia: filij vestri in quo eijciunt? Ideo ipsi iudices vestri erunt.

Porro si in digito dei eijcō demo- nia. profecto peruenit in vos reg- num dei. Cum fortis armatus cu- stodit atriu suū: in pace sunt ea q̄ possidet. Si autem fortior illo su- perueniens vicerit eum. vniuersa

to. ta men brachiū cum digito vnum est corpus. Hoc digito scripta est lex in tabulis. Hunc digitū magi p̄fessi sunt in egipto.

Profecto peruenit. Regnum. id est. iudiciaria potestas dei qua bonos a malis secernet in die iudicij. vel regnū. id est. superna beatitudo. Quasi dicat. Si in spiritu dei eijcio demonia. sine dubio sciatis aditū re- gni celestis patefactū credentibz.

Cum fortis armatus etc. Quasi dicat. Si ego in beelzebub su- cut dicitis eijcerem de- monia. tunc in aliquo operibus dyaboli con- sentirem. Sed nullo modo cur illo consen- tio sed potius illuz su- perare et eijcere a meis fidelibz festino. Cum dyabolus fortis ad no- cendum. armatus mal- tis sp̄s alibz nequicijz custodit in sua seruitu- te atrium suū. id est. mundum qui in mali- gno posit⁹ est. in quo vsq̄ ad aduentū filij dei dyabolus sine con- tradictione principa- batur. et male pacato- rebatur imperio in- cordibus infidelium.

Si autem forti- or illo etc. Fortiores se vocat. qui non con- cordi pace et operatio- ne sicut calumniabāt. sed fortiori potentia ip- sum strauit. mundum q̄ ab ipsius dominati- one liberauit. Arma dyaboli que abstulit. callidissime sunt versu- cie sp̄s alibz nequicie. Spolia sunt antē ab eo recepta. que victor christus distribuit. qd̄

ē insigniū triūphanq̄. qz captiua ducēs captiuitatē. reddidit dona hoibz. quod dam quidem apostolos. alios enā gelistas. alios p. et d.

Qui non est mecum etc. Et vere opera mea non conueniūt cū ope- ribz sathanę. qz ego ipse in nullo puenio cū illo. sed oīno p̄trarij sum⁹. quia ego humilis. benignus. animas volens saluare. Ille superbus. inuidus. cu- pit perdere. Ego predicatōe mea virtutes congreco. ille spargit et separat ab vnitatē ecclesie.

Et qui non colligit etc. Hec de omnibz hereticis vt. scismaticis et superfluo pollunt intelligi. qui omēs excludūt a regno dei.

Cum immūdus spūs. Quia subtrahitis vos a meo regno attri- buentes opera mea dyabolo. ideo dyabolus habitat in vobis sicut in suo regno. grauius q̄ in principio.

Exierit. Exiit dyabolus a iudeis. qn̄ legem et cultū vnus dei p̄p̄s iste suscepit. et transiit ad gentes que erant a pinguedine sp̄s sancti et dile- ctōne proximi aride et steriles. In quibus iam non inuenit requiē. qz iam a cordibz gentiū suscepta fide xp̄i expellit. qn̄ dicit. Reperā iudeos quos au- te dimisi. Et inuenit scopis mundatā illam plebem. id est. superfluis obser- uatōibz phariseoz et cerimonijz leg. que iam nichil valent. post aduen- tum christi. Et vt firmius possideat. assumit vniuersitatē demonū. Et mō- detiores israelite sunt. blasphemātes christū in suis conuenticulis q̄ olim fuissent in egipto ante perceptā legem. qz maior infidelitas est venientē nō suscipere. q̄ venturū non credere.

Possumt h ad vniūquenqz baptizatū referri. q̄ post acceptā grām negli- git operari bona. sed potius originalibz peccata actualia adijcit. Dyabo- lus exit ab hoīe cū in baptismo pompis illius homo abrenunciat et p̄ceden- tium peccatoz illecebris. que deserens ambulat per loca iaquosa. qz corda sanctorz ab omni mollicie fluxarum cogitationū et humore libidinis immu- nia callidus tēptator. explorat. si quos ibi sue nequicie gressus figere possit. Vnde subdit. Querēs requē et nō inueniēs. qz qui in prauis cogitatōibz et actibz pascitur. in mentibz fidelū omīa sua temptamēta cessare perpedit

Tunc dicit. Revertar in domū meā unde ex. Revertar ad illius conscientiam unde in baptismo electus fuerat. et pristina possessione plures dñio michi sub hiam. Et cū venerit inuac. cā sco. mū. qz cū bñdōi reprobū delictis cogētibz reperierit. inuenit conscientiam peccatoris a vicijs in baptismo mūdātā. s̄ nullo bono opere cumulatā. Tūc assumit plenitudinē omnium viciorū. Qui scz tales spūs nequiores dyabolo dicunt. qz cū dyabolus malus sit. illi tñ qui suis meritis ipellētibz vicijs mācipātur. nō solū mali sūt. s̄ etiā spēm boni tatis affectatis virtutibus per hypocrisim ostantare nitunt. et sūt no. b. il. p. p. Delit. e. rat uia veritatē ignora re. qz post agnitionem conuerti retrosum.

Beatus. Hic maria laudat. qz dñm portauit. Et prauatis tā pñtium iudeoz. qz futurorū hericorū qui veram chisti hānitatē negāt. confutat. quia verū dei filiū aduersus blasphemios iudeos cōfiteat. et verū hominis filium testatur. matri con substantiale. Nisi enī esset vna caro cū mē. frustra venter ille virginis et vbera beatificarentur.

Et vbera. Sedz pñtios ex eodē fonte et lacte nutriendis et semen procreādis pueri emanat. Ergo de semine virginis potuit concipi. qui eius lacte potuit nutri.

Quin immo. Quasi dicat. Non solum laudanda maria qz verbū dei portauit in vtero. sed marie beata est. qz pcepta dei seruauit in opere. Sic etiā o nēs beati sunt qz uerba dei auditi fidei concipiūt. et boni operi custodia in suo rei. pximoz corde pariunt et nutriūt.

Qui audiūt zc. In laude ecclesie. cōtrario damnant pharisei. qui verbū dei nec audire nec implere sed blasphemare qrebant. Lepit dicere zc. Quidam calumniabantur opera eius. quibz hucusqz rñdit. Alij tēptantes. signū querebant de celo. et illis hic respondet.

Signū querit. Discipulis signū dedit diuinitatis. et prius trāfiguratus in monte. et postea ipsis uidentibus subleuatus. et celsus. sed incredulis de inferiori humanitatis passione.

Regina austri. Hic p̄demnata plebe iudeoz. ecclesie mysteriu ex p̄mitur. qz in nimis per penitētiā que peccatū abolet. in regina austri itudum percipiēde sapientie. que peccatū cauet. de totis finibz orbis p̄gregatur. ut veni pacificā uerba cognoscat. Ex duobz enī constat ecclesia. ut aut peccare uelitas. aut peccare nescias.

In iudicio zc. Non mille annis ante iudiciū. sicut iudei fingunt sed in ipso iudicio surgit.

Lū uiris. Ecce p̄munis ostenditur resurrectio. tam bonoz qz maloz.

Condemnabunt. Non potestate iudicij sed p̄paratōne melioris facti. quia relicto imperio. uenit in iudēā audire hominē sapiā famosum. s̄

iudei ueram dei sapientiam cum ipsis conuersantem non audiunt sed blasphemant.

In p̄dicatōne. Jonas paucis diebz. christus longo tēpore p̄dicauit. Ille peregrinis. christus suis ciuibz. Ille signum non fecit. christus multa fecit.

Nemo. Qui in figura regine et niniuitarū ecclesiaz p̄tulit synagogenunc hortatur nos ut fidē nostrā potius ad ecclesiā transferam. Quasi dicat. Quāuis dixerim nullū signū nequā generationi dandū nisi ionē signū. tñ fidelibz meis nō occultabo luciam meā claritate. sed testam humanę naturę flamine meę diuinitatis impleto. id est. si de mea illuminabo. et hanc fidem non ponā sub umbra ueteris legis. sed in claritate noui testamenti. Neqz sub mensura ipsius legis et intra terminos iudeę gentis cohibebo. sed constitua super ecclesiaz. in qua septiformis gratia spūs relict. In cuius rei signūz solet in frontibz credētibz signū fidei affigi. ut qui ecclesiā uoluerit ingredi. lumē ueritatis palam queat intrari. Hinc cōdemnat iudei. qui siḡ exteri. qz rēdo. apertā lucis ianua nō uolūt ingredi. cre-

Et si oculus tuus fuerit simplex. totū corpus tuū lucidum erit. **Si autem nequā fuerit.**

etiam corpus tuū tenebrosū erit. **vide ergo ne lumē quod in te est**

totum lucidum fuerit. non habēs aliquam partem tenebrarū. erit lucidum totū. et sicut lucerna fulgoris illuminabit te. **Et cum loqueretur.** rogauit eū quidam phariseus ut pranderet apud se. **Et ingressus**

recubuit. phariseus autē cepit intra se dicere reputans. quare non baptizatus esset ante prandiū. et ait dominus ad illum. **Nunc vos pharisei quod defozis est calicis et catini mūdatis.** quod autē intus est uestrū. plenum est rapina et ini-

quitate. **Stulti.** nonne qui fecit quod foris est. etiā id quod intus est fecit. **Uerū tamē quod superest date elemosinā.** et ecce omnia mūda sunt

Et cū lo. Non ait. cū loqueret. s̄. cū loqueret. In q̄ innuit. n̄ statū finitū bis. s̄. alijs interpositis ad phēū diuertisse. Quia finito s̄. s̄. mōe ad huc eo loquēte. ecce mī et frēs q̄rebāt loq̄ ei. De q̄bz postqz nūciantī sibi rñdit. q̄ se. vo. p. m. s̄. m. et lo. et mī ē. postea intrauit ad p̄uiniū phēi.

Quare non baptizatus. Iudei frequenter lauāt manus anteqz manducant. tenentes traditionem senioz. et a foro reuertentes nisi baptizentur non comedunt.

Calicis. Dare. refert. iudeos baptismata calicis et uiceoz lectorūqz et eramentoz solitos obseruare.

Calix vas vitreū. catin. fictile. s̄ terra. p̄. s̄ figurat fragilitas hūani corporis. in quo exterius p̄hendūt sanctitatē et simulant iusticiā. qd̄ foris erat laudabant. intus nequissimi.

Quod aut. Nō putet fornicatōez et hōi corpalia uicia solūmodo gūia eē et spūalia uicia eē lenia. sic auariciā. irā. supbiā. et sic phēi putabāt

Uerū tamē quod superest. Nam bonus doctor. quō p̄tagium

Si est mentis intentio. Si intentio. **oculus tuus.** Et si oculus tuus fuerit simplex. totū corpus tuū lucidum erit. **Si autem nequā fuerit.** etiam corpus tuū tenebrosū erit. **vide ergo ne lumē quod in te est totum lucidum fuerit.** non habēs aliquam partem tenebrarū. erit lucidum totū. et sicut lucerna fulgoris illuminabit te. **Et cum loqueretur.** rogauit eū quidam phariseus ut pranderet apud se. **Et ingressus recubuit.** phariseus autē cepit intra se dicere reputans. quare non baptizatus esset ante prandiū. et ait dominus ad illum. **Nunc vos pharisei quod defozis est calicis et catini mūdatis.** quod autē intus est uestrū. plenum est rapina et iniquitate. **Stulti.** nonne qui fecit quod foris est. etiā id quod intus est fecit. **Uerū tamē quod superest date elemosinā.** et ecce omnia mūda sunt

Et cū lo. Non ait. cū loqueret. s̄. cū loqueret. In q̄ innuit. n̄ statū finitū bis. s̄. alijs interpositis ad phēū diuertisse. Quia finito s̄. s̄. mōe ad huc eo loquēte. ecce mī et frēs q̄rebāt loq̄ ei. De q̄bz postqz nūciantī sibi rñdit. q̄ se. vo. p. m. s̄. m. et lo. et mī ē. postea intrauit ad p̄uiniū phēi.

Quare non baptizatus. Iudei frequenter lauāt manus anteqz manducant. tenentes traditionem senioz. et a foro reuertentes nisi baptizentur non comedunt.

Calicis. Dare. refert. iudeos baptismata calicis et uiceoz lectorūqz et eramentoz solitos obseruare.

Calix vas vitreū. catin. fictile. s̄ terra. p̄. s̄ figurat fragilitas hūani corporis. in quo exterius p̄hendūt sanctitatē et simulant iusticiā. qd̄ foris erat laudabant. intus nequissimi.

Quod aut. Nō putet fornicatōez et hōi corpalia uicia solūmodo gūia eē et spūalia uicia eē lenia. sic auariciā. irā. supbiā. et sic phēi putabāt

Uerū tamē quod superest. Nam bonus doctor. quō p̄tagium

corpis mundari debeat. docet. Et hic latius explicatur qd supra breuiter di...

Quod necessario victui et vestimento su perest date pauperibus...

Qui ordinate vult dare elemosinam a se metipso incipit et eam sibi primum dat.

Ue vobis. Enz ad elemosinas hortare tur phariseos qui cor poraliter quotidie ele mosinas faciebant...

Preteritis iudicium. Breuiter multa eorum vicia pre strinxit q ad vilia te cimanda intendentes...

Qui estis ut. Hic superstitioe ipsorum doctorum redarguit...

Respondens autem. Audito verbo dei phariseus et mala con scientia sibi contumeliam fieri putat...

Ue vobis qui. Non arguuntur qd exoriant monumenta prople...

vobis. Sed ve vobis phariseis qui decimatis mentem et rutam et...

omne olus et preteritis iudicium et charitate dei.

Ue vobis qui estis cathedras in synagogis et salutatio nes in foro.

Ue vobis qui estis homines ambulantes supra nesci unt.

Respondens autem quidam ex legisperitis ait illi.

Magister hec dicens etiam nobis contume liam facis.

Et vobis legisperitis ve qui oneratis homines oneribus que portare non possunt.

et ipsi vno digito vestro non tan gitis sarcinas.

Ue vobis qui edificatis monumenta prophetarum patres autem vestri occiderunt il los.

profecto testificamini qd consentitis operibus patrum vestrorum quonia quidem ipsi eos occiderunt.

vos autem edificatis eorum sepulcra propterea et sapientia dei dixit.

Mittam ad illos prophetas et a...

farum sed quia interfectores prophetarum imitantur edificando sepulcra...

Profecto. Propter vulgi fauorem captandam edificatis quasi et hoc...

postolos et ex illis occident et per sequentur vt inquiratur sanguis...

omnium prophetarum qui effusus est a constitutone mundi a ge neratone ista.

ad sanguinem zacharie qui perijt inter altare et edem.

Ita dico vobis requiretur ab hac generatone...

Ue vobis legisperitis qui tulistis clauem scientie ipsi non introistis...

et eos qui introibant prohibuistis cum autem hec ad illos diceret...

ceperunt pharisei et legisperiti gra uiter insistere et os eius opprime re...

de multis insidiantes ei et que rentes capere aliquid ex ore eius vt accusarent eum.

Ue vobis qui edificatis monumenta prophetarum patres autem vestri occiderunt il los.

profecto testificamini qd consentitis operibus patrum vestrorum quonia quidem ipsi eos occiderunt.

vos autem edificatis eorum sepulcra propterea et sapientia dei dixit.

Mittam ad illos prophetas et a...

si illos quos verbo edificat exemplo scandalizat nec ipse regnum dei intrat et illos qui intrare poterant excludit.

Cum autem hec. Quia vera pfidie silatdis et pietas sue cna audierint ipsi testat q tato in tonate turbine n relapsi cut...

Attendite. Ad B fermetu ptinet oia q sapi in domo phis disputant.

Attendite a f. Pnlcer locus tenede simplicitatis et emuland e fidei ne mo e iudeoz aliud pmamus affectu aliud voce simulem...

Neq abscon. Ideo ne emulemini simulatores qd profecto veniet tem pus in die iudicij in quo et vestra virt et illoz hypocrisis omnibo reuelabit

si illos quos verbo edificat exemplo scandalizat nec ipse regnum dei intrat et illos qui intrare poterant excludit.

Cum autem hec. Quia vera pfidie silatdis et pietas sue cna audierint ipsi testat q tato in tonate turbine n relapsi cut...

Attendite. Ad B fermetu ptinet oia q sapi in domo phis disputant.

Attendite a f. Pnlcer locus tenede simplicitatis et emuland e fidei ne mo e iudeoz aliud pmamus affectu aliud voce simulem...

Neq abscon. Ideo ne emulemini simulatores qd profecto veniet tem pus in die iudicij in quo et vestra virt et illoz hypocrisis omnibo reuelabit

Marginal notes on the right side of the page, including references to other parts of the text and commentary.

fructus in horrea congregare: sed hoc auaricia indicat superius iudex. Unde et subiungit. **Domus cuiusdam diuitis.**

Sicut supra contra phariseos et hypocritas ita hic occasione stultitiae peccationis contra auariciam disputat.

Non in abundantia. Non in solo pane uiuit homo: sed in uobis: sed nec temporalis uita multitudine diuitiarum protenditur

Dixit autem. Et.

Post preceptum subdit exemplum ad declinandam auariciam temporalium.

Domus cuiusdam.

Non reprobatur diues quod terram coluerit: uel fructus condiderit in horrea: sed quod fiducia uite posuerit in illis: nec pauperibus erogauerit: ut ab eis recipere in eternis tabernaculis.

Quid faciam.

Fructus suos: et bona bona esse computant: non erogant pauperibus que superflua sunt: sed sine luxurie referuare in futurum studet: ignarus quis congregatis sit uisus.

Bona mea.

Ambrosius. Non sunt hominis bona: que secum auferre non potest. Sola enim misericordia comes est defunctorum.

Requiesce.

Ecce cum peste auaricie iungitur pestis uelidie: ut nec pro temporalibus reum interpellaret.

Dixit autem.

Dicere dei est ad hominem prauas eius machinationes subita animaduersione compescere.

Stulte.

Quia longa tibi tempora diuitiarum promittebas: hac nocte preceptus: a quibus congregata relinques.

Reperunt animam.

In nocte auferuntur anima: que in obscuritate cordis quod poterat pati preuidere noluit.

Et non est.

In deum diues est qui tristitia preternans pauperibus distribuit: cuius expectatio dominus est: cuius substantia id est scientie possessio qua sustentatur et pascitur est apud deum: non in sacculis terre.

Dixit ad eos.

Apostolos per fidem in spe eternorum confirmat: quia plures sunt quos torpentes facit amor presentium et desperatio futurorum.

Nolite solliciti.

Perfectius esset pauperibus omnia dare et de mammona iniquitatis amicos facere: sed quia plerumque deuotio fidei infirmitate reuocatur: non prohibet prouidentiam per quam in sudore uultus panis preparatur: sed uetat sollicitudinem que mentem perturbat et ab eternis reuocat.

Quid mandu.

Indecorum est homini curare de cibo uel veste: qui militat in dei regno. Non ut rex que admodum familia sua pascat: alatur: ueliat.

non in abundantia cuiusque uita

eius est: ex his que possidet. Dixit

autem similitudinem ad illos dicens

Domus cuiusdam diuitis uberes

fructus ager attulit: et cogitabat

intra se dicens. Quid faciam quod non

habeo quo congregem fructus meos:

Et dixit. hoc faciam. Destruam

horrea mea et faciam maiora: et il-

lic congregabo omnia que nata

sunt michi: et bona mea: et dicam anie-

meis. **Ania.** habes multa bona posita

in annos plurimos. **Requiesce.** co-

mede. bibe et epulare. **Dixit autem**

illi deus. **Stulte.** hac nocte repe-

tunt animam tuam a te: que autem

parasti: cuius erunt: **Sic est qui si-**

bi thesaurizat et non est in deus di-

ues. **Dixitque ad discipulos suos.**

Ideo dico uobis. Nolite solliciti

esse anime uestrę quid manducetis

neque corpori quod induamini. **Ania**

plus est que escam et corpus plus que

uestimentum. **Considerate** coruos:

quia non seminant neque metunt.

Mora. Ad fidem instruit omnia credentibus a deo posse conferri qui ipsos et anima et corpore composuit. Cum enim anima indumento corporis ueliat: et uigore anime sine nostro labore corpus anime absurdum est: ut victus copiam nobis defecturam putemus: qui uiuendi iugem substantiam a deo consequimur.

Considerate. Sancti merito quibus preparantur: qui nichil in mundo habentes nec laborantes: sola contemplatione eterna petunt: iam similes angelis.

Quantomagis. Si uolatilibus non laborantibus nec communibus fructus aliquo sibi dominati specialiter uendicantibus prouidentia dei necessaria largiuntur: uerum est causam inopie nostre auariciaz indicare: qui communia quasi propria uendicamus et alijs inuidemus.

Si ergo neque. Si nec in augmentatione corporis uestris operari potestis: que operatio est deo minima ad comparationem spiritualis creature: quod solliciti estis de ceteris maioribus: id est de anime conseruatione.

Considerate lilia. et. Aperta comparatio. Lilia non sicut ceteri fructus alium quem agricolam cultum requirunt: sicut etiam per liliam celestis beatitudo significari: ad quam nos inuitat dominus. Lilia non in siluis: sed in ortis nascuntur: sic et nos in ortis uirtutum nascere debemus.

Nec salomon. Ambrosius. Salomon et hic uelitus et alibi cooperatus gloria dicitur: qui infirmitatem corporis nature uelint quod uirtute mentis ad operam operum gloria ueliebat.

Ueliebat ut si. ut uelut pura regis: que pictura tetricam potest floribus comparari: Ipse color dicitur uelimen-

tum floris: sicut dicitur. Operuit istum rubor.

Cras in clibanum. Cras in scripturis pro futuro ponit: dicente iacob. Et audiet me cras in sciticia mea.

Nolite querere. Non ait. Nolite querere uel solliciti esse de cibo: uel uelutimero: sed expressius: quid manducetis: aut quid bibetis. In quo uidentur argui hi qui spreto victu uel uelutimero: communi lauitiora uel austriora pre-

ter autem uelutimero: scit quonia his

indigetis. **Ueruntamen.** querite

in sublimi tolli. **Dee enim om-**

nia gentes mundi querunt. **Pa-**

ter autem uelutimero: scit quonia his

indigetis. **Ueruntamen.** querite

in sublimi tolli. **Dee enim om-**

nia gentes mundi querunt. **Pa-**

ter autem uelutimero: scit quonia his

indigetis. **Ueruntamen.** querite

in sublimi tolli. **Dee enim om-**

nia gentes mundi querunt. **Pa-**

ter autem uelutimero: scit quonia his

indigetis. **Ueruntamen.** querite

in sublimi tolli. **Dee enim om-**

nia gentes mundi querunt. **Pa-**

ter autem uelutimero: scit quonia his

indigetis. **Ueruntamen.** querite

in sublimi tolli. **Dee enim om-**

nia gentes mundi querunt. **Pa-**

ter autem uelutimero: scit quonia his

indigetis. **Ueruntamen.** querite

in sublimi tolli. **Dee enim om-**

nia gentes mundi querunt. **Pa-**

ter autem uelutimero: scit quonia his

indigetis. **Ueruntamen.** querite

in sublimi tolli. **Dee enim om-**

nia gentes mundi querunt. **Pa-**

ter autem uelutimero: scit quonia his

indigetis. **Ueruntamen.** querite

in sublimi tolli. **Dee enim om-**

nia gentes mundi querunt. **Pa-**

ter autem uelutimero: scit quonia his

indigetis. **Ueruntamen.** querite

in sublimi tolli. **Dee enim om-**

nia gentes mundi querunt. **Pa-**

ter autem uelutimero: scit quonia his

indigetis. **Ueruntamen.** querite

in sublimi tolli. **Dee enim om-**

nia gentes mundi querunt. **Pa-**

ter autem uelutimero: scit quonia his

indigetis. **Ueruntamen.** querite

in sublimi tolli. **Dee enim om-**

nia gentes mundi querunt. **Pa-**

ter autem uelutimero: scit quonia his

indigetis. **Ueruntamen.** querite

in sublimi tolli. **Dee enim om-**

nia gentes mundi querunt. **Pa-**

ter autem uelutimero: scit quonia his

indigetis. **Ueruntamen.** querite

in sublimi tolli. **Dee enim om-**

nia gentes mundi querunt. **Pa-**

ter autem uelutimero: scit quonia his

indigetis. **Ueruntamen.** querite

in sublimi tolli. **Dee enim om-**

nia gentes mundi querunt. **Pa-**

ter autem uelutimero: scit quonia his

indigetis. **Ueruntamen.** querite

in sublimi tolli. **Dee enim om-**

nia gentes mundi querunt. **Pa-**

ter autem uelutimero: scit quonia his

indigetis. **Ueruntamen.** querite

Quia omnia... laborantibus... ad p... in co... reg... ob comparatio... non la... nec commu... fructus aliquo sibi... dominati specialiter... uendicantibus prouide... tia dei necessaria lar... giuntur: uerum est cau... sam inopie nostre ana... riciaz indicare: qui co... munia quasi propria... uendicamus et alijs in... uidemus.

Et hec omnia. Quia omnia sunt filiorum ideo hec omnia adijciuntur vobis etiam non querentibus. ut nec in presenti nec in futuro desit aliqua gratia si debitis quibus si hec subtrahuntur ad probationem est. Si dantur ad gratiam actionem quia omnia cooperantur in bonum bonis.

Nolite timere. Regnum quærite et de regno ne diffidatis quia pater complacita bonitate dabit vobis regnum non vestris meritis.

Puillus. Vel ob comparationem maioris numeri reproborum vel potius ob humilitatis tenuitatem per quam humilitate crescit ecclesia per quam perveniunt ad regnum.

Uendite. Non tantum non timeatis ne propter regnum militanti vobis necessariae sint sed etiam possessa vendite propter elemosinam que est via ad regnum domini per eam peccata redimuntur.

Non tantum cito vestros communicate pauperibus sed etiam vendite vestras possessiones ut omnibus vestris sit per dominum spiritus postea labore manuum vestrarum operemini in vinitate vel elemosinam faciatis.

Date elemosinam etc. Qui pro celo omnia mundana spernit vendat que habet et distribuatur qui non est tantum virtutis de his que habet elemosinam det.

Non prohibet ut nichil pecunie ad usus necessarios a sancto reservet. cum ipse dominus loculos habuisse legatur sed ne deo propter ista serviat et ne timore in opie iusticia deseratur.

Non desit. Epistola vel ex sua fragilitate desiciat vel si quod solidum super sit lapides preciosi a furibus potest tolli. Sed data per christum eterni fructus perferunt in celis.

Quo fur. Fures sunt heretici et demones qui ad hoc intenti sunt ut spiritualibus nos spoliarent. Tinea que latenter vestes rodit invidia est que studium vel fructum boni laborat et cooperationem unitatis dissipat.

Ubi enim. Universaliter et de pecunia et de omnibus voluptatibus: gulo si thesaurus est venter ubi habet cor sic et alijs. Quia si terra cor est deorsum. Si in celestibus est in christo fixus. Necesse est enim ut quo fuerit dilectionis thesaurus illic et cogitationis sequatur affectus.

Ubi si. Si thesaurus boni operis causa temporalis commodi operatur facit corruere quod si eterne sit ad favorem hominum. Diabolus rapit. Unde. Receperunt mercedem suam. Si intus sit ad inanem gloriam tinea scindit cum in se possident et sibi placente fragilitas huiusmodi conditionis deserit.

Sint lumbi etc. Deo non placet vult sine altero cum quis vel bona agit nondum refrenata luxuria vel caste vivit non exercens se per bona opera. Et ut ab amore temporalium possitis remoueri et bona que agitis simplici intentione eterno agatis cingite lumbos id est motus carnalium desideriorum refrenate et habete lucernas ardentes ut in operatione vestra solo dei amore ardeatis et alijs exemplum prebeatis.

Expectantibus. Sine vitatis mala sine facitis bona nichil mundi mini sed sola aduentu redemptoris expectetis.

Bona eterna. primum regnum dei et iusticia eius et non dabuntur quasi propter se sed superaddantur quasi necessaria ad aliam. hec omnia adijciuntur vobis.

Nolite timere pusillus grex quia qui etiam propter regnum adiecit temporalia complacuit patri vobis dare vobis regnum. Uendite que possidetis et date elemosinam. Facite vobis

sacculos qui non veterascunt thesaurum non deficientem in celis

Ubi a dversus electos dei nulla fraus diaboli preualebit. Quia diuicie sanctorum future incorruptibiles sunt. quo fur non appropiat neque tinea corrumpit. Ubi enim thesaurus vester est ibi et cor vestrum erit.

Sint lumbi vestri precincti et lucerne ardentes in manibus vestris et vos similes hominibus expectantibus dominum suum quando reuertatur a nuptijs ut cum venerit et pulsauerit confestim aperiant ei

Beati serui illi: quos cum venerit dominus inuenerit vigilantes. Amen dico vobis: quod precinget se

Quando reuer. Ad nuptias dominus iuit cum post resurrectionem non homo angelorum multitudinem sibi copulauit. A quibus reuertit cum nobis primum dicit manifestat. Unde et bene de expectantibus subdit. Et cum re.

Confestim ape. Non vult aperire iudici pulsanti qui timens videre iratum quem premit de corpore exire metuit. Aperit qui iudicem letus et securus sustinet et de propinqua morte gaudet. Unde subditur. Beati seruilli quos cum vene etc.

Vigilantes etc. Vigilat qui oculos a peris in vero lumine tenet ut tenebras negligetie emittet qui etiam quod credidit operatur qui sollicitus est in cura gregis sibi commissi. Quid vero vigilanti bus debeat subdit. Amen dico vobis.

Transiens. Transiens ministrat cum de iudicio ad regnum rediens sua claritate fideles faciat. Vel post iudicium transibit cum a cognitione humanitatis que in iudicio videbitur ad cognitionem diuinitatis post iudicium suos illuminabit.

Et si vene. Vigiliam vocat a similitudine excubantium. In nocte huius mundi semper debet esse contra hostem sollicitus et expectans re luce vetera aduenit iudicium. Prima ergo vigilia custodia puericie est. Secunda iuuentutis. Tercia senectutis. Si quis vero in puericia vigilare neglexerit non tamen desperet sed etiam in iuuentute vel saltem tandem in senectute resipiscat quod post iudicium moras nostras patienter expectat. Qui ad excruciantem mentis desidiaz exteriorum damnorum similitudine inducit ut per animam ad custodiam suscipiat. Unde h. a. l. Quonia si scilicet Relicite prefamilias fur domum profodit quod diuina custodia spiritus dormit improvisa mors carnis habitaculum irruit et ad supplicia trahit. Furi autem resisteret si vigilaret quod aduentu iudicis occulte veniente hanc penitentiam occurreret.

In eterna beatitudine refoveri nostrum recubere est in regno quiescere. et faciet illos discumbere et transiens ministrabit illis. Et si venerit in secunda vigilia et si in tertia vigilia venerit et ita inuenerit beati sunt serui illi. Hoc autem scitote quonia si sciret paterfamilias quia hora fur veniret vigilaret utique et non sineret perfodiri domum suam ergo post similitudinem supponit exortationem sine macula et ruga. Et vos estote parati quia quod hora non putatis filius hominis veni et. ait autem ei petrus. Domine ad nos dicitur hanc parabolam.

an et ad omnes. Dixit autem dominus et ad omnes. Quis putas est fidelis dispensator et prudens quem constituit dominus super familiam suam ut det illis in tempore tritici mensuram. Beatus ille seruus quem cum venerit dominus inueniet ita facientem. Vere dico vobis quia

an et ad omnes. Dixit autem dominus et ad omnes. Quis putas est fidelis dispensator et prudens quem constituit dominus super familiam suam ut det illis in tempore tritici mensuram. Beatus ille seruus quem cum venerit dominus inueniet ita facientem. Vere dico vobis quia

an et ad omnes. Dixit autem dominus et ad omnes. Quis putas est fidelis dispensator et prudens quem constituit dominus super familiam suam ut det illis in tempore tritici mensuram. Beatus ille seruus quem cum venerit dominus inueniet ita facientem. Vere dico vobis quia

an et ad omnes. Dixit autem dominus et ad omnes. Quis putas est fidelis dispensator et prudens quem constituit dominus super familiam suam ut det illis in tempore tritici mensuram. Beatus ille seruus quem cum venerit dominus inueniet ita facientem. Vere dico vobis quia

an et ad omnes. Dixit autem dominus et ad omnes. Quis putas est fidelis dispensator et prudens quem constituit dominus super familiam suam ut det illis in tempore tritici mensuram. Beatus ille seruus quem cum venerit dominus inueniet ita facientem. Vere dico vobis quia

an et ad omnes. Dixit autem dominus et ad omnes. Quis putas est fidelis dispensator et prudens quem constituit dominus super familiam suam ut det illis in tempore tritici mensuram. Beatus ille seruus quem cum venerit dominus inueniet ita facientem. Vere dico vobis quia

an et ad omnes. Dixit autem dominus et ad omnes. Quis putas est fidelis dispensator et prudens quem constituit dominus super familiam suam ut det illis in tempore tritici mensuram. Beatus ille seruus quem cum venerit dominus inueniet ita facientem. Vere dico vobis quia

an et ad omnes. Dixit autem dominus et ad omnes. Quis putas est fidelis dispensator et prudens quem constituit dominus super familiam suam ut det illis in tempore tritici mensuram. Beatus ille seruus quem cum venerit dominus inueniet ita facientem. Vere dico vobis quia

an et ad omnes. Dixit autem dominus et ad omnes. Quis putas est fidelis dispensator et prudens quem constituit dominus super familiam suam ut det illis in tempore tritici mensuram. Beatus ille seruus quem cum venerit dominus inueniet ita facientem. Vere dico vobis quia

an et ad omnes. Dixit autem dominus et ad omnes. Quis putas est fidelis dispensator et prudens quem constituit dominus super familiam suam ut det illis in tempore tritici mensuram. Beatus ille seruus quem cum venerit dominus inueniet ita facientem. Vere dico vobis quia

an et ad omnes. Dixit autem dominus et ad omnes. Quis putas est fidelis dispensator et prudens quem constituit dominus super familiam suam ut det illis in tempore tritici mensuram. Beatus ille seruus quem cum venerit dominus inueniet ita facientem. Vere dico vobis quia

an et ad omnes. Dixit autem dominus et ad omnes. Quis putas est fidelis dispensator et prudens quem constituit dominus super familiam suam ut det illis in tempore tritici mensuram. Beatus ille seruus quem cum venerit dominus inueniet ita facientem. Vere dico vobis quia

an et ad omnes. Dixit autem dominus et ad omnes. Quis putas est fidelis dispensator et prudens quem constituit dominus super familiam suam ut det illis in tempore tritici mensuram. Beatus ille seruus quem cum venerit dominus inueniet ita facientem. Vere dico vobis quia

an et ad omnes. Dixit autem dominus et ad omnes. Quis putas est fidelis dispensator et prudens quem constituit dominus super familiam suam ut det illis in tempore tritici mensuram. Beatus ille seruus quem cum venerit dominus inueniet ita facientem. Vere dico vobis quia

an et ad omnes. Dixit autem dominus et ad omnes. Quis putas est fidelis dispensator et prudens quem constituit dominus super familiam suam ut det illis in tempore tritici mensuram. Beatus ille seruus quem cum venerit dominus inueniet ita facientem. Vere dico vobis quia

fideliter annonas verbi ministrans et in curam gregis vigilans eterna bea titudine glorificabitur.

Super omnia. Quanta inter bonos auditores et bonos doctores est distantia meritoz tanta et premioz. Auditores bonos facit discipulere et transiens ministrat. Dispensatores constituit super omnia que possidet non ut soli sed ut per ceteris habeant eterna tum pro sua vita tum pro gregis custodia.

Quod si dixerit ser-

Nota inter vicia ser- ni ascriptum quod tardum putat dominum reditus. In virtutibus boni non annumerat quod hunc cito sperauerit ad tantum quod fideliter ministravit. Nichil ergo est melius quam ut patienter sustineamur ignozare quod sciri non potest sed tam laboremus ut ydonei inveniamur.

Et edere. Id est cunctis sceleribus et illecebris seculi que mentem errare faciunt occu pari vel ad iram si sit deditus gule et ebrietati.

Partes. Mali cum infidelibus piment sed differenter. Illi enim qui scienter peccant graviter qui peccant ex ignorantia. Et inter iustos tanto quisque tolerabilior habebit damnationem quanto minor habuit iniquitatem.

Paucis. Aug. Distincta omnium pena est eorum qui preter originalem nullam in super addiderunt delicta.

Amb. Multi ex istimantes se minus vapulatos si nesciant quid operari debeant auertunt ne audiant veritatem. Sed cum possent scire si vellent studium adhibere non nescientes sed contemptores iudicantur.

Omni autem merito malis agnoscens plus et non cognoscens minus vapulatur quod illi plus illi minus commissum est et ab omni cui plus committitur plus exigitur.

Utriusque ordinis et prelatorum et subditorum innuit multis subiectis sepe datur cognitio dominice voluntatis et facultas implendi. Prelatis committitur cura sua salute cura pascende gregis.

Ignem veni mittere. Quasi dicat. Tu querebas an omnes in neam accinctis lumbis. Ardentes lucernis adventum domini prestolari sed ego qui tamen ob hoc veni in mundum ut a cupiditatibus mundi ad celestia homines accenderem nihil aliud volo nisi ut incendium huius in bar versus ad finem seculi cinctas mundi partes illustret et in cordibus fidelium ita ignescat ne aliquo impetu fluctuum vel flatum extinguatur.

Ignem. Quasi dicat. Inuito vos ad preparationem vestri et ad custodiam gregis incuties timorem ex adventu iudicis qui malos servos damnabit. Sed quod exiguus est profectus et parva merito gratia metu supplicij ab errore revocari vos ex amore charitatis ad promerendam gratiam studium vestrum acuite et dum aliquid facitis illo igne accendimini quem veni mittere in terram id est in omnes credentes.

Ideo dominus fortasse in igne ventus est et in resurrectionis tempore vicia universa consumat suoque conspectu desideria compleat singulorum meritozque et misterioz lumen accendat.

Baptisma. Et ut ignis iste in fidelium cordibus queat accendi ita ut

Celestis regni gaudia supra omnia que possidet persistet. Contra si dissimulaverit iudicium in proximo venturum securitatem sibi faciens illum. Quod si dixerit servus ille in

corde suo moram facit dominus meus. Ad vicia incitare vel conscientias infirmorum pro no verbo vel exemplo lanare. Quorum etiam vel servus quanto infirmior tanto est ad ruinam facilius.

et ancillas et edere et bibere et inebriari. In quo omnes mali prepositi intelliguntur. Veniet dominus servi illius in die qua non sperat et hora qua ne

scit et dividet illius partemque eius cum infidelibus ponet. Ille autem servus qui cognovit voluntatem domini sui et non se preparavit et

non fecit secundum voluntatem eius vapulabit multis. Qui autem non cognovit et fecit digna plagis vapulabit paucis. Omni autem cui multum datum est multum querit ab eo et cui commendaverunt multum plus pe-

nit et fecit digna plagis vapulabit paucis. Omni autem cui multum datum est multum querit ab eo et cui commendaverunt multum plus pe-

nit et fecit digna plagis vapulabit paucis. Omni autem cui multum datum est multum querit ab eo et cui commendaverunt multum plus pe-

nit et fecit digna plagis vapulabit paucis. Omni autem cui multum datum est multum querit ab eo et cui commendaverunt multum plus pe-

nit et fecit digna plagis vapulabit paucis. Omni autem cui multum datum est multum querit ab eo et cui commendaverunt multum plus pe-

nit et fecit digna plagis vapulabit paucis. Omni autem cui multum datum est multum querit ab eo et cui commendaverunt multum plus pe-

nit et fecit digna plagis vapulabit paucis. Omni autem cui multum datum est multum querit ab eo et cui commendaverunt multum plus pe-

nit et fecit digna plagis vapulabit paucis. Omni autem cui multum datum est multum querit ab eo et cui commendaverunt multum plus pe-

nit et fecit digna plagis vapulabit paucis. Omni autem cui multum datum est multum querit ab eo et cui commendaverunt multum plus pe-

nit et fecit digna plagis vapulabit paucis. Omni autem cui multum datum est multum querit ab eo et cui commendaverunt multum plus pe-

nit et fecit digna plagis vapulabit paucis. Omni autem cui multum datum est multum querit ab eo et cui commendaverunt multum plus pe-

nit et fecit digna plagis vapulabit paucis. Omni autem cui multum datum est multum querit ab eo et cui commendaverunt multum plus pe-

nit et fecit digna plagis vapulabit paucis. Omni autem cui multum datum est multum querit ab eo et cui commendaverunt multum plus pe-

nit et fecit digna plagis vapulabit paucis. Omni autem cui multum datum est multum querit ab eo et cui commendaverunt multum plus pe-

nit et fecit digna plagis vapulabit paucis. Omni autem cui multum datum est multum querit ab eo et cui commendaverunt multum plus pe-

nit et fecit digna plagis vapulabit paucis. Omni autem cui multum datum est multum querit ab eo et cui commendaverunt multum plus pe-

nit et fecit digna plagis vapulabit paucis. Omni autem cui multum datum est multum querit ab eo et cui commendaverunt multum plus pe-

nit et fecit digna plagis vapulabit paucis. Omni autem cui multum datum est multum querit ab eo et cui commendaverunt multum plus pe-

omnia temporalia perfecte et seipsum possint despiciere. Plus beo baptisma. Beatus in corde proprio sanguis perfundi non enim daret spiritus nisi ipsis primis glorificaret.

Et quod. Lanta est dignatio domini ut infundere nobis venotonia et plura magis perfectio in nobis et matradepro nobis studium passionis sibi inesse testet. Quod cum in se nil haberet vni toleret. Nris tui angebat erunis et tempo re mortis mesticiam predebant. qua non ex metu mortis sag: h moza redemptionis nostre assumerat.

Qui usque ad perfectio angit et perfectio est securi nec de ipsa angit. h potest mortis corpis ab soluto est anxietate non eo acervatio doloris.

Putatis quia. Quo post baptisma passionis et aduentu ignis terra sit arsurus die. Quod ad fidei tempore totus orbis pro se est diuisus. vnaqueque domus huius fideles et infideles bis pro fide illi pro si de pugnantibus.

In domo vna. Unusquisque homo domus vna est vel dei vel dyabololi. Itaque homo spiritus domus spiritus est.

Diuisi. Pna est religio ad dei sapientiam ad primus. or enim ut diuinitas humana pro beas non est pignobus renuiciadi: h te oibus pferendus etenim nate pignora sunt dei beneficia nec dy plus a mari beneficii quod accipitur quod deus a quo beneficii accepti seruat.

Tres in duo. Id est filii et filia et nurus in preem et in rem et dno in tres. i. p. et m. ubi etiam loci intelligitur in filium et filiam et nurum.

Allego. Per tres significant quod fidei trinitas hnt. p duo infideles qui in terra remanent. Boni ergo protra malis et mala contraria tonis sentie do atqz agendo ab inuicem diuidentur.

Pater in filium. Quo quinqz cum sex psonas numeret. patris et filij matris et filie et locrus et nurus. Sed quod matris filij ipsa est et locrus vxoris ipsius filij. sic eade in filia sua et in nuru dicit diuisa.

Pater in si. Pater nris erat dyabolus quod est imitabatur. h venit ignis qui nos ab illo separavit et ondit alteru patre qui est in celis. Mater synagoga cuius filia pmitia ecclesia que est de q genus dicit pro fide contradicente et persecutrice sustinuit et ipsa ei contradicit. Socrus synagoga. Rurus ecclesia de gentibus quod christus ecclesie sponsus secundum carnem synagoge filius est. Synagoga ergo in nurum et filiam est diuisa quia credentes de vtroque populo persequit. Sed et ille in matre et locrum sunt diuisi quod nolunt carnalem circuncisionem suscipere.

Dicebat autem. Cu aplos etiam de suo pmo aduentu informasset insinuans quod in eo factu sit et de futuro qliter eu expectare debeat amonisset. ver tit sermonem ad turbas in quibus phet erat. ut mat indicat. Quia nec pmi ad uentum factu credentes nec secundum recte expectantes signu de celo grebat tem ptates. Hos g arguit quod si vellent attendere possent ex verb prophetaru certum utriusque aduentus habere indicium.

Cum vi nu. Dyltice. Nubes ab occasu oriens carne xpi a morte relurgente liget. Ex quod tpe ymb euagelice pdicatiois oibz terris infusus. Au ster flans an estum leniores tribulationes an iudicij significat.

Nimbus ve. Ad iram manifestus est sensus. Qui ex elementorum

omnium temporalium perfecte et seipsum possint despiciere. Plus beo baptisma. Beatus in corde proprio sanguis perfundi non enim daret spiritus nisi ipsis primis glorificaret.

Et quod. Lanta est dignatio domini ut infundere nobis venotonia et plura magis perfectio in nobis et matradepro nobis studium passionis sibi inesse testet. Quod cum in se nil haberet vni toleret. Nris tui angebat erunis et tempo re mortis mesticiam predebant. qua non ex metu mortis sag: h moza redemptionis nostre assumerat.

Qui usque ad perfectio angit et perfectio est securi nec de ipsa angit. h potest mortis corpis ab soluto est anxietate non eo acervatio doloris.

Putatis quia. Quo post baptisma passionis et aduentu ignis terra sit arsurus die. Quod ad fidei tempore totus orbis pro se est diuisus. vnaqueque domus huius fideles et infideles bis pro fide illi pro si de pugnantibus.

In domo vna. Unusquisque homo domus vna est vel dei vel dyabololi. Itaque homo spiritus domus spiritus est.

Diuisi. Pna est religio ad dei sapientiam ad primus. or enim ut diuinitas humana pro beas non est pignobus renuiciadi: h te oibus pferendus etenim nate pignora sunt dei beneficia nec dy plus a mari beneficii quod accipitur quod deus a quo beneficii accepti seruat.

marginis textus...

mutatōne aurarū status possunt p̄noscere. possent etiā tps vtriusq; ad
uentus cire. tū et dictis prophetarū. tū ex magnificentia operum.

Hypocrite. Et ne aliqui rudes in turba de imperitia sua sibi blandi
entes se excusarent dicentes se legē et prophetas ignorare. supponit eos p̄ na
turalem rationē posse discernere. vel eum qui opera facit que nullus alius
fecerat. supra hominē et deum esse. vel post tot seculi iniusticias. iustum crea
toris iudicium esse venturum.

Cum aut vadis

Cum in hac vita p̄p
paras te ad placatam
faciem iudicis viden
dam. quibus sermo dei
sit contrarius tunc car
ni. tamē eo vtere sicut
custodia data tibi in
hoc itinere. ne contem
ptus te accuset.

**Hoc et mattheus po
nit.** sed ille specialiter
de recedenda pace
dissentium fratrum.
Dic generaliter et de
p̄na oim et de emēda
tione delictorum.

Cum aduersa

no. Aduersarius no
ster in via ē sermo dei
contrarius nostris car
nalibus desiderijs in h̄
senti uita. a quo libera
tur qui p̄ceptis eius
humiliter subditur.
Alioquin ex sermonis
contemptu reus. in ex
amine iudicis tenebi
tur peccator. quem in
der exactor. id est. dy
abolo tradet. quia per
mittet ut dyabolus a
nimam eius ad p̄nas
trahat. et ipse exactor
qui p̄nam exigit pro
reatu quem suggestit.
eam retrudet in geben
nam.

Da opera. zc.

Hec etiam ad calcā
das mundi illecebras.
et ad iudicis aduentū
p̄stolandū pertinent
Quasi dicat. Quādoquidē constat districtū iudicem esse venturū. ergo h̄
ita uinite. ne in illo iudicio damnemini.

Reddas.

Reddit semper p̄nas pro peccatis patiēdo. sed nunq; ve
nam consequendo.

Adierant aut.

Dum magister veritatis p̄sentes instrueret. qualiter
se preparare deberent ad aduentum iudicis. et qualiter qui se non preparāt
sunt damnandi. nunciatur ei de galileis. q; quasi iuste ideo perierūt. q; nō
bene se preparauerūt. et responderet dominus. et illos vere fuisse peccatores et in
ste perisse. et sibi alios pctōes perituros. si se peccatores non attendunt.

Nunciantes.

Quasi dicant. Apparet istos fuisse peccatores et dam
nandos in eternum. qui tam scelerata morte ab impio p̄sede inter sua sa
crificia occisi sunt.

De galileis.

Galilei impias scelerata morte sceleruz suoꝝ p̄nas sol
uunt. quib; tamē non ipsa mors obfuit ut in secūdā mortem mitterentur.
sed improba vita. Puniti sunt autē ad correctionē uiuentiū. ut flagellato
pestilente. stultus sapientior fiat. vel ad exemplum corrigi nolentiū. ideoq;
pessime perituroꝝ.

Quorū sanguine zc.

Allego. Corporalis mors galileoꝝ quoꝝ san
guis sacrificijs est mixtus. significat sp̄ialem mortem eoꝝ qui non pure offe
runt sacrificia. quoꝝ oratio fit in peccatū. sicut de iuda est scriptū. qui inter
sacrificia dominici sanguinis proditiōē cogitabat. Pylatus ergo sangui
nem galileoꝝ cum sacrificijs miscet. qm̄ dyabolus elemosinā vel aliud bonū
inuidia vel ambit. one laudis vel qualibet alia peste commaculat. ut offe

dicitis quia estus erit. et sic. Hypo

critę. faciem cęli et terre nostis pro

bare. Hoc autē tempus quomō

non probatis? Quid autē et a vo

bis ipsis nō iudicatis qd iustū est?

Luz aut vadis cū aduersario tuo

ad p̄ncipem in via. da operam li

berari ab illo: ne forte trahat te

ad iudicem. et iudex trahat te exa

ctori. et exactor mittat te in carcerē

Dico tibi. nō eries inde donec eti

am nouissimuz minutum reddas.

C. XIII.
HDerant au
tem quidam ipso tē
pore. nunciantes il
li de galileis: quoꝝ sanguinē pyla

rentib; nichil proficiat.

Omnes similiter. zc. Hoc impletū est post passionē domini. qm̄ ro
mani impenitentes iudeos incipiendo a galilea a deo reuastauerūt. ut nō
solum atria templi. sed etiam interiora domus. quo galileoꝝ accessus non
erat hūano sanguine fedarentur.

Sicut illi decē et octo. Isti hierosolimitę sicut et galilei. non so
peccatores fuerunt sed in terrore reliquoꝝ p̄niti sunt. qui ruina turris p̄f

tus miscuit euz sacrificijs eoꝝ. Et

respondens dixit illis. Putatis q

bi galilei p̄z omnib; galileis pec

catores fuerint. q; talia passi sunt

Non dico vobis. sed nisi peniten

tiam habueritis. omnes similiter

peribitis. sicut illi decem et octo su

p̄ra quos cecidit turris in syloa.

et occidit eos. Putatis quia et ipsi

debitores fuerint p̄ter omnes

homines habitātes in hierusalē?

Non dico vobis. Sed si non pe

nitentiaz habueritis. omnes simi

liter peribitis. Dicebat autē hanc

similitudinem. Arborem fici habe

bat quidam plantatā in vinea sua

Et venit querens fructū in illa. et

non inuenit. Dixit autē ad cultozē

li. significant iudeos
qui penitere nolue
runt. cum suis menib;
esse perituros. Nec fru
stra decē et octo. q; nu
merus apud grecos ex
i. et h. vel iotba et etha
exprimit. hoc est ex eis
dem litteris quib; no
men iheru incipit. Si
gnificat autēz iudeos
hinc maxie pituros q;
nomi saluatoris recipe
noluerūt. Illa turris sig
nificat illū q; est turris
fortitudinis. q; merito
in siloa q; siloa qd in
terpretat missus sigē
eum qui missus a p̄e
uenit in mandum. qui
omnes super quos ce
ciderit conteret.

Dicebat autē zc

Similitudo infracta
ole arboris. cui isti si
miles nisi peniteant ei
to sunt perituri et era
dicandi. Cum ergo fi
culnea alibi generali
ter omnium hic syna
goge sp̄ialiter gestat ti
pum. Sicut sterilis fi
cus folijs exuberans.
spe fructus possessorez
deserit. sic doctores sy
nagoge operib; infy.
dis. iam in umbra le
gis gloriātes. subis
tis nullum operis bo
ni exempluz mīstrant.
In sicu loco floriz qui
dam fructus crescunt.

qui alijs succrescētib; decidunt. remanēt tamē quedam de illis. qui clemen
tiori aura siluestre animū prioris luci exuantes. ceteris specie et maturitate
p̄ferunt. Sic antiqua synagoge corruit populus. cui loco de antique re
ligionis pinguedine nouus ecclesie emergit populus. remanēt in ex iplo
israel apostoli qui ceteris p̄stiterunt.

Arborem fici. In origine hūani generis adam et eua cum peccassent
de folijs ficulneę luccinctoria sibi fecerunt. Per folia ergo ficulneę intelli
guntur peccata. Erant autē sub arbore fici tanq; sub umbra mortis. de q; b;
dictū est. Qui sedebāt sub umbra mortis lumē ortū est eis.

Adam et eua fici folijs se tegetes. p̄ntiam dñi vocantis de dñi abant
transgressionis conscij. significat q; populus iudeoꝝ in aduentu soluatori
qui eos vocaturus venerat exutum se virtutib; cognosces. probra conscie
tie formidans a domino recessurus erat confusus. verboꝝ silentiū velut fo
lioz velaminib; adopertus.

Querens fructū. Vineā dñi sabaoth. domus israel est. in qua do
mo synagoga condita est sicut ficus in vinea. Sed qui in vinea peccantez
a viatorib; p̄misit diripi. hanc etiā ficum iussit excidi. in qua querit fructū.
non q; deesse nesciret. sed ostēdit in figura. q; synagoga iam fructū habe
re deberet. Nec ante tempus querit. qui per trienniū venit. Qui per moy
sen synagogam instituit. ipse in carne apprensus in synagoga crebris doct.
fructū fidei querit sed in phis non reperit.

Dixit autē ad cul. Cultor vineę. doctores sunt et apli quoꝝ peccatib; et
monū. allidua plebi dei cura suggerit. quib; dñs sepe de instructuosa gēte

indgor pqueritur q per tres annos suz visitationis i in legalib edictis p phticis ptestationib euangelij gra negligens extiterit.

Ecce anni tres. Nullus in synagoga per tres annos fructu esse potu it q neq tpe circuncisionis purificari poterat qui circuncisionem animi no que rebant nec p lege sanctificabant qui carnalia in lege t m sequebatur neq in gratia iustificabant qui de peccatis penitere nolebant. Cum ergo merito essent excidendi quod quide factu est per romanos iubetur illis qui in cir cuncisione laborabant vt succisionis cladem an nunciando pniaz sug gerant. Sed apostoli intelligentes etia ali quos de populo inde oru sua vocatoe posse saluari orant vt disse ratur vltio dnice crud

Ut quid etia re potest p terra sterili fica occupata iudaica plebs signari que no ria pposito p umbra premie ne lumen veri tatis videat et ex pletis eoz impeditur ne sole dilectionis caleseat. Un ve vob s r p q c r c an hoies.

Terra occupat q loci que t3 bonis ope ribz n exercet q ex plo prauitatis impedime tum prestat ceteris

Utz dum. Do nec radice instructiose metis huillem r pnitii pressuraru r eterne da nationis incutiendo metu fossa quippe in imo e r increpatio du mentis sibi demostat humilitat.

Quo iustoz terra excolere q nouit vicia reprehedere. Intellex it duricia r supbia iud eoz cam ee sterilitat q pollice itaqz dura corda apostolicis ligo nibz ee fodienda r sup bientia ad humilitate reuocanda.

Mittam ster cora zc. Id e maloz q fecit abominatione ad animu redca r p punction nis gram cu fructibz boni operis qst de pinguedine stercoris exculat. Pec cata eni carnis stercora dicuntur que immituntur ad radice arboris qn pra uitatis psciencia tangit cogitationis meoria r dum inde penitet qst p tactu stercoris redit ad fecunditate operis.

Et si quide. Cum pnig ordo exigeret vt apponeret reserua bit vel ali quid tale nichil tame subiunxit sed suspendit sententia. Cuz vero adiret sin aute s no fecerit fructu ptinuit iudiciu venturę danationis annexit qz pcliniores ad negandu qz ad credendu videbat.

Erat aut. Hanc similitudine de ficulnea dicit dñs docuisse in syna goga vt intinet ad ipsam synagoga pertinuisse parabolas. Qu eni fructu3 quorit in ficulnea nec inuenit significat qz verbu pmodat synagoge nec illa recipit qua tame non ex toto extirpada3 sed reliquias per fidem salua das intelliges. mox ibidem pmititę ecclesie sanatio sub specie incurę mulieris sublequit. Idem eni significat ficulnea reseruata quod mulier erecta.

Sabbatis. Sabbatis docet r curu erigit qz per verbu p dicatione nis a tpalibz ad eterna erectos ad quiete resurrectionis perducit.

Ecce mulier. Hec mulier no nisi post deciocto annos erigi potuit qz huana natura hac corruptione reponere r ad inuendā icorruptione eterne beatitudis erigi no poterit nisi prius impleuerit legem q in decez p ceptis ptinet r gram in q xpi resurrectio facta e r nostra expectatur.

vineę. Ecce anni tres sunt ex qua

venio querens fructu in ficulnea

hac r non inuenio Succide ergo

illam ut quid etiam terram occu

pat. At ille rñdens dixit ei. Domi

ne dimitte illam r hoc anno vsq

dum fodiam circa illam r mittam

stercora. Et siquidez fecerit fructu

sin autem in futuru succides eam.

Erat autē docens in synagoga eo

rum sabbatis. Et ecce mulier que

habebat spiritu infirmitatis annis

decem octo. Et erat inclinata. nec

omnino poterat sursum respicere

Quam cum vidisset ihesus voca

uit ad se r ait illi. Mulier dimissa

es ab infirmitate tua. Et imposu

it illi manus et confestim erecta e

et gloriificabat deum. Respondes

Simile est grano synapis quod

minice resurrectionis impleto per septiforma gram spissanti vincula bou ge captiuitatis erupit r sic ide est boue vel asinu a presepio solutos ad po tum agi qd e filia abrahe a vinculo noxie inclinatiois erigi.

Erubescabant omnes. Qui de dictis saluatoris erube cunt sicut neg sterili le lites ondu. Qui g gaudet de miracul ptinet ad filia abrahe id e ecclesia r dea de sua erectoe glorificatem.

Aduersarij. Scribz r pharisei q nec apte veritati pdicere pnt nec p pter inuidiam credere volunt.

Omnis populus gau. Simples humiles verba veritatis r mi racula amates r isti sunt figura gentiu q excecatis iudcis p gregade sunt ad fidem per humilitate. Unde r saluator fide eoz p mendat sub pparati one grani synapis.

Dicebat ergo. Quando quide aderat gaudentes r gloriificates dice bat ad comendatione r instructione illoz qui per humilitate r fidei seruo rem exaltandi sunt in ecclesia.

Simile est grano zc. Granu synapis res vili r simplex sed si te ritur vim sua fundit. Regnu g celoꝝ i fides per qua venit ad regna co patur grano synapis qz pmo huilis r qst abiecta r amari saporis p p r infirmitate xpi r scadalū crucis sed trita aduersis gratia sine virtutē edat dit r odore suo circūstantes adimplet dñ gloriā resurrectiois r ascensionis

Annis decem octo. Senarius in quo mundi creatura pfecta e ope rum pfectione ligi q p tres multiplicat r viij red dit r figi eos qui in tribo tēponibz dnice visitationis s ante lege r sub lege r sub gratia pfectione ope rum hnt. Hoc ergo tempore iudga a suz motis rectitudine curuata fuit q magis terrena q celestia nouerat operatur.

Vocauit. Quos pdestinauit hos r vocauit. Quos vocauit hos in stificauit. Quos aut iustificauit illos r magnificauit.

autē archisynagogus. I indignans

quia sabbato curasset ihesus. dice

bat turbę. Sex dies sunt in qui

bus oportet operari. In his ergo

venite r curamini. r nō in die sab

bati. Respondens autem dominus

ad illu dixit. Hypocrite vnusquis

qz vestrum sabbato non soluit bo

uem suum aut asinum a presepio

et ducit ad aquare. Hanc autē fi

liam abrahe quam alligauit satha

nas. ecce decez r octo annis non

oportuit a vinclo isto solui die sab

bati. Et cum hec diceret. erubesc

bant omnes aduersarij eius. r om

nis populus gaudebat in vniuer

sis que gloriose fiebant ab eo. Di

cebat ergo. Qui simile est regnum

dei. r cui simile ee estimabo illud.

Simile est grano synapis quod

minice resurrectionis impleto per septiforma gram spissanti vincula bou ge captiuitatis erupit r sic ide est boue vel asinu a presepio solutos ad po tum agi qd e filia abrahe a vinculo noxie inclinatiois erigi.

Erubescabant omnes. Qui de dictis saluatoris erube cunt sicut neg sterili le lites ondu. Qui g gaudet de miracul ptinet ad filia abrahe id e ecclesia r dea de sua erectoe glorificatem.

Aduersarij. Scribz r pharisei q nec apte veritati pdicere pnt nec p pter inuidiam credere volunt.

Omnis populus gau. Simples humiles verba veritatis r mi racula amates r isti sunt figura gentiu q excecatis iudcis p gregade sunt ad fidem per humilitate. Unde r saluator fide eoz p mendat sub pparati one grani synapis.

Dicebat ergo. Quando quide aderat gaudentes r gloriificates dice bat ad comendatione r instructione illoz qui per humilitate r fidei seruo rem exaltandi sunt in ecclesia.

Simile est grano zc. Granu synapis res vili r simplex sed si te ritur vim sua fundit. Regnu g celoꝝ i fides per qua venit ad regna co patur grano synapis qz pmo huilis r qst abiecta r amari saporis p p r infirmitate xpi r scadalū crucis sed trita aduersis gratia sine virtutē edat dit r odore suo circūstantes adimplet dñ gloriā resurrectiois r ascensionis

Quia sabbato

Deus ab operibz mu di sabbato requieuit.

Unde r moyses sab bato a seruilz r noxia

actione feriendu pce pit pfigurans tem p quo nostra scilaria

opera no vero relig o sa i laudandi cum cessabunt. In signum

hui rei etiam sabbato dñs curat. Hoc an tem non intelliges ar

chisynagogus fallitur r fallit qz lex in sabbato non homine curare

sed seruilia opera face re i peccatis grauari prohibuit.

Hypocrite zc. Mentio hypocritas i simulatores vocat q cum magistris plebis videri appetat sanari ones homis no reueretur postponere care pe catis.

Non soluit bo ue. Dyltice. Bos q cognouit possessore su um r asin qui nouit presepe dñi sui iudai cum r gentile pplm sig nificant q vterqz pec cati vinculis absolua sitim estiqz hui mudi p hantū dnici fontē b posuit. In his g duo bus animalibz vocatio nem duoz ploy ad uersantibz iudcis p nunciat dominus.

Hanc autē. Fi lia abrahe qz fidelis

anima filia abrahe ecclesia de vtroqz plo ad fide collecta q tpe legi r do minice resurrectionis impleto per septiforma gram spissanti vincula bou ge captiuitatis erupit r sic ide est boue vel asinu a presepio solutos ad po tum agi qd e filia abrahe a vinculo noxie inclinatiois erigi.

Erubescabant omnes. Qui de dictis saluatoris erube cunt sicut neg sterili le lites ondu. Qui g gaudet de miracul ptinet ad filia abrahe id e ecclesia r dea de sua erectoe glorificatem.

Aduersarij. Scribz r pharisei q nec apte veritati pdicere pnt nec p pter inuidiam credere volunt.

Omnis populus gau. Simples humiles verba veritatis r mi racula amates r isti sunt figura gentiu q excecatis iudcis p gregade sunt ad fidem per humilitate. Unde r saluator fide eoz p mendat sub pparati one grani synapis.

Dicebat ergo. Quando quide aderat gaudentes r gloriificates dice bat ad comendatione r instructione illoz qui per humilitate r fidei seruo rem exaltandi sunt in ecclesia.

Simile est grano zc. Granu synapis res vili r simplex sed si te ritur vim sua fundit. Regnu g celoꝝ i fides per qua venit ad regna co patur grano synapis qz pmo huilis r qst abiecta r amari saporis p p r infirmitate xpi r scadalū crucis sed trita aduersis gratia sine virtutē edat dit r odore suo circūstantes adimplet dñ gloriā resurrectiois r ascensionis

Simile est grano zc. Granu synapis res vili r simplex sed si te ritur vim sua fundit. Regnu g celoꝝ i fides per qua venit ad regna co patur grano synapis qz pmo huilis r qst abiecta r amari saporis p p r infirmitate xpi r scadalū crucis sed trita aduersis gratia sine virtutē edat dit r odore suo circūstantes adimplet dñ gloriā resurrectiois r ascensionis

Simile est grano zc. Granu synapis res vili r simplex sed si te ritur vim sua fundit. Regnu g celoꝝ i fides per qua venit ad regna co patur grano synapis qz pmo huilis r qst abiecta r amari saporis p p r infirmitate xpi r scadalū crucis sed trita aduersis gratia sine virtutē edat dit r odore suo circūstantes adimplet dñ gloriā resurrectiois r ascensionis

Simile est grano zc. Granu synapis res vili r simplex sed si te ritur vim sua fundit. Regnu g celoꝝ i fides per qua venit ad regna co patur grano synapis qz pmo huilis r qst abiecta r amari saporis p p r infirmitate xpi r scadalū crucis sed trita aduersis gratia sine virtutē edat dit r odore suo circūstantes adimplet dñ gloriā resurrectiois r ascensionis

Simile est grano zc. Granu synapis res vili r simplex sed si te ritur vim sua fundit. Regnu g celoꝝ i fides per qua venit ad regna co patur grano synapis qz pmo huilis r qst abiecta r amari saporis p p r infirmitate xpi r scadalū crucis sed trita aduersis gratia sine virtutē edat dit r odore suo circūstantes adimplet dñ gloriā resurrectiois r ascensionis

Simile est grano zc. Granu synapis res vili r simplex sed si te ritur vim sua fundit. Regnu g celoꝝ i fides per qua venit ad regna co patur grano synapis qz pmo huilis r qst abiecta r amari saporis p p r infirmitate xpi r scadalū crucis sed trita aduersis gratia sine virtutē edat dit r odore suo circūstantes adimplet dñ gloriā resurrectiois r ascensionis

Simile est grano zc. Granu synapis res vili r simplex sed si te ritur vim sua fundit. Regnu g celoꝝ i fides per qua venit ad regna co patur grano synapis qz pmo huilis r qst abiecta r amari saporis p p r infirmitate xpi r scadalū crucis sed trita aduersis gratia sine virtutē edat dit r odore suo circūstantes adimplet dñ gloriā resurrectiois r ascensionis

Simile est grano zc. Granu synapis res vili r simplex sed si te ritur vim sua fundit. Regnu g celoꝝ i fides per qua venit ad regna co patur grano synapis qz pmo huilis r qst abiecta r amari saporis p p r infirmitate xpi r scadalū crucis sed trita aduersis gratia sine virtutē edat dit r odore suo circūstantes adimplet dñ gloriā resurrectiois r ascensionis

Simile est grano zc. Granu synapis res vili r simplex sed si te ritur vim sua fundit. Regnu g celoꝝ i fides per qua venit ad regna co patur grano synapis qz pmo huilis r qst abiecta r amari saporis p p r infirmitate xpi r scadalū crucis sed trita aduersis gratia sine virtutē edat dit r odore suo circūstantes adimplet dñ gloriā resurrectiois r ascensionis

Simile est grano zc. Granu synapis res vili r simplex sed si te ritur vim sua fundit. Regnu g celoꝝ i fides per qua venit ad regna co patur grano synapis qz pmo huilis r qst abiecta r amari saporis p p r infirmitate xpi r scadalū crucis sed trita aduersis gratia sine virtutē edat dit r odore suo circūstantes adimplet dñ gloriā resurrectiois r ascensionis

Simile est grano zc. Granu synapis res vili r simplex sed si te ritur vim sua fundit. Regnu g celoꝝ i fides per qua venit ad regna co patur grano synapis qz pmo huilis r qst abiecta r amari saporis p p r infirmitate xpi r scadalū crucis sed trita aduersis gratia sine virtutē edat dit r odore suo circūstantes adimplet dñ gloriā resurrectiois r ascensionis

Simile est grano zc. Granu synapis res vili r simplex sed si te ritur vim sua fundit. Regnu g celoꝝ i fides per qua venit ad regna co patur grano synapis qz pmo huilis r qst abiecta r amari saporis p p r infirmitate xpi r scadalū crucis sed trita aduersis gratia sine virtutē edat dit r odore suo circūstantes adimplet dñ gloriā resurrectiois r ascensionis

Simile est grano zc. Granu synapis res vili r simplex sed si te ritur vim sua fundit. Regnu g celoꝝ i fides per qua venit ad regna co patur grano synapis qz pmo huilis r qst abiecta r amari saporis p p r infirmitate xpi r scadalū crucis sed trita aduersis gratia sine virtutē edat dit r odore suo circūstantes adimplet dñ gloriā resurrectiois r ascensionis

Simile est grano zc. Granu synapis res vili r simplex sed si te ritur vim sua fundit. Regnu g celoꝝ i fides per qua venit ad regna co patur grano synapis qz pmo huilis r qst abiecta r amari saporis p p r infirmitate xpi r scadalū crucis sed trita aduersis gratia sine virtutē edat dit r odore suo circūstantes adimplet dñ gloriā resurrectiois r ascensionis

Simile est grano zc. Granu synapis res vili r simplex sed si te ritur vim sua fundit. Regnu g celoꝝ i fides per qua venit ad regna co patur grano synapis qz pmo huilis r qst abiecta r amari saporis p p r infirmitate xpi r scadalū crucis sed trita aduersis gratia sine virtutē edat dit r odore suo circūstantes adimplet dñ gloriā resurrectiois r ascensionis

Simile est grano zc. Granu synapis res vili r simplex sed si te ritur vim sua fundit. Regnu g celoꝝ i fides per qua venit ad regna co patur grano synapis qz pmo huilis r qst abiecta r amari saporis p p r infirmitate xpi r scadalū crucis sed trita aduersis gratia sine virtutē edat dit r odore suo circūstantes adimplet dñ gloriā resurrectiois r ascensionis

Simile est grano zc. Granu synapis res vili r simplex sed si te ritur vim sua fundit. Regnu g celoꝝ i fides per qua venit ad regna co patur grano synapis qz pmo huilis r qst abiecta r amari saporis p p r infirmitate xpi r scadalū crucis sed trita aduersis gratia sine virtutē edat dit r odore suo circūstantes adimplet dñ gloriā resurrectiois r ascensionis

Simile est grano zc. Granu synapis res vili r simplex sed si te ritur vim sua fundit. Regnu g celoꝝ i fides per qua venit ad regna co patur grano synapis qz pmo huilis r qst abiecta r amari saporis p p r infirmitate xpi r scadalū crucis sed trita aduersis gratia sine virtutē edat dit r odore suo circūstantes adimplet dñ gloriā resurrectiois r ascensionis

Simile est grano zc. Granu synapis res vili r simplex sed si te ritur vim sua fundit. Regnu g celoꝝ i fides per qua venit ad regna co patur grano synapis qz pmo huilis r qst abiecta r amari saporis p p r infirmitate xpi r scadalū crucis sed trita aduersis gratia sine virtutē edat dit r odore suo circūstantes adimplet dñ gloriā resurrectiois r ascensionis

Simile est grano zc. Granu synapis res vili r simplex sed si te ritur vim sua fundit. Regnu g celoꝝ i fides per qua venit ad regna co patur grano synapis qz pmo huilis r qst abiecta r amari saporis p p r infirmitate xpi r scadalū crucis sed trita aduersis gratia sine virtutē edat dit r odore suo circūstantes adimplet dñ gloriā resurrectiois r ascensionis

Simile est grano zc. Granu synapis res vili r simplex sed si te ritur vim sua fundit. Regnu g celoꝝ i fides per qua venit ad regna co patur grano synapis qz pmo huilis r qst abiecta r amari saporis p p r infirmitate xpi r scadalū crucis sed trita aduersis gratia sine virtutē edat dit r odore suo circūstantes adimplet dñ gloriā resurrectiois r ascensionis

Simile est grano zc. Granu synapis res vili r simplex sed si te ritur vim sua fundit. Regnu g celoꝝ i fides per qua venit ad regna co patur grano synapis qz pmo huilis r qst abiecta r amari saporis p p r infirmitate xpi r scadalū crucis sed trita aduersis gratia sine virtutē edat dit r odore suo circūstantes adimplet dñ gloriā resurrectiois r ascensionis

Simile est grano zc. Granu synapis res vili r simplex sed si te ritur vim sua fundit. Regnu g celoꝝ i fides per qua venit ad regna co patur grano synapis qz pmo huilis r qst abiecta r amari saporis p p r infirmitate xpi r scadalū crucis sed trita aduersis gratia sine virtutē edat dit r odore suo circūstantes adimplet dñ gloriā resurrectiois r ascensionis

Simile est grano zc. Granu synapis res vili r simplex sed si te ritur vim sua fundit. Regnu g celoꝝ i fides per qua venit ad regna co patur grano synapis qz pmo huilis r qst abiecta r amari saporis p p r infirmitate xpi r scadalū crucis sed trita aduersis gratia sine virtutē edat dit r odore suo circūstantes adimplet dñ gloriā resurrectiois r ascensionis

Simile est grano zc. Granu synapis res vili r simplex sed si te ritur vim sua fundit. Regnu g celoꝝ i fides per qua venit ad regna co patur grano synapis qz pmo huilis r qst abiecta r amari saporis p p r infirmitate xpi r scadalū crucis sed trita aduersis gratia sine virtutē edat dit r odore suo circūstantes adimplet dñ gloriā resurrectiois r ascensionis

Simile est grano zc. Granu synapis res vili r simplex sed si te ritur vim sua fundit. Regnu g celoꝝ i fides per qua venit ad regna co patur grano synapis qz pmo huilis r qst abiecta r amari saporis p p r infirmitate xpi r scadalū crucis sed trita aduersis gratia sine virtutē edat dit r odore suo circūstantes adimplet dñ gloriā resurrectiois r ascensionis

Simile est grano zc. Granu synapis res vili r simplex sed si te ritur vim sua fundit. Regnu g celoꝝ i fides per qua venit ad regna co patur grano synapis qz pmo huilis r qst abiecta r amari saporis p p r infirmitate xpi r scadalū crucis sed trita aduersis gratia sine virtutē edat dit r odore suo circūstantes adimplet dñ gloriā resurrectiois r ascensionis

etiam post mortem predicavit toto orbe terrarum. Vel corpus christi granum sinapis...

Et crevit. Crevit in toto mundo. vel in animo cuiusque fidelis. quia nemo repente fit perfectus...

In arborē magis. Crescit non sicut herbe que cito arefcunt...

Quod accepit mulier. Mulier ecclesia. cuius farina sumus quotquot in mundo...

Sata tria. Satum genus est mensure iuxta morem palestine modium...

Donec fermentaretur. Tandem charitas recondita debet crescere...

Et ibat. Ubiq; indifferenter predicabat non personas discernens...

Contendite. Quasi diceret. Verge pauci. et illi cum magnis laboribus...

Cum intraverit paterfamilias. Paterfamilias christus cum ubiq; et divinitate...

Acceptabile habens. Deus in iusto. vel iustus in corde suo...

acceptum homo misit in ortu suo. Vbi folia cum fructu. et in cultu diversis sententis...

et crevit. et factum est in arborē magna. et volucres celi requieverunt...

Lui simile estimabo regnum dei. Charitas pro feruore vel scilicet doctrina...

Simile est fermentum quod accepit mulier. Simile est fermentum quod accepit mulier...

Et ibat per civitates et castella docens. et iter faciens in hierusalem.

Ait autem illi quidam. Domine. si pauci sunt qui saluantur...

dirit ad illos. Contendite intrare per angustam portam...

vobis querent intrare et non poterunt. Cum autem intraverit paterfamilias...

Et ait illis. Ite et dicite vulpi illi. Ecce eiicio demonia et sanitates...

runt frustra implorabunt.

Incipietis foris stare. Modo tempore misericordie contendite...

Nescio vos. Non novit lux tenebras. id est non aspicit quia si aspiceret...

Manducavimus coram te et bibimus. Non festivitatum epulatio inuat...

Et respondens dicit vobis. Nescio vos unde sitis.

Lunc incipietis dicere. Manducavimus coram te et bibimus...

Et dicit vobis. Nescio vos unde sitis. Discedite a me omnes...

operarii iniquitatis. Ibi erit fletus et stridor dentium...

Et venient ab oriente et occidente et aquilone et austro...

Et accumbent in regno dei. Et ecce sunt novissimi qui erant primi...

Et ecce sunt primi qui erant novissimi. In ipsa die accesserunt quidam phariseorum...

dicentes illi. Eri et vade hinc quia herodes vult te occidere.

Et ait illis. Ite et dicite vulpi illi. Ecce eiicio demonia et sanitates...

Et nota per fletum qui est oculorum et stridore dentium veram in pido reurrectionem.

Et venient ab oriente. Multi prius ferventes postea torpent. Multi prius frigidi...

Dicite vulpi illi. Vulpis animal dolosum. in fovea ad insidias latens...

Ecce eiicio demonia et sanitates. Quasi diceret. Nec herodes nec heretici...

Et nota per fletum qui est oculorum et stridore dentium veram in pido reurrectionem.

Et nota per fletum qui est oculorum et stridore dentium veram in pido reurrectionem.

epulatio inuat quem fidei pietas non commendat. Non scia scriptura...

Ibi erit fletus et stridor. Fletus de ardore. stridor de frigore...

Et nota per fletum qui est oculorum et stridore dentium veram in pido reurrectionem.

Uertuntamen oportet. Non poterit perturbare herodes quin ita agam. et ita consummar: sed nec mortem corporis mei poterit operari. quia in hierusalem oportet fieri. ubi non ipse sed pylatus dominatur.

Hodie. Prima dies est. per dei gratiam abrenunciare vanitatibus. Secunda concordare veritati moribus et vita. Tercia est ultima glorificatio. Hierusalem hierusalem que. Ubi prophetae mei. ubi ego caput. pro peccatis tuo immolari. pro quo peccato iuste ipsa destruetur. cui destrucioni ego sicut pater condoleo.

Quotiens volui congregrare filios tuos. Quotiens volui congregare filios tuos. et non habuisti. et quotquot congregavi mea voluntate semper effugisti. te nolente feci: quia ingrata semper fuisti.

Filios tuos. In hoc quod dicit. Quotiens volui congregare filios tuos. et non habuisti. et quotquot congregavi mea voluntate semper effugisti. te nolente feci: quia ingrata semper fuisti.

Quemadmodum avis nidum. Quemadmodum avis nidum. quemadmodum avis nidum. quemadmodum avis nidum.

Domus vestra deserta. Domus vestra deserta. Domus vestra deserta. Domus vestra deserta.

Non videbitis me donec veniat. Non videbitis me donec veniat. Non videbitis me donec veniat. Non videbitis me donec veniat.

Cum dicetis benedictus. Cum dicetis benedictus. Cum dicetis benedictus. Cum dicetis benedictus.

Idropicus est. Idropicus est. Idropicus est. Idropicus est.

Si licet sabbato. Si licet sabbato. Si licet sabbato. Si licet sabbato.

At illi tacuerunt. At illi tacuerunt. At illi tacuerunt. At illi tacuerunt.

Ipse vero apprehensus. Ipse vero apprehensus. Ipse vero apprehensus. Ipse vero apprehensus.

Et sic preparatos in resurrectione mecum glorificabo. Et sic preparatos in resurrectione mecum glorificabo. Et sic preparatos in resurrectione mecum glorificabo.

Summor. Uertuntamen oportet me. Summor. Uertuntamen oportet me. Summor. Uertuntamen oportet me.

re: quia non caput prophetam perire. re: quia non caput prophetam perire. re: quia non caput prophetam perire.

Quotiens volui congregare filios tuos. Quotiens volui congregare filios tuos. Quotiens volui congregare filios tuos.

relinquetur vobis domus vestra.

deserta. Dico autem vobis. quia deserta. Dico autem vobis. quia deserta. Dico autem vobis. quia deserta.

in nomine domini.

Et factus est. Et factus est. Et factus est. Et factus est.

cum intraret in domum cuiusdam principis phariseorum. cum intraret in domum cuiusdam principis phariseorum.

Et ecce homo quidam ydropicus. Et ecce homo quidam ydropicus. Et ecce homo quidam ydropicus.

Et respondens iherosolymus dixit ad legisperitos et phariseos.

nis: sed a malis operibus feriandum est. Unde dicitur. Omne opus sermone non facietis in eo. id est. peccatum. sic in eterna requie a malis. tantum scribitur. non a bonis.

Vicium quod iste in corpore pharisei gestabant in mente. et ideo coram ipsis curatur corporaliter. ut hoc exemplo discant spiritualibus curari.

Quis vestrum. Competenti exemplo soluit questionem. ut ostendat eos sabbatum violare in opere cupiditatis. qui eum violare arguunt in opere caritatis.

Opera caritatis facere. ut non solus dicens. Si licet sabbato curatur natur sabbatum.

re: At illi tacuerunt. Ipse vero apprehensus sanavit eum. ac dimisit. Et respondens ad illos dixit.

Quis vestrum asinus aut bos in puteum cadet. et non continuo extrahitur. Non animalis sed sine auaricie consulens.

bat autem et ad inuitatos parabolam. intendens quomodo primos cubitus laborarent unde reprimuntur accubitus eligerent. dicens ad illos.

Am inuitatus fueris ad nuptias. non discumbas in primo loco. Quia potest corrigere. et gratia inuitati. et in aliis oculis.

et illi vocauit. dicit tibi. Da huic locum. Et tunc incipies cum rubore nouissimum locum tenere. Sed cum vocatus fueris: vade. et recube in nouissimo loco. ut cum venerit.

qui te inuitauit. dicat tibi. Amice. ascende superius. Tunc erit tibi gloria coram simul discumbentibus.

rubore nouissimum locum tenere. et cum de alijs meliora cognoscens. quicquid de sua operatione altum senserat humiliat. dicens cum propheta. Et altatus autem humiliatus sum et confusus.

Et tunc incipies cum rubore. Et tunc erubescens quod te a liquidando maiora presumpsisti incipies ad penitentiam humiliari. et te minoris cognoscere meriti.

Quis vestrum. Quotidie dominus dum conuiuas suos visitat et iudicat. tanta spiritus sui humilibus dona prestat. ut eos ceteris fidelium curam ammiratione glorificet. stupensque in autoris sui laudem profiliat dicens. Dicit autem nimis honorificati sunt amici tui. reus. et.

Bos in puteum. Congue animali quod decidit in puteum ydropicum comparat quia notio humore pibat. et bene locum et asinus nominat. ut vel sapientes vel hebetes vel utrunque populum significat. scilicet iudeum pressum iugo legis. et gentilem nulla ratione domitum: sed stolidum et brutum. quos omnes a puteo concupiscentie dimeros extrahit. Omnes enim peccauerunt et egent gratia dei.

Dicebat autem. Postquam commiserat illos de auaricia et violatione sabbati. incipit docere de euangelica gratia illos quod erant ydones. inuitans illos ad humilitatem contra tumorem quem habebant in lege pharisei. vel intendens in doctrina sua quomodo debeant accubitus in ecclesia dirigere.

Cum inuitatus fueris ad nuptias. Cum per gratiam dei vocatus a predicator. membris ecclesie te iunxeris. non te de meritis gloriano. quasi ceteris sublimior: et tollas.

Ne forte honoratio. Honoratio post inuitato locum dat. qui de se conuersationis confidentia securior factus. cita illorum qui se in christo secuti sunt agilitate preterit. et cum

Et tunc incipies cum rubore. Et tunc erubescens quod te a liquidando maiora presumpsisti incipies ad penitentiam humiliari. et te minoris cognoscere meriti. Ne nunc incipias querere quod tibi seruat in fine. quia hereditas ad quam festinatur in principio. in nouissima benedictione deficiet.

Tunc erit tibi gloria coram. Quotidie dominus dum conuiuas suos visitat et iudicat. tanta spiritus sui humilibus dona prestat. ut eos ceteris fidelium curam ammiratione glorificet. stupensque in autoris sui laudem profiliat dicens. Dicit autem nimis honorificati sunt amici tui. reus. et.

conuersatione nouerant. Cum de uis et sepius vocat. agrestem populū gen-
tium significat.

Factū ē. Multos tales et iudicis ad gnā tuam collegim⁹: sed isti locū
cōiunij tui non implēt. Superst locus ubi gentiū nūerositas suscipiatur. An
de subditur. **Eri in uias et sepes.**

Eri in uias et sepes. Nota q̄ in hac tertia inuitatōe non dicitur inuita
sed p̄pelle intrare. Qui enim bñ? mūdi aduersitatib⁹ fracti. ad dei amorē re-
deant atq; a p̄ntis vi-
te desiderijs corrigunt
illi n̄ nisi p̄pelli intrāt

Quidā autē vocantur
et p̄tempnūt. qui dōnq̄
intellectus accipiūt s; op̄e
nō implēt. Qui
dam vocātur et ueniūt
qui acceptā intelligen-
tiam op̄e adimplent

**Notandū q̄ sic pec-
catores fuerūt qui uē-
re noluerūt. ita p̄ctōres
sūt q̄ ueniunt. s; supbi
p̄ctōies respūntur. hu-
miles eliguntur.**

**Abāt autē tur-
be.** Turbe quę se-
quunt̄ ibm iter faciētē
i hierusalē. signat eos q̄
ad gnā inuitatū uel cō-
pelli ueniūt et tota in-
tentōe ibm imitatur.
p̄cedentē ad eternę pa-
cis uisionē. Hos ergo
instruit q̄ sincero amo-
re patriā illā dēant ap-
petere. et p̄ ea carnal̄ pi-
etati affectib⁹ renūciat

Si quis. Si
mūl et odisse et diligere
possim⁹. ut et cogitatō
ne piunctos ex diuino
p̄cepto diligam⁹. et q̄s
aduersarios in uia di-
patimur. odiendo et fu-
giendo nesciam⁹. Et
ut hoc odiū nō de affe-
ctione. s; de charitate
videat. p̄cedere. addit
Adhuc et a. s. Tūc bñ
animā odim⁹. cū eius
carnalib⁹ desiderijs n̄
acquiescim⁹. s; relucta-
mur et frāgim⁹. Hoc o-
diū q̄lter exhiberi de-
bet. subditur. Et qui
non baiulat c. s. Crux
duob⁹ modis baiulat
cū uel per abstinentiā
caro afficitur. Uel per p̄palli-
onē proximi affligit̄ anim⁹. Et uenit post me.

Aliquis enim carnē lacerat pro inani gloria. uel proximo carnalī. p̄patit̄. ut
culpe faueat. hic cruce ferre uide: sed uenit non sequitur.

Et qui nō ba. zc. Ita debetis odisse. cruce baiulare. uenire post me.
q̄ ita summabitur edificatū p̄ qd̄ uenit ad regnū

Quis enim ex uobis. P̄ q̄ dñs sequētib⁹ se in in hierusalē uedit
sublimia p̄cepta. et p̄ceptū mūdi et de abiectōe corporis. supponit p̄ceptū
de p̄feneratiā. ad quā necessaria ē cū hūilitate patientiā. et hoc per simile
edificantis.

Turrim edifi. zc. Quia sublimia p̄cepta dedit. edificat̄ de sublimitatē
comparationem subiungit.

Computat. Ille cōputat sumptus qui discernit eē erogandā t̄pales
pecuniā. et cor auertendū a cupiditatib⁹ mundi. et animā p̄parandam con-
tra aduersa mundi.

Omnes qui ui. Sicut ait apostolus. Facti sum⁹ spectaculū mundo
angelis et hominib⁹. et in omni qd̄ agimus. cōsiderare occultos aduersarios

**Factū est ut imperasti et adhuc lo-
cus est.** Et ait dñs seruo. **Eri in vi-
as et sepes et compelle intrare: ut**

impleatur domus mea. Dico autē

vobis q̄ nemo uirozū illozū. qui

uenerunt ad me et non odit patrē suū

et matrē. et uxorē et filios. et frēs et

sorores. adhuc autē et animā suam

nō pot̄ meus esse discipulus. Et q̄

non baiulat crucem suam et uenit

post me. nō pot̄ meus eē discipu-

lus. Quis enim ex uobis uolens

turrim edificare. nonne prius se

in terram neq; in sterquiliniū uē-

le est. sed foras mittetur. Qui ha-

bet aures audiendi. audiat.

Ne postq̄ posuerit fundamen-

tu. et nō poterit p̄ficere. omnes

qui edificauerunt super hanc

petram. non cadent. sed qui

edificauerunt super aliam petram.

cadent. et non habebunt partē

in ciuitate illa. et in regno

illius. Quis enim uult esse

discipulus meus. nonne prius

odit patrē suū et matrē. et

uxorē et filios. et frēs et

sorores. et animā suā. et

sequitur me. et uolens esse

discipulus meus. accipiet crucem

suam et sequetur me. Quis enim

uult esse discipulus meus. nonne

prius odit patrē suū et matrē.

et uxorē et filios. et frēs et

sorores. et animā suā. et sequitur

me. et uolens esse discipulus

meus. accipiet crucem suam et

sequetur me. Quis enim uult

esse discipulus meus. nonne prius

odit patrē suū et matrē. et

uxorē et filios. et frēs et

sorores. et animā suā. et sequitur

debemus. qui nostris opib⁹ insidiatur. et nisi cōtra eos uigilem⁹. patimur
irrisores quos habem⁹ ad malum suadores.

Aut quis rex. Post similitudinē de turre edificāda supponit simi-
litudinē maioris rei. de rege p̄gūro. In quo ostenditur per impletionē p̄-
cedentiū mandatoz nullū ad gloriā posse pertingere. nisi seueri iudicis sen-
tentia tempetur p̄ misericōdiaz. In p̄spectu enī dei. omnis hō imp̄fect⁹. Ergo
sicut in superiori p̄ meditatio erat necessaria. ad cauendū inimici derisionez

sic et ad impetrandā
iudicis misericordiam

Si possit. Quia
si cū decē milib⁹ occur-
rit deo. qui offert opa
decē mādatorz q̄ exte-
rius gessit. s; deus q̄li-
cum duplicato nūero
cōtrauenit. cū uic illū
p̄paratū in solo ope
discatit siml de ope
cogitatōe. Et ideo dū
adhuc longē p̄ dila-
tionē iudicij. nos fra-
gilitatis nostre insuffi-
cientiā attendentes. ad
impetrādā seueri iu-
dicis pacē debem⁹ p̄g-
mittere legatōnē lacri-
marz bonoz op̄erū. pi-
orū affectuam.

Sic ergo. In
fert a p̄millis illudici-
nibus. q̄n quidē nō bñ
pōt edificare qui non
cōputat sumptus. nec
secure potest occurrere
qui nō p̄mittit legati-
onem. ergo nec meus
pōt esse discipulus qui
non renūciat oibus.

Hacigit̄. cōclusionē o-
stenditur. q̄ edificare
turrim. facere pacē cū
fortiore. nichil aliud ē
q̄ cō discipulum t̄pi.

Preparare. s; sum-
ptus. uel mittere lega-
tionē ad faciendā pa-
cem. nichil aliud est q̄
renūciare oibus que
possidem⁹. Hoc tamē
distat inter renūciare
omnibus et relinquire
omnia. q̄ renūciare cō-
uenit omnibus qui ita
licite uisunt omnibus
mundaniā q̄ possidet.
ut tñ mente tendat ad
eterna. Relinquire ē

Bonū est sal. Vere qui uult meus esse discipulus. oportet ut renū-
ciat omnibus. q̄ ita erit bonū sal. id ē. dignus cōstitui in nūero aploz ad cō-
dienda corda auditoz sp̄iali sapia. Si autē cōdinēto uitalis semel illumi-
natus. iterū p̄ amorē t̄p̄ralium ad apostasiā redierit. quo alio uotore cor-
rigetur. qui dulcedinē sapien t̄q̄ gustauit. uel aduersis terzitus. uel pro-
speris illectus abiecit.

Neq; in terrā. Sal sterilem facit terram. Unde ira uictoz destru-
ctas urbes iale tenuabat. ne in eis germen oziret. Ita apostoli destructio
peccati regno. germen uicioz compescunt. Sal cibos condit. carnes siccit.
Predicatio a uicibus et putredine uicioz illesam seruat suo creatori hu-
manā naturā. Si autē sal euanserit. Id est. si apostoli per quos alij cō-
diendi sunt prosperi uel aduersi cesserint. per quos eis error auferet. cū eos
de elegit tollere alij. neq; in terrā neq; in sterquiliniū. quia qui retro uo-
dit. neq; ipse fructū ferre. neq; excolere ualeat. sed eicit. Unde uilis exbot-
tatio subdit. Qui habet aures au-
diendi. audiat.

Et. xv.

Et. xv.

Et. xv.

Et. xv.

Et. xv.

Et. xv.

Et. xv.

Et. xv.

Et. xv.

Et. xv.

Et. xv.

Et. xv.

Et. xv.

Et. xv.

Et. xv.

Et. xv.

Et. xv.

Et. xv.

Et. xv.

Et. xv.

Et. xv.

Et. xv.

Et. xv.

Et. xv.

Et. xv.

Et. xv.

Et. xv.

Et. xv.

Et. xv.

Et. xv.

Et. xv.

Et. xv.

Et. xv.

Et. xv.

Et. xv.

Erant autem etc. Quia non solum iustus per inerciam peccare...

Quis ex vobis homo

Quis ex vobis didicerat in superioribus abnegare negligenciam...

Centum oves etc. Quia centenarius numerus perfectus est...

Nonne dicitur etc. Quasi dicitur. Murmuratis quod peccatores recipio...

Imponit in hunc etc. Quem in hunc mundum posuit...

Et veniens etc. Reparato homine ad celum redit pastor...

Dico enim vobis etc. In nonagintanove iustorum numerus intelligitur...

Gaudium erit etc. Angeli quod rationales gaudent...

Super nonaginta etc. Si in nonagintanove iustis qui non erra-

Erant autem appropinquantes

Qui publica vectigalia exigunt vel conducunt et qui lucra seculi per negotia sectantur...

Et ait ad illos parabolam istam dicens. Quis ex vobis homo qui...

habet centum oves. et si perdidit unam ex illis...

ad illam que perierat: donec inueniat illam.

Et cum inuenerit eam: imponit in humeros suos gaudens...

et veniens domum conuocat amicos et vicinos...

dicens illis. Congratulamini michi: quia inueni ouem meam...

que perierat. Dico vobis quod...

gaudium erit coram angelis dei...

super nonaginta iustis qui non erra-

uerunt nec indigent penitentia...

Aut que mulier. Mulier i dei sapientia...

Aut que mulier. Mulier i dei sapientia...

Aut que mulier. Mulier i dei sapientia...

Aut que mulier. Mulier i dei sapientia...

Aut que mulier. Mulier i dei sapientia...

uerunt nec indigent penitentia. Angeli intelligunt...

Aut que mulier. Mulier i dei sapientia...

Aut que mulier. Mulier i dei sapientia...

Aut que mulier. Mulier i dei sapientia...

Aut que mulier. Mulier i dei sapientia...

Aut que mulier. Mulier i dei sapientia...

Aut que mulier. Mulier i dei sapientia...

Aut que mulier. Mulier i dei sapientia...

Aut que mulier. Mulier i dei sapientia...

Aut que mulier. Mulier i dei sapientia...

Aut que mulier. Mulier i dei sapientia...

Aut que mulier. Mulier i dei sapientia...

Aut que mulier. Mulier i dei sapientia...

Aut que mulier. Mulier i dei sapientia...

Aut que mulier. Mulier i dei sapientia...

Aut que mulier. Mulier i dei sapientia...

Aut que mulier. Mulier i dei sapientia...

Aut que mulier. Mulier i dei sapientia...

Aut que mulier. Mulier i dei sapientia...

Aut que mulier. Mulier i dei sapientia...

Aut que mulier. Mulier i dei sapientia...

Aut que mulier. Mulier i dei sapientia...

Aut que mulier. Mulier i dei sapientia...

Aut que mulier. Mulier i dei sapientia...

Aut que mulier. Mulier i dei sapientia...

Aut que mulier. Mulier i dei sapientia...

uerunt nec indigent penitentia. Angeli intelligunt...

Aut que mulier. Mulier i dei sapientia...

Aut que mulier. Mulier i dei sapientia...

Aut que mulier. Mulier i dei sapientia...

Aut que mulier. Mulier i dei sapientia...

Aut que mulier. Mulier i dei sapientia...

Aut que mulier. Mulier i dei sapientia...

Aut que mulier. Mulier i dei sapientia...

generis placuit animę liberę arbitrię ferre secum: quasi quandã potentiaz nature lucę: et deserere eum a quo condita est confidens viribz suis. Et has vires tanto citius consummat: quanto dotozem deserit. Hęc est prodiga vita que amat funder e et spaciari in pompis exterioribz: relinquens cum qui sibi est interior.

Deregre profectus. Non locum mutando sed animũ. Quanto quis in prano opere plus delinquit: tanto ab eius gratia longius recedit. Quid longi? qđ a do recedere. Qui a do recedit exul e patrię: ciuis mudi. Regio longinqua e vmbra mortis.

Egere cepit zc. Quia nichil satis est prodigę voluptati: qđ voluptas semper habet famem sui. Merito ergo eget: qđ thesaurus sapientię diuitiaz qđ celestiu altitudinez reliquit.

Ani ciuiũ. Un? ciuiũ ille e qui concupiscens terrenis merito prauitatis sue prepositus: princeps mudi uocatur. Qui in villam mittit: quia cupiditati mundialis substantię subingat. Porcos pascit: cum ea quibz imundi spiritus gaudent operatur.

Ut pasceret p. Porcus immundum animal quod fordidz delectatur. Sic dyabol? qui in ydolis cruore peccadum pasceatur et morte ipsius hominis. Dilite ergo in villam: id est suum fecit famulum. Ut pasceret porcos: immolans ei animã suam.

Cupiebat. Cib? demonum est ebrietas fornicatio et huiusmodi: que blanda sunt et ad sui vsum prouocant. Neqđ alia cura e luxuriosis: nisi vt vtrę suũ impleant: quorum vter venter est. Sed eis non potest saturari: quia voluptas semper habet famem sui. Vel silique cibns demonum sunt: carmina poetarum et doctring seculares: sterili suauitate resonantes: que cum telecentent: in eis nichil est quod ad vitam pertineat: sed est sonus et strepitus verborz nulla refectio: ubi studiosi eorum fame veritatis et virtutum pereant. Et ideo nemo illi dabat: qui aliqd solidum et rectum quegebat. Unde iste iam ab eis que forinsecus illiciunt et seducunt: in conscientię interiora reducere faciens intentionem suam dicit. **Quanti mercenarij zc.**

Nemo illi da. zc. Quia dyabolus cum aliquę suũ facit: vltra ad viciorum habundantiã non procurat: sciens esse iam mortuum.

Quanti mercenarij zc. Qui future mercedis intuitu digna operari satagunt: quotidianis superne gratię reficiuntur alimentis. Sed fame perit: qui extra domum patris: id est sine fide viuens: vitam beatam in inani philosophia inquit.

Pater pec. Et si deus omnia nouit: vocem tamen expectat confessionis. Sine periculo prodas quod scis iam esse cognitum: habes causam ut pro te interueniat christus: nec pro te gratis mortuus sit: habet et causam ignoscendi pater: quia quod vult filius: vult et pater. **Pater peccauit in celum et coram te.** Peccato animę celestia significantur dona sancti spiritus imminuta.

omnibus adoleſcentior filius peregre profectus est in regionē longinquam et ibi dissipauit substantias suam viuendo luxuriose. Et postqđ omnia consummasset: facta est fauor operum atqđ virtutũ. Verbi dei. Nam indigentia verbi veritatis est in oblivione creatoris. Omnis locus absente patre penurie est. Sponte Jam illaqueatus p̄t egere. Et abiit et adhesit vni ciuium regionis illius. Et misit illũ in villam suaz vt pasceret porcos. Et cupiebat implere ventrē suum de siliquis quas porci manducabant: et nemo illi dabat. In se autē bene in se reuertitur: qui a se recessit. Ad eũ quãri ex iudeis: ob presentia bona tantũ legẽ ca reuersus dixit. **Quanti mercenarij in domo patris mei abundant panibus: ego autē hic fame perco.** Quia me tacere cognouit: ideo qui longe recessit ad spates: qui sub p̄ncipe pecoz miserabili egere staret. Surgam et ibo ad patrē meũ et dicam ei. **Pater peccauit in celum et coram te: et iam non sum dignus vocari filius tuus: fac me sicut vnus de mercenariis tuis.** Et surgens

de mercenariis tuis. Et surgens

Fac me sicut zc. Ad filij affectum qui omnia que patris sunt sua esse non ambigit: aspirare non presumit: sed mercenarij statim iam pro mercede seruiturus desiderat: sed nec hunc etiam nisi paterna dignatione se pmereri posse testatur.

Ambro. Distat inter seruum: mercenarij et filium. Seruus est qui timore pene presentis vel future temperat a vicij. Mercenarius: e qui spe et desiderio regni celoꝝ. Filius e qui amore ipsi? boni et virtutũ succensus.

Sicut deliberant: ita implet. In ecclesia constitutus: vbi iam peccato: in fructuosa possit esse confessio. venit ad patrē suum. Cum autē ad Antē oculos haberi nõ nisi qui diliguntur dici solent. Impios eni et supbos deus non videre huc longe esset. Vidit illũ pater ip̄ dicitur. Sicut pro homine reducendo: verbũ in carne misit. **sius: et misericordia motus est: et ne quis impediatur venientē: in occurſu presentia in amplexu clementia accurrens cecidit sup collũ eius.** In ecclesia constitutus: incipit peccatuz confiteri. Quia celestē hierusalē reliquit. **osculatus est eum.** Dicitur ei filius. **Pater peccauit in celum et coram te.** Jam non sum dignus fieri quod faceret indignũ se esse p meritũ vocari filius tuus. **Dixit autem pater et natura: ex substantia quã aliqui dedit non ergo pater iustis tantũ. Coadiutores in excolenda vinea. Certificate de hereditate mortali: atis habẽ. pater ad seruos suos.** Cito pro id est vestem spũs sancti ferte stolam primã et induite illuz: id est signaculum sicutis christi et expressio veritatis. id est opibz et date anulum in manu eius et calciamẽta in pedes eius: et addu

Christus vitulus saginatus: omni spũali uirtute opimus: ut pro toto mudi salute sufficiat. Semper christus credentibus immolatur: cite vitulum saginatus et occidite. Et maducem et epulemur: qđ hic iam agere. Per infidelitatē. Per fidẽ. Recedẽdo a p̄torio iustoz. Reddit? m̄i eccle. Hoc in punitiua ecclesia: s; epule hui? fest. uicariis id dilatata eccle: in orbe terraz celebrantur perierat et inuentus e. Et ceperunt

quidquid est eis contrarium toto odio delectatur. Unde prodigus cum in se reuersus famis supplicia formidaret: iam seruus factus: statim mercenarij iam de mercede cogitans cupiebat. Sed pater occurrens: non contentus minorã cõcedere: vtroqđ gradu citius transcurso: prius filiorum dignitati restituit. Nec iam de mercede conductoris: sed de hereditate facit cogitare parẽtis. Unde iste non addit quod disposuerat se dicturum. Fac me sicut vnũ de mercenariis tuis: cum panẽ non haberet vel mercenarius esse cupiebat: quod post osculuz patris generosissime de dignatur.

Cum autē ad huc zc. Antequaz intelligeret reum: sed tamen cum iam pie eum quereret: tamen nondum dignus operibus rediret: per verbum in carnatum anticipat filij reditum. Ante ad terras venit: qđ ille ad domum confessionis ipsum verbum non de ferens: s; in verbo vsqđ ad peregrinationem nostram cõdescendens. **Brachium: id est: filium in amplexu reuer**

tentis humiliavit. Pater super filij collum cecidit: dum leue iugum sue dilectionis sibi imposuit: et osculatus est eum vt ostenderetur quod alibi dicitur. **Osculetur me osculo oris sui.** Rediens osculum charitatis a patre accipit: dum per gratiam certificatur de indulgentia.

Cito proferte stolam primã. Stola prima: vestis innocentis: in qua primus homo conditus: sed post culpam se nudum nouit et pellicium: id e mortale sumpsit indumentum. **Anulum: id e signaculum fidei quo signantur promissa in cordibz credentium.** In manu: id e operatiõne: vt per opera fides clarescat: et per fidem opera firmetur. **Et date calciamẽta: id e exempla priorum munite in officio predicanđi: vt et opus ornatur bene viuendo: et cursus ad eterna preparando.** **Adducite vitulum: p̄dicatẽ christum et mortẽ ei? insinuate: vt et corde credat occisum imitando et ore percipiat passiõis sacramentum ad emundationem.**

Et calciamẽta. Ne coluber inuadat: vt super scorpiones eat: vt ei cõueniat. Quã speciosi pe. p. Perdiderat eni dignitatem sponsi et nudis pedibus pasca celebrare nõ poterat.

Et ceperunt. Non solum filius pro quo vitulus occisus e reficitur: sed et pater et serui eius: quia refectio dei et sanctorz e: salus peccatoꝝ. Et nota qđ p̄ datam stolam: anulum: calciamẽtum: vitulus imolatur: quia nisi quis spẽ primę immortalitatis induerit: nisi anulo fidei opera p̄muniti:

margin notes on the right edge of the page, including references to other parts of the text and commentary.

nisi ipsam fidem confitendo hanc dicitur. celestibus non potest interesse sacramentis. Erat autem filius...

Et cum venisset. Ap propinquat filius do. mui: cum alijs in ipso il lo spualiter lege intel ligens: labores servillis opis improbat...

Auduit. Sym phonia est diversarum etatum et virtutum velut variarii cordarum indi creta concordia. Vnde. Multitudinis cre dentium erat cor unum...

Indignatus est. Indignabatur iudei et conquirebantur: quia iherosolymis gentibus epularetur. Et adhuc de gentium salute indignatur...

Ecce tot annis. Hiero. Iusticiam legis secutus: iusticie dei non est subiectus. Quis enim maior est iusticia dei: quam ignoscere penitentibus...

epulari. Erat autem filius eius seni or in agro. et cum veniret et appropiaret domui: audiuit symphonia...

et interrogavit que hec essent. et dicit illi. frater tuus venit et occidit pater tuus vitulum saginatum: quia saluum illum recepit. Indignatus est autem et volebat introire.

Pater ergo illius egressus cepit rogare illum. At ille respondens dixit patri suo: Ecce tot annis servio tibi...

et nunquam mandatum tuum pretere rui. et nunquam dedisti michi hedum ut cum amicis meis epularer. Sed potest hic filius tuus qui denotavit substantiam suam cum meretricibus venit occidisti illi vitulum saginatum. At ipse dixit illi. Fili tu semper mecum es et omnia mea tua sunt. Epulari autem et gaudere oportebat: quia frater tuus hic mortuus erat et revixit: perierat et inventus est.

et dicit illi. frater tuus venit et occidit pater tuus vitulum saginatum: quia saluum illum recepit. Indignatus est autem et volebat introire.

Pater ergo illius egressus cepit rogare illum. At ille respondens dixit patri suo: Ecce tot annis servio tibi...

et nunquam mandatum tuum pretere rui. et nunquam dedisti michi hedum ut cum amicis meis epularer. Sed potest hic filius tuus qui denotavit substantiam suam cum meretricibus venit occidisti illi vitulum saginatum. At ipse dixit illi. Fili tu semper mecum es et omnia mea tua sunt. Epulari autem et gaudere oportebat: quia frater tuus hic mortuus erat et revixit: perierat et inventus est.

et dicit illi. frater tuus venit et occidit pater tuus vitulum saginatum: quia saluum illum recepit. Indignatus est autem et volebat introire.

Pater ergo illius egressus cepit rogare illum. At ille respondens dixit patri suo: Ecce tot annis servio tibi...

et nunquam mandatum tuum pretere rui. et nunquam dedisti michi hedum ut cum amicis meis epularer. Sed potest hic filius tuus qui denotavit substantiam suam cum meretricibus venit occidisti illi vitulum saginatum. At ipse dixit illi. Fili tu semper mecum es et omnia mea tua sunt. Epulari autem et gaudere oportebat: quia frater tuus hic mortuus erat et revixit: perierat et inventus est.

et dicit illi. frater tuus venit et occidit pater tuus vitulum saginatum: quia saluum illum recepit. Indignatus est autem et volebat introire.

Pater ergo illius egressus cepit rogare illum. At ille respondens dixit patri suo: Ecce tot annis servio tibi...

et nunquam mandatum tuum pretere rui. et nunquam dedisti michi hedum ut cum amicis meis epularer. Sed potest hic filius tuus qui denotavit substantiam suam cum meretricibus venit occidisti illi vitulum saginatum. At ipse dixit illi. Fili tu semper mecum es et omnia mea tua sunt. Epulari autem et gaudere oportebat: quia frater tuus hic mortuus erat et revixit: perierat et inventus est.

cadit invidia. ut apostoli indignati sunt pro petitione matris filiorum zebedei. Nec mirum cum hoc et de angelis putetur. Sydera quippe non sunt munda in conspectu eius...

ter tuus hic mortuus erat et revixit: perierat et inventus est.

et dicit illi. frater tuus venit et occidit pater tuus vitulum saginatum: quia saluum illum recepit. Indignatus est autem et volebat introire.

Pater ergo illius egressus cepit rogare illum. At ille respondens dixit patri suo: Ecce tot annis servio tibi...

et nunquam mandatum tuum pretere rui. et nunquam dedisti michi hedum ut cum amicis meis epularer. Sed potest hic filius tuus qui denotavit substantiam suam cum meretricibus venit occidisti illi vitulum saginatum. At ipse dixit illi. Fili tu semper mecum es et omnia mea tua sunt. Epulari autem et gaudere oportebat: quia frater tuus hic mortuus erat et revixit: perierat et inventus est.

et dicit illi. frater tuus venit et occidit pater tuus vitulum saginatum: quia saluum illum recepit. Indignatus est autem et volebat introire.

Pater ergo illius egressus cepit rogare illum. At ille respondens dixit patri suo: Ecce tot annis servio tibi...

et nunquam mandatum tuum pretere rui. et nunquam dedisti michi hedum ut cum amicis meis epularer. Sed potest hic filius tuus qui denotavit substantiam suam cum meretricibus venit occidisti illi vitulum saginatum. At ipse dixit illi. Fili tu semper mecum es et omnia mea tua sunt. Epulari autem et gaudere oportebat: quia frater tuus hic mortuus erat et revixit: perierat et inventus est.

et dicit illi. frater tuus venit et occidit pater tuus vitulum saginatum: quia saluum illum recepit. Indignatus est autem et volebat introire.

Pater ergo illius egressus cepit rogare illum. At ille respondens dixit patri suo: Ecce tot annis servio tibi...

et nunquam mandatum tuum pretere rui. et nunquam dedisti michi hedum ut cum amicis meis epularer. Sed potest hic filius tuus qui denotavit substantiam suam cum meretricibus venit occidisti illi vitulum saginatum. At ipse dixit illi. Fili tu semper mecum es et omnia mea tua sunt. Epulari autem et gaudere oportebat: quia frater tuus hic mortuus erat et revixit: perierat et inventus est.

et dicit illi. frater tuus venit et occidit pater tuus vitulum saginatum: quia saluum illum recepit. Indignatus est autem et volebat introire.

Pater ergo illius egressus cepit rogare illum. At ille respondens dixit patri suo: Ecce tot annis servio tibi...

et nunquam mandatum tuum pretere rui. et nunquam dedisti michi hedum ut cum amicis meis epularer. Sed potest hic filius tuus qui denotavit substantiam suam cum meretricibus venit occidisti illi vitulum saginatum. At ipse dixit illi. Fili tu semper mecum es et omnia mea tua sunt. Epulari autem et gaudere oportebat: quia frater tuus hic mortuus erat et revixit: perierat et inventus est.

C. XVI.

Dicebat autem

ad discipulos suos

Homo quidam erat

dices. qui habebat villicum. et hic diffamatus est apud illum: quasi dissipasset bona ipsius...

illius dominus suus. et ait illi. Quid hoc audio de te? Redde rationem villicationis tue. Jam enim non poteris villicare. Ait autem villicus intra se. Quid faciam: quia dominus meus aufert a me villicationem?

Fodere non valeo: mendicare erubescio. Scio quid faciam: ut cum amicus fuero a villicatione. recipiant me in domos suas. Convoceatis itaque singulis debitoribus domini sui. Dicebat primo. Quantum debes domino meo? At ille dixit.

ponit duas parabolas de danda elemosina et sequenda psimonia. Et congrue per penam de elemosina subditur. Iuste enim a deo penitentis misericordia expectat. qui indigenti fratri misericordiam prestat. Monet ergo apostolos ad elemosinam. qui dicit. Dimittite et dimittet vobis: date et dabit vobis.

Ad discipulos. Quia pharisei superbi et avari: sicut penitentibus veniam ita egetibus pecuniam negabant. ideo salvator nunc ad illos. nunc illi audientibus ad discipulos de pietate verba facit.

Homo quidam. Villicus proprie villicus: sicut ponit hic pro ycono homo. id est dispensatore. qui universam substantiam domini dispensat. In hoc quippe dispensatore non omnia ad imitandum debent sumere. sed ut fraudulenter erga deum agamus: sed e contrario iste similes dant. ut intelligamus si laudari potuit a domino cui fraudem faciebat. quanto magis placet deo qui secundum eius precepta opera illa facit. Nec reprehendit villicus. in quo discimus. non ipsi esse dominus: sed potius alienarum dispensatores facultatis. Et ideo licet peccaverit. tamen quod sibi in posterum ex indulgentia regis domini quasi auxilia: predicatur.

Allego. Villicus est cui de aliquas pecunias ad erogandum pauperibus commisit. qui cogitat talem villicationem cum vita illa finiendam. magis de amicis acquirendis quam de congregandis divitiis tractat. Intelliges finita vita ista

et dicit illi. frater tuus venit et occidit pater tuus vitulum saginatum: quia saluum illum recepit. Indignatus est autem et volebat introire.

Pater ergo illius egressus cepit rogare illum. At ille respondens dixit patri suo: Ecce tot annis servio tibi...

et nunquam mandatum tuum pretere rui. et nunquam dedisti michi hedum ut cum amicis meis epularer. Sed potest hic filius tuus qui denotavit substantiam suam cum meretricibus venit occidisti illi vitulum saginatum. At ipse dixit illi. Fili tu semper mecum es et omnia mea tua sunt. Epulari autem et gaudere oportebat: quia frater tuus hic mortuus erat et revixit: perierat et inventus est.

et dicit illi. frater tuus venit et occidit pater tuus vitulum saginatum: quia saluum illum recepit. Indignatus est autem et volebat introire.

Omnibus omnia sunt. Omnes que sua sunt. Quia omnia mea tua sunt. non angeli. sed lex et prophetie. quia quod illi nil ne gaverit quem ad eluz hortatur vituli

Nunc mandatum tuum pretere rui. Hoc non de omnibus debet tantum qui ad ydolatriam nunc verbi sunt. qui et si temporalia quegebant: ab uno deo tamen ea desiderabant.

Denotavit substantiam suam. Meretricibus sunt lapertiones gentium: cum quibus substantiam dissipat. qui relicto coniugio. ubi dei. cum demone feda cupiditate fornicatur.

Fili tu semper. Non quasi mentientem redarguit: sed secum perseverantiam et approbationem et ad profusionem potioris exultationis inuitas.

Omnia mea tua sunt. In eterna beatitudine et omnium singula et singulorum omnia nostra sunt superiorem ad videndum. nostra erunt equalia ad conueniendum: nostra erunt inferiora ad dominandum. Sicut enim cupiditas nichil sine angustia. ita nichil cum angustia caritas tenet.

Dicebat autem et ad discipulos. Postquam tribus parabolis murmurantes de penitentia receptio redarguit. superponit duas parabolas de danda elemosina et sequenda psimonia. Et congrue per penam de elemosina subditur. Iuste enim a deo penitentis misericordia expectat. qui indigenti fratri misericordiam prestat. Monet ergo apostolos ad elemosinam. qui dicit. Dimittite et dimittet vobis: date et dabit vobis.

Ad discipulos. Quia pharisei superbi et avari: sicut penitentibus veniam ita egetibus pecuniam negabant. ideo salvator nunc ad illos. nunc illi audientibus ad discipulos de pietate verba facit.

Homo quidam. Villicus proprie villicus: sicut ponit hic pro ycono homo. id est dispensatore. qui universam substantiam domini dispensat. In hoc quippe dispensatore non omnia ad imitandum debent sumere. sed ut fraudulenter erga deum agamus: sed e contrario iste similes dant. ut intelligamus si laudari potuit a domino cui fraudem faciebat. quanto magis placet deo qui secundum eius precepta opera illa facit. Nec reprehendit villicus. in quo discimus. non ipsi esse dominus: sed potius alienarum dispensatores facultatis. Et ideo licet peccaverit. tamen quod sibi in posterum ex indulgentia regis domini quasi auxilia: predicatur.

Allego. Villicus est cui de aliquas pecunias ad erogandum pauperibus commisit. qui cogitat talem villicationem cum vita illa finiendam. magis de amicis acquirendis quam de congregandis divitiis tractat. Intelliges finita vita ista

et dicit illi. frater tuus venit et occidit pater tuus vitulum saginatum: quia saluum illum recepit. Indignatus est autem et volebat introire.

Pater ergo illius egressus cepit rogare illum. At ille respondens dixit patri suo: Ecce tot annis servio tibi...

et nunquam mandatum tuum pretere rui. et nunquam dedisti michi hedum ut cum amicis meis epularer. Sed potest hic filius tuus qui denotavit substantiam suam cum meretricibus venit occidisti illi vitulum saginatum. At ipse dixit illi. Fili tu semper mecum es et omnia mea tua sunt. Epulari autem et gaudere oportebat: quia frater tuus hic mortuus erat et revixit: perierat et inventus est.

et dicit illi. frater tuus venit et occidit pater tuus vitulum saginatum: quia saluum illum recepit. Indignatus est autem et volebat introire.

non esse ei locū. vt terrā suā deuota p̄p̄tione fodiat ad ferendū fructum. Et ibi etiam confusibile erit mendicare. eo modo quo mendicabunt fatig virgines.

Lentū cados. Cados grece amphora dicitur latine continēs tres vinas. A horis modij. xxx. impletur. Simpliciter sic p̄t accipi. Quisquis

indigentiam pauperis vel ex dimidia vel ex quinta parte alienat. misericordie sue merce de donandus ē. Vel sic accipiat. vt cum iudex decimas vede rint sacerdotibz et leuitis suis. super iusticiā eoz abundet iusticia ecclēie christi. Et cum illi decimas. isti tene dimidias. sicut zachē fecit de bonis suis. vel duplicet illoz decimas. dādo quintas.

Et lauda. Si dispensator inique māmonę domi voce laudatur. q̄ tere iniqua sibi iusticiam preparauit. et passus dispēdit. et tamen laudat prudentiam eius. non q̄ aduersum dominum fraudulenter egerit. s̄ q̄ pro se prudenter fecerit. quanto magis christus qui nullum damnū sustinere potest. et pronus est ad demētiā. laudabit discipulos. si in sibi creditos misericordes fuerint.

Quia filii. Qui quilibet opera agit eius et filius dicitur. Unde filij huius seculi. id ē tenebrę. et filij lucis. eterne vite.

Facite vobis. Mammona lingua hyrorum. diuitie iniquitatis. quia de iniquitate collectę sunt. Si ergo iniquitas bene dispensata vertitur in iusticiam. quanto magis epistole diuini sermonis in quo nulla ē iniquitas. bonam dispensatorem leuant in celum. Unde sequitur. Qui fidelis est in minimo. etc.

Qui fidelis est etc. Qui fidelis est in minimo. Id ē in pecunia cum paupere participanda. et in maiori fidelis ē. adherens creatori et cum eo spiritus vnus effectus. Sed qui temporalia que possidet. non bene dispensat. eterno sibi gloriā de qua tunc enaciatur. Si enim non diligit fratrem quem videt. teum que non videt quō p̄t diligere. Et si habens substantiam viderit fratrem egentem et clauerit viscera sua ab eo. quomodo caritas dei manet in eo?

Si ergo etc. Qui non dat fratribz ad vtendum quod a deo pro omnibus est creatum. iniquus erit in sp̄ali pecunia diuidenda. vt nō. p̄ necessitate. s̄ pro personis doctrinā dñi diuidat.

Et si in alieno. Si carnales diuitias que labantur nō bñ dispensat. veras et eternas diuitias quis dabit vobis.

Nemo seruus etc. Corripens auariciā dicit amatores pecunie deū amare non posse. Qui ergo teum amat pecuniam contemnit. Non valet enī simul transitoria et eterna diligere. Qui eternitatem diligit. temporalia in vsu. non in affectu possidet. Ideo debetis fideliter distribuere. vt domi

Lentus cados olei. Dixit q̄ illi. Accipe cautionem tuam. et sede cito scribe quinquaginta. Deinde alio dixit. Tu vero quātū debes? Qui ait. Lentus choros tritici. Ait illi.

Accipe litteras tuas. et scribe octoginta. Et laudauit dñs uillicū iniquitatis quia prudenter fecisset. q̄ si

lij huius seculi prudentiores filij lucis in generatione sua sunt. Et ego vobis dico. Facite vobis amicos de mammona iniquitatis. vt cum defeceritis. recipiant vos in eterna tabernacula. Qui fidelis est in minimo. et in maiori fidelis est. et qui in modico iniquus est. et in maiori iniquus est. Si ergo in

iniquo mammona fideles non fueritis. quod verum est quis credet vobis? Et si in alieno fideles non fuistis. quis dabit vobis quod

gem et euāgelij. Qui lege carnalibz p̄pter terrā p̄cipiūt miora. et euāgelio sp̄alibus. p̄pter celū p̄cipiūt maiora. id ē in euāgelizatiōe regni addit. Et ois. Et omnis in illud vim etc. Magis vis ē cū de terra geitus celū q̄nt possidere p̄ virtutē. q̄ nō potuit tenere p̄ naturā. cū liguas eēt deidentū p̄tē nit. sic dñs inuisus ē a p̄beis. Ois q̄ vi facit vehementi studio. p̄perat. nō tēpenti lentescit affectu. Est q̄ fidi religiosa violentia. segnicies criminosa. Faciam? s̄ vim nature. vt nō ad terrena demergat. s̄ ad supna se erigat.

Facilius est. Quis dicā lex et p̄phę vsq̄ ad ioh̄m. tñ nō p̄dico legi de structione. q̄ facili? ē maxia mūdi elēmta q̄ mīma legi p̄cepta trāsire. q̄ ec illa q̄ leuia et suspiciosa vidēt. nō vacāt a sacramēti sp̄alibz q̄n oia et i euāgelio recapitulēt. Et tñ lex et p̄phę vsq̄ ad ioh̄m. q̄ nō potuit vltra venturū p̄phetari. quē claret venisse testimonio iohannis.

Omnis qui Amb. Non oē pinguis ē a deo. Nō enī gētilibz xp̄iane copulātur. cum lex p̄beatur. Vbi ē impar pinguis. lex dei non est.

Homo quidā erat. Contra veriores auaros q̄d proposuit. extemplo astruit. l. q̄ diues apud iferos torquet. q̄ lazari nō fecit sibi amicum. quo posset recipi in eterna tabernacula. Et magi vidē narratō q̄ p̄bola.

Qui induit. Gregi. Purpura color regij habitus ē conchis marinis

ni temporalia. non vt serui. q̄ simul non potestis seruire deo et pecunie. **Aut vni adhe.** Aug. Non quidē diligit. Nemo enī diligit dyaolum. s̄ sua cupiditate implicitus ei adheret. vt si quis aliens an alle coniuutus patitur seruitutē. et si non diligit eum cui? ancillam diligit. Et a lteruz contēnet. non q̄ odio habeat. Nullius enī conscia deū odisse p̄t. s̄ p̄tēt dū minas ei? suis cupiditatibz p̄ponit. et de bonitate ei? et impunitate sibi blanditur.

Non potestis. Non aut. habet diuitias. s̄ seruire. Seruit q̄ custodit vt seru? s̄ q̄ seruitutē excussit iuguz distribuit vt dominus. Qui seruit māmone. illi vtiq̄ seruit. q̄ merito sue p̄sūta rebz istis spoliat. princeps mādi a dño dī.

Audiebāt aut. Donebat dñs scribas et ph̄cos n̄ supbe sapē n̄ d̄ sua iusticia p̄tūmere. s̄ p̄tōres penitētes suscipe. et sua q̄ forte i ciderēt p̄ā elēsinil re dimere. Sed illi h̄p̄torē miscōie. hūilitatē et p̄sūmōie. deridēt. q̄si min? utilia et nūq̄ faciēnda nori? iparet. vel certe vtilia. s̄ a se iā p̄fecta suscipi? ingereret. Unde eos redarguit.

Et ait dñs p̄tōres. q̄ iherimos et delpatos p̄tēniū et vos p̄fectos in oibz cūctez fragilitatē exp̄tes. elēsinam remediō n̄ egere credit. S̄ h̄ tumor altitudo q̄ iuste dānanda s̄ videt ille q̄ illniat ab scōdita tenebrarum. et manifestat p̄silia cordiū.

Lex et prophe. Disputantē p̄ra p̄bi largiri. deridēbat q̄ p̄trariū legi et p̄ph̄ cū in lege mlti diuites placuerūt. et cū lex suis obfuarionibz bona t̄p̄mittat. q̄b occurrit vocēs distātiā eēt inle

Facilius est. Quis dicā lex et p̄phę vsq̄ ad ioh̄m. tñ nō p̄dico legi de structione. q̄ facili? ē maxia mūdi elēmta q̄ mīma legi p̄cepta trāsire. q̄ ec illa q̄ leuia et suspiciosa vidēt. nō vacāt a sacramēti sp̄alibz q̄n oia et i euāgelio recapitulēt. Et tñ lex et p̄phę vsq̄ ad ioh̄m. q̄ nō potuit vltra venturū p̄phetari. quē claret venisse testimonio iohannis.

Omnis qui Amb. Non oē pinguis ē a deo. Nō enī gētilibz xp̄iane copulātur. cum lex p̄beatur. Vbi ē impar pinguis. lex dei non est.

Homo quidā erat. Contra veriores auaros q̄d proposuit. extemplo astruit. l. q̄ diues apud iferos torquet. q̄ lazari nō fecit sibi amicum. quo posset recipi in eterna tabernacula. Et magi vidē narratō q̄ p̄bola.

Qui induit. Gregi. Purpura color regij habitus ē conchis marinis

Byllas ge... non esse... dicitur... etc.

ferro circumcisis emissa. Byssus genus lini candidissimi et molliissimi. Si cutis huiusmodi vestitus culpa non esset sermo dei non tam euigilanter exprimeretur. qd diues purpura et bysso indutus: apud inferos irremediabiliter torquetur. Nec reprehendit diues qd aliena rapuerit: sed qd sua non erogauerit. Quid ergo illi erit qui aliena rapit: hoc etiam hunc inferno tradidit: qd in sua ignorantia timidis non fuit: qd precepta dona ad vsum arrogantie inflectit: qd viscera pietatis ignorabit: qd precepta precio redimere noluit.

Et erat qui. Si qua reprehensibilia in pauperibus videmus: respicere non debemus: quia forsitan quos morum infirmitas vulnerat: medicina paupertatis curat.

Ulcibus plenus. Qui vlcera diues fastidiosus extorret: ne inter preciosas epulas vnguetatofq; conuiuas fetore vlcis lambentibus canibus stineat.

Lupies. In vna re duo iudicia dei exempli. Ex visione pauperis: diuiti non miseret cumulus damnationis infertur: et rursum ex visione diuitis: temeratus quotidie pauper probatur: que ad maiorem ipsius probationem: paupertas similes et egritudo: et vna delicti copia: et nulla sibi adhibita solatio: afficiunt.

Lanes. Potest in lingua canum: lingua significari adulterium: qui vulnera lingunt: dum mala que in nobis reprehendimus: ipso favore laudamus.

Allego. Diues qui idnebatur p. zb. ze. c. i. iudicum populum significat: qui cultu vite exterius habuit et accepte legis delictis vsus est ad nitorem non ad utilitatem. Lazarus vlcibus plenus: gentile populum significat: qui peruersus ad deum: dum peccata persequitur: viri quod intus latebat: quasi rapti cute foras emittit. Et cupiebat saturari de misericordia dei: quod gentile queque ad cognitionem legis admittit: superbi ille respiciebat. Quia enim non ad charitatem: sed ad elationem doctrina legis habuit: quasi de acceptis opibus tumuit. Et quod ei xba defluebant de scientia: quasi micæ cadebant de mensa. Sed econtra pauperis vlcera canes lambunt: quod duz huiusmodi torques loquendo a peccatis eripiunt: quasi tangendo vulnera ad sanitatem reducant: sicut canis curat vulnera dum lingit. Unde lazarus adiutus bene interpretatur: quia ipsi hunc ad ereptionem iuuant: qui eius vulnera per lingue correctionem curant.

In sinu abrahe. Sinus abrahe est requies beatorum pauperum: quorum est regnum celorum: in quo post hanc vitam recipiuntur. Sepultura inferni: penarum profunditas est: quasi superbos et immisericos post hanc vitam vorat.

Sinus abrahe requies est patris: in qua recumbunt venientes ab oriente et occidentem cum abraham: ysaac et iacob: sed filij regni purpura et bysso induti: foras eiciuntur.

Et sepultus. In lege non tenacia: sed rapina damnatur. In enagelio diues qui sua non dedit torquetur.

Elevans etc. A longe vident infideles: dum in imo positi ante diem iudicij: fideles super se in requie attendunt: quorum gaudia post contemplationem non possunt. Longe est quod respiciunt: quia illud per meritum non attingunt. Refri-

quotidie splendide. **Et erat quidam pauper humilis per approbationem ex nomine scitur.** mendicus nomine lazarus: qui iacebat

ad ianuam eius vlcibus plenus: cupiens saturari de micis que ca-

debant de mensa diuitis. **Et nemo illi dabat.** Sed et canes veniebant

et lingebant vlcera eius. **Factum est autem ut moreretur mendicus: et**

portaretur ab angelis in sinu abrahe. **Mortuus est autem et diues: et sepultus est in inferno.** Elevans autem

oculos suos cum esset in tormentis: vidit abraham a longe et lazarus in sinu eius: et ipse clamans

dixit. **Pater abraham miserere mei et mitte lazarus ut intingat extremum**

digitum sui in aquam: ut refrigeret linguam meam: quia crucior in hac

flama. **Et dixit illi abraham: fili re-**

cordare quia recepisti bona in vita tua: et lazarus similiter mala. **Nunc autem hic consolatur: tu vero cruciaris.** **Et in his omnibus inter nos**

et vos chaos magnum firmatum est: ut hi qui volunt hinc transire ad vos non possunt: neque inde huc transire.

Et ait. Rogo ergo te pater: ut mittas eum in domum patris mei. Dabeo enim quinque fratres: ut testetur illis ne et ipsi veniant in hunc locum tormentorum. **Et ait illi abraham: Dabent moysen et prophetas: audiatur illos.** **At ille dixit.** Non pater abraham: sed si quis ex mortuis ierit ad eos: penitentiam agent. **Ait autem illi. Si moysen et prophetas non audiunt: neque si quis ex mortuis resurrexerit credent.**

C. XVII.

geret l. m. Infidelis populus verba legis in ore tenuit: que in opere servare contempsit. Ibi ergo amplius ardebat: ubi se ostendit scire quod facere noluit. Ab extremo digito se tangi desiderat: quod eternis supplicij dat. optat operatione iustorum vltima participare. Fili recorum: quod re. b. in v. t. q. o. e. tuu gaudiu felicitatem transitoria putasti. Sunt et iusti in mundo bona: sed qui in recompensatione non recipiunt: sed ad eterna scis desiderij estuant: que assunt mime bona videntur. **Vemento fili. Ecce abraham filium vocat: quem tamen a tormento non liberat:**

quod precedes pres huius populi multos a sua fide tenuisse considerat: nec vlla compassionem a tormentis eripiunt: que tamen filios per carnem recognoscunt. **Deo enim quinque fratres.** Judaei populi iam ex magna parte dantur: sequentes que in terra reliquit quinque libris moysi carnaliter intellecti: quinque corporis sensibus deditos novit. **Quinque sunt fratres que ad spiritualiter intelligenda non assurgere gemit.** Si moysen et prophetas non audiunt: non si quis ex mortuis resurrexerit: sed qui iudicium populi moysi credere noluit: ei qui resurrexit credere precepit. **Et cum moysi xba spiritualiter intelligere noluit: ad eum quem moyses predixerat non precepit.** **Non dicitas.** Si crederetis moysi: crederetis etiam mihi.

Vidit abraham. Greg in ome. **Crederetis** est quod ante retributio extremi iudicij iusti in requie quiescunt: iustos respiciat: ut eos videtes et conspicietes in gaudio non solum suo supplicio sed et illorum bono crucietur. **Iu** si vero in tormentis semper iniustos intuetur: ut hinc eorum gaudium crescat: quia malum respiciunt quod misericorditer euaserit: ut et peccatores in iudicio amplius puniantur: et eorum videntur gloria

am quos contempserunt: et de illorum pena torquetur quos inutiliter amauerunt. **Ut intus.** Qui micæ cadentes de mensa lazari non dedit: de extremo eius digito aquam distillari in ore suo cupit: et qui mima in vita non dedit: in inferno mima querit. **Quia recte.** **Aug.** Quod diues iste aliquid boni habuit: ex quo bonum transiit in hac vita recepit: et lazarus aliquid mali habuit: sed ignis inopia purgavit. **Et in his omnibus.** Sic reprobi a patris ad gloriam sanctorum transire volunt: ita iusti per misericordiam in te ire volunt ad positos in tormentis ut eos lebent: sed non possunt: quia iustorum aie et si in naribus bonitate miaz hnt: iam tamen auctor sui iusticie conuicti: tanta recitundie constringuntur: ut nulla ad reprobos compassione moueantur. **Quod quod apud animam iustorum non fulcat bitudine aspecta pena reproborum: quod ut iam compassio misericordie non minuire bonorum leticia non valebit.** **Et licet iustis sua gaudia sufficiant: ad maiorem tamen gloria videtur penas malorum que per gram euaserunt: quod qui claritate dei videtur: nichil in creatura agit quod videre non possunt.** **Rogo te pater.** Quod ardenti te se spes tollit: animam ad propinquas recurrit: quod reproborum meretur pena sua quinque iustis erudit ad charitatem: ut iam et etiam suos spiritualiter diligat qui hic dum peccata diligenter: nec se amabant. **Seruat ergo diuiti ad penam: et cognitio pauperis qui desperat: et memoria fratrum quos reliquit: ut de vna despecti gloria: et de pena inutiliter amato: amplius torquetur.** **Ut mittas.** Seruus diues ille magis incipit esse: cum iam nec descendit tempus habeat nec torcendi. **Si moysen.** Qui verba legis despiciunt: redemptoris precepta qui et

cordare quia recepisti bona in vita tua: et lazarus similiter mala. **Nunc autem hic consolatur: tu vero cruciaris.** **Et in his omnibus inter nos**

et vos chaos magnum firmatum est: ut hi qui volunt hinc transire ad vos non possunt: neque inde huc transire.

Et ait. Rogo ergo te pater: ut mittas eum in domum patris mei. Dabeo enim quinque fratres: ut testetur illis ne et ipsi veniant in hunc locum tormentorum. **Et ait illi abraham: Dabent moysen et pro-**

phetas: audiatur illos. **At ille dixit.** Non pater abraham: sed si quis ex mortuis ierit ad eos: penitentiam agent. **Ait autem illi. Si moysen et prophetas non audiunt: neque si quis ex mortuis resurrexerit credent.**

Ut intus. Qui micæ cadentes de mensa lazari non dedit: de extremo eius digito aquam distillari in ore suo cupit: et qui mima in vita non dedit: in inferno mima querit. **Quia recte.** **Aug.** Quod diues iste aliquid boni habuit: ex quo bonum transiit in hac vita recepit: et lazarus aliquid mali habuit: sed ignis inopia purgavit. **Et in his omnibus.** Sic reprobi a patris ad gloriam sanctorum transire volunt: ita iusti per misericordiam in te ire volunt ad positos in tormentis ut eos lebent: sed non possunt: quia iustorum aie et si in naribus bonitate miaz hnt: iam tamen auctor sui iusticie conuicti: tanta recitundie constringuntur: ut nulla ad reprobos compassione moueantur. **Quod quod apud animam iustorum non fulcat bitudine aspecta pena reproborum: quod ut iam compassio misericordie non minuire bonorum leticia non valebit.** **Et licet iustis sua gaudia sufficiant: ad maiorem tamen gloria videtur penas malorum que per gram euaserunt: quod qui claritate dei videtur: nichil in creatura agit quod videre non possunt.** **Rogo te pater.** Quod ardenti te se spes tollit: animam ad propinquas recurrit: quod reproborum meretur pena sua quinque iustis erudit ad charitatem: ut iam et etiam suos spiritualiter diligat qui hic dum peccata diligenter: nec se amabant. **Seruat ergo diuiti ad penam: et cognitio pauperis qui desperat: et memoria fratrum quos reliquit: ut de vna despecti gloria: et de pena inutiliter amato: amplius torquetur.** **Ut mittas.** Seruus diues ille magis incipit esse: cum iam nec descendit tempus habeat nec torcendi. **Si moysen.** Qui verba legis despiciunt: redemptoris precepta qui et

cordare quia recepisti bona in vita tua: et lazarus similiter mala. **Nunc autem hic consolatur: tu vero cruciaris.** **Et in his omnibus inter nos**

et vos chaos magnum firmatum est: ut hi qui volunt hinc transire ad vos non possunt: neque inde huc transire.

Et ait. Rogo ergo te pater: ut mittas eum in domum patris mei. Dabeo enim quinque fratres: ut testetur illis ne et ipsi veniant in hunc locum tormentorum. **Et ait illi abraham: Dabent moysen et pro-**

phetas: audiatur illos. **At ille dixit.** Non pater abraham: sed si quis ex mortuis ierit ad eos: penitentiam agent. **Ait autem illi. Si moysen et prophetas non audiunt: neque si quis ex mortuis resurrexerit credent.**

Ut intus. Qui micæ cadentes de mensa lazari non dedit: de extremo eius digito aquam distillari in ore suo cupit: et qui mima in vita non dedit: in inferno mima querit. **Quia recte.** **Aug.** Quod diues iste aliquid boni habuit: ex quo bonum transiit in hac vita recepit: et lazarus aliquid mali habuit: sed ignis inopia purgavit. **Et in his omnibus.** Sic reprobi a patris ad gloriam sanctorum transire volunt: ita iusti per misericordiam in te ire volunt ad positos in tormentis ut eos lebent: sed non possunt: quia iustorum aie et si in naribus bonitate miaz hnt: iam tamen auctor sui iusticie conuicti: tanta recitundie constringuntur: ut nulla ad reprobos compassione moueantur. **Quod quod apud animam iustorum non fulcat bitudine aspecta pena reproborum: quod ut iam compassio misericordie non minuire bonorum leticia non valebit.** **Et licet iustis sua gaudia sufficiant: ad maiorem tamen gloria videtur penas malorum que per gram euaserunt: quod qui claritate dei videtur: nichil in creatura agit quod videre non possunt.** **Rogo te pater.** Quod ardenti te se spes tollit: animam ad propinquas recurrit: quod reproborum meretur pena sua quinque iustis erudit ad charitatem: ut iam et etiam suos spiritualiter diligat qui hic dum peccata diligenter: nec se amabant. **Seruat ergo diuiti ad penam: et cognitio pauperis qui desperat: et memoria fratrum quos reliquit: ut de vna despecti gloria: et de pena inutiliter amato: amplius torquetur.** **Ut mittas.** Seruus diues ille magis incipit esse: cum iam nec descendit tempus habeat nec torcendi. **Si moysen.** Qui verba legis despiciunt: redemptoris precepta qui et

cordare quia recepisti bona in vita tua: et lazarus similiter mala. **Nunc autem hic consolatur: tu vero cruciaris.** **Et in his omnibus inter nos**

et vos chaos magnum firmatum est: ut hi qui volunt hinc transire ad vos non possunt: neque inde huc transire.

Et ait. Rogo ergo te pater: ut mittas eum in domum patris mei. Dabeo enim quinque fratres: ut testetur illis ne et ipsi veniant in hunc locum tormentorum. **Et ait illi abraham: Dabent moysen et pro-**

phetas: audiatur illos. **At ille dixit.** Non pater abraham: sed si quis ex mortuis ierit ad eos: penitentiam agent. **Ait autem illi. Si moysen et prophetas non audiunt: neque si quis ex mortuis resurrexerit credent.**

mortuis surrexit. quanto subtiliora sunt tanto hec difficilius implebunt. et cui? dicta implere rennunt ei proculdubio credere recusant.

Nota q in villici illius superiore. z istius dinitis pntis pparatione: in centium fit miscdia. z ibi fortasse sanctis quos amicos dicit quibus taberna cula tribuit. hic vero docet pauperibus conferendus. **CC. XVII.**

Et ad discipulos. Sciendum est qz dñs de miscdia loqueret. p barisei anari in irratione pleuerat. in quo infirmis auditoribus scan dalu ne atten deret faciebant. Nos

ergo increpat loquens a postolis. saliciz q illi suo vicio faciebant vt euenirent scandala p se que nō poterant nō euenire in mundo erū nis z erroribus plenissi mo. Quasi diceret. Vos ne turbemini si isti veritiores scandala mouent: quia ita neces se ē fieri. vt qui proba ti sunt. manifesti fiant in vobis.

Nota q in quantū potes sine peccato vi tare scandalum proxi mi tetes. qd si de veri tate est. pro scandalo veritas relinqui nō de bet.

Si lapis mo laris. Scdm rit im prouincie ubi erat ista criminum pena. vt ali gato saxo in profun dum demergerentur. Et vere villicus inno xiu pena gūissima vi tam finire. qd ledendo fratrem mortē mereri p petuā. Vel per lapidē molarē secularis vite circūitus et labor: expi mitur. per mare extre ma damnatio. Qui cunqz ergo species san ctitatis habens. verbo vel exemplo ceteros d struit. melius esset et ut euz sub exteriori habi tu ad mortē terrena a cta constringent: quia si solus caderet. tolera bilior enim pena cruciaret.

Du fillis istis. Non etate sed fide z animo qui occasiones querunt quomodo scandalizētur. ideo plulere oportet vos bis. ne occasione vestri recedant a fide z a salute.

Attendite vobis. Quo ordine scandala declinare z ue perpetuum emitare possim? insinuat: sed si nos attendim? ne que ledam? si penitentem zelo iusticie corripim? si ex corde penitentē dimittim? Recubemur passim peccanti: sed penitentia agenti dimittere. Primum ergo ē peccantē increpare. vt postea penitentē possimus dimittere. Ita enī peccat qui peccantē vidēs tacet. sicut qui penitentē non indulget.

Et si penitentia. Aliter fratri penitentē. aliter inimico persequeūti ve niam dare precipimur. Fratri concessa remissione: socia charitate pmūca mus. Persecutori malū nobis volēti. vel si pōt facienti. bona uolumus et facimus quod possimus.

Septies. Solet vniuersitas septenario dsignari. Precipitur ergo vt oia peccata dimittantur. vel semper penitentē dimittatur.

Adauge nobis. Cū supra dixisset. qui fidelis est in minimo: z in ma iori fidelis est. z in alieno fideles non fuistis. qd v ē qd. Apostoli qui in alieno z in minimo. id est in terreno z contemptu fuerāt fideles. in suo z ma iori fidem postulant augeri. vt qui ex fide iam habent exordia virtutis. in eadem proficiant: donec ad perfectionē veniant

Et ad discipu los suos ait. Impossile

est vt non veniant scandala. vt au t ^{Offendicula} Melius est pro culpa bene recipere penam. qz eternis seruare cruciatibus. Non enī iudica bit tem illi per que veniunt. ^{Ad mensam} ^{Dotius.} **Utilius** est illi si lapis molaris imponatur

circa collum eius. et proiciatur in mare: qz vt scandalifet vnū de pu ^{Magnus enī moueri non potest.}

illis istis. ^{Ergo s vt que ledatis} **Attendite vobis. Si**

peccauerit in te frater tuus: incre pa illum. z si penitentia egerit: di mitte illi. ^{Ne vel nimis difficilis venia. vel nimis remissa sit indulgentia.} **Et si septies in die pecca uerit in te. et septies in die conuer sus fuerit ad te dicēs. penitet me:**

dimitte illi. ^{Quasi diceret. dicis erogandā pecuniā. cō donanda peccata: sed vt habeam? pfectā noticiā horum faciendor. Adauge nobis fidem.} **Et dixernnt apostoli dño. Adauge nobis fidem. Dixit**

autē dñs. **Si habueritis fidem si cut granum synapis: dicetis huic**

^{Species pro genere: qz fides consumma ta etiam elementis imperare potest.} **arbozi moro. eradicare z transplā**

Sicut granū syna Fidem perfectā grano synapis pparat. que in arie est humilis z nullarū virinz apprens: sed pressuris trita. quantuz in tus ferueat ostendit.

Synapis granū tritū z cribratum tepide pingui mulse admixtū. si ieiū nis cōtra solem vel in balneo gargarises. omnē noxium humorē de capite purgat. z imminentiū imbecillitatū pericula vitari facit. Sic fides tempta tionis pifillo probata. ab omni leuū cogitationū supficie. cribro discretio nis castigata. et pfecte dilectōis melle dulco rata. omnes de corde vicioz sentinas. nō so lum ad presens exbau rit: sed z in futuru ne re colligi possint p̄cauet

tare i mare. z obediet vobis. Quis autē vestrū habens seruū arantez aut boues pascentem qui regresso

de agro dicat illi. statim transi z re ^{A labore.} **cumbe: et non dicat: para qz cenez**

et p̄cinge te z ministra michi: do ^{Postqz tua predicatōne z cōpunctōe relectus ero. tunc tandem eternis mee sapientie epulis re ficietis.}

nec manducē z bibam. z post hec

tu manducabis z bibes? Nunqd

gratiam habet seruo illi: quia fecit ^{Vel erat} ^{Quasi diceret. quid mirum si fecerit seruus quod debet cui? est labo rare z assidue seruire.}

que ei imperauit? Non puto. Sic

z vos cūz feceritis omnia que p̄re

cepta sunt vobis dicite. Serui in

utiles sumus. Quod debuim? fa

cere: fecimus. Et factuz ē dum iret

in hierusalem: transibat per medi

am samariā z galileā. Et cum igre

deretur quoddam castelluz: occur

rerunt ei decem viri leprosi. Qui

qsi ad curiā p̄cā rediēs sua dicta vel facta ptractat. cui dñs nō stān iulret ab hac vita trālire. z eterna q̄tere refoueri: s̄ domi pare qz cenet. i. p̄ labore apte locutōis. hūilitatem proprie p̄satis exhibe. in tali enī consā deus cenat. Vñ. Tenabo cū illo et ipse meū. z p̄cinge te. id est. fluctuū cogita tionū sinus quibz gressus operum impediū lolet cōstringe.

Et ministra michi. Ministra p̄ditōri. qui ei? naturā considerās z eius iudicia p̄timelēs de suis se x̄tutibus humiliat. Minister enī a minoi statu dicitur.

Sic et vos. Postqz ad p̄fectionē fidei exhortatus est p̄ quā sūt mi rabila opa. etiā p̄tra rerū naturā. monet ne q̄s de suis opibz gliet: s̄ quāto fides ē for̄ iututibus excellentior. tanto consā int? sit hūilior: quia domino iure detemus obsequium.

Serui inuti. Si hō ab hōie suo n̄ vniforme s̄ multiplex miltēriū eni git. nec grāz hēt. q̄ ito magi vos q̄ sine me nichil potestis. n̄ vni? vsum opis vel labori exercere debet. sed sp̄ nouis studijs augere pora. nec vos factis

Debuimus fa. Qui veni ministrare n̄ ministrari n̄ debi (qz hū fuitis tores sibi fecit. ne nris opibz p̄fidetes: s̄ ei? examē pauētes. omibz impleti q̄ p̄cepta sunt. nos imperfectos esse recognoscām? q̄ diu peregrinamur a deo

Et fa. ē. Post parolā q̄ inuitat ad hūilitatē et p̄seuerātiām in diuisis officijs dei. rephendunt ingū de impensis b̄ficijs.

Occurrerunt ei. Leprosi sunt heretici qui qsi varios colores hntes

margin notes on the right edge of the page, including phrases like "Sicut granū syna", "Synapis granū tritū", "Et ad discipulos", "Attendite vobis", "Et si septies in die peccauerit", "Et dixernnt apostoli", "Et cum igre deretur", "Et factuz ē", "Et ministra michi", "Sic et vos", "Serui inuti", "Debuimus fa", "Et fa. ē", "Occurrerunt ei".

sunt omnia: sed dubitando increpat infidelium corda.
Duo homines. Quia parabola qua ad orandū inuitavit ita p̄du...

Deus gratias.

Quattuor sūt species
tumoris-cum vel quis
bonū qd̄ habet a se ha...

Jeiuo bis.

Ecce pharis̄ ad exhibē
dam abstinentiaz-ad
impetrandā misericor...

Et publicanus.

Sicut humilis nō au
det appropinquā- vt
ad eū deus appropin...

De propitiis

Publicanus humili
ter orans ad illos per
tinet de quibz dicit. Deus non faciet vindictam electoz ad se clamantiā.

filius hominis veniens: putas in

ueniet fidem in terra: Dixit aut em

z ad quosdā qui in se confidebant

tanq̄ iusti z aspernabant ceteros:

parabolas istam dicens. Duo ho

mines ascenderūt in templum vt

orarent: vnus pharis̄ z alter pu

blicanus. Pharis̄us stans: hec a

puḍ se orabat. Deus gratias ago

tibi: quia non in sum sicut ceteri ho

minuz- raptores- iniusti- adulteri:

no bis in sabbato: decimas do om

nium que possideo. Et publicanus

a longe stans: nolebat nec oculos

ad celū leuare: sed percuciebat pe

ctus suum dicens. Deus propici

esto michi peccatozi. Amē dico vo

bis: descendit hic iustificatus in

domū suam ab illo. Quia omnis

qui se exaltat humiliabit: et qui se

fortasse adhuc nesciebant ordinem.

Sinite pueros. Nemo prohibeat languidos venire ad medicum.
Isti in ramo nichil adhuc commiserunt: sed in radice perierunt. Qui pro...

Talium est enī. Non ait isto: sed qui habent ex studio innocentiā...

humiliat exaltabitur. Afferebāt au

tem ad illū z infantem vt eos tange

ret. Quod cum viderent discipuli

increpabant illos. Ihesus autem

conuocans illos dixit. Sinite pu

eros venire ad me: z nolite vetare

eos. Talium est enim regnum dei.

Amen dico vobis: quicumqz non

acceperit regnuz dei sicut puer: nō

intrabit in illud. Et interrogauit

euz quidā princeps dicens. Ma

gister bone: quid faciens vitā eter

nam possidebo? Dixit autez ei ihe

sus. Quid me dicis bonum? Ne

mo bonus nisi solus deus. Man

data nosti? Non occides. Non

mechaberis. Non furtum facies.

Non falsum testimonium dices.

Honora patrem tuum z matrem.

Qui ait. Hec omnia custodiui a iu

uentute mea. Duo audito ihesus

Ait ei. Adhuc vnum tibi deest.

Magister bone. Quia bonus magistrū dixit z non deum. vel dei...

Dixit autē. Ambro. Versuta interrogatio- z ideo arguta responsio.

Mandata nosti. Hec est puerilis innocentie castitas- que nobis...

Regnū dei zc.

Id est doctrinam cuiā
gelij sic puer iubemur
accipere. Puer in di-

Et interroga.

Beda. Audierat hic
princeps- similes pne
rorum dignos esse re

Be. Qd̄ putand?

ē iste (vt quidā aiunt)
vel teum temptasse-
vel de sua vita menti

Be. Qd̄ putand?

ē iste (vt quidā aiunt)
vel teum temptasse-
vel de sua vita menti

Magister bone. Quia bonus magistrū dixit z non deum. vel dei...

Mandata nosti. Hec est puerilis innocentie castitas- que nobis...

tempore custodita non solum bonum terre sed et vitam pferet eternam. Dives erat. Nullus dives id est confidens in diuitijs suis intrabit ut ihesus scdm mattheu exponit. Non ergo diuites manentes sed qui esse desierunt intrabunt.

Facilius est. Mystice. Facilius est christu pati pro dilectoribus seculi qm dilectores seculi ad christu pueri. Camelus dicitur christus qz sponte humilitatis infirmitatis nostre onera sustulit. Acus est pntio per qua angustia passionis significat. qua passioe velut acu nature nostre qz scissa vestimenta resarcire dignatus est id est reparare post lapsum.

Aliter. Facilius est gentilem populu gypso peccatorum deformem per angustia vite viam ingredi qm iudeu de meritis gloriante et ad subendum leue onus christi se humiliare nolentez. Uel ita. Facilius est gentilem populu superstitionis deformitate de generatem turpia onera ferente intrare per angustiam viam que via christus est qui pro prii corporis passione mortis penetrans via velut acu reintegravit scissa vestimenta nostre nature qm populu iudeorum qui dives est in lege egenus in fide.

Quis potest. Intelligent in numero diuitiu reputados omnes qui amat diuitias et si non hnt. Alii enim cum sit turba maior pauperu non dicent. Quis potest salu fieri?

Nemo. Qui carnalia pro domo dimiserit spualia accipiet. Marcus ait. Lentius tantu nunc in tempore hoc cuz persecutiombus fratres et sorores et in futuro vita eternam id est in hac vita persecutionibus plena gaudiu regni dguistat et omnium electorum sine cura dilectione fruuntur.

Recipiat multo plura. Qui pro domino omnes diuitias dimiserit et carnis affectus ptemperit multo plura recipiet in presenti et a fratribus et sororibus propositi sui glutino spuali colligatis multo gratiosiore in hac vita recipiet charitate. Copula enim qua filij et patres et coniuges et cetera huiusmodi connectuntur fragilis et breuis est sed illi soli perpetue coniunctionis retinent unitate omnia que fratru sunt tanqz sua credentes qz multitudinis credentiu erat cor vnu et anima vna nullus est eorum qui quia aliquis vxore in lasciuia possidebat eandem in odore sanctificationis possidet.

Assumpsit. Preuidens ex passione sua discipulos perturbados pcedat et passionis penam et resurrectionis gloria vt cum moriente cernerent resurrecturum non dubitarent.

Et consummabuntur. In hoc ostendit quicquid prophete pdixere runt ad sue dispensationis mysteriu intendisse. In quo pcutit hereticos qui dicunt christu legi et pphetis contrariu pdicasse et aliu veteris aliu noui esse te

Non partem? Omnia quecumqz habes vende et da pauperibus et habebis thesaurum in celo et veni sequere me.

Spec est tristitia que morte operatur. hec sunt spme et tabuli que semen dei suffocauerunt.

Dis ille auditis contristatus est: quia dives erat valde. Videns autem diuitijs incubat alterius vite gaudia contemnente ihesus illu tristem factu dixit.

Cum amore possident et eis cofidit nec iposibile sed difficile dicit qz difficulte diuitie contemnatur de omnibus ergo tunc est nec habere nec aqz difficile qui pecunias habent in regnu dei intrabunt.

Facilius est enim camelu per forame acus transire qm diuitie intrare in regnu dei.

Et dixerunt qui audiebant. Et quis potest saluus fieri? At illis. Duce impossibilia sunt apud homines: possibilis sunt apud deum. At autem non quod cupidi et superbi intrent.

tem petrus. Ecce nos dimisimus omnia et secuti sumus te. Qui dicit de vobis apud os hominum et de quibuslibet fidelibus.

xit eis. Amen dico vobis: nemo est qui reliquit domum aut parentes aut fratres aut vxorem aut filios propter regnu dei et non recipiat multo plura in hoc tempore et in seculo futuro vitam eternam.

Assumpsit autem ihesus duodecim: et ait illis. Nemo potest saluus fieri nisi fuerit factus sicut vnus de vobis.

Et ait illis. Amen dico vobis: nemo potest saluus fieri nisi fuerit factus sicut vnus de vobis.

Et ait illis. Amen dico vobis: nemo potest saluus fieri nisi fuerit factus sicut vnus de vobis.

Et ait illis. Amen dico vobis: nemo potest saluus fieri nisi fuerit factus sicut vnus de vobis.

Et ait illis. Amen dico vobis: nemo potest saluus fieri nisi fuerit factus sicut vnus de vobis.

Et ait illis. Amen dico vobis: nemo potest saluus fieri nisi fuerit factus sicut vnus de vobis.

Et ait illis. Amen dico vobis: nemo potest saluus fieri nisi fuerit factus sicut vnus de vobis.

um testameti. Confatit etia paganorum temeraria qui eius cruce tendent. cum proxime sue passionis et tempus quali futuroz prescius ostendit et locuz quali mortem non timens adijt.

Et ipsi nichil. Discipuli sermone dñice passionis tocens replicatu ido intelligere no valent qz que maxime videre desiderat eius morte audire no possunt. Et que non solum homine innocentem sed etia veru deum esse sciunt mori posse non putant. Et quociens aliquid de sua passione dicit hoc allegoricu dicitu putant sicut in alijs per parabolas loquentem audire conseruerant. Iudei qui eius morte pabatur quid de sua passione loqueret intelligebant. Hoc enim loquebatur. Quod ipsi perficere optabant.

Secus quida. Secus significat huiusmodi genus quod a superna claritate exclusum damnationis sue patit tenebras. h a dno appropinquante hiericho curat. Hiericho luna interpretat per quam defectus mortalitatis intelligitur. Dum ergo verbus dei infirmitatem nre carnis suscipit h ad cognoscenda diuina redit. Secus se det iuxta viam. dñi incipit credere in ipsuz q dicit. Ego sum via. Vnde dicitur vuz rogat. Vnde sequit. Et clamabat.

Et qui preibat. Qui iherosolimam veniens te signat cecus carnalium uiciorum que dissipant cogitatione hois et perturbat voce otionis ne ihesus ad illuminandum venire possit cor hois: h iam credens senties se quam fantasmatem prioru uiciorum et vocem otionis sue impediri ne se exorari possit ardentius clamat.

Stans autem. Transiens cecum audit. Stans illuminat: qz per humanitate suam nostre cecitatis vocibus copatit h potentiam diuinitatis lumine nobis gratie infundit.

Ad ducit ad se. Qui pretereunte aliquatenus sentiebat dum in oratione patitur fantasmatu turbas rehemerius insitens orationi ducitur ad stantem et recipit lumine qz reus in corde firmo figuratur sic lux amissa reparat.

Quid tibi vis. Non ex ignorantia querit sed ido vt rogetur vt mentem ad oratione excitet. Quod intelligens cecus subiungit. Domine vt videam. Non petit cecus aurum vel aliquid temporale sed tantu lumen. Imitemur ergo eum quem mente et corpore audiuim sanatum. Petam a domino lucem eterne visionis. Et dicit nobis. Respice fides tua te saluum fecit.

Et confestim vidit. Videt et sequitur qui bonum quod intelligit operatur et iherosolimam presente vel pretereunte imitatur et hic talis non solum pro impetrato in deum proficit sed etia alios ad laudem dei accendit. Vnde sequitur. Et omnis plebs vt vidit dedit laudem deo.

Et ait illis. Amen dico vobis: nemo potest saluus fieri nisi fuerit factus sicut vnus de vobis.

Et ait illis. Amen dico vobis: nemo potest saluus fieri nisi fuerit factus sicut vnus de vobis.

Et ait illis. Amen dico vobis: nemo potest saluus fieri nisi fuerit factus sicut vnus de vobis.

Et ait illis. Amen dico vobis: nemo potest saluus fieri nisi fuerit factus sicut vnus de vobis.

Et ait illis. Amen dico vobis: nemo potest saluus fieri nisi fuerit factus sicut vnus de vobis.

Et ait illis. Amen dico vobis: nemo potest saluus fieri nisi fuerit factus sicut vnus de vobis.

Et ait illis. Amen dico vobis: nemo potest saluus fieri nisi fuerit factus sicut vnus de vobis.

Et ait illis. Amen dico vobis: nemo potest saluus fieri nisi fuerit factus sicut vnus de vobis.

Et ait illis. Amen dico vobis: nemo potest saluus fieri nisi fuerit factus sicut vnus de vobis.

Et ait illis. Amen dico vobis: nemo potest saluus fieri nisi fuerit factus sicut vnus de vobis.

peregrinatis in terra ecclesie semp statū spicit. hinc seruo pecuniā negociaturo pmodat in altero modū psumati opis examinat. hunc prudenter la...

Venit aut. 7c. Primus seruus ordo doctor in circūfione missus. qui vnā mnam negociatur. accepit. qz vnū deū. vnā fidem. vnū baptisma missus est pdicare. s. x. acqrit dū pplm sub lege pstitutū. docendo libimet associat.

In modico 7c. Modicus ē. quidquid in pñi pcpin. conoz ad pationē futuroz ex pte enī cognoscim. z ex pte prophetamus

Decē ci. Decē ciuitates sunt aīng. per legis verba ad gratiā euangeliū puenientes. quibz tūc gloriā dūdas pponitur. qui eius pecuniā verbi digne deo cōmendauerit. Unde apostolus. Quē ē spes nra. aut gaudiz. aut corona glorie. Rōne vos an dñm ihesum.

Et alter venit. Bon. ordo vocatur gētes z iudeos missus. iterfici q mola erit sup se xpm regre. hāc pmi sit cōpationē. ne dice. ref nichil dederat populo iudcoz. vn melior possit fieri. vt quid exigeretur ab eo q nichil recepit. Et vna mna. v. facit qui moralia habet. ppter quāz sensus.

Quinqz mnas Qui ad ppeuā missus est. cui dñs mnam vnā eandēqz fidē que circūfioni credita ē ad pdicandū pmitit. q quāz mnas facit. qz gētes qnqz sensibz corporis mācipatas ad grām fidei euāgelice conuertit.

In sudario. In sudario pecuniā reponit. qui ad pdicandū ydoneo officio pdicandi vel suscipe rēnuit. vel susceptū nō bñ gerit. s. pcepta dona sub ocio teporē abscondit secū dicens. Sufficit michi vt de me rationē reddam. cur alijs pdicē. vel de alijs cogar reddere rationē. cū etiā apd deū illi sunt inexcusabiles quibz lex data non est. neqz audito euāgelio dormierunt qz per creaturā poterant creatorem cognoscere.

Metis quod. Metit enī tens. vbi nō seminavit. i. etiā eos impietate reos tenet. quibz legē xpm vel euangeliū nō ministravit. Timēs ergo piculū iudicij. requiescā ab amministrazione verbi.

Mistice. Matib. Deū vbi nō se. fcidis falce iudicij eos qbz legē nō pmissit. z cōgregas vbi nō sparsisti cōgregas in regno tuo bonos. etiā z de gētibz z de eoz cōpatōe qui naturalē legē seruāt. dāpnas eos qui negligūt etiam scriptam. Mysti. Per duos seruos fideles vtriusqz ppli doctores. Per seruū neqz malos catholicos. Per decē z quāz mnas. credētes ppli. Per inimicos. qui verbuz dei vel nunqz audire vel male interpretando corrumpe malūt. Per messionē rurj nō seminati. quos xpm dei nec audire cōtigit. His quāz psonis gen. hoim in die iudicij discutendū signatur.

Vt simul de iudicij tibus et negociatis iudicet. negociatus eet. Venit aut primus

dicens. Dñe. mna tua decē mnas acqsiuit. Et ait illi. Euge bone serue: qz in modico fuisti fidelis. eris potestati hñs supra decē ciuitates Et alter venit dicēs. Dñe: mna tua

fecit quinqz mnas. Et huic ait. Et ^{Non tua querens} ad est. ex eaz anima z quas imbuiisti. fide et cō uerfatione magnus sublimisqz esto. vt nō tantum de tuis. sed etiā de auditorz profectibz honoreris tu esto supra quinqz ciuitates. Et ^{tercius seruus sunt illi qui post collectos iudeos z gentes negligenter vntur commisso predicatio nis officio.} tercius seruus sunt illi qui post collectos iudeos z gentes negligenter vntur commisso predicatio nis officio.

alter venit dicens. Dñe: ecce mna tua quā habui repositā in sudario

es: tollis qd non posuisti et metis qd non seminasti. Dicit ei. De ore tuo te iudico serue: nequas. Sciebas q ego homo auster sum: tol

lens qd nō posui. z metens qd nō seminauī. Et quare non dedisti pecuniaz meā ad mensaz: z ego veni ens cum vsuris vtiqz exegissem il

lud: Et astantibus dixit. Auferte ab illo mnā: z date illi qui decē mnas habet. Et dixerunt ei. Dñe: habet decē mnas: Dico aut vobis: quia omni habenti dabitur z abūdabit ab eo aut q non habet z qd habet auferetur ab eo. Veruntamē inimicos meos illos qui noluerunt me regnare sup se: adducite huc z inficite ante me. Et his dictis pcedebat ascēdens hierosolimā. Et factum est cum appropinquasset ad bethphage z bethaniā ad montes qui vocatur oliueti misit duos discipulos suos dicēs. Ite in castellū qd ptra vos est. In qd introeūtes inuenietis pullūz asinū alligatuz cui nemo vnqz hominū sedit Soluite illū z adducite. Et si quis vos interrogauerit: quare soluitis: sic

Sciebas. Ad putauerat pro excusatōe dixisse. veritur in culpā. Si me ita dūm z crudelē noueras: qre ista cogitatio nō inuallit tibi timorē. vt scires me mea diligētius quesiturū.

Pecuniā. Id est euāgelicā pdicatioē. patiqz fidelis cordibz nō intmasti: Deam nō tuā. Vñ apo. Si qz loquit. qsi sermones dei.

Lū vsuris. Qui verbi pecuniā a doctore emit credendo. necesse ē vt cū vsur soluat opando. vel de accepto verbi seruo vsuras soluit. qui et eo qd audit. etiā alia studet intelligere.

Auferte. Collatam gram amittit. qui pdicādo alijs cōmunicare neglerit. Angerit vero illi qui in ea labo ranti. Sicut regnū cū lina qd superbiendo saul amittit. danid obe diēdo pmeruit. Spūs enim dñi qui a saul recessit. direct. est a die illa z deicepsi danid.

Et abundauit. Mysti. Cū ois israel salu. erit. tunc plenitudo spūalī gē quā mōtorpenter exccem. doctoz illi. tēporē abūdanter conferetur.

Et his dictis. Finita parbola vadit hierosolimā. vt ondēret de eiusdē matie ciuitatis enenti parabolaz fuisse pmissā. q nō longe post z ipsaz occurrat. ob odiū regni. a hostili clade sit pitura

Ad bethphage Bethphage viculus sacerdotū in mōte oliueti. z interpretat. tom. bucc. Bethania vil la vel ciuitas in latere eiusdē mont. z d. do. m. obnig. Das dñs hierosolimā vtriusqz pñtia sua sublimauit. qz multos an passionē suā docēdo pig cōfessi onis tonis z obediētie spūalī implenit. Quē bñ in mōte oliueti sūt positi. i. in ipso dño q nos vntōe spūalium

trismatū. z pōg. pietatitqz luce refouet. qz nō vult abscondi ciuitatē supra se positā. mittit discipulos in castellū qd est cōtra eos. vt per eos totū contrapositū orbis munitōes penetret.

Introeūtes inue. Introeūtes in mūdā predatores inueniūt populū nationū. phidie vinculis irretitū. liberū et lasciuū. cui nō vnqz b. se. Id est. nullus rōnalis doctor frenū correctōis posuit. q vel linguā a malo prohiberet. vel in artā viā vitē ire cogeret. Nōo indumēta salūz quibz calesieret vitia suadendo contulit. Nemo sedit. quia nullus fulticiā eius de primendo correxit.

Pullum asine. Tres enā geliste qui grece scripserūt pullū tantū cōmōiāt. Matheus qui hebraice scripsit. etiā asinā solutā z adductā refert vt hebrez quoqz gētis si penituerit nō despandā monstrat esse salutem.

Alligatū. Alligat. vinculis phidie in quo addict. vel astrict. dño erore famulabat. sed dñatum sibi vendicare nō poterat. quē dñm fecerat non natura sed culpa. z ideo cū dñs dī. vnus agnoscitur. Naz. zsi mlti dī et domi. generaliter tñ vnus deus. z vnus domin. Marcus ait. Ante ianuam ligatūz extra christū quicūqz est foris est in via. qui in christo ē foris nō est. In binio ergo ligat. stabat. qui nō vnā fidei vitēz viā tenebat. s. pluribz erroribus deseruiebat. de quibz apē subdit. Soluentibus autem

Vertical text in the right margin, likely from an adjacent page or a commentary.

Solentibus aut illis pullu. Non respicias hunc asellu: quia sicut in vestitu omni sunt lupi rapaces ita sub exuvijs corporis qd nobis est commune cum beluis mens teo plena vegetatur.

Dixerunt domini eius. Multos habebat dnos qui no vni superstitioni reditus: s p libitu immudoz spuum raptabat ad varios errores.

Quid soluitis. Qui soluendo pullo tradiderat: audito nomine que scant: q magistri errorz qui doctoz ad salute gentiu venientibz obliuunt: suas tenebras defen-

dunt: donec miraculis attestantibz veri possessoris virtus emineat. Sed postqz dñice fidei potestas apparet: cedentibz aduersariorz querelis: cetus qui de um corde portet adducitur.

Vestimenta sua. Vestimenta aploz: doctrina virtutu: vel discretio scripturaz: et gra spualis: quibus illi corda hoim pus nuda et frigida contegunt: vt mereatur habere sessorum christum.

Imposuerunt ihesum. Dum pls gentiu portat christu: discipuli in via vestimenta sternunt: qz corpis sui eruentes amictuz: simplicibus sanguine suoviam parat: vt in offeso gressu metis: hierosolimā quo christus dicitur tendat: i ad veram pacis visionem.

Subster vestimenta. Iuxta alios euagelistas: non discipuli sed turba substernebat: q martiru exēpla sequens carne p abstinentia edomat: vt dño iter ad mentē parat: et sequentibus bona prebeat exēpla.

Ad descensum monte. Descendente dño de monte oliueti: i. hūilian te se ad infirmitate nostrę carnis: illo q erat i forma dei: cu eo descendunt turbe: i. humiliatur sub manu eius qui misericordia indiget: vt ab eo exaltentur.

Audientes laudare d. Frequēter ingressus est ciuitate hierlm: sed non cu his laudibz no rex vocat: qd sp fugerat: nisi mo do cu ascendit passus. Quod ideo factu est vt ampli eoz aduersuz se exercitaret inuidia: quia iam tempus passionis instabat.

Super oibz. Marie de resurrecoe lazari q nup facta erat. Nam z ppterea obuia venit ei turba: qz hoc signu factu audierat ab eo. Laudant etiā de signis z doctrina que fecit: cu ascendit ad diem scenophagie qd iohannes narrat.

Benedictus. Turba post modicu crucifixura: regē appellat: expectatum scdm carne dauid filiu: venisse declarat: vt aduersum se testimonium extorqueatur in iuris.

Dar in celo. Sicut nascente dño hoim z angeloz a gnia celestia decantabat. Gloria in excelsis deo. Et in terra pax hoibz. Sic eidē mox triumphaturo homines pcinut. Dar in celo: z gloria in excelsis.

Magister increpa. Mira inuidentiū demētia: que vera doctem

dicetis ei. Quia dñs operaz eius desiderat. Abierunt autē qui missi fuerat: z inuenerunt sicut dixit illis

stantē pulluz. Soluētibz aut illis pullu: dixerunt dñi eius ad illos.

Quid soluitis pulluz: At illi dixerunt. Quia dñs euz necessariū habet.

Et duxerunt illū ad ihesum. Et iactātes vestimēta sua supra pul-

lum imposuerunt ihesū. Eunte autē illo: substernebant vestimenta sua

in via. Et cum appropinquaret iā ad descensum montis oliueti: ceperunt omnes turbe descendentium

gaudentes laudare deuz voce magna supra omnibus quas viderant

virtutibus dicētes. Benedictus qui venit rex in nomine domini.

Dar in celo: z gloria in excelsis. Et quidā phariseozū de turba dixerunt ad illū. Magister increpa

discipulos tuos. Quibus ipse ait

nouerāt: cū magistrū appellari audiunt: discipulos eius qñ meli? edocti: redarguedos estimāt: quos ille instituerat: que tēū apparet esse per miracula.

Lapides cl. Crucifixo dño: aplis pte timore tacētibz petre q scisse sunt: a pns monumētis: deum z mudi dñm aperte clamabant.

Mystice. Si cecitas cōtigerit in israel: vt a laude dei pteat: plus gentiu mollito corde lapideo creato: suum credet z annunciat.

Et vt appro. Qd dñs scdm hystoria semel fecit: hoc quotidie per

Dico vobis: qz si hi tacuerint: lapides clamabūt. Et vt appropinqua-

uir: vidēs ciuitatē fletit supra illā dicens. Quia si cognouisses et tu.

Et quidem in hac die tua que ad pacē tibi: nunc autem abscondita

sunt ab oculis tuis. Quia venient dies in te: z circūdabūt te inimici

tui vallo: z circūdabunt te: z con-

gustabūt te vndiqz z ad terrā prosternent te: et filios tuos qui in te

sunt. Et non relinquet in te lapidē supra lapidē: eo q nō gnoueris tem-

pus visitationis tuę. Et ingressus in templum cepit eicere vendentes z ementes: dicens. Scriptum

est: quia domus mea domus orationis est: vos autem fecistis illā speluncam latronū. Erat docens quoti-

ditie in templo. Principes autem sacerdotū z scribę z pncipes plebis

nec de malis suis erubescit: in extremo inimicis tradetur: cū quibz in eterno iudicio damnationis facietate colligatur.

Ad pacē. Dum carnē das voluptatibz mala ventura nō prospiciens: habes bona pntia que ad pacē pnt esse tpalē: z cur hoc subdit: qz nō puidet mala que ei euentura sunt. Si enī puideret in presentibz prosperis leta non fuisset.

Et nō relin. Cum hierusalē modo sit constructa extra portā vbi dñs crucifus erat: apparet illā hierusalē ex toto fuisse destructā: cui vñ euersio contingerit subdit. Eo q na cogitē: vi-tuz. Id ē: aduentū filij dei in carne.

Et ingressus. Post enūerata mala: ingressus tēplum eiecit vedētes z emētes: per hoc inuēs q ruina populi maxie ex sacerdotū culpa fuit: dum enī vedentes z ementes percutit: oñdit vñ radix perditionis processit.

Mora. Sicut in ciuitate est templū: sic in plebe fidei vita religiosoz. Sed multi dñi p religionis habitu sacroz ordinū locū pncipiūt: religionis officū in mercimonū terrenę negociationis conuertūt. In tēplo vendit: qui hoc qd quibsdā iure cōpetit: ad premiū largit. Iusticia vēdit: qui hācp

electos suos in ecclesia agit: plangit reprobos qui nesciūt cur plāgūt s exultant in rebz pessimis: qui si damnatoez suam puideret: seipos cū electoz lacrimis plangerent: qui in peruersitate sua diem suū hic hnt: in qua z pacē hnt ex abundantia tpa liū: z supplicia nūc absconduntur ab oculis eoz qui refugūt fūta puidere: q tpalē leticia perturbēt. Sed venient dies qñ anias ex euntes a corpibus de mones inimici circūdabunt vallo: trahentes eas ad societatez suę damnatois: z vndiqz circūdabūt: et conangustabunt: qñ nō solū o perj: sed etiā locutionis z cogitationis iniquitates ante oculos eoz replicabūt: et ad terram prosternent: cū caro in puluerē redigetur. Filij etiā cadēt: cū in illa die peribūt omēs cogitationes eoz: que cogitationes etiā per lapides signatur: cum subditur. Et nō relin. I. f. la. Peruersus enī cū peruersę cogitationi pnerfiozē adhiēt: qñ lapidem supra lapidē struit: s cuz ania ad vitio nē rapitur: talis cogitationis constructio dissipatur: z hoc ideo: qz nō cognouit t. u. t. Peruersam enī animā deo visitat: aliqñ pcepto aliqñ flagello: aliqñ do miraculo. Sed qz superbiens contemnit

pro premij acceptōne seruat. Emit in tēplo: qz dñi hoc qd p̄tmo iure debet negat. dato patronis premio. emit peccatū. Quibz dicit. Fecistis domo. m. s. l. qz dñi pueri locū tenēt religiois. ibi per maliciā occidūt. vbi p orationē viuificare debuerūt. Sed qz p̄tra pueri per sac̄s paginas nos indefinēter instruit. Recte subdit. Et ed. i. t. Dom̄ dñi ē p̄cā fidelīū. quā fac̄ spelun cam latronū q̄ relicta simplicitate sanctitatē illud meditatur agere vñ p̄ximū innocentē possit ledere. Sed ecōtra dñs mētes fidelīū ad cauenda mala erudit. **CC. XX.**

Querebant illū Ideo non poterāt illū perdere: qz timebāt tu multū populū. vel ideo volebāt perdere: qz neglecto suo magisterio totū pplm videbāt ad eius doctrinā p̄fluere.

In qua potestate De dei potestate dubitat. et subintelligi nolunt dyaboli eē qd fac̄. **Un̄ addit.** Aut q̄s ē q. d. t. zc. In q̄ plane negāt dei filiū. quē nō suis viribz s̄ alieis siḡ facere credunt.

Interrogabo. Poterat apta respōsione tēptatoz calumniā confutare: s̄ pudēter interrogat. vt vel suo silentio. vel sua sententia condemnentur.

Baptismū iohannis. Quē p̄tē mini de celo hūisse. p̄phetiā. michi p̄hibuit testimoniū. et ab illo audisti in qua potestate ego faciā. Qd illi itel ligētēs. dubitant quid debeāt respondere.

Neqz ego dico vobis. Propter duas cās veritas q̄rentibus ē abscondēda. vel qz min⁹ capaces sunt ad audiendū. **Un̄ dicit.** Multa hēo vob̄ dīcē: s̄ nō p. p. mō. vel qz ex odio et p̄tēptu q̄runt. vñ dicit. Nolite sc̄m d. c.

Lept̄ aut. P̄cipibz sacerdotū et scribis de sua interrogatiōne cōsūtatis. dñs qd ceperat exequi. et illis audiētibz plebē q̄ sua verba libent⁹ audiat alloquit̄. inferēs p̄tolam. qua et illos impietatis arguat. et regnū dei ad gentes transferendum ostendat.

Vinea. Vox. Vinea dñi sabaoth. dom⁹ isrl. Coloni. oparij. q̄ ad excolēdū p̄ta hora. tertia. sexta et nona sunt p̄ducti. Peregre fuit. qui vbiqz p̄ns est cū imitatoribz libez operādi arbitriū dereliquit.

Et ipse pere. Qui vbiqz ē. diligētibz se p̄ntior ē. negligētibz abest. et logo tpe abfuit. ne p̄pera videret exactio. Nam q̄ indulgentior liberalitas ēo inexcusabilior pernicacia.

Et in tempore. P̄im⁹ seru⁹ q̄ mittit. moyses legillator. q̄ p. xl. an. fructū legi quā dederat a cultozibz inq̄rebat: s̄ celū dimittit inanē. qz irri-

^{Quia quotidie docebat in templo. et eiciebat la trones. recipiebat laudem turbaz.}

querebat illuz pdere: et non inueniebant quid facerent illi. Omnis enim populus suspensus erat audiens illum.

CC. XX.
Et factum est

in vna dierū: docēte illo populuz in templo et euangelizante: cōuenerunt p̄ncipes sacerdotū et scribē cum seniozibz. et aiunt dicentes ad illum. Dic nobis in qua potestate hec facis. aut quis est qui dedit tibi hanc potestatem? Respondens autē ihesus dixit ad illos. Interrogabo vos et ego vnū verbum. Respōdete michi. Bapti-

smum iohannis de celo erat. an ex hominibus? At illi cogitabant intra se dicentes. Quia si dixerimus

de celo. dicit: Quare ergo non creditim⁹ iohanni derogauerimus.

didistis illi? Si autē dixerimus ex hominibus. plebs vnīuersa lapidabit nos. Terti sunt enī iohannē

prophetā esse. Et respōderunt se nescire vnde esset. Et ihesus ait illis

Neqz ego dico vobis in qua potestate hec facio. Lepit autē dicere ad

tauerūt moysen in castris. et aaron sc̄m dñi et v̄xat⁹ ē moyses p̄pter eos qz de q̄b ipse ait. Vna eoz vna fellis. et b. a. vñ eoz fel draconū

Et addidit alterū. Alter seru⁹ dauid p̄ph. a. q̄ p̄ moysē colonos vineę p̄ almodie modulami. et cytharę dulcedie. ad exercitiū toni operi inuitauit: s̄ hunc p̄ncipia affectū dimittit inanē dicēs. Quē nob̄ ps in dō. aut q̄ hē in filio ysai: Qui tñ p̄ hac vinea. ne penit⁹ extirpet erorat. Dñe d̄ v̄tu tū p̄tē et respice de celo et vide et visita vineā istam.

Et addidit ter- Tera⁹ fuit chor⁹ p̄phetaz. qui pplm corripiebāt. et mala q̄ vineę iminerēt p̄dicabāt: s̄ illos p̄secuti sūt et occiderūt. Cui⁹ vineę sterilitatē dicit. Deploz at dicēs. Ego te plātavi vineā meam electam. Quō p̄feras es in prauum vinea aliena.

Quem cum vi- Apte probat iudeos nō p̄ ignorantia crucifitisse filiū dei: s̄ p̄ inuidiam. Intellexūt enim hūc eē cui dicitur ē. Postula me et d. t. g. b. t. et p. t. t. Et iō p̄sules sibi dicit. Ecce mū dnas to. p̄ eū abijt. et si di. cū sic. o. i. e. Hēre ditatē ḡ ec̄qz. quā nō moztēs p̄ reliq̄: s̄ ipse sua morte emptā refirgēdo possedit. hāc in dei eripe volunt. dñi si dē q̄ p̄ eū ē extingere conāt. iusticie dei non subiecti. sed suam cōstituer volentes.

Dic est heres. Xps heres: qz moti. p̄ prie sup̄iuit. et testamtoz q̄ ipse p̄didit. q̄ hēditaria in nris profectibus emolūta consequitur.

Et eiec. il. e. v. c. Mare⁹ ordinē mutat. Deciderūt et eie. cū vñ. In q̄ p̄tinacia eoz notatur. q̄ p̄ resurrectōz p̄dicatibus apostolis crede noluerūt: s̄ q̄ vñ le cadaver picietēs. gētibz suscipiēdū redēt.

Absit. Contra dicunt in q̄ p̄tra p̄fi

diā suā dictā cōḡsūt. Qd enī in mēte gerebāt. in p̄tolā p̄tineri intelligūt. Regātibz s̄ iudicis instū fore diuine sc̄az legi quā ipsi sp̄nebāt ad gentes trāsferrī. quid saluator r̄ndē at attende. Quid est. **Quid ē e.** Quō implebitur s̄ p̄bia: Nisi qz xpc̄ a vob̄ reprobat⁹ credi tur⁹ gētibz est p̄dicād⁹. vt in se vno āgnari lapide duos p̄dat parietes. **Edificātes.** Qui supra coloni. b̄ edificātes di cum tur: qz qui plebē ad ferendos fructus excolere. hāc ipsi dño in habitatore dignam quasi tomā constitūtere intebantur. **Om̄nis qui ceciderit.** Qui credit et tñ peccat. cadit sup̄ lapidē et non p̄teritur. sed cōfringitur: qz p̄ patiām ad salutē refnatur sed cui lapis

margin notes on the right edge of the page, including references to other parts of the text and commentary.

irruit. i. qui negat peni- tus coteritur. vt nec te- sta remaneat. Vel ca- dit sup eum. qui mo con- temnit z iniurijs affic- nec dñi penit? interit: s- quassat. vt non ambu- let rectus. Cadit sup eum lapis. quem venies in iudicio opprimit

¶ Mora. Vinea lo- catur. cu z mysteriu ba- ptismi fidelibz ad exer- cendū ope pmittitur.

¶ Dicitur tres serui. vt de fructu accipiat. **¶ Cuz lex.** psalmodia. p- pberia ad bñ operadū hortatur: sed pñclis affecti. vel celi cicutur cū sermo audit? vel cō- tempnitur. vel etiā bla- spemat. **¶ Vissum be-** redem occidit. q filius dei conculcat. z spūi q- sanctificat? est. cōtume- liā facit. **¶ Vinea alteri** datur. cū grā quam su- pbus abiit. humilis dicit. **¶ Scribz manum** mittere querit. sed iō- re retinentur. cū fallus fraternitate ecclesie. p- pter bonoz multitudi- nem vel crudelit? vel ti- met impugre

¶ Et querebat. zc Quali mentiente que- rūt interficere. in quo vera probatur que di- xerat. Ipse ē enī heres illi pami coloni qui so- lo bñano terroze retar- dantur: donec veniret hora eius.

¶ Et obseruātes qd p timore populi per se non pñt. manibz pñclis efficere volūt. velut immunes a mor- te ipsius videantur

¶ Licet nobis. zc Cū nup sub augusto indea romanis stipen- diaria facta esset. pba- nsei qui d iusticia sibi applaudebāt qui deci- mal z pmitiua reo da- bant. tributa hoi sol- uēda negabant. pro q- seditione. p ea regnū z tota pñā destructa sūt

¶ Cui? habet ima- gine. Alia imago di- aliā mūdi. S. g xps n̄ hūit imaginē cesaris: cur cēsum dedit. Non de suo dedit: sed mun- do reddidit que erant mundi. Et tu si non vis esse obnoxius cesari. noli bñe q sunt mūdi. Si hēs diuitias. obnox? es cesari. Si vis terreno regi ni- cibil? debere. oia tua relinque. z xpm sequere. Et bñ pus q cesari sūt reddēda deceruit. Non enī pōt qd eē dñi. nisi pus mūdo renūciauerit.

¶ Reddite ergo. Sicut cesar erigit impressiōē suz imaginis sic z de-

minuet illū. Et querebant pñinci- pes sacerdotū z scribz mittere in il- lum manus illa hora. et timuerunt populū. Lognouerunt enim q ad ipsos dixerit similitudinē istam.

¶ Et obseruātes miserunt insidiato- res qui se iustos simularēt vt cape- rent eū in sermone: z traderēt eum principatui et potestati pñclis.

¶ Et interrogauerūt illum dicētes: Quasi laudatus mysteriū cordis sui simpliciter eis aperiat. eosqz uelit habere discipulos

¶ Magister scimus qz recte dicis et doces: z non accipis psonaz: sed **¶ Non times** pzelaram personā: sed indiscrete di- cis veritatē maioribus et minoribus. **¶ Illic prouocat.** vt deū magis timeat q cesarē et dicat non debere solui tributa. ut inde seditiōis auctoz fiat.

¶ Licet nobis tributū dare cesari: an nō? Consideras autē dolū ipsorū dixit

¶ Quid me tēptatis? Dñe ad eos. **¶ Quid me tēptatis?** Dñe

¶ Quid me tēptatis? Dñe ad eos. **¶ Quid me tēptatis?** Dñe

¶ Quid me tēptatis? Dñe ad eos. **¶ Quid me tēptatis?** Dñe

¶ Quid me tēptatis? Dñe ad eos. **¶ Quid me tēptatis?** Dñe

¶ Quid me tēptatis? Dñe ad eos. **¶ Quid me tēptatis?** Dñe

¶ Quid me tēptatis? Dñe ad eos. **¶ Quid me tēptatis?** Dñe

¶ Quid me tēptatis? Dñe ad eos. **¶ Quid me tēptatis?** Dñe

¶ Quid me tēptatis? Dñe ad eos. **¶ Quid me tēptatis?** Dñe

¶ Quid me tēptatis? Dñe ad eos. **¶ Quid me tēptatis?** Dñe

¶ Quid me tēptatis? Dñe ad eos. **¶ Quid me tēptatis?** Dñe

¶ Quid me tēptatis? Dñe ad eos. **¶ Quid me tēptatis?** Dñe

¶ Quid me tēptatis? Dñe ad eos. **¶ Quid me tēptatis?** Dñe

rem. z suscitēt. semē fratri suo **Se-** ptem ergo fratres erant z primus accepit vxorē z mortuus est sine fi- lijs. Et sequēs accepit illam. z ipse mortuus est sine filio. Et terci? ac- cepit illaz: similiter z omnes septē et nō reliquerunt semen. z mortui sunt. Nouissime omniū mortua ē z mulier. In resurrectione ergo cuius eorū erit vxor? Siquidem se- ptem habuerūt eā vxorē Et ait ill- ihūs. filii huius sceli nubūt. z tra- dunt ad nuptias. illi vero q digni habebunt seculo illo. z resurrectō- ne ex mortuis: neqz nubēt neqz du- cent vxores. neqz enim vltra mori poterunt. Equales enim angelis sunt z filii sūt dei. cū sint filii resur- rectoris. Quia vero resurgāt. mo- z

¶ Quia vero resurgāt. mo- z

¶ Quia vero resurgāt. mo- z

¶ Quia vero resurgāt. mo- z

¶ Quia vero resurgāt. mo- z

¶ Quia vero resurgāt. mo- z

¶ Quia vero resurgāt. mo- z

¶ Quia vero resurgāt. mo- z

¶ Quia vero resurgāt. mo- z

¶ Quia vero resurgāt. mo- z

¶ Quia vero resurgāt. mo- z

¶ Quia vero resurgāt. mo- z

¶ Quia vero resurgāt. mo- z

¶ Quia vero resurgāt. mo- z

¶ Quia vero resurgāt. mo- z

¶ Quia vero resurgāt. mo- z

¶ Quia vero resurgāt. mo- z

¶ Quia vero resurgāt. mo- z

¶ Quia vero resurgāt. mo- z

us ahimā luē vultus sui signatam

¶ Accesserunt. zc Dñs heredes erat in iu- deis. Phariseoz q p- ferebāt iusticiā traditi- onū z obseruationum vñ z diuini uocabātur a populo. Et saduceo- rum qui z ipsi vēdica- bant sibi qd nō erant id ē. iusti.

¶ Magister m. zc Qui resurrectōem cor- porū nō credūt. z aias putāt interire cū corpi- bus. turpitudinē fabu- le fingūt. q delieramē- ti arguit eos q resurre- ctionē asserunt. Pōt aut fieri. vt i gēte eorū b aliqui accidit. Disti- ce autē hi. vñ. oēs repro- bi sūt q tota hac vi- ta q. vij. diebz est steri- les a tono sūt. qbus misere mortis. ad ulti- maz mūdāna cōuersa- tio que sine fructu est: transibit.

¶ Ut accipiat In lege lrg cogebatur nu- bere iuuata. Sed in le- ge spiritus. cōmenda- tur castitas.

¶ Illi vero qui zc Cū oēs boni z mali sūt resurrecturi z absqz nu- ptijs māiuri. Dñs tñ ut ad gliaz resurrectōis tci- tet. de sol elecqz differit. Si autē resurrectō neqz d. v. resurgēt q corpa q pñt nubere z ducere **¶ Qd dñs** de his q hñt mēbra geitalia: s; nul- la voluptate vel neces- sitate nubēdi mācipa- bñtur. Et nō q cū inli- diatoribz z cōculcato- ribz secreta misteria lo- qtur. n̄ tñ scñ dat ca- nibz: sed aderāt multi ydonei qz pñt alioz immūdiā n̄ optebat negligi

¶ Neqz nu. Cū cō- nubia propt filios. filij propt successionē. suc- cēssio propter mortem vbi gñ est. mozs. neqz cōnubia.

¶ Quia ve. P. qz propolite gñi de re- surrectōis cōditōibus satis fecit de ipsa resur- rectione cōtra eoz inli- delitatem agit.

¶ Et apli. Cōsultati i hmoibz n̄ apli? interrogāt: s; apte pphēsu z rōang pñti tradūt. et q intelligim? venena iuidig posse qdē supari: sed difficile p qescere

¶ Quō dicunt. Cōsumaturus pcepta dñs. in fine testamti sui fidē pdu- dit vt dñm ihm vñ deū. z vñ hoicm ad dexterā pñs sedere credamus

¶ Dixit dominus. Istud dicere: est eqlem sibi filij generare. domio. non

non scdm qd de eo natus: sed scdm qd de patre fuit semper?
Donec ponam. Quod a patre subiciuntur inimici no infirmitate fi...

Attendite a scribis. Dupli ratione iubemur attendere a vane glorie cupidis...

Et amat saluta tones in foro. No saluari in foro nec pri mas sedes...

Qui deuorant domos. Marcus. Sub obtentu prolige orationis: qui vt religi osiores appareat...

Maiorem da nationem. In hoc inlinuat illos etia qui in angulis stantes orat...

Respicens aut vidit. Qui appetito res primatus et vane glorie canedos esse mo nuerat...

In gazophila cio. Haza diuini phylaxe seruare. Ino gazophylaciu archa batens forame desup in q mittebat sacerdo tes...

Allego. Diuites qui in gazophylaciu munera mittunt: sunt iudei se gis elati. Vidua: ecclesi a pro qua vir ipsi morte pertulit...

Et habundantia. Iudex ex habundantia mittit: qui de iusticia...

Non ad horam Inobedientes Sabt etiam tibi nolentes et volentes.

donec ponam inimicos tuos scabellu pedum tuorum. David ergo dnm illu vocat: et quo filius eius est: Au...

diente autem omi populo dixit disci pulis suis. Attendite a scribis qui...

volunt ambulare in stolis: et amat salutationes in foro: et primas ca...

thedras in synagogis: et primos discubitus in conuiuijs. Qui deuo...

rant domos viduaru: simulantes longam orationem: hi accipiet da...

nationem maiorem. C. XXI.

Respicies aut vidit eos qui mittebat munera sua in gazophylaciu diuites...

Vidit autem et quanda vidua paupcula mittente gra minuta duo. Et dixit...

Uere dico vobis: quia vidua hec pauper plus q omnes misit. Naz...

omnes hi ex abundantia sibi miserunt in munera dei. Hec autem ex eo...

quod deest illi: omnem victu suu quez habuit misit. Et quibusda dicente...

mo vt cancer serpit: et fames audiendi verbum dei: comotio terre: a vera fide separatio in hereticis...

Et signa magna erunt. Hec etiam eo tempore impleta: apud iose phum inuenit: qui narrat stellam...

Continget autem vobis. In testimoniu eoru qui vel persequuntur vel viuendo no mutant. Vnde...

Et signa magna erunt. Hec etiam eo tempore impleta: apud iose phum inuenit: qui narrat stellam...

Continget autem vobis. In testimoniu eoru qui vel persequuntur vel viuendo no mutant. Vnde...

Et signa magna erunt. Hec etiam eo tempore impleta: apud iose phum inuenit: qui narrat stellam...

presumens ita orat: apud se. Deus gras ago tibi: quia non sum sicut cete ri hoies. Omnem victu ecclesia in munera dei mittit...

Et quibusda. Post oblatione vidue in qua ecclesia de getibus si gnat: destructio tēpli supponit vt velamento littere occultatis: recondita sa cramenta ecclesie incipiat patefcere. Curauit ei deus ciuitē et tēplū et oia figu ralia subuertere: ne quis post aduentu christi ad illa recurreret.

bus de templo quod lapidibus bonis...

et donis ornatu esset: dixit. Hec qu...

videtis: veniet dies in quibus no...

relinquet lapis super lapide qui no...

destruat. Interrogauerunt autem illu...

dicentes. Preceptor quoniam hec erunt...

et quod signu cum fieri incipient: Qui...

dixit. Videte ne seducamini. Vbi...

si enim veniet in nomine meo dicen...

tes. Quia ego sum: et tempus ap...

propinquat. Nolite ergo ire post...

illos. Cum autem audieritis prelia...

seditiones: nolite terri. Dportet...

enim primu hec fieri: sed nondu sta...

tim finis. Tunc dicebat illis. Sur...

get gens contra gente et regnu aduer...

sus regnu: et terremotus magni erunt...

de celo et signa magna erunt. Sz an...

Ecce perturbatio hominu: terremotus. Ec...

ce sterilitas terre: terro res de celo. Ecce inq...

litas aeris. Qui ergo in omnibus reliquu...

in omnibus seruiunt. Mysti. Regnu...

aduersus regnu: et pestilentia eorum quoz...

mo vt cancer serpit: et fames audiendi verbum dei: comotio terre: a vera fide separatio in hereticis...

Et signa magna erunt. Hec etiam eo tempore impleta: apud iose phum inuenit: qui narrat stellam...

Continget autem vobis. In testimoniu eoru qui vel persequuntur vel viuendo no mutant. Vnde...

Et signa magna erunt. Hec etiam eo tempore impleta: apud iose phum inuenit: qui narrat stellam...

Continget autem vobis. In testimoniu eoru qui vel persequuntur vel viuendo no mutant. Vnde...

Et signa magna erunt. Hec etiam eo tempore impleta: apud iose phum inuenit: qui narrat stellam...

Continget autem vobis. In testimoniu eoru qui vel persequuntur vel viuendo no mutant. Vnde...

Et signa magna erunt. Hec etiam eo tempore impleta: apud iose phum inuenit: qui narrat stellam...

Continget autem vobis. In testimoniu eoru qui vel persequuntur vel viuendo no mutant. Vnde...

Et signa magna erunt. Hec etiam eo tempore impleta: apud iose phum inuenit: qui narrat stellam...

Continget autem vobis. In testimoniu eoru qui vel persequuntur vel viuendo no mutant. Vnde...

Et signa magna erunt. Hec etiam eo tempore impleta: apud iose phum inuenit: qui narrat stellam...

Continget autem vobis. In testimoniu eoru qui vel persequuntur vel viuendo no mutant. Vnde...

Et signa magna erunt. Hec etiam eo tempore impleta: apud iose phum inuenit: qui narrat stellam...

Continget autem vobis. In testimoniu eoru qui vel persequuntur vel viuendo no mutant. Vnde...

Et signa magna erunt. Hec etiam eo tempore impleta: apud iose phum inuenit: qui narrat stellam...

Continget autem vobis. In testimoniu eoru qui vel persequuntur vel viuendo no mutant. Vnde...

Et signa magna erunt. Hec etiam eo tempore impleta: apud iose phum inuenit: qui narrat stellam...

Continget autem vobis. In testimoniu eoru qui vel persequuntur vel viuendo no mutant. Vnde...

Et signa magna erunt. Hec etiam eo tempore impleta: apud iose phum inuenit: qui narrat stellam...

Continget autem vobis. In testimoniu eoru qui vel persequuntur vel viuendo no mutant. Vnde...

Et signa magna erunt. Hec etiam eo tempore impleta: apud iose phum inuenit: qui narrat stellam...

Continget autem vobis. In testimoniu eoru qui vel persequuntur vel viuendo no mutant. Vnde...

Et signa magna erunt. Hec etiam eo tempore impleta: apud iose phum inuenit: qui narrat stellam...

Continget autem vobis. In testimoniu eoru qui vel persequuntur vel viuendo no mutant. Vnde...

Et signa magna erunt. Hec etiam eo tempore impleta: apud iose phum inuenit: qui narrat stellam...

Continget autem vobis. In testimoniu eoru qui vel persequuntur vel viuendo no mutant. Vnde...

Et signa magna erunt. Hec etiam eo tempore impleta: apud iose phum inuenit: qui narrat stellam...

Continget autem vobis. In testimoniu eoru qui vel persequuntur vel viuendo no mutant. Vnde...

Et signa magna erunt. Hec etiam eo tempore impleta: apud iose phum inuenit: qui narrat stellam...

Continget autem vobis. In testimoniu eoru qui vel persequuntur vel viuendo no mutant. Vnde...

Et signa magna erunt. Hec etiam eo tempore impleta: apud iose phum inuenit: qui narrat stellam...

Continget autem vobis. In testimoniu eoru qui vel persequuntur vel viuendo no mutant. Vnde...

Et signa magna erunt. Hec etiam eo tempore impleta: apud iose phum inuenit: qui narrat stellam...

Continget autem vobis. In testimoniu eoru qui vel persequuntur vel viuendo no mutant. Vnde...

Et signa magna erunt. Hec etiam eo tempore impleta: apud iose phum inuenit: qui narrat stellam...

Continget autem vobis. In testimoniu eoru qui vel persequuntur vel viuendo no mutant. Vnde...

Et signa magna erunt. Hec etiam eo tempore impleta: apud iose phum inuenit: qui narrat stellam...

Continget autem vobis. In testimoniu eoru qui vel persequuntur vel viuendo no mutant. Vnde...

Et signa magna erunt. Hec etiam eo tempore impleta: apud iose phum inuenit: qui narrat stellam...

Continget autem vobis. In testimoniu eoru qui vel persequuntur vel viuendo no mutant. Vnde...

Et signa magna erunt. Hec etiam eo tempore impleta: apud iose phum inuenit: qui narrat stellam...

Continget autem vobis. In testimoniu eoru qui vel persequuntur vel viuendo no mutant. Vnde...

Et signa magna erunt. Hec etiam eo tempore impleta: apud iose phum inuenit: qui narrat stellam...

Continget autem vobis. In testimoniu eoru qui vel persequuntur vel viuendo no mutant. Vnde...

Et signa magna erunt. Hec etiam eo tempore impleta: apud iose phum inuenit: qui narrat stellam...

Continget autem vobis. In testimoniu eoru qui vel persequuntur vel viuendo no mutant. Vnde...

Et signa magna erunt. Hec etiam eo tempore impleta: apud iose phum inuenit: qui narrat stellam...

Interrogauerunt. Quia laudanti bus edificationes tem pli pgedixerat omnia...

Interrogauerunt. Quia laudanti bus edificationes tem pli pgedixerat omnia...

Interrogauerunt. Quia laudanti bus edificationes tem pli pgedixerat omnia...

Interrogauerunt. Quia laudanti bus edificationes tem pli pgedixerat omnia...

Interrogauerunt. Quia laudanti bus edificationes tem pli pgedixerat omnia...

Interrogauerunt. Quia laudanti bus edificationes tem pli pgedixerat omnia...

Interrogauerunt. Quia laudanti bus edificationes tem pli pgedixerat omnia...

Interrogauerunt. Quia laudanti bus edificationes tem pli pgedixerat omnia...

Interrogauerunt. Quia laudanti bus edificationes tem pli pgedixerat omnia...

Interrogauerunt. Quia laudanti bus edificationes tem pli pgedixerat omnia...

Interrogauerunt. Quia laudanti bus edificationes tem pli pgedixerat omnia...

Interrogauerunt. Quia laudanti bus edificationes tem pli pgedixerat omnia...

Interrogauerunt. Quia laudanti bus edificationes tem pli pgedixerat omnia...

Interrogauerunt. Quia laudanti bus edificationes tem pli pgedixerat omnia...

Interrogauerunt. Quia laudanti bus edificationes tem pli pgedixerat omnia...

Interrogauerunt. Quia laudanti bus edificationes tem pli pgedixerat omnia...

Interrogauerunt. Quia laudanti bus edificationes tem pli pgedixerat omnia...

Interrogauerunt. Quia laudanti bus edificationes tem pli pgedixerat omnia...

Interrogauerunt. Quia laudanti bus edificationes tem pli pgedixerat omnia...

Interrogauerunt. Quia laudanti bus edificationes tem pli pgedixerat omnia...

Interrogauerunt. Quia laudanti bus edificationes tem pli pgedixerat omnia...

Interrogauerunt. Quia laudanti bus edificationes tem pli pgedixerat omnia...

Interrogauerunt. Quia laudanti bus edificationes tem pli pgedixerat omnia...

Interrogauerunt. Quia laudanti bus edificationes tem pli pgedixerat omnia...

Interrogauerunt. Quia laudanti bus edificationes tem pli pgedixerat omnia...

Interrogauerunt. Quia laudanti bus edificationes tem pli pgedixerat omnia...

Interrogauerunt. Quia laudanti bus edificationes tem pli pgedixerat omnia...

Interrogauerunt. Quia laudanti bus edificationes tem pli pgedixerat omnia...

Interrogauerunt. Quia laudanti bus edificationes tem pli pgedixerat omnia...

Interrogauerunt. Quia laudanti bus edificationes tem pli pgedixerat omnia...

Interrogauerunt. Quia laudanti bus edificationes tem pli pgedixerat omnia...

Interrogauerunt. Quia laudanti bus edificationes tem pli pgedixerat omnia...

Interrogauerunt. Quia laudanti bus edificationes tem pli pgedixerat omnia...

Interrogauerunt. Quia laudanti bus edificationes tem pli pgedixerat omnia...

Interrogauerunt. Quia laudanti bus edificationes tem pli pgedixerat omnia...

Interrogauerunt. Quia laudanti bus edificationes tem pli pgedixerat omnia...

Interrogauerunt. Quia laudanti bus edificationes tem pli pgedixerat omnia...

Interrogauerunt. Quia laudanti bus edificationes tem pli pgedixerat omnia...

Interrogauerunt. Quia laudanti bus edificationes tem pli pgedixerat omnia...

Interrogauerunt. Quia laudanti bus edificationes tem pli pgedixerat omnia...

supponit. **Donite ergo in cor.**

Aparetib' et fra. Maius tormentum. cu aliquis ab illis patitur de quibus plumbat. qz cu damno corpori mala cruciant amisse charitatis. Et qz dura sunt q' pdicatur de afflictioe mori. subdit' p solo de gaudio refarronis

Et capil. Q. d. Cur timeq' ne peat qd incisu' dolet. qn quide nec illud pot' ferre in nob qd incisu' no' dolet. Caro eni iucisa dolet capill' no' dolet

Et capillus. Non solus ossa via. i. fortia gesta. vel dicta renue' rabunt. s' etiā capilli. i. cogitatioes. q' de corde qd de cerebro exiit. a pud iustū indicē iusta mercede donabuntur. **W. ppha.** Reliq' cogitationū diem festum agent tibi

In paciētia v'ra Data radi' z custos est oim' x'rtu' In hac s' anias q' corp' possit. det' possidem'. cu' ipas anias ad pacie'ndū rā tōne regim'. Vera autem patiētia ē. aliena mala q' q' nimie' perpeti' ē. cu' q' mala irrogat. nullo dolore moneri.

Et qui in medio Ecclēstia hystoria narrat. chulianos q' in iudea erāt. imminēte excidio ab angelo monitos fuisse z trans iordanē in ciuitate pel. la. donec desolatio iudee impleatur habitalle.

Erant enim presura. Hec presura. z ira vsq' hodie p'lo il li p' oēs gētes disp'lo durat. Non tūc eter nū durabit. **W. p' oz** dicit' p' s'urg' d' m' scōia subd' donec i'ple. t. n.

Donec impleatur Id ē. donec pleni tudo gētū intrauerit. et sit ois' i' s' salu' z q' i' ad soluz' p'p'ie' natini tatis gani' redcat. Quid ē imple' t' p'ib' nationū. z ois' i' salua to seq'ur. d'is et ordi ne ponit. Nā z h' scōz matth' apli' q' s'ierunt non solū t'ps eūredi tē p' s' z signū aduētus ei'. z s' summatōis scēi

Et erūt. Hec de ipso aduentu. Cū oēs virgines prudentes et fatu' insolito clamore suscitāte lampades oz nant. id est. opera se cum numerant. p'ro quibus maximo cum timore iam instantem eteri di' scriminis expectāt euentū. Nam hactenus vniuersus orbis absq' timore iu dias acturus est. **W. de apostol'.** Cum dixerint pax z securitas superueniet z repentin' interitus. **W. de mirū** si in expectatōe diuini examinis qui in mū do floruerūt exarscēt. si fides q' sine opib' irruerat emarscēt. nā z d'ntes gloz mouebūt. angelicē p'ātes tremūt. aduentū iudicis. **W. de iob.** Co

lumne celi tremiscunt. z pauent aduentū eius.

Sonitus maris. Appropinquāte extremo iudicio. sonitus maris et fluctuū p'funditur. terrarūq' orbis prementib' vndiq' colonis inficitur. ma xima celi luminaria nouo horrore percussis radijs turbatā faciem velant. qz appropinquante termino suo. elemēta q'li pauētia nutant z tremunt

Et tunc videbūt. Quē in humilitate posita z audire noluerunt. vt virtutē eius tanto tūc district' sentiant. quā to nunc corda ad eius partem n' inclināt. **W.** vero contra reprobos h' dicta sūt. mor a p' solationē electorū suppo nit. **W.** autē fieri id est. Cum plage crebre scunt. cū teroz iudicij commotis virtutibus ostenditur. **W.** Lenate capita v'stra. **W.** Exilarate corda v'stra. qz dū finitur mundus cui a micā nō estis. p'p'ie est redemptio quam que s'istis. **W.** Quod vero mū dus respici' debeat. p' uida comparatiōe ma nifestatur. **W.** Videte si culneam.

Videte ficul neam. Regnum dei estati comparat. quia tunc merorū nostri nu bila transibunt. z eter ni dies vitē sub claritate solis fulgebunt. **W.** Sicut enim ex fructu arborū vicina estas co gnoscitur. ita ex ruina mundi p'p'ie esse cog nosatur regnum dei. **W.** Ex his verbis ostendi tur. qz fructus mundi ruina est. **W.** Ad hoc enim crescit vt cadat. ad s' germinat. vt quecūqz germinauerit. cladi' consumat

Celū et terra. Nichil in corpōi na tura celo z terra vera bilis est. **W.** Nichil tran sit velocius q' sermo verba quousqz imper fecta sunt. verba non sunt. si p'fecta sint. iam oīno nō sunt. neqz enī p'fici. nisi transeūdo p'nt. **W.** At ergo. Celum z terra transibunt. q'li oīne qd apud vos du rabile z sine mutatioe est. ad eternitatē dura bile nō est. z omne qd apud me transire cerni tur. fixum z sine transi tu tenetur. quia sermo meus qui transi. sentē

tias manentes exprimit **Verba autem mea non trans.** Et cum verba mea ita absq' du bio sint implenda. videte ne contra p'fessionē verbo z meoz sitis dediti crapule z ebrietati. z secularib' curis. sicut quidam erunt tempore imminen tis iudicij. **W.** De quibus dicitur. **W.** Cum dixerint pax z securitas. superueniet repentinus interitus.

Et tunc videbūt. Quē in humilitate posita z audire noluerunt. vt virtutē eius tanto tūc district' sentiant. quā to nunc corda ad eius partem n' inclināt. **W.** vero contra reprobos h' dicta sūt. mor a p' solationē electorū suppo nit. **W.** autē fieri id est. Cum plage crebre scunt. cū teroz iudicij commotis virtutibus ostenditur. **W.** Lenate capita v'stra. **W.** Exilarate corda v'stra. qz dū finitur mundus cui a micā nō estis. p'p'ie est redemptio quam que s'istis. **W.** Quod vero mū dus respici' debeat. p' uida comparatiōe ma nifestatur. **W.** Videte si culneam.

Videte ficul neam. Regnum dei estati comparat. quia tunc merorū nostri nu bila transibunt. z eter ni dies vitē sub claritate solis fulgebunt. **W.** Sicut enim ex fructu arborū vicina estas co gnoscitur. ita ex ruina mundi p'p'ie esse cog nosatur regnum dei. **W.** Ex his verbis ostendi tur. qz fructus mundi ruina est. **W.** Ad hoc enim crescit vt cadat. ad s' germinat. vt quecūqz germinauerit. cladi' consumat

Celū et terra. Nichil in corpōi na tura celo z terra vera bilis est. **W.** Nichil tran sit velocius q' sermo verba quousqz imper fecta sunt. verba non sunt. si p'fecta sint. iam oīno nō sunt. neqz enī p'fici. nisi transeūdo p'nt. **W.** At ergo. Celum z terra transibunt. q'li oīne qd apud vos du rabile z sine mutatioe est. ad eternitatē dura bile nō est. z omne qd apud me transire cerni tur. fixum z sine transi tu tenetur. quia sermo meus qui transi. sentē

tias manentes exprimit **Verba autem mea non trans.** Et cum verba mea ita absq' du bio sint implenda. videte ne contra p'fessionē verbo z meoz sitis dediti crapule z ebrietati. z secularib' curis. sicut quidam erunt tempore imminen tis iudicij. **W.** De quibus dicitur. **W.** Cum dixerint pax z securitas. superueniet repentinus interitus.

Et accepto. Finitis veteri pasche solennis transit ad nouum quod in sanguine redemptionis memoria ecclesiam frequentare desiderat. ut per carnem et sanguinem agni sui carnis et sanguinis sacramentum in panis et vini figura substituatur. frangit et porrigit. ut ostendat sui corporis fractionem non sine sua sponte futuram. agit gratias de veteribus terminatis. et nouis incipientibus.

Dane. Quia panis corpus confirmat. vinum operatur sanguinem. Mystice hoc ad corpus. illud ad sanguinem Christi refert. Verum nec panis sine aqua proficit. nec vinum sine aqua offert. Per aquam ipsa significatur. quod nec Christi passio nec saluatio. nec sine eius amore et Christi passio. Opertet ergo nos ei uniamur. et ipse in nobis maneat. et nos in eo.

Veruntamen ecce sic de passione Christi sic dixit et de passionis. ut videns se latere non posse. peniteat facti. Nec desit et noie ne manifeste correctio. i. pudetior fiat. Dicitur ergo in numero. ut coram primum agat. Precedit et postea. ut quod pudor non auerteret. diuinitas supplicia cohercet. Manu tradentis. Exemplo iudae filii hominis tradit. quod illud in iudicabile diuinitatis corporis sacramentum violare presumpsit. Hedit. quod et amore et amore neglecto. caudam amare vincitur et criminosa.

Facta est autem contentio. Beatus Laurentius petitionis nobis inco gnita. si non est incredibile. quod iuxta hoc quod alibi precipitur. Contentio intrare per angustiam portam honore se inuicem pueniendo certarent. Sed quilibet ex ea prederit. non quod adhuc carnalis gesserit. si quod spiritualis magister iusserit videamus.

Ambrosius. Laueamus in impeditio. sedulo neque inter nos de prelatione possit esse contentio. Si enim pretendebat apostolus. non excusationi obtemperat. sed cautioni propositum. Omnia una dante forma sine. ut non de prelatione iactantia sit. sed de humilitate contentio.

Dixit autem. Magister non in inter prelationis arguit. sed formam humilitatis quam sequatur describit. Quasi dicit. Vos more secularium prelationem puenire vultis ad regni possessionem. Sed ad summa virtutum non potentia venit. sed humilitate. Recesse est autem ut correctio subdit. et matrem pietas et patrem exhibeat disciplinam. aut ne districtio rigida. aut pietas sit remissa.

Nam quis maior est. Ad verba exhortationis et plenius exemplum se ponit. Dicitur in scriptis. Si ego laui pedes v. d. et m. et v. d. et c. Pnt et in verbo ministrandi omnia quod dominus in carne gessit. non tamen predicando. vel miraculamento. sed etiam quod non accepit ponendo. ut et nos per inuicem ponere animas.

Ego autem in medio. Beatus Ego ministro. vos autem recubitis. discam. et ponit causam. quod primus in medio. Infirmas mea non perturbauit vos sed in bono cepto pferuastis. Sic ergo michi pferuati vsque ad mortem dedit per

quod non bibam de generatione vitis: donec regnum dei veniat. Et accepto pane gratias egit et fregit et dedit eis. dicens: Hoc est corpus meum quod

pro vobis datur. Hoc facite in memoria mea. Quod sub specie panis apparet. Quotienscumque manducabitis panem hunc et calicem bibetis. mortem domini annuntiabitis donec veniat.

et memoriam. Similiter et calicem postquam cenauit dicens. Dic est calix noui testamenti in sanguine meo

qui pro vobis effundetur. Veruntamen ecce manus tradentis me: mecum est in mensa. Et quidem filius hominis secundum quod diffinitum est vadit.

Veruntamen et homini illi per quem Nouerant. si quod nihil tale cogitant. sed plus credunt magistro quam sibi. et timores fragilitatem suam. animum querunt de peccato. cuius non habent conscientiam.

tradit. Et ipsi ceperunt querere inter se. quis eorum qui hoc facturus esset. Facta est autem et contentio inter eos: quos eorum videret esse maiorem. Dixit autem eis. Reges gentium dominantur eorum. et qui potestate habent super eos beneficii vocantur.

Vos autem non sic. Sed qui maior est in vobis: fiat sicut iunior. et qui plus credunt magistro quam sibi. et timores fragilitatem suam. animum querunt de peccato. cuius non habent conscientiam.

nomine quod est super omne nomen. sic et ego pferuastes vos mecum ducam ad eternum regnum. Intelligendum est iudaeum iam recessisse. et multos alios iam retro a bisse. quod dicitur verbis incomprensibilis sacramenti. quod hec loquebatur dominus.

Et sedeat super thronos. Hec mutatio dextere excelsi. ut quibus nunc gaudet ministrare. pferuastes sublimis super mensas domini perpetuis. quod pibe alatur. et quod in temptatibus iniuste iudicati cum domino permanet. illic cum eo sunt temptatores suos iusti iudices veniat. Quanto enim hic despectiores. tanto illic maiori culmine potestatis excrecent.

Judicantes. Per. xij. in duodecim personis: sed multitudo in dicantium signatur. propter duas partes septenarij. quo vniuersitas signatur. tria et iij. per quod xij. multiplicatur.

Ait autem dominus simoni. Ne glorietur. xij. quod soli de tot milibus cum domino in temptatibus permansisse diceretur. amo net eos eadem. pcella potuisse pteritum diuina gratia fuissent. pfecti. Tu vero sathanas expetere temptare. et velut quod trinitas cum purgat veniendo co cutere. do cetum nullus a dyabolo nisi deo permitte temptari.

Ecce sathanas. Sathanas bonos ad crebrandum petit. cum ad eorum afflictos estibus anhelat malicie. Quo est inuides eorum temptatos appetit. eo illos qui probatone deprecas petit.

Ego a. Quod ut tempter. sed ne dicitur fides tua. ut per lapsu negationis ad pstinu statum pcedo resurgas. Uile est enim scis. et temptatibus examari. ut vel teptati quod fortes fuerint appareat. vel cognita per temptatos sua infirmitate. fortiores fieri viscat. et sic cum probati fuerint accipiant coronam vite.

Qui dixit ei dominus. Quia dicitur dixerat te pro petro orasse. pcius ille patris affectus et feruentis fides. sed nescis casus futuri. non credit se ab eo posse deficere.

Sed ille qui nonit quid sit in homine. ne quis de suo statu incaute pfidat. vel de casu incauti diffidat. sicut deus modis tepus. numerum negationis et predicat. et sicut misericors auxiliium suae defensionis promittit.

Quando misit. Non eadem regula viuendi. persecutonis tepore qua pacis discipulos informat. Misit siquidem discipulis ad predicandum ne quid tollerent in via. pcepit ordinare se. ut qui euangelium nunciat. de euangelio viuat. Instante vero mortis articulo. et tota illa gente pastorem simul et gregem persequeret. gratia tepori regula decernit. permittens necria victui. donec sopita persecutor et insania tepus euangelizandi redeat.

Sed nunc qui. In hoc nobis quoque datur exemplum. ut nonnumquam causa instante. queda de nostri ppositi rigore sine culpa possumus intermittere. Verbigratio. Si per inhospitales regiones iter agimus. plura viatici causa licet portare. quam domi habebimus.

Sed ille qui nonit quid sit in homine. ne quis de suo statu incaute pfidat. vel de casu incauti diffidat. sicut deus modis tepus. numerum negationis et predicat. et sicut misericors auxiliium suae defensionis promittit.

Quando misit. Non eadem regula viuendi. persecutonis tepore qua pacis discipulos informat. Misit siquidem discipulis ad predicandum ne quid tollerent in via. pcepit ordinare se. ut qui euangelium nunciat. de euangelio viuat. Instante vero mortis articulo. et tota illa gente pastorem simul et gregem persequeret. gratia tepori regula decernit. permittens necria victui. donec sopita persecutor et insania tepus euangelizandi redeat.

Sed nunc qui. In hoc nobis quoque datur exemplum. ut nonnumquam causa instante. queda de nostri ppositi rigore sine culpa possumus intermittere. Verbigratio. Si per inhospitales regiones iter agimus. plura viatici causa licet portare. quam domi habebimus.

Sed ille qui nonit quid sit in homine. ne quis de suo statu incaute pfidat. vel de casu incauti diffidat. sicut deus modis tepus. numerum negationis et predicat. et sicut misericors auxiliium suae defensionis promittit.

figura seruat. vt per passionē christi vtriusq; populi concordia sit ventu...

Obtulit. Quantū studiū dimitendi ihesum pylatus habeat at...

et plebe: dixit ad illos. Obtulit michi hunc hominē quasi auerten...

Sed neq; herodes. Nam remisi vos ad illum. et ecce nichil dignum morte actū...

Emendatū vobis. Pylatus absoluit ihesum quem pbat infontem: sed vt imple...

Tolle hunc et dicit. Quia pro saluatore interfecit: pro dato re vige ademptore ele...

Barraban. Barrabas qui filius magistri vel patris eorum interpretatur: ipse est antichristus quem...

Crucifige. Magna crudelitas non solum occidere: sed crucifigere querit: vt manib; z pedibus ad lignū confixis: producta morte necaretur...

Corripiā ergo. Hanc correptionē veridendo z flagellando nefādo rum desiderijs exhibuit: ne vsq; ad crucifigendū seuirent: qd z verba iohā...

tunt: vt qd criminādo: vel quasi ratio cinando nequiterant: iam postolan do et vociferando z perficiendo perficiunt.

Dimisit autē illis. Auctor seditionis z homicidiorū iudeis dimitte tur: id est dyabolus: qui ob culpam a lucis patria repulsus z in tenebras...

Apprehendit symon. Primo dñs crucem portauit: sed postea imposita est symoni: quē excentes obuiā habuerunt: et hoc pgrue. Christ⁹...

enim passus est pro nobis v. f. v. e. Qui vero eum vult sequi: tollat crucem suam z sequat⁹

Quia vero symon nō israelita: s; cyrenensis erat: per eum gentiles designantur: prius peregrini z hospites testa mentorum: sed nūc in fi...

Et pylatus. Pylatus iudex nec inuidie cedere debuit: nec timori. ad iudicauit fieri petitionē eorum

Dimisit autē illis euz qui propter homicidiū et seditionē missus fue rat in carcerē quem petebant: ihe sum vero tradidit voluntati eorū.

Et cum ducerent euz: apprehende runt symonē quendam cyrenensem venientem de villa: z imposuerūt illi crucem portare post ihesum.

Sequebatur autē illuz multa turba populi z mulieruz: quę plange bant z lamentabant⁹ euz. Conuer sus autez ad illas ihesus dixit. Fi...

lię hierusalem nolite flere sup me: sed super vos ipsas flete z super filios vestros. Quoniā ecce venient dies in quibus dicent. Beate steriles: z ventres qui non genuerunt et vbera quę non lactauerūt. Tūc...

incipient dicere montibus: cadite super nos. Potest hoc ex superfluo intelligi de his qui in

multa turba s; nō eadē mēte crucē seq̄. Mali seq̄tur: vt morientē le ti aspiciāt. Mores: vt quem viuere desidera bāt: moriturū: morientē z mortuum plozarent.

Reciō inducitur sol⁹ mulierū planc⁹. qn et multi viri dolerēt: s; qe sc̄e se q̄i p̄ceptibilior liben⁹ poterat p̄ncipib; sacerdotū qd eos senserit ostēdare

Quia x̄o nouit dñs q̄ sunt ei⁹. p̄termissa fu rentis ppli turba: ada mātes z plāgētes se sc̄a nas: oculos z ora p̄stitit.

Que plange z. Tristabantur de vita mortali q̄ morte erat fi nienda: nō de cęd qui medicum occidebant.

Unde subditur. Con uersus autez.

Filie hierusalem. Nota: cū filios hierusalē no cat: qd non sōle quę cum eo venerāt a galilea: sed etiā eiusdē vrbis ciues ei mulieres adhererāt.

Nolite flere. Re lamentemini me moriturum: cui⁹ cita resurrectio morte soluere potest: cui⁹ mors mortē: et ipsam mortis auctorem destruet.

Ecce venient dies. Dies romanz obsidionis z captiuitat. Natura le est imminente captiuitate: hostiliq; p agros vrbesq; clade ferente: cūctos qui euadere queāt alta queq; vel abdita refugia quib; abscondāt require re. Refert iosephus insistentib; sibi romanis: indgos cauernas montū col liūq; certati petisse speluncas: ita ut seipm testetur munitōne quadā destric te vrbis iota pere: in speleo. cum xl. comitib; proditū inuentū: atq; ab ho lib; captum.

Unde subditur. Con uersus autez.

Ecce venient dies. Dies romanz obsidionis z captiuitat. Natura le est imminente captiuitate: hostiliq; p agros vrbesq; clade ferente: cūctos qui euadere queāt alta queq; vel abdita refugia quib; abscondāt require re. Refert iosephus insistentib; sibi romanis: indgos cauernas montū col liūq; certati petisse speluncas: ita ut seipm testetur munitōne quadā destric te vrbis iota pere: in speleo. cum xl. comitib; proditū inuentū: atq; ab ho lib; captum.

Unde subditur. Con uersus autez.

Ecce venient dies. Dies romanz obsidionis z captiuitat. Natura le est imminente captiuitate: hostiliq; p agros vrbesq; clade ferente: cūctos qui euadere queāt alta queq; vel abdita refugia quib; abscondāt require re. Refert iosephus insistentib; sibi romanis: indgos cauernas montū col liūq; certati petisse speluncas: ita ut seipm testetur munitōne quadā destric te vrbis iota pere: in speleo. cum xl. comitib; proditū inuentū: atq; ab ho lib; captum.

utrolibet seiplos castrauerunt ppter regnū celoz: qui dicunt mōtibz c. f. n. z c. o. n. cum suz fragilitatis memores ingruente temptationū articulo sublimiū viroz vel ipsa virginitate vel martirio vel quacūq; alia virtute querūt exemplū monitis precibusq; defendi.

Quia si in viridi ligno. Viride lignum christus z sui electi. aridū impj z peccatores. Unde ait. Si ergo ego qui peccatū non feci. qui lignū vite merito appellatus. duodenos fructus gratiē per singulos menses affe- ro. sine igne passionis de hoc mundo non ex eo que tormenta mo- uent illos qui fructibz sunt vacui. insuper et lignum uite flammis da- re non timēt. Et si nūc est tempus vt incipiat iudiciū de domo dei z omnes qui volunt pie viuere in christo perfe- ctionē patiuntur. q̄s finis eozū qui non cre- dunt euāgelio?

Ducebantur aut. Impletur quod dictum est. Et cum ini- quis deputat est. In morte deputatur cum iniquis. vt in resurre- ctōe uiuificet iniquos qui propter homines homo factus. homini- bus dedit potestātē fi- lios dei fieri.

Caluarie locus. Extra portam hierusa- lem erāt loca in quibz truncabantur capita damnatoz. z diceban- tur loca caluarie. id ē. decollatoz. ubi crucifi- gitur. vt vbi erat area damnatoz erigantur verilla martirij.

Et latrones. zc. Execrabilis in facto iniquitas iudeoz. que quasi latronem crucifi- git omniū redemptōz bonis tamē in myste- rio latro. qui insidiat est dyabolo. vt vasa eius auferret.

Per illuz qui a te- tris. significatur mor- tificatio carnis pro ce- lesti gloria. Per illuz qui a sinistris. mortifi- catio carnis pro aliqua mundi causa.

Ihesus aut. Quia lucas christi sacerdotiuz scribere dispo- suit. recte dominus apud deum pro peccatozibz inre sacerdotis intercedit. z latroni confitenti paradysum pandit. nec frustra orat: s̄ pro eis qui post p- asionem eius crediderunt impetrat.

Non pro eis orat qui per inuidiam z superbiam filium dei intellexerūt negant z crucifigunt: s̄ pro eis qui zelum dei habentes. sed non sedm scien- tiam. nescierunt quid fecerunt.

Uidentes. De his iobes latius. quadripertita vestis significat ec- clesiam toto orbe. que quattuor partibz constat diffusam omnibz partibus equaliter. id est. concorditer distributā. Lunica sortita. omniū partiū signi- ficat vnitatē. que charitatē vinculo continetur.

Sortes. In sorte dei gratia commendata est. Sic quippe in vno ad omnes peruenit. cuz sortis omnibz placuit: quia z dei gratia in vnitatē ad omnes peruenit. z cuz sortis mittitur. non perlonge cuiusq; vel meritis. sed oc- casio dei iudicio creditur.

Alios saluos fecit. Sa se sententia dānant. qui etiam noen

super nos. et collibz operite nos: Quia si in viridi ligno hec faciūt: in arido quid fiet: Ducebant autē et alij duo neq; cum eo vt interfice- rentur. Et postq; venerunt in locū qui vocatur caluarie: ibi crucifixe- runt eum et latrones: vnum a dex- tris z alterum a sinistris. Ihesus autem dicebat. Pater dimitte ill: non enim sciunt quid faciunt. Di- uidentes vero vestimēta eius. mi- serunt sortes. Et stabat populus expectans: z deridebant illū prin- cipes cum eis dicentes. Alios sal- uos fecit: se saluum faciat si hic est christus dei electus. Illudebant autem ei z milites accedentes z ac- cetum offerentes et dicentes. Si tu es rex iudeozum: saluum te fac. Erat autem z superscriptio scripta ^{z vt omnis lingua confiteatur: quia dominus ih- sus christus. in gloria est dei patris.} super eum litteris grecis. hebrai- cis z latinis. Dic est rex iudeozū

tes q; alios saluos fecerat confitent. Poterat quidem se saluare: sed quia ipse christus dei elect. de cruce descendere noluit. Nam qui ideo venit vt pro nobis crucifigeretur. ideo se de cruce saluare neglexit: qz cū ceteri pecca- tozibz etiā crucifigeros moriendo curant saluare.

Illudebāt. Nota q; iudei vocabulum christi. z filij dei. auctoritate scripturę tibi tradituz irrident. Milites vero scripturaz insci. non christo dei electo: sed regi iudeozū insultant.

Unus autē de his qui pendebāt latronibus blasphemabat eum di- cens. Si tu es christus: saluū fac teipsum z nos. Respondens au- tem alter increpabat eum dicens. Neq; tu times deus. qui in eadē damnatione es. Et nos quidez iu- ste. naz digna factis recipimus. hic vero nichil mali gessit. Et dicebat ad ihesum. Domine memento mei cum veneris in regnū tuum. Et di- xit illi ihesus. Amen dico tibi. ho- ^{z vita est esse cum christo: quia vbi christus ibi re- gnum} ^{z quando crucifixus est} die mecum eris in paradiso. Erat autem fere hora sexta. Et tenebre factę sunt in vniuersa terra vsq; in horam nonam. Et obscuratus est sol. et velum templi scissum est me- dium. Et clamās voce magna ihe- sus ait. Pater: in manus tuas cō- mendo spirituz meū. Et hec dicens

Et acetum offe- rentes. Acetum erāt iudei. a vino patriar- charum degenerates. Hoc aceto milites po- tāt dñm que illoz sug- gestōe morti tradunt.

Erat autē. He- tres lingue pte ceteris eminebant. Hebraea p- pter iudeos in lege glo- riantes. Gręca. prop- gentiliū sapientiā. La- tina. p- p- romanos im- perantes. Ergo velint nolint iudgi. oē regni mundi. omnis mu- dana sapiētia. omnia diuina legis sacramen- ta testant. q; ihs est im- perator. credentiū z cō- fitentium.

Dic est rex iu- deozū. q; xpm reges te- statur. n̄ infra s̄ supra cruce ponitur. qz licet i cruce hois infirmitate doleat. sup crucez tñ regis maiestate fulge- bat. z iō imolato titu- lus ē sup- apost. vt cū ctis leges. i. credere vo- lentibz pateat q; p- cru- cem nō pdidit. s̄ coro- borauit imperium.

Increpabat e. Ipsa increpacio futurę erud. scđalū etiā circa credētes reuelat. qz a- lij a dextri alij a sinistris

Domine memē. Mag grā i latrone eminet. Nullū mēbrū a supplicio libez h̄z. h̄t cor z lingua. totū qd li- tēz h̄z offert corde cre- dit. ore p- fitetur. fidem h̄nit q; regnuz credidit que secū moriētē vidit spē h̄nit. q; aditū po-

stulanti. charitatē firmē tenuit. q; latronē z de iniquitate sua arguit. z vitam quā p- gauerat ei p- dicanit. Mag x̄p. p- fitet que videt hūana infirmitate mo- rientiē. que negabāt apli que viderant miracula diuina virtute facientez.

Amen d. r. Pulcherrimū affectū de p- sūis exēplū. q; tā cito latroni ve- nta relaxat. z vbi or grā q; p- catio. Sp. n. dñs pl? tribuit q; rogat. Ille ro- gabat. De. m. c. zc. Dñs ait. De. m. e. zc. Cito iḡat dñs. qz ille cito p- nit.

Et tenebre. Sol retraxit radios. ne aut p- dentē viderz dñm. aut ne ipis blasphemantes sua luce fruerēt. Et nō q; vi. hō. i. sole recessuro a cetro mundi crucifigē. diluculo. i. oriēte sole resurgit: qz mortū est. p- p- ca. n̄. z resur. p. n. Adā peccāte p? meridiē. i. i. dīnata luce fidei uox dñi audir. Eo- dē iḡ tps articulo q; tē peccāti adq; obclufat. nē latrōi p- tēti dñs padily

Celum tē. s. Hoc expirāte reo gestū ē. s̄ lucas p- occupat (referat. volens miraculū lol. p- iugere miraclo veli. Scinditur autē velū. vt archa te- stamēti z oia sacramēta legi q; tegebātur appareāt. z ad gētes trāseāt. Iose- phus ait. Virtutes angelicas p- sēdes quondā templi tunc pariter cōda- malle. Fugiam? ab his sedibz

Pater in manus. zc. Patrē inuocans. se filiū dei declarat. Sp̄

commendans non defecit virtutis sed pudentia eiusdem cum patre potesta- tis insinuat. An autem dare gloria patri in quo nos informat ut gloria- rem creatori. Commendat autem iuxta quod alibi legitur. Letatus est cor meus et exultavit lingua mea in super et ca. m. re. in spe. Quonia non derelinques animam meam in inferno nec dabis sanctum tuum videre corruptionem.

Videns autem centurio. Videns quod ita haberet potestatem mittendi spiritum quod non habet nisi conditor animarum ipse qui crucifixus in ipso passionis scandalo committitur dei filium quem in dei post tot miracula credere renuerunt. Unde per centurionem fidelis ecclesie designat que velo misterio celestium per mortem domini referato mori iustitiam dei filium tacente synagoga confirmat

Percutientes pectora. Percutunt pectora in lignum panis et lucus dupliciter potest intel- ligi. Sive enim cuius vi- tam dilexerant iniuste occisus dolent sive cuius morte se impetras- se meminerant hinc in morte amplius glorifi- catum tremant. Sed quocumque causa peccati tunc dere coegerit videamur distantiam gentis et gentis gentes: moriente domino deum timentes aperte confessionis voce glo- rificant. Iudei percu- tientes solum pectora- silentes domum redeunt

Noie ioseph. Ioseph per nobilitatem potestatis secularis corpus accipere per iustitiam merito dignus est sepe- lire.

Die accessit et. Non apostolus ioseph ius- tus et pius et nicodemus in quo erat volus sepeliant. Talis est etiam sepultura christi que fraudem iniquitatem non habet in quo obstruitur tergiversatio iudeorum. Nam si apostoli sepelissent dicerent non sepelium que dixerunt raptum.

Sindone. Et simplici sepultura domini ambitio divinitus condemnatur que nec mortui carere potest divinitus. Mystice in sindone mundum ab imbecillitate quod pu- ra mente eius suscipit. Hinc etiam mos ecclesie habet ut sacrificium altaris non serico non panno tincto sed puro lineo celebratur.

In monumento exciso. Solus dominus tumulo includitur ut sepul- tura illius resurrectio a nostre fragilitate nature dissimiliter monstrat. Sepul- tus est quod diu voluit resurrecti sed quando voluit.

In quo non. Si in monumento ubi alius positus fuisset poneretur ali- quod resurrecti fingeretur. In petra exciso ne si ex multis lapidibus edificatum esset fossis tumuli fundamentis fuit ablatum diceretur.

Et posuit eum in monumento. Hinc quod christus in monumento iusti dicitur ut habeat hinc ubi reclinet caput et iusticie habitatio descat hinc nouo ut in no- uitate vite quod christum suscipit ambulet non sepelit christus nisi quod credit in christum

Et dies erat pasce. Sexta die factus homo sabbo genuit deus. Sexta ergo quare prepatio isplet archam. Sabbo sepulcro quiescit resurrectio ex-

spiravit. Videns autem centurio quod factum fuerat glorificavit deum dicens. Vere hic homo ius- tus erat. Et omnis turba eorum qui simul aderant ad spectaculum istud et videbant que fiebant per- cutientes pectora sua reuerteban- tur. Strabant autem omnes no-

Et ecce vir nomine ioseph qui erat decurio vir bonus et iustus hic non consenserat concilio et actibus eo-

qui expectabat et ipse regnum dei illas in veste fulgenti. Luz timeret autem et declinarent vultum in ter- ram dixerunt ad illas. Quid que-

done et posuit eum in monumento exciso in quo nondum quisquam pos- itus fuerat. Et dies erat pasceus et sabbarum illustrebat. Subsecute autem mulieres que cum ipso ve-

pectat euentum. Sic nos in sexta mundi etate debemus pati pro domino. In septima in qua morimur corpus in tumultu animam cum domino post opera manet in quiete donec in octava resurgant corpora.

Mulieres. Aliis notis ihesu propositum corpus recedebat. solus miles qui arti amabant officium funeris inspiciebatur ut proprio tempore munus devotiois sue offerrent expectantes quod eis promiserat et ideo pumpe viderunt.

Et reuertentes. Insepulta domini sepulta reuertentes parat a romata et v. qui lecta audita recordata pas- sione domini ad opera virtu- tum quibus christus dilectus se- quentur et sabbo silentium. Post sabbum cum muer- ribus veteri ad dominum cum finita presentis vite pasce- ue in beatitudine gaude- tes expectant tempus resur- rectionis quod christo occurrat cum redolentibus actio- num aromatibus

Et sabbarum et. Mandatum erat ut sab- bati silentium a vespa usque ad vesperam fuerat

Una autem sab- bati. Una sabbi id est quod prima sabbi id est vna dies a die sabbi usque ad sabbum quod nunc dominica dicitur. Valde mane miles ad monu- mentum venit magnus feror charitatis preedi- cationis inuenit dominum ostendit

Quia oportet filium hominis tradi in manus

Lapidere. Reuolutio lapidis signat reuolutionem sacrorum christi que velo sepe tegebatur. Lex in lapide scripta est ablatio tegmine domini corpus mortuum non inue- nitur sed viuus euangelizatur quod et si quidem christum scilicet carne sed iam non inimus Potuit autem clauso exire sepulcro qui clauso exiit vtero

Mete coster. Mete posternatur quod et lapide imense magnitudinis remo- tum stupebat et corpus tam venerabile non inuentum dolebat. Sic temptato in solitu- die domino expleta victoria angeli ministrabant ei ita modo post tenuitatem mortem vene- runt angeli qui non solum habebat sed et fulgenti bitu glaz annunciant triumphum. Et sic cor- pi in sepulcro astiterunt sic etiam corpori presecto in altari quotidie assistunt.

Declivul. Quod quod nec scilicet miles in terra cecidisse nec aliis scilicet resurrectio domini prestrat in terra adorare legit. An mos cepit in ecclesia pascale tempore non flecti ge-

Recordamini qua. Die tertia sic ex hoc loco beatus inter discipulos

C. XXIII

Quia autem sab-

bati valde dilucto
venerunt ad monumentum portan-
tes que parauerant aromata et in-
uenerunt lapidem reuolutum a mo-
numento et ingressę non inuenerunt
corpus domini ihesu. Et factum est
dum mente consternate essent de
istis ecce duo viri steterunt secus
illas in veste fulgenti. Luz timeret
autem et declinarent vultum in ter-
ram dixerunt ad illas. Quid que-
runt? Illas respondit. Quia oportet
filium hominis tradi in manus

Lapidere. Reuolutio lapidis signat reuolutionem sacrorum christi que velo sepe tegebatur. Lex in lapide scripta est ablatio tegmine domini corpus mortuum non inuenitur sed viuus euangelizatur quod et si quidem christum scilicet carne sed iam non inimus Potuit autem clauso exire sepulcro qui clauso exiit vtero

Recordamini qua. Die tertia sic ex hoc loco beatus inter discipulos

etiam feminis que cum sequebantur dominum resurrecturum se predixit. Parasceve hora nona expiravit. Mane prima sabbati resurrexit. Merito autem vna die et duobus noctibus in sepulchro iacuit: quia luce sine simple mortis que tunc in carne erat: tenebris duplici nocte mortis que in corpore erat et anima opposuit et vtramque nostram curavit. Si enim vtramque suscepisset: nos a neutra liberasset.

Et recordate.

Sicut mulieres in monumento domini stantes: recordantur verborum que de sua dispensatione factus erat: sic nos inter dominice passionis mysteria celebranda: non solum passionis: sed et resurrectionis debemus recordari.

Nunciaverunt.

Sicut in principio mulier auctor culpe viro fuit: vir executor fuit erroris: ita nunc qui mortem prior gustaverat: resurrectionem vidit: et ne perpetui reatus opprobrius apud viros sustineret: que culpam viro transfuderat: transfudit et gratiam. Et quia constantiaz predicandi non habet inferior: scilicet et ad crequendum infirmior: mandatur viris officium evangelizandi.

Crediderunt.

Discipuli tarde credunt: non tam illorum infirmitas quam nostra futura firmitas fuit. Quia illis dubitantibus: resurrectio multis argumentis monstratur: que duos legentes agnoscimus: quid aliud quam de eorum dubitatione solidamur.

Petrus autem sur

Johannes commemorat: quod et ipse et petrus simul currerunt: et quod petro in tus introeunte in monumentum: et videte linteamina et sudarium: ipse Johannes inclmans se: vidit linteamina: nec introiit.

Sed intelligendum est petrum primo procumbentem vidisse: quod lucas commemorat: iohannes tacet: post vero ingressum ut diligentius interiora dinosceret: ingressum tamen antequam iohannes intraret.

Stadioz sexaginta.

Stadium est octava pars miliarij: et ideo sexaginta stadia: vij. milia passuum: et quingentos liget. quod spatium eis pergit: qui de morte et sepultura domini certi gradiebatur: de resurrectione dubij. Quia resurrectione que post septimam sabbati facta est octavo numero continere nullus ambigit. Discipuli ergo qui de deo loquentes incedunt: sextum miliarium cepti itineris compleverunt: quia illi sine querela viventes usque ad mortem quam sexta sabbati subiit pervenisse volebant. Compleverunt et septimam: quia hunc in sepulchro quiescente non dubitabant. Sed de octavo dimidium tantum peregerunt: quia gloria iam celebrata: et resurrectionis perfecte non credebant.

hominum peccatorum: **Et crucifigi:**

et die tertia resurgere. **Et recorda**

te sunt verborum eius. **Et regres**

se a monumento nunciaverunt hec

omnia illis undecim: et ceteris om

nibus. **Erat autem** maria magda

lena et iohanna: et maria iacobi:

de iacobus frater domini dicitur

et ceteris que cum eis erant: que di

cebant ad apostolos hec. **Et visa sunt**

ante illos sicut deliramentum ver

ba ista: **Et non crediderunt illis.**

Petrus autem surgens cucurrit

ad monumentum: et procumbens

vidit linteamina sola posita: et a

bijt secum mirans quod factum fu

erat. **Et ecce duo ex illis ibant ip**

sa die in castellum quod erat in spa

cio stadioz sexaginta ab hierusa

lem nomine emaus. **Et ipsi loque**

bantur ad invicem: de his omni

bus que acciderant. **Et factum est**

duo fabularentur et secum quere

rent: et ipse ihesus appropinquans

ibat cum illis. **Oculi autem illorum**

tenebantur: ne eum agnoscerent.

Et ait ad illos. Qui sunt hi sermo

Non mine emaus. Emaus ipsa est metropolis civitas insignis palestine: que post expugnationem iudee sub marco aurelio antonio principere staurata: cum statu mutavit et nomen.

Dum fabularentur. Loquentes de se dominus appropinquans comitatur: ut et fidem resurrectionis eorum mentibus incendat: et quod se promiserat facturum impleat. **Ubi**

sunt duo vel tres congregati in nomine meo: ibi sum in medio eorum.

Appropinquas autem et. Appropinquas quidem in specie propria: sed speciem quam recognoscerent non ostendit. Sicut et ipsi et intus amabant et tamen dubitabant: sic ipse foris et presens adest: et quis sit: non ostendit.

De se ergo loquentibus presentiaz exhibet

sed de se dubitantibus speciem cognitionis auferit.

Deregrinus es. Peregrinum putant: que non agnoscunt. **Et vere peregrinus**

erat eis: a quorum fragilitate per gloriam resurrectionis iam longe stabat: a quorum fiducia resurrectionis ne scia extraneus manebat.

Vir propheta. Propphetam et magnum fatentur: filium dei tacet: vel quia nondum perfecte credunt: vel si credunt: timent tradi in manus iudeorum: nescientes cum quo loquuntur.

Nos autem sperabamus. Quodammodo redarguit seipsum: quod in illas redemptionem speraverunt: quem mortuum viderant: nec resurrectionem credebant: et maxime dolent eum sine culpa occisum: quem innoxium nonerant: et hoc tristis incedebant.

Terruerunt nos. Dentes dicuntur terruisse eos: quibus de non invento corpore plus mestitiam addiderunt.

quod de nunciata resurrectione gaudium: quo recrearentur afferunt.

Abierunt quidam et. Cum supra dixerit petrum cucurrisse ad monumentum: et modo dicat cleophas: Quidam ex nostris abierunt ad monumentum: intelligendum est quod duo simul ierunt. Sed petrum solum primo commemoravit: quia primitus illi nunciavit maria.

Stulti et tardi corde. Hic gemina humiliandi necessitas incumbit: qui nec in scripturis quantum oportet edocti: nec adimpleda que novimus quantum decet sumus intenti. Nam si moyses et prophete de christo locuti sunt: et eum per passionem et gloriam intraturum predicaverunt: quomodo gloriati se esse christiani: que neque in scripturis qualiter ad christum pertinent inuestigant: neque ad gloriam quam cum christo habere cupit: per passiones attingere desiderant.

etiam feminis que cum sequebantur dominum resurrecturum se predixit. Parasceve hora nona expiravit. Mane prima sabbati resurrexit. Merito autem vna die et duobus noctibus in sepulchro iacuit: quia luce sine simple mortis que tunc in carne erat: tenebris duplici nocte mortis que in corpore erat et anima opposuit et vtramque nostram curavit. Si enim vtramque suscepisset: nos a neutra liberasset.

Et ipse se fin. Talem se exhibuit in corpore...

Fregit et porrigebat. Quoniam in ex...

Aperti sunt oculi. Subtrahit car...

Wyllice. Ideo in chulto illis ostensa...

Nonne cor nostrum ardens erat in...

Surrexit dominus vere. Jam fama erat...

Stetit ihesus in medio. Hec ostensio est...

Nonne hec oportuit pati christum...

Nonne cor nostrum ardens erat in...

Spiritum videre. Non erant discipuli...

Quid turbati estis. Credebant apostoli...

modo cognouerunt eum in fractione...

petrus et si crederet...

Cogitationes ascendunt. Falsae non...

Palpate et videte. Multum cum metis...

Ostendit eis. Ut omnia vultus...

Et cum manducasset. Omnes ambages...

denunciet ostensa qua ab illis accepit...

Dabitis hic aliquid. Ad insinuanda...

Discis assis. Discis assis ipse mediator...

XXIII. Lucas. C. XXIII. Marginal notes on the left edge.

visus est tactus est manducavit et ne in aliquo sensus humanos lucidificasse videretur mittit manus ad scripturas vt zli magicis artibus videatur potuisse quod voluit sicut dicunt pagani saltem videant propheta non potuisse anteqm natus fuit

Tunc aperuit. Post visum post contactum post commemoratas legem aperuit sensum vt quod vident z legunt intelligant. Deinde p sui corporis commendata veritate commendat ecclesie vnitatem z predicari in nomine ei pgenti am zc.

Oportebat christi pati. Oportebat vt ministri qui penitentiam z remissionem erant predicaturi in omnes gentes inciperent ab hierosolimis. Non solum quia illis credita sunt eloquia dei z quia eorum est adoptio filiorum et gloria et testamenta et legislatio sed id etiam vt gentes varijs erroribus z facinoribus simpliciter hoc maxime in iudicio diuine pietatis ad spem venie prouocentur q eis qui filij dei crucifixerunt venia relaxatur.

Vos autem sedete in ciuitate. Postq discipulos d virtute predicationis perfecte instruxit cum repente si vellet posset eos roborare distulit dicens Vos autem sedete in ciuitate vt exemplum sequentibus daret ne imperfecti predicare ante tempus presumant. In ciuitate sedet qui intra mentis claustra se constringit ne loquendo exterius euaget vt cu diuina virtute perfecte fuerit indutus tunc quasi a seipso foras eruat alios instruendo.

Eduxit autem eos. Determinatis omnibus que per quadraginta dies gesta sunt primo resurrectionis diei tacite coniungit nouissimum quo ascendit in celum. Et pulcre benedicturus discipulos educit in bethaniam que domus obedientie dicitur quia qui propter inobedientiam peruersorum descendit propter obedientiam quersorum ascendit. Et quia eadem villa in latere montis oliueti est posita quia obedientis ecclesie domus apostolico digna hospicio no alibi qm in latere summi montis id est christi san dametra fidei spei z charitatis locauit de quo latere sacramenti sanguinis z aque

de me. Tunc aperuit illis sensum vt intelligeret scripturas. Et dixit eis. Quoniam sic scriptum est z sic oportebat christum pati z resurgere a mortuis die tertia z predicari in nomine eius penitentiam et remissionem peccatorum in omnes gentes incipientibus ab hierosolima. Vos autem estis testes horum. Et ego mittam promissum patris mei in vos. Vos autem sedete in

Non in una tantu gente iudeoz vel in aliqua parte terrarum.

Qui uidistis z audistis. que predicanda sunt.

Spus sancti gratiam.

quibus nascatur z nutriatur gaudet emanasse. De cuius vertice iudate spiritalis vnctionis munera desiderat lucis z pacis promissa expectat. Deinde quia bethania iuxta hierosalem qm stadijs quindecim erat. Itenuerit propter septem z octo quibus pstat scriptura z mysterijs accommodus vel vitam que nunc est z futuram vel vetus z nouum testamentum vel sabbatum animarum in futuro z carnis resurrectione continet. Et ideo quibus vtriusque testamenti scientia aperuit quos omnem viuendi z sperandi regulam edocuit eos quindecim stadijs in locum quo eis benediceret z precepta tradendi traderet eduxit. Recte quindecim stadijs locus ascensionis a loco passionis secretus vt omnes pro se vel mori vel viuere capientes z primu quiescendi post mortem et in fine a mortuis resuscitandi desiderio pariter et amore firmaret.

ciuitate quoadusq induamini virtute ex alto. Eduxit autem eos foras in bethaniam et eleuatis manibus suis benedixit eis. Et factum est dum benediceret illis recessit ab eis z ferebatur in celum. Et ipsi adorantes regressi sunt in hierosalem cuius gaudio magno. Et erant etiam celos penetrare uident semper in templo laudantes et benedicentes deum.

Euangelium Lucę explicat.

guinis eius sacramentis imbuamur et domus obedientie esse caremus: quod sic quotidiana eius benedictione sublimamur quotidie triumphalis ascensionis memores laudantes et benedicentes eum in hierosalem id est sperata pacis visione quiescimus: similes hominibus expectantibus dominum suum quando reuertatur a nuptijs.

Laudantes et benedicentes zc. Lucas qui sacerdotium christi ceteris amplius exponendus suscepit et ideo euangelium suum a ministerio templi per sacerdotium zacharie cepit pulcre hoc in templi deuotione compleuit cum apostolos ibi ministros scilicet noui sacerdotij futuros non in victimarum sanguine sed in laude dei et benedictione pcludit.

In templo zc. Et in loco orationis inter laudum deuotiones promissum sancti spiritus aduentum paratis per omnia cordibus expectet. Sic nos post celebrata in hierosolimis id est visione pacis passionis et resurrectionis sollempnia domino duce petam bethaniam vt mente quieta corporis et san-

is vo
Lui
stim
ceter
mar
dau
suare
gelio
verbi
renti
carne
bis
mum
tores
in rui
mano
fect
legen
minu
ar
imui
stiuu
gelio
pabn
serat
corru
genet
p virg
dicen
Et bi
nulle
discip
signo
defec
sue lo
ad p
dolos
nis i
omne
gini t